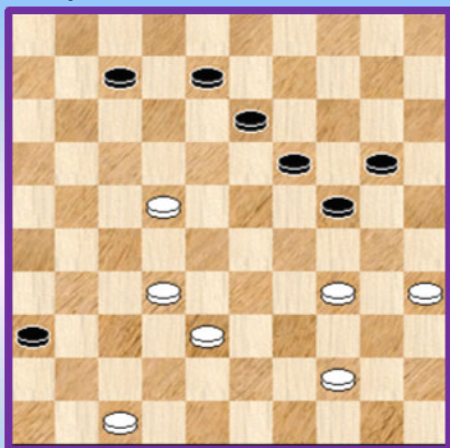

De Aya Sofia en De Blauwe Moskee

Wit speelt en wint

PC Blues (deel 9) Zwervend aan de Bosphorus Deel 3

Het **derde deel** van de Turkse avonturen.

We vervolgen met eigen werk. Een eenvoudig stukje waar alles precies past. De trefwoorden : een Turks trekje , meerslag , een Napoleon en ook nog eens een miniatuur !

Disclaimer

Niets in deze uitgave mag worden gewijzigd zonder uitdrukkelijke toestemming van de auteur. Bij overname van gedeelten (zij het tekst of diagrammen) dient bronvermelding te gebeuren.

Inhoudstafel Deel 1 van "Zwervend aan de Bosphorus" (*)

Titelbladzijde Deel 1
Inhoudstafel Deel
Omtrent PC Blues Deel 7
Overdaad
Bronnen
"De Turkse Slag" van Arie van der Stoep
Bijdragen
Afbakening van het onderwerp - Gehanteerde definities

Interludium 1 - Aya Sofia

Van waar komt de naam ?
Exotische extravaganza en zeldzaamheid
Het reglement , ook in beelden

Interludium 2 - Aya Sofia bij nacht

Voorbeelden van de eindslag
Gedeeltelijke klassifikatie van de Turkse Slagen

Interludium 3 - Aya Sofia From the inside

Omtrent de tien Turkse hoofdstukken
Het Turkse vrije tempo
De meest voorkomende Turkse Combinatie in de praktijk
De meest voorkomende Turkse Combinatie in de praktijk - bis
De Halve Turkse Slag over 3 schijven
De Halve Turkse Slag over meer dan 3 schijven
Two of us
De cirkelslag

Vervolg in Deel 2
Eindpagina Deel 1

Inhoudstafel Deel 2 van "Zwervend aan de Bosphorus"

Titelbladzijde Deel 2
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues Deel 8

De Loepzuivere Turkse Slag (over 4 schijven)
(Volle)Turkse Slagen over meer dan 4 schijven

Interludium 1 - De Blauwe Moskee

De Zwitserse Slag
Morf2
Dam in nood
Volle Slagen uit de restklasse

Interludium 2 - De Blauwe Moskee bij nacht

Turkse Details
Turkse Details en andere prangende vragen

Interludium 3 - De Blauwe Moskee From the inside

Vademecum
Klassifikatie van Turkse Combinaties
De twee Turkse artikelen
Is dit Turks ?
Losse gedachten en een Turkse zweem
Dank aan Arie

Eindpagina Deel 2

Inhoudstafel Deel 3 van "Zwervend aan de Bosphorus"

Titelbladzijde Deel 3
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues Deel 9

Korte Fragmenten uit gespeelde partijen
Interludium 1 - Aya Sofia en de Blauwe Moskee 1
Turkse avonturen
Interludium 2 - Aya Sofia en de Blauwe Moskee 2
Data Base verhalen

Eindpagina Deel 3

Inhoudstafel Deel 4 van "Zwervend aan de Bosphorus"

Titelbladzijde Deel 4
Inhoudstafel
Omtrent PC Blues Deel 10

Enkele zelf samengestelde standen - Luik 1 / Luik 2 / Luik 3 / Luik 4
Interludium 1 - Bosphorus beelden
Enkele zelf samengestelde standen - Luik 5
Siep Korteling
Kombineren met combinaties 1 - Vier op 1 rij
Kombineren met combinaties 1 - Napoleon
Kombineren met combinaties 1 - Opblaaskombinatie
Kombineren met combinaties 1 - Tweemaal Turks
Interludium 2 - Bruggen bij nacht aan de Bosphorus
Het 46-05 motief
Het Guerra eindspel
Turkse miniaturen
Turkse fantasieën
Interludium 3 - Bruggen aan de Bosphorus
Het Turkse podium

Organische groei
Turkse onvolkomenheden
Nawoord
Spelregels en notatie
Eindpagina Deel 4

(*) Voor het gebruiksgemak geven we de gezamenlijke inhoudstabel van alle delen samen !

- - - - - o - O - o - - - - -

Omtrent PC Blues deel 9

In deel 1 en deel 2 kwamen alle Turkse combinaties aan bod. Zo zullen we het maar (bondig) samenvatten.

Welnu het beschrijven van de inhoud van dit **derde deeltje** uit de omzwervingen aan de Bosphorus valt erg gemakkelijk uit. We gaan een kijkje nemen in het **wedstrijdgebeuren**. De praktijk zeg maar. Ik hoor u al zeggen : valt er wèlt iets te bekijken ? (😊).

Het antwoord luidt heel positief : jawel ! Uiteraard denken we niet alleen maar aan loepzuivere LT4 combinaties (die ook voorkomen) maar ook aan alle behandelde Turkse combinaties. Het feit dat we ons blikveld merkèlijk hebben vergroot geeft ons natuurlijk meer mogelijkheden.

We zouden natuurlijk in dit deeltje alles op een hoop kunnen gooien maar ik heb er drie hoofdstukken uit gepuurd. Aldus krijgen we toch een beetje structuur in dit derde deel.

=> Een verzameling van **losse standen** die hier en daar werden opgepikt. Van internet maar ook uit boeken of tijdschriften bijvoorbeeld waar de partij in kwestie vermeld werd.

=> Een tweede hoofdstuk hebben we genoemd : **Turkse avonturen**. Met deze suggestieve titel pogen we de verwachtingen op te poken ... Het aantal dergelijke fragmenten is kleiner dan in het eerste hoofdstuk maar in de plaats krijgt u meer inhoud in de vorm van een (relatief) uitgebreide bespreking rondom het Turkse karakter van deze fragmenten. Bovendien oogt het lijstje van namen dat de kleuren in deze partrijen aanvoert bepaald indrukwekkend !

=> In het derde luikje tenslotte gaan we op zoek in de **database** naar Turkse standen. Geen sinecure voorwaar want hoe moet je die in hemelsnaam gaan opzoeken ? Vandaar ook gekozen titel " The database strikes back" (u weet wel naar welke filmepos dit verwijst) om aan te geven dat de database hier (een beetje) te sterk voor ons was.

In de interludia komen de Aya Sofia en de Blauwe Moskee in duo op ons af.

- - - - - o - O - o - - - - -

Korte fragmenten uit partijen

De Turkse Slag is een zeldzaam gebeuren.

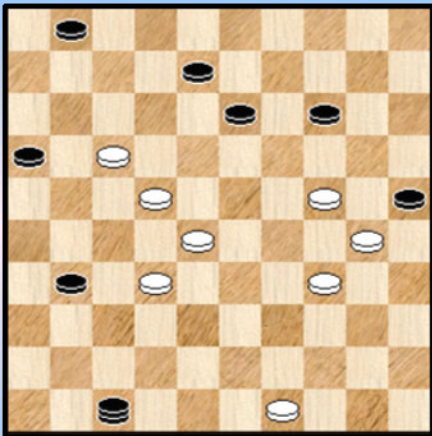
Hieronder volgen meer dan twintig fragmenten. De "kwaliteit" varieert sterk. Allicht een eufemisme om te zeggen dat er ook minder sterke fragmenten in voorkomen.

Het gaat bijna altijd om momentopnamen. Inderdaad er kan nergens sprake van zijn een partij te kunnen ophangen aan een Turkse Slag of aan een of andere Turkse bijzonderheid, dat moet duidelijk zijn.

De fragmenten worden dan ook heel kort gehouden.

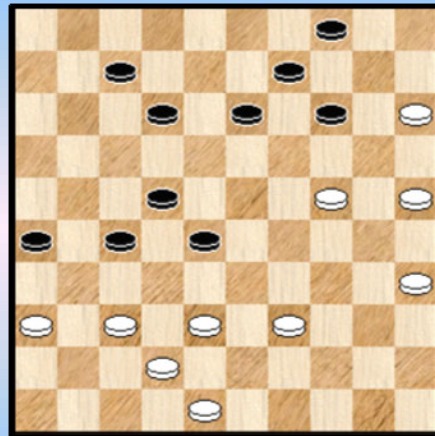
- - - - - o - O - o - - - - -

Wit wint

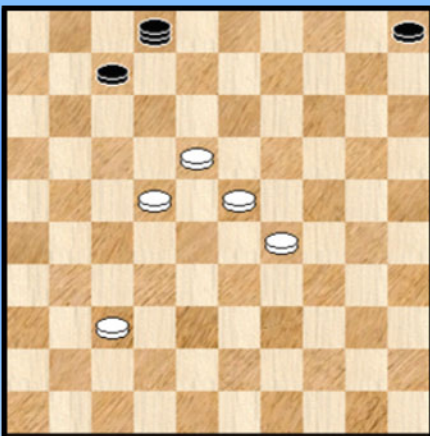
1

Mag wit combineren ?

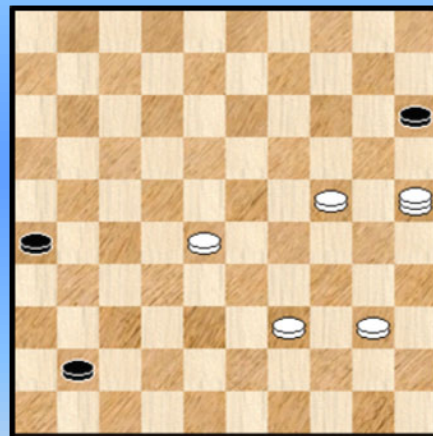
4

Wit wint

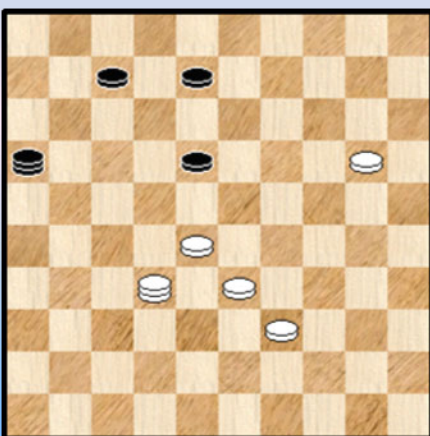
2

41-46 ?

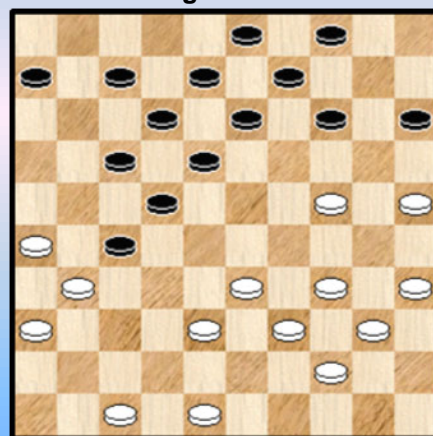
5

Wit wint

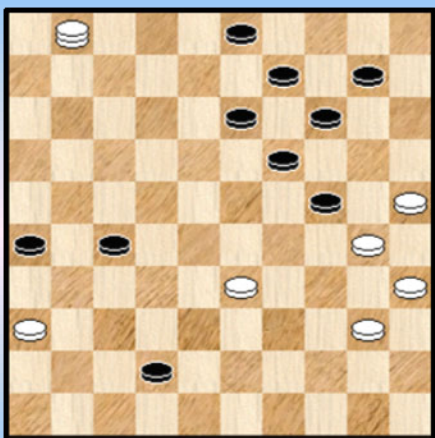
3

Mag 23-28 ?

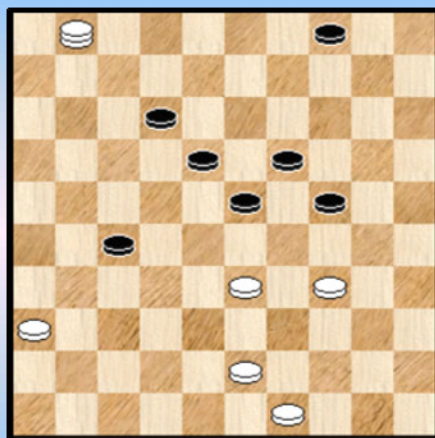
6

Zwart wint

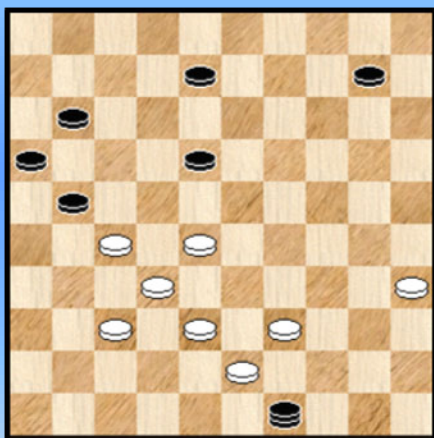
7

33-29 en 1-6 ?

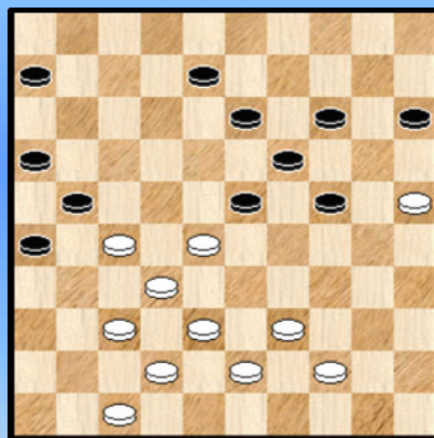
10

Wit remiseert

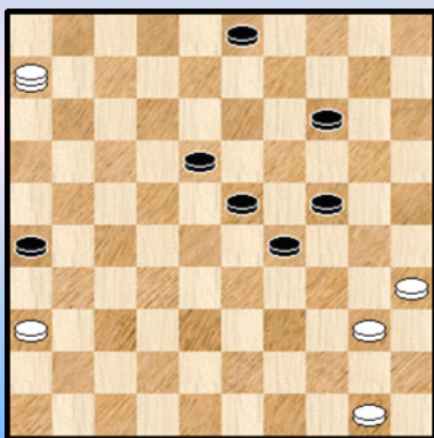
8

8-12 ?

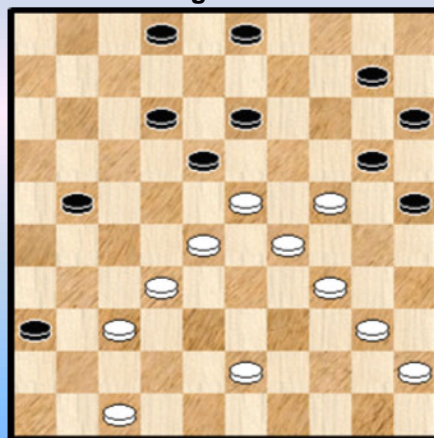
11

6-39 ?

9

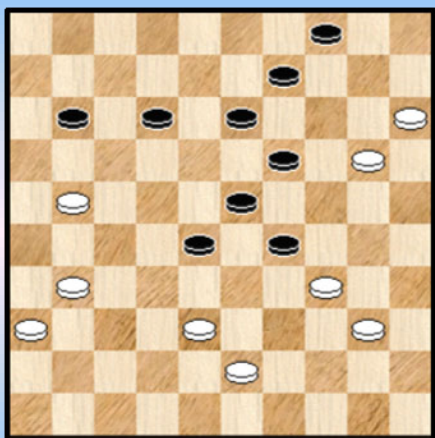
Mag 2-7 ?

12

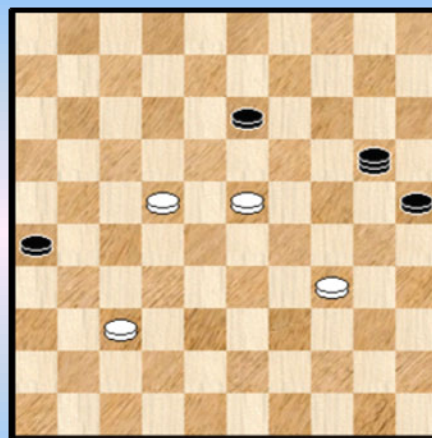

Zwart wint

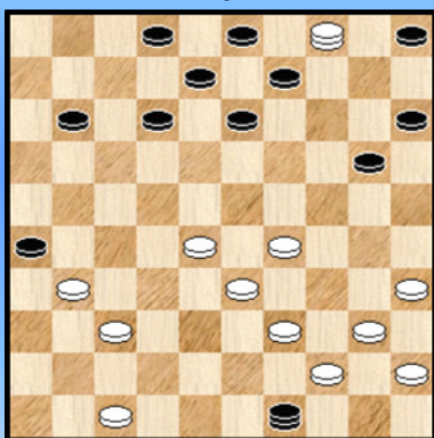
13

Wit remiseert

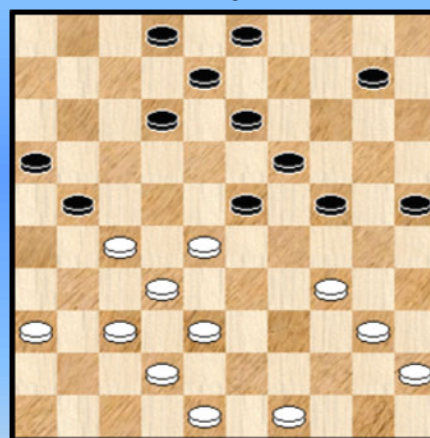
16

12-18 ?

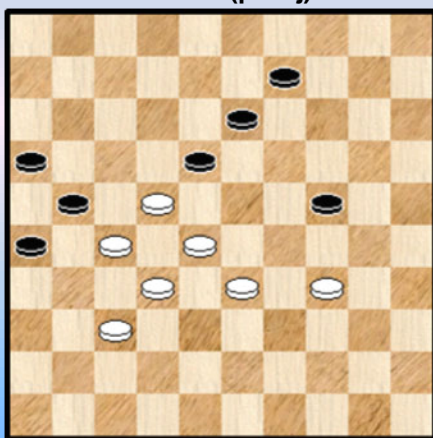
14

24-29 ?

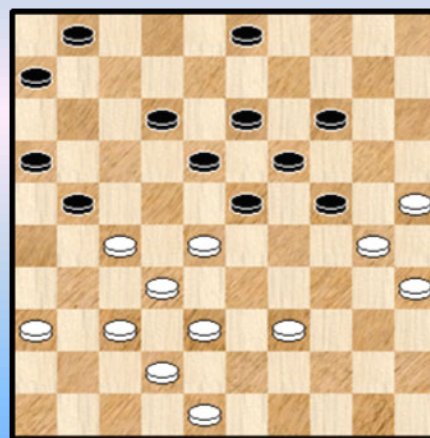
17

Wit wint (partij)

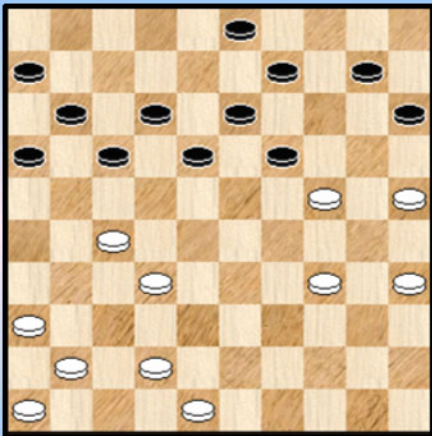
15

Wit doet een lokzet

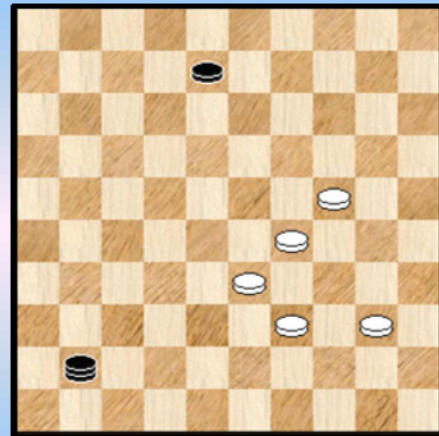
18

Mag wit dam nemen ?

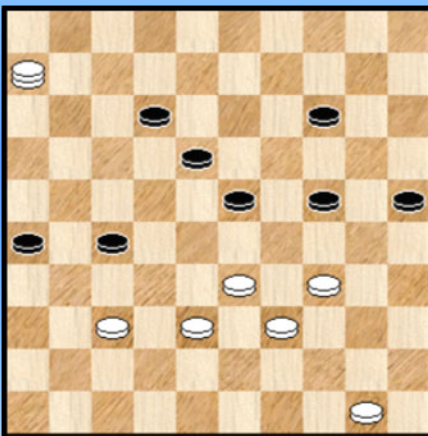
19

Wit wint

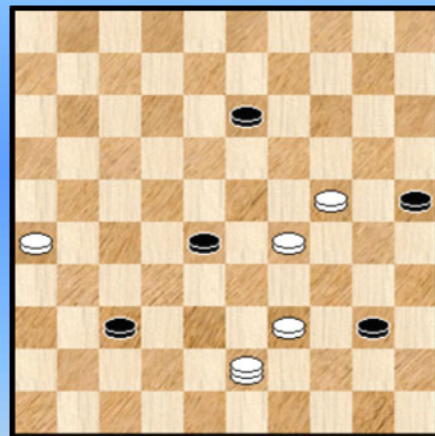
22

Zwart wint

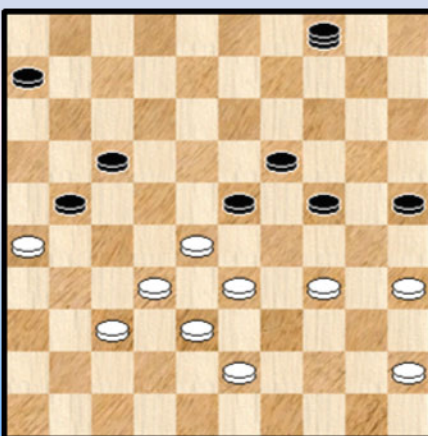
20

Wint wit ?

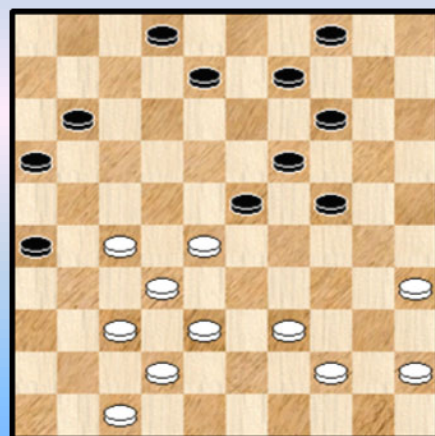
23

Wit combineert

21

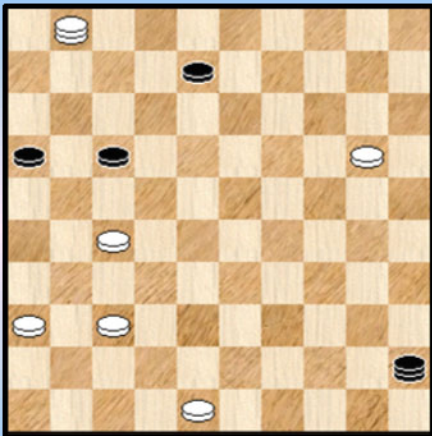
Kan 08-12 wel ?

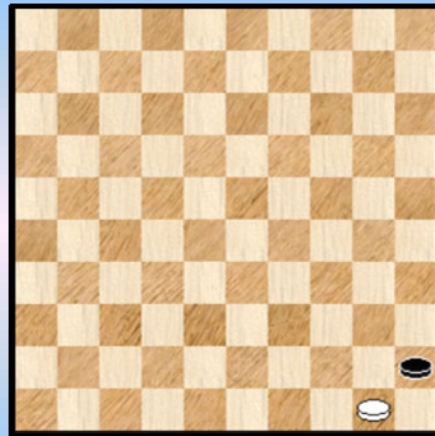
24

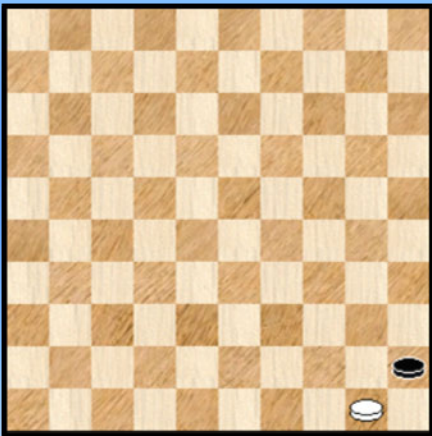
Remiseert zwart ?

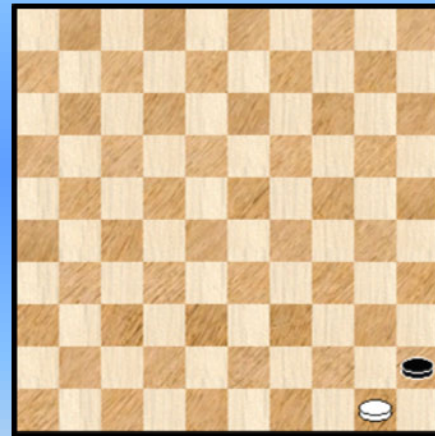
25

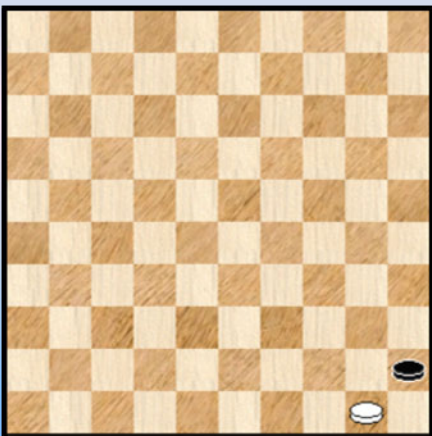
28

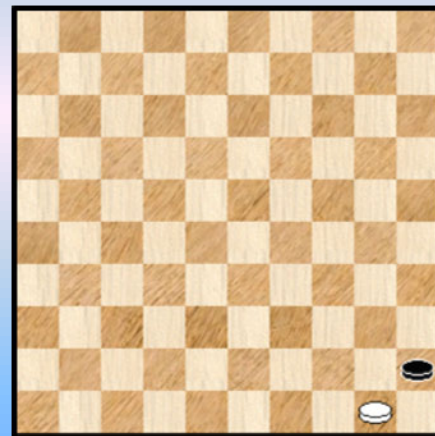
26

29

27

30

Korte fragmenten uit partijen - Oplossingen

1. Kan - Plaisier

01. 28-23 47x20 02. 17-11 16x07 03. 34-29 **20x18** 04. 23x03 25x34 05. 03x26 +

Volgens J. de Bruijn (in Het Damspel van april 1907) de mooiste "Coup Turc" die hij ooit in een partij heeft gezien. Uitgevoerd door de heer Sal. Kan (uit Rotterdam) met wit tegen de heer J. Plaisier (uit Ridderkerk) "bij gelegenheid van den nationalen kampioenwedstrijd te Rotterdam November 1904. In de pauze speelden de Heeren een partij buiten concours, waarin bijgaande positie voorkwam."

En volgende **archaische** zin willen we u niet onthouden. Nauwelijks 100 jaar geleden en het lijkt wel een (beetje een) andere wereld :

"De Heer Kan, bekend om zijn prachtig zettenspel, kondigde verlies van de partij aan."

2. A. Van leeuwen - E. Prosman

In de in 1996 gespeelde oefenwedstrijd tussen DID Zoetermeer en Damlust won Arjan van Leeuwen van Erno Prosman met

01.18-13 ! **02x18** 02. 23x01 +

3. Kemperman - Clasquin (HF NK 1996)

Wit miste een zeldzame winst door 55.28-23 ! **16x28** 56. 33x11 +

4. Dybman - Gantwarg 1-1

De achtste partij uit de WK - match van 1987 tussen Dybman en Gantwarg.

Boven het diagram staat : Mag wit combineren ? Kan wit wel combineren ?
Jawel , een ietwat ongewoon type combinatie :

01. 37-32 28x37 02. 42x31 26x37 03. 48-42 37x48 04. 15-10 48x19 05.10-05 !

Het zou in dergelijke stand nu wel heel erg toevallig zijn opdat zwart geen remise zou kunnen maken (dit is inderdaad het geval) maar er is meer !

05.... 14-20 06. **05x09** (over 27 bijvoorbeeld) en zwart wint !
Een halve Turkse Slag over 4 schijven.

5. Bakker - Veenstra Friesch Dagblad 1994

"Toen René Veenstra meende onmiddellijk remise te kunnen maken met 60. ... 41-46 maakte Andries Bakker de partij uit met een onvervalste Coup Turc : "

61. 25-20 !! **46x33** 62. 20x42 +

6. J. van Lochem - Henk Smit clubcompetitie 1937-1938

Het gaat hier om een uit de kluiten gewassen lokzet !

01. ... 18-23 !! 02. 25-20 14x25 03. 34-30 25x32 04. 33-28 22x33 05. 31x02

en nu de tegenactie :

05. ... 13-18 ! 06. **02x29** 23x45 07. 44-40 45x34 08. 48-43 + voor zwart

Bijzonder leuk is de bijbehorende kommentaar van Henk Smit in Dammen 113/114, april 1996 :
"Van Lochem was een beetje een drukke man. Ik liet een damzet open staan, waarop Van Lochem ,
die zijn echtgenote meegenomen had, riep : '**Vrouw, ik heb dam !**' : Daarna haalde ik die Coup
Turc eruit."

Ja , die archaïsche zinnen doen het héél goed.

7. G. Zomerdijk - De Boer

Zwart verzuimde een korte winst :

01. ... 13-18 02. **01x13** 19x08 +

8. Schutte - Zegeling

Zwart 's laatste zet was 06-11 en wit verzuimde de remise door :

01. 38-33 49x29 02. 39-33 **29x22** 03. 28x06 =

9. C. Treur - L. de Haan

01. 06-39 ? 29-33 ! 02. **39x29** 23x45 03. 35-30 03-09 04. 30-24 09-14 +
Driedubbele oppositie.

10. Godhelp - Dihal

01. 33-29 ? 24x33 02. 01-06 en zwart verzuimde toe te slaan met de Coup Turc :
02. ... 04-09 03. 06x50 23-28 04. **50x23** 18x40 + voor zwart

11. Ton Sijbrands - Ton Bollebakker

01. ... 08-12 ? 02. 37-31 26x48 03. 47-42 **48x33** 04. 38x07 21-27 05. 32x21 16x27
06. 07-02 27-32 07. 02x35 + Een halve Turkse Slag

12. Van den Borst - Van der Wal

01. ... 02-07 02. 34-30 25x34 03. 47-41 36x47 04. 43-38 47x06 05. 32-28 **06x19**
06. 23x05 34x23 07. 05x35 !

Een (indrukwekkende) halve Turkse Slag met goede winstkansen.
Het gaat om een mogelijkheid uit een partij uit het NK 1981. In de partij gebeurde er 12-17 met remise
als uiteindelijk resultaat.

13. Kain - Palmans

Zwart verzuimde een fraaie en winnende Halve Turkse Slag :

01. ... 04-10 02. 15x04 12-17 03. 21x12 09-14 04. **04x24** 19x48 05. 20x09 48x42 +

14. D Joosten - Mei-Jhi Wu 0-2

01. ... 12-18 ? 02. 31-27 49x21 03. 37-32 **21x23** 04. 28x19 13x24 05. 04x06 24-30
06. 35x24 20x38 07.06-22 ! met winst. Een halve Turk.

In de partij verliep het allemaal iets prozaïscher : 02. 28-23 ? 09-14 ! 03. 23x12 08x17
04. 04x18 17-22 05. 18x27 49x21 en zwart zal winnen.

15. Douwe Kootstra - NN

Een leuke stand. Tot stand gekomen na een Hoogland aanval.

Ook een typische stand die kan aanleiding geven tot "Dam in nood" situaties. Verderop bij de avonturen gaan we uitgebreid in op een andere , ietwat gelijkaardige stand.

Wit staat eigenlijk gewonnen en de winst , die op meerdere manieren kan tot stand komen, vloeit gemakkelijk uit het diagram :

01. 34-29 24-30 02. 28-23 30-35 03. 23x12 35-40 04. 12-07 40-44 05. 07-01 44-49
06. 29-24 !

Verhindert elke zet van de zwarte dam. Zo kan ook 06. ... 49-35 niet , want : 07.33-29 35x19
08. 22-17 21x12 09. 01x03 +

06. ... 09-14

Wit heeft nu twee winstgangen ter beschikking :

=> 07. 22-18 ! 13x42 08. 01-34 49x27 09. 24-19 14x23 10. 34x48

Er rest nu een klein, klassiek linie eindspel.

10. ... 21-27 11. 48-34 26-31 12. 34-23 31-36 13. 23-28 16-21 14. 28-46 27-31
15. 46-10 21-27 16. 33-28 ! en wit wint met deze laatste , erg aangename zet ☺.

=> Maar nu de tweede manier , die aansluit bij het Turkse gebeuren :

07. 22-17 21x12 08. 01x25 49-35 **A** 09. 25-20 **35x29** 10. 20x47 + Dam in nood dus.

A 08. ... 49-44 09. 25-48 + met ook een licht Turks trekje.

A 08. ... 49-40 09. 25-48 en wit moet wat meer geduld opbrengen.

16. Verheul - de Bruin

01. 34-29 ! **20x18** 02. 23x12 =

17. Haroklow - Salnikow

AVDS 106

01. ... 24-29 ? 02. 38-33 29x47 03. 34-30 25x34 04. 40x07 02x11 05. 48-42 **47x31**
06. 37x06 +

18. Uit een simultaanpartij

AVDS 107. Een mogelijkheid in de partij :

01. 38-33 ?! 24-29 02. 33x24 23-29 03. 24x33 14-20 04. 25x23 18x47 05. 48-42 **47x31**
06. 37x19 +

19. AD v.d. Wal - WJ de Wilde

AVDS 108 01.27-22 ? 18x47 02. 35-30 47x20 03. 25x05 17-22 04. **05x08** 13x02 en wit verloor

20. Remoué - Fernez

AVDS 112 Uit het KF 1975 (Kampioenschap Frankrijk)

01. ... 25-30 02. 34x25 12-17 03. **06x29** 23x41 Een halve Turkse Slag over 4 schijven.

21. Vardon - Collombel (FK)

AVDS 117. Dit zou de oudste Turkse volle Slag uit de partij zijn.

01. 34-29 23x34 02. 28-22 **04x28** 03. 32x14

De combinatie geeft overigens niet meer dan remise :

03. ... 34-39 04. 45-40 21-27 05. 14-09 27-32 06. 38x27 39-43 =

22. de Bruijn - de Wilde

AVDS 118. Uit een vluggertje. 01. 33-28 **41x33** 02.29x38 en oppositie winst.

23.

Uit het aangename PDF - boekje "Randspel, mijmeringen in de marge van het dammen" van Cees Teeuwen. Een stand van Kijker uit 1911.

De stand is remise. Wit dacht te kunnen winnen als volgt :

01. 24-20 25x14 02. 29-23 28x19 03. 39-34 40x29 04. 43-25 ! 14-20 ! 05. 25x24 19x30 =

24.

Opnieuw uit het "Randspel, mijmeringen in de marge van het dammen" van Cees Teeuwen. De auteur zag in levende lijve deze Turkse combinatie , meer bepaald in de partij Deurloo - Kusters uit 1977.

01. ... 08-12 ? Laat een HT3 - combinatie die echter niet meer geeft dan remise

02. 37-31 26x48 03. 47-42 **48x33** 04. 38x07 16-21 05. 07x27 = Wit won later toch nog de partij.

25.

Van het internet forum. Een leuk fragmentje (zeker voor de witspeler en achteraf zal zwart er ook wel mee gelachen hebben)

01. ... 08-12 zwart denkt te remiseren ... 02. **01x29 !!** 45x42 03. 48x37 +
Tweemaal over een zelfde stuk slaan mag niet ...

Overigens was dit misschien nog het beste om te proberen want ook de rest verliest :

=> 01. ... 45-50 02. 37-32 17-21 03. 20-15 +

=> 01. ... 17-21 02. 01-29 45x42 03. 48x37 +
=> 01. ... 08-13 02. 20-14 +

----- o - O - o -----

Aya Sofia and the Blue Mosque

Turkse avonturen.

Zoals bij het voorgaande hoofdstukje ook hier enkele fragmenten uit partijen waar een Turks gebeuren aan vastzit.

Het aantal fragmenten ligt gevoelig lager , de inhoud ervan echter weegt wat zwaarder door. Inderdaad om een of andere reden spreken de fragmenten (me) meer aan en bieden in het algemeen iets meer gelegenheid om er een stukje verhaal rond te breien. Daar komt uiteraard steeds een Turks element bij kijken.

Verwacht echter niet dat dit Turkse element allesoverheersend wordt.

Het lijkt me niet doenbaar partijgedeelten te bespreken louter of zelfs maar vooral vanuit de Turkse invalshoek.

Wat kan dan wel aanleiding geven tot een iets meer uitgebreide bespreking ?

Een fragment dat een Turks item naar voor brengt , ja bewijst dat het wel degelijk een funkionele rol kan spelen in het partijgebeuren.

Of gewoon een partijstuk(je) dat naast het Turkse element interessant is op zichzelf. Bijvoorbeeld het eindspel in de partij Heusdens - Meurs uit het NK 2008.

Of misschien - om welke reden ook - een leuk stukje.

Vandaar ook , dat we in de titel durven spreken van **Turkse avonturen**. Uiteraard ook om het PDFje een beetje "**schwung**" te geven ...

Naar de vormgeving toe , schakelen we even over naar tekst waarin de diagrammen zijn opgenomen. Dit geeft een zetje aan de verhaal structuur.

Goed, we gaan op avontuur ... Enkele van de hoofdrolspelers - avonturiers vindt u hieronder. In willekeurige volgorde. U kent ze toch allemaal ?

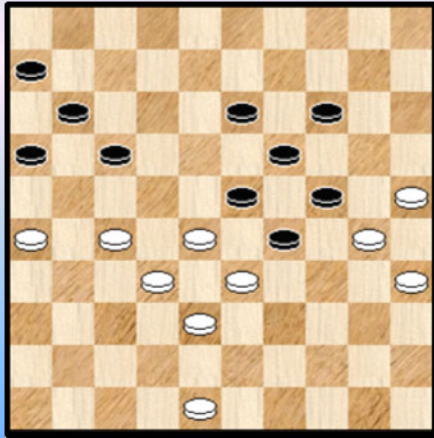
--- o - O - o ---

Turkse avonturen 01. De partij A.Dixhoorn - C. de Gooyer 0-2

We gaan een eindje terug in de tijd , een partij uit de oorlogsjaren 1940-1945.
Het betreft een fragment uit de partij A.Dixhoorn - C. de Gooyer, interessant en leerzaam.

Diagram 1 AVDS 027

Het fragment komt voor in het boekje "De Turkse Slag" van Arie van der Stoep. De kommentaar is van mezelf.

In de intro van het paragraafje over "Dam in nood" verwees ik eigenlijk naar dit soort standen waar (althans wat verderop) de combinatie op een **natuurlijke wijze** kan opduiken.

In de diagramstand staat wit , die aan zet is , erg moeilijk. Eigenlijk verloren.

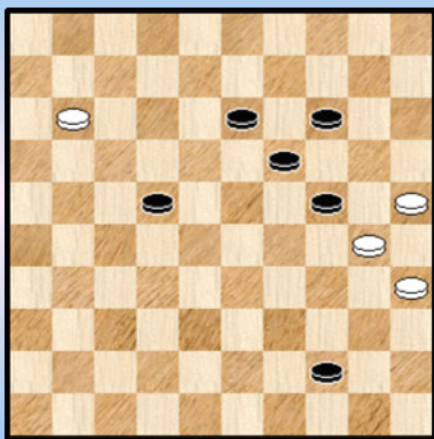
Om de dreiging 17-21 te pareren kan hij 26-21 of 27-21 spelen.

We kijken eerst even naar **26-21**

01. 26-21 17x26 02. 48-42 **A** 11-17 03. 27-21 16x27 04. 32x12 23x43 05. 42-38 43x32
06. 33-28 32x23 07. 12-07 06-11 08. 07x16 26-31 Een eenduidige afwikkeling met duidelijke winst voor zwart.

A 02. 28-22 11-17 03. 22x11 16x07 en wit kan geen kant op , bijvoorbeeld :
04. 33-28 07-12 05. 48-42 06-11 06. 42-37 11-17 07. 27-22 17-21 08. 22-17 21-27 +

Diagram 2

In de partij koos wit voor **21-27** :

01. 27-21 16x27 02. 32x12 23x43 03. 48x39 29x38 04. 39-33
B 38x29 05. 26-21 29-33
06. 21-17 **C** 11x22 07. 12-07 06-11 08. 07x16 33-39 09. 16-11 39-44

De spelers hebben een goed parkoers afgelegd (althans vertrekkend vanuit de diagramstand 😊).

De belangwekkende en tevens esthetisch ogende positie van **Diagram 2** is ontstaan.

In deze , voor zwart volkomen gewonnen positie kan wit twee kanten uit :

=> (Het partijvervolg)

10. 11-07 14-20 ! 11. 25x23 44-49 12. 30x08 22-28
13. 23x32 49x24 winnende rondslag.

=> 10. 11-06 44-50 11. 06-01 50-45 12. 01-06 45-01 !
13. **06x18** 01x29 ! Kortom een "Dam in nood".

In dit soort eindspel speelt de formatie 13-14-19-24 een hoofdrol. Wit moet hier vaak beducht zijn op **rondslagen** na het vrije tempo verkregen door 14-20 ! En daarnaast kan ook nog een Turkse "Dam in nood" optreden.

B 04. 26-21 38-42 05. 21-16 11-17 06. 12x21 14-20 ! 07. 25x23 06-11 08. 30x08 42-48
09. 16x07 48x19 met winnende rondslag.

C 06. 21-16 11-17 07. 12x21 13-18 08. 21-17 33-39 09. 16-11 39-44 10. 11-07 18-22
11. 17x28 14-20 12. 25x23 44-50 13. 30x19 50x24 14. 23-18 24-08 + (rondslag)

- - - - - o - O - o - - - - -

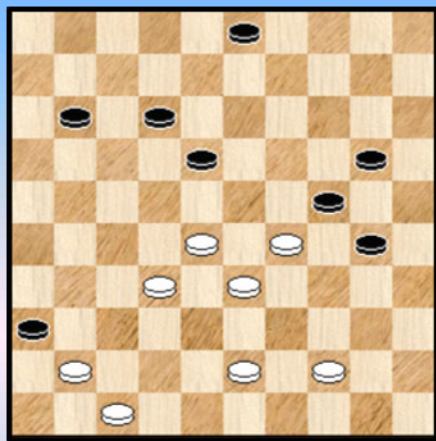
Turkse avonturen 02. De partij Ron Heusdens - Pim Meurs 2-0

Voor het tweede avontuur belanden we in een recente tijdszone. Meer bepaald het NK 2008. De partij tussen Ron Heusdens en Pim Meurs. Een van de hoogtepunten allicht van het NK2008. En niet te vergeten : het jaar waarin Ron Heusdens kampioen werd ! Een beetje dank zij onderstaand fragment.

Het fragment wordt voorzien van enige (summiere) commentaar in Het Damspel 2008/02. Waarop ikzelf iets meer uitgebreid kan inpikken.

We starten bij zet 40 van wit

Diagram 1

Er is (nog) niks ernstigs aan de hand. Toch heeft wit onmiskenbaar wat voordeel , want het gemakkelijke spel. Hij kan ook de druk nog wat opvoeren.

40. 32-27

Drie zwarte zetten , vrij gelijkwaardig , komen in aanmerking : 03-08 , 03-09 en 20-25

40. ... 03-08 **41.** 43-39

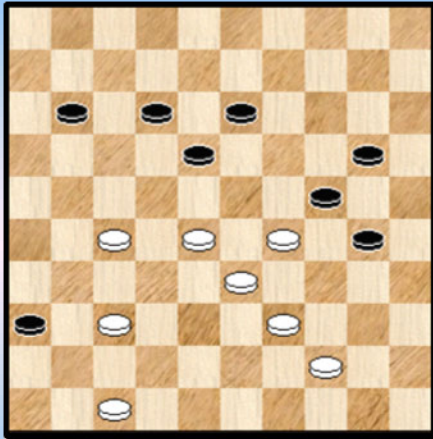
De aangewezen zet. Wit houdt het gemakkelijke spel en verkleint en passant de zwarte mogelijkheden tot de zetten

08-13 of 20-25. Inderdaad verliest 11-16 ogenblikkelijk door 41. ... 11-16 42. 28-22 08-13 43. 33-28 24x33 44. 22-17 12x23 45. 39x08 !

41. ... 08-13 42. 41-37 Zie **diagram 2**.

Dit is de bewuste stand die in de pers kwam en waarrond ook dit fragment is opgebouwd.

Diagram 2

Zwart heeft ,ietwat verwonderlijk terug nogal wat speelbare zetten : 11-16 en 11-17 , 30-35 en 20-25.

Maar kijken we nu onmiddellijk wat er gebeurt na de terugruil 20-25 :

42. ... 20-25 43. 29x20 25x14 44. 47-41 ! 36x47
45. 33-29 47x15 46. 39-33 **15x22** 47. 28x10

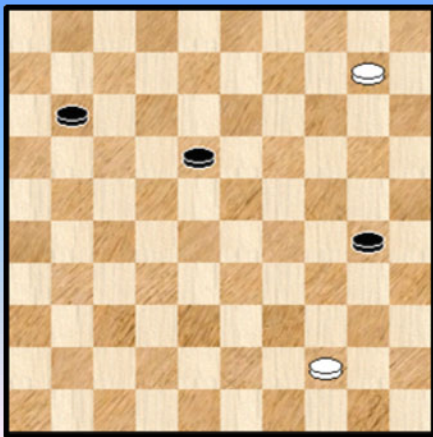
Een **halve Turkse Slag** over drie schijven !

Hebben de beide spelers dit gezien ? Vermoedelijk wel gezien de relatieve eenvoud van de stand en ook al gezien het vervolg van de partij.

Natuurlijk , en dat is nog een ander paar mouwen : hoe moet men het eindspel inschatten na de combinatie ? Geen gemakkelijke vraag !! Het zou me dan ook zeer benieuwen het antwoord van de twee spelers te kennen op die twee vragen.

Voor ons is de zaak natuurlijk wat makkelijker. We kijken even naar de resterende stand :

Diagram 3 Zwart aan zet

Het lijkt misschien gevaarlijk voor zwart , maar alles valt goed op zijn pootjes :

47. ... 18-23 uiteraard moet zwart onmiddellijk de lijn 05-46 passeren

48. 10-04 23-29 49. 04-22 11-16 50. 22-39 (ook na 50. 22-27 komt wit er niet) 30-35 51. 39-43 29-33 52. 43-49 16-21
53. 49x16 33-39 54. 44x33 35-40 = !

Absoluut niet evident om dit alles vanaf Diagram 2 juist in te schatten.

Met een beetje overdrijving (en het partijvervolg in acht nemend) zou men kunnen zeggen : zwart had zich moeten inlaten op deze wending (en ons uiteraard een Halve Turk bezorgen ☺).

Hoe ging het trouwens verder in de partij ?

42. ... 30-35 43. 47-42 Het opgeven van steunpunt 47 (met een anderskleurige schijf op 36) vergt uiteraard een goed nazicht. Het is hier perfekt verantwoord, temeer daar aan andere witte zetten enige nadelen kunnen toegedicht worden.

43. ... 11-16

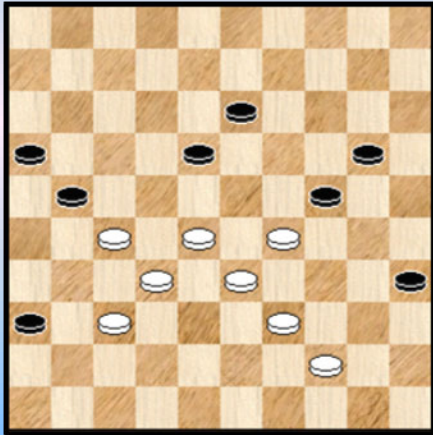
Ook 12-17 kan hier al komt dit eigenlijk neer op zettenverwisseling met het gespeelde. 24-30 kan ook , op 20-25 zou kunnen volgen :

43. ... 20-25 44. 29x20 25x14 45. 42-38 11-16 46. 38-32 14-20 47. 33-29 13-19
48. 28-23 19x28 49. 32x23 16-21 50. 27x16 18-22 51. 23-19 22-27 52. 19-13 27-32
53. 37x28 36-41 en hoewel dit tot remise moet leiden kan men begrijpen dat zwart zich niet zo graag

op een dergelijke spelgang inlaat.

44. 42-38 12-17 45. 38-32 17-21 Zie **Diagram 4**

Diagram 4

Zwart heeft berekend dat na 28-23 hij de nodige resources heeft , zowel verdedigend als wat betreft doorbraakmogelijkheden.

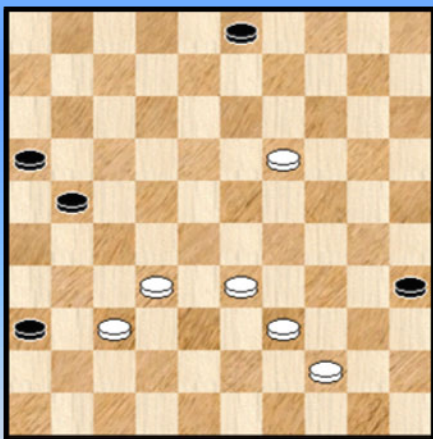
Toch wacht hem een verrassing.

46. 28-23 18-22 47. 27x09 20-25 48. 29x20 25x03

Zwart lijkt de zaakjes voor mekaar te hebben.

49. 23-19 Ook 23-18 kon. Zie **diagram 5**

Diagram 5

49. ... 03-09 ?

De keuze tussen verdedigende zetten of doorbraak acties blijft moeilijk. Niet dat zwart hier de analytische remise uit handen geeft , maar er lag een eenduidige weg open naar het gelijke spel :

49. ... 21-27 50. 32x21 16x27 51. 19-14 27-32 52. 37x28 36-41 53. 33-29 41-47 54. 29-23 47-33 55. 14-10 33x17 =

50. 33-28 ! 21-26

Inderdaad kon de ruil 21-27 nu niet meer : 50. ...21-27 ? 51. 32x21 16x27 52. 28-22 ! 27x18 53. 19-13 ! +

51. 32-27 ! 16-21

Erger nog voor zwart : volgende poging tot doorbraak faalt nu compleet :

51. ... 26-31 ? 52. 37x26 36-41 53.44-40 !! 35x31 54. 26x46 met winst door dubbele oppositie.

Zwart moet dus wel beide schijven offeren. Zonder twijfel een **mokerslag** al is zwart na dit alles nog niet uitgeteld.

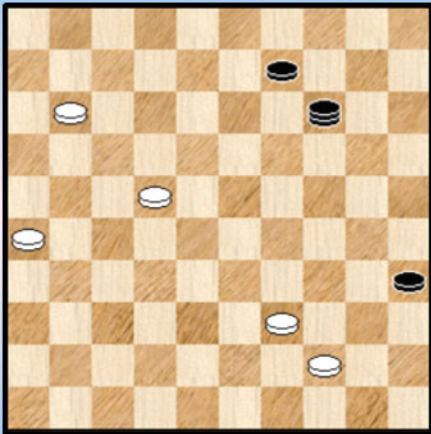
52.27x16 26-31 53.37x26 36-41 54. 16-11 Hier komt 28-22 neer op zettenverwisseling.

54. ... 41-46 55.28-22 46x14 Fr beste manier van slaan, meer nog wellicht de enige met remisekansen. Dit komt omdat zwart zo dadelijk schijf 39 kan aanvallen.

Zie Diagram 6

Een (heel) erg moeilijk eindspel. Zeker omdat op het ogenblik van schrijven ik niet de beschikking heb over een 8 stukken eindspel database... ☺.

Diagram 6

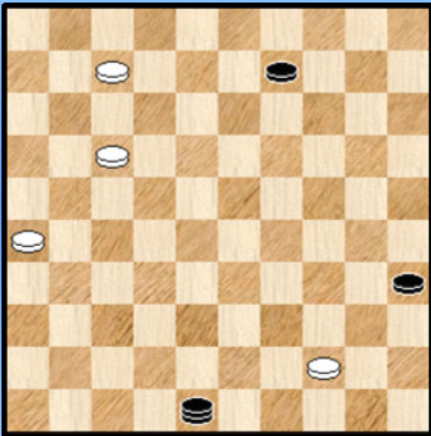
56.11-07 14-25 De enige kans voor zwart
57.22-17 25x48

Wit had geen keuze en moest de schijf laten slaan

Slaan naar 43 geeft (allicht) geen verschil.

We komen nu uit bij Diagram 7. Het zeven - stukken eindspel staat op het bord.

Diagram 7

Het is duidelijk dat zwart **penibel** staat. Wit gaat natuurlijk zo dadelijk de erg belangrijke lijn 1-45 in bezit nemen. Wat moet zwart doen ? Heeft zwart nog wel een plan ?

Als we even schijf 9 wegdenken dan staat wit sowieso gewonnen na 07-01.

Wat ook het mogelijke remisegaatje weze het moet er dus komen door toedoen van schijf 9 ...

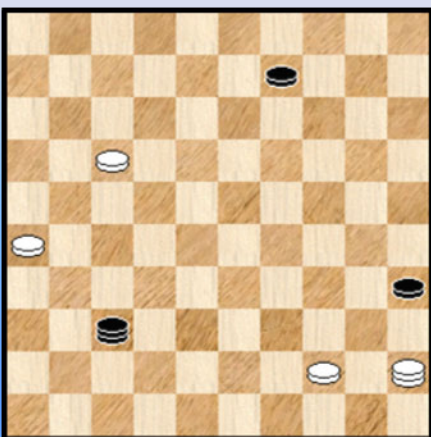
58. 07-01 48-37 de beste

59. 26-21

Men kan zich de vraag stellen of hier 59. 01-45 niet logischer was. Logischer in de eerste plaats em misschien ook (nog) beter. Voor zwart lijkt het daarna toch echt wel heel moeilijk om (en dan zeker in de partij) dan nog een remise te vinden. Als dit al aanwezig is ...

Dit levert trouwens enkele fraaie varianten op. We geven die. 59. 01-45 **Diagram 8**

Analyse Diagram 8

59. ... 37-05 !! De aangewezen (ook 37-46 kan)

=> Op 60. 17-11 of 17-12 en ook op 26-21 volgt 35-40 ! waarna zwart een witte schijf kan aanvallen én winnen.

=> De witte dam kan niet losstaan , bv 60. 45-29 05-28 =

=> Op 60. 45-01 maat zwart ook een tempo : 05-32

=> Op 60. 45-50 gaat zwart knap naar remise door 60. 45-50 05-23 ! 61. 17-11 (Op 61.50-45 temporiseert zwart terug door 23-05) 23-01 ! 62. 11-06 09-13 63. 26-21 13-19 64. 44-39 35-40 65. 39-33 40-45 66. 33-28 19-24 =

In deze spelgang heeft de losse derde zwarte schijf op 9 een erg belangrijk aandeel. In dit geval verschaft ze zwart de nodige tempi.

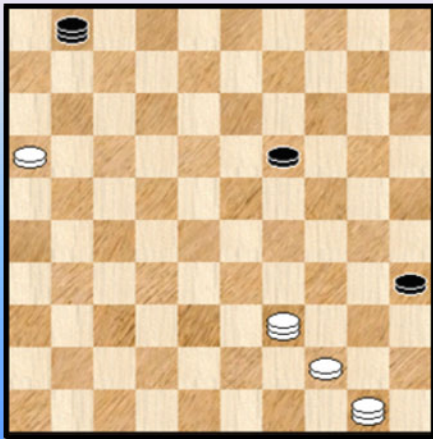
Zwart heeft een tweede manier, die in feite op dezelfde variant neerkomt:

60. ... 09-13 61. 17-11 (gedwongen) 05-23! en op zowel 62. 50-45 als 62.11-06 speelt zwart 23-01 met remise.

Wit dit zeggen dat 59. 01-45 37-05 remise een feit mag worden genoemd?

Niet helemaal ...

Analyse Diagram 9

60. 45-07 ! 09-13 61. 26-21 05-37 62. 21-16 13-19
63. 07-45 37-26 64. 17-11 26-31 65. 11-07 31-22
66. 45-50 22-18 67. 07-01 18-45 68. 01-06 45-29
69. 06-39 29-01

Zie **diagram 9**. Wit kan er een mooi einde aan toevoegen:

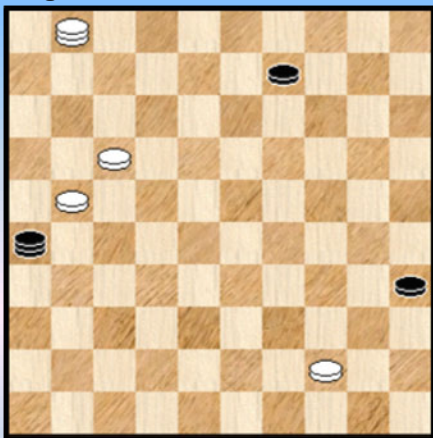
70. 16-11 ! 01-40 of ? 71. 11-06 40x49 72. 50-44 ! 49x40
73. 06-01 met matstand.

We durven de hand uiteraard niet in het vuur steken, maar het heeft er de schijn van dat wit dit dus wint.

Na deze kleine uitweiding gaan keren we op onze stappen terug naar zet 59.

59. ... 37-26 Diagram 10

Diagram 10

60. 01-45 Beide kleuren behandelen het eindspel erg goed.

61. 09-14

De andere zwarte mogelijkheid 09-13 brengt geen wezenlijke verbetering voor het zwarte spel. We laten de variant achterwege.

61. 45-50 Zie **Diagram 11**

Dreigt met 17-11 en 44-40 + De volgende zwarte zet is dan ook gedwongen.

Merken we ook nog even terloops op dat wit in deze fase vooral niet schijf 44 moet beroeren:

61. 44-39 14-19 62. 45-01 19-24 !

=> 63. 01-45 24-29 64. 45x07 26-48 65. 39-33 48-42 66. 33-28 42-37 67. 28-22 37-31

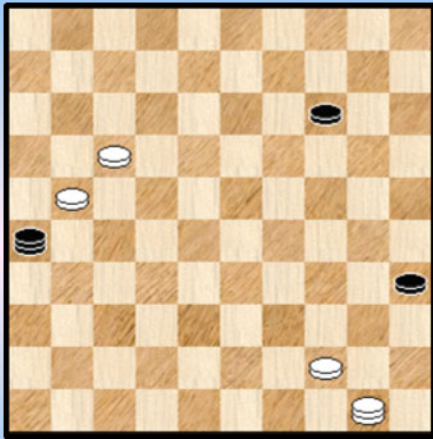
68. 07-18 35-40 69. 18x45 31x13 =

=> 63. 39-33 24-29 64. 01x45 X 26-42 65. 33-28 42-37 66. 28-22 37-31 67. 45-18 35-40

68. 18x45 31x13 =

X 64. 33x24 26-42 65. 24-19 35-40 66. 01x45 42-33 ! en zwart veroverd een schijf en tevens de remisehaven.

Diagram 11

61. ... 26-48 gedwongen dus.

Er valt nu echt niet meer te zien hoe zwart nog het dreigende onheil (extra dammen zonder materiaalverlies) moet tegen houden. Allicht is de positie gewoon verloren. We gaan de volgende zetten dan ook niet echt uitspitten.

62. 17-11 48-43 63. 21-17 43-34 64. 50-45 34-43
65. 11-07 14-20 ?

Een foutje in een verloren stand

66. 44-39 43x01 67. 17-12 01x18 68. 45x12 2-0 (2.34 u/2.59 u)

We geven ook de gebruikte tijden even mee , getuigen van een langdurig gevecht.

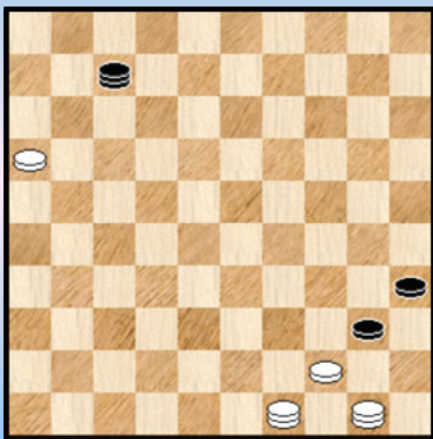
In een stelling - genre dat nogal wat remisegaten vertoont heeft Ron Heusdens een prima (eindspel) prestatie geleverd , een kampioen waardig.

Als afsluitende toegift nog dit **extraatje** : er zijn varianten denkbaar waar zwart met de beide zwarte schijven kan oprukken naar de velden 35 en 45. We geven zo een variant en behandelen dan de vraag hoe wit deze stand wint.

Eerst de variant dus , zonder kommentaar overigens :

60. ... 09-13 61. 45-29 13-19 62. 29-18 19-24 63. 18-23 24-30 64. 23-45 26-31
65. 17-11 31-42 66. 11-06 42-26 67. 21-16 26-17 68. 45-50 17-12 69. 06-01 12-45
70. 01-06 45-01 71. 06-22 30-34 72. 22-27 34-40 73. 27-49 01-07 Diagram 12

Analyse Diagram 12

Gewoon even genieten van een mooi moment.

74. 44-39 40-45 75. 39-33 07-02 76. 33-28 02-07
77. 28-22

We stoppen hier. Wit zal vier dammen halen.

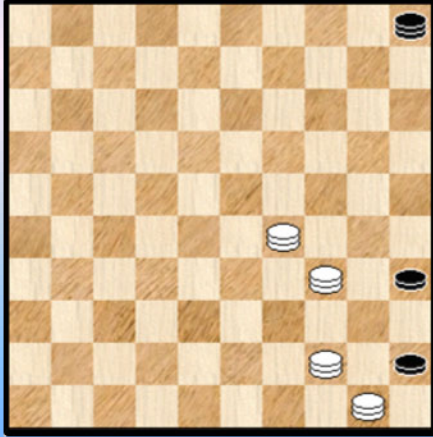
Mar hoe wint wit daarna ?

----- o - O - o -----

Annex Partij Heusdens - Meurs.

Er zijn meerdere opstellingen mogelijk maar voor de meest elegante duiken we in de "**Strategie der 100 velden**", het onvolprezen eindspelboek van **Moser**.

Diagram 1 Variatie M300 (SL 38)

M300 staat voor Diagram **300** uit het boek van **Moser**.
SL 38 staat voor **S**leutelpositie nummer 38.

De opgave luidt . Wit speelt en wint.

Het is een **grappige** opgave want om de oplossing te vinden volstaat het op te merken dat indien zwart zou aan zet zijn , deze onmiddellijk verliest.

Inderdaad kan de zwarte dam niet losstaan wegens 34-30 ! +
En indien hij naar 46 verhuist volgt :
34-40 !! 45x23 44-40 35x44 50x05 !

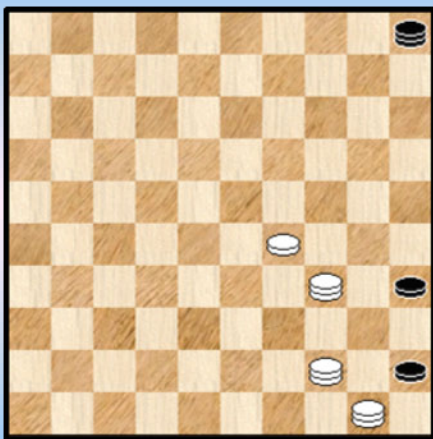
Een vondst van de geniale eindspelkomponist **Cornelius Blankenaar**. Daarmee bedoelen we dan niet dit diagram , maar het principe om door een dubbele achterwaarts (hier dammen) offer een schijf op de lange lijn te krijgen waarna de opsluiting op dezelfde lijn kan tot stand komen.

Voor de eigenlijke oplossing volstaat het dus dat wit even een tempo wint terwijl de zwarte dam verplicht tussen de velden 5 en 46 over en weer pendelt. Bijvoorbeeld :

01. 34-39 05-46 02.39-43 46-05 03. 43-34 05-46 04. 34-40 45x23 05. 44-40 ! 35x44 06.50x05 +

Er zijn uiteraard andere manieren om het tempo te maken, dat is niet het punt.

Diagram 2 M300 (SL 38) Wit wint

De aandachtige lezer heeft natuurlijk gemerkt dat het niet echt nodig was dat het witte stuk op 29 een dam was. We hadden een dam geplaatst als vervolg op de vraag waarmee we de analyse van de partij Heusdens - Meurs hadden afgesloten.

Hier vindt u dan de eigenlijke sleutelpositie uit het boek van Moser. De oplossing moet niet meer vermeld worden, wegens identiek met Diagram 1.

De winstpositie van Diagram 2 betekent natuurlijk ook dat het voor zwart een zinloze strategie is om op de lange lijn te kamperen. Hij moet die (tijdig) verlaten en niks belet wit dus een vierde dam te halen.

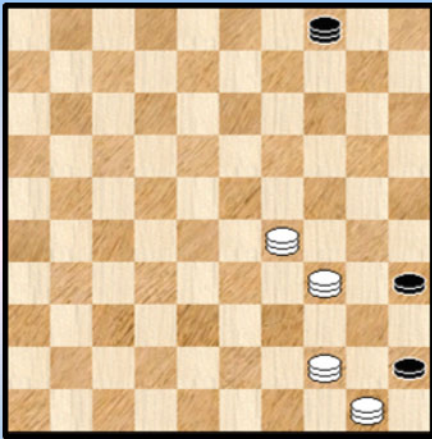
We keren terug tot onze vraag : hoe kan wit met vier dammen winnen wanneer zwart naast de dam nog schijven heeft op 35 en 45 ?

We zagen reeds dat vertoeven de lijn 5-46 verliezend is voor zwart. Er blijven dan maar twee mogelijkheden over .

=> het kwadrant 36-04-15-47

=> het kwadrant 26-06-25-48

Diagram 3 Wit wint

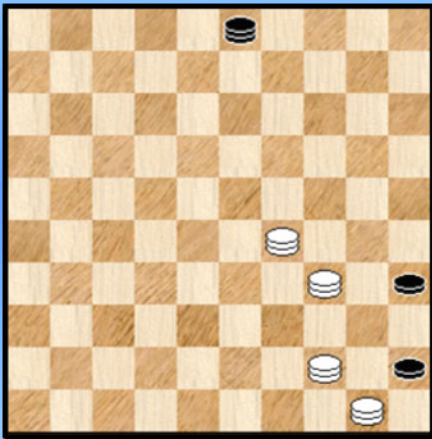
In dit kwadrant loopt de winst vlot . De Zwarte dam mag uiteraard nooit losstaan.

01. 29-47 04-36 02. 34-23 ! 36-04 **A** 03. 23-10 04x15
04. 44-33 15x38 05. 47x33 35-40 06. 33-06 40-44
07. 50x39 45-50 08. 39-17 50x11 09. 06x17 +

A Ook nu kan de dam niet losstaan :

02. ... 36-31 03. 23-40 ! 45x34 04. 47-29 34x23
05. 44-40 35x44 06. 50x36 +

Diagram 4 Wit wint

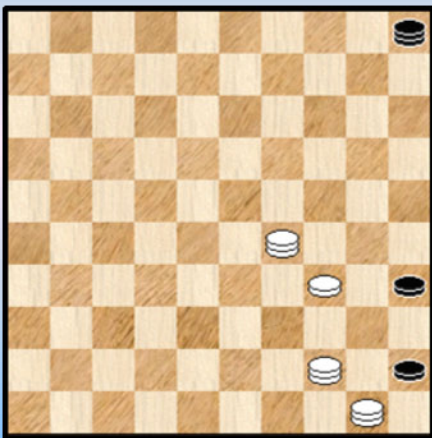

En ook hier een erg eenvoudige winst :

01. 34-25 03-26 02. 29-42 26x48 03. 44-39 48x34
04. 25x39 35-40 05. 39-06 40-44 06. 50x39 45-50
07. 39-17 50x11 08. 06x17 +

Daarmee is de gestelde vraag volledig beantwoord. Wit komt in alle gevallen steeds tot winst. En dit met een erg elegante opstelling.

Diagram 5 Wit wint

In diagram 5 hebben we deze keer een schijf op 34 ! Hoe moet wit hier winnen ? Heel wat moeilijker ! Alhoewel ...

Als we de schijf en dam op 29 en 34 van plaats kunnen verwisselen komen we terecht bij Diagram 2 en is de zaak voor mekaar !

Om die twee te verwisselen moeten we er natuurlijk wel op letten dat op geen enkel moment de zwarte dam kan losstaan om de lange lijn te ontvluchten (*)

Hier komt de oplossing :

01. 29-38 05-46 02. 38-43 46-05 03. 34-29 ! 05-46 De zwarte dam blijft gebonden aan de hoekvelden omwille van 43-30 !

04. 43-34 ! 46-05 De omwisseling is (suksesvol) gebeurd, nog de afwerking :

05. 34-39 05-46 06. 39-43 46-05 07. 43-34 05-46 08. 34-40 45x23 09. 44-40 35x44 10. 50x05 +

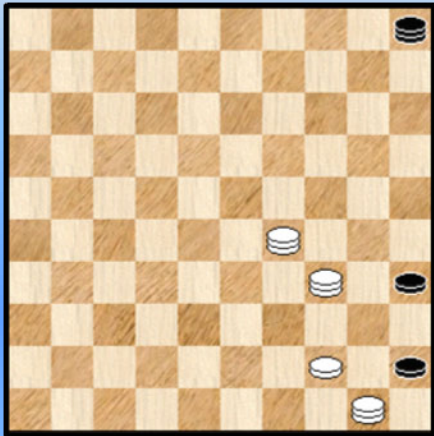
Het oplossen van een eenvoudiger stand laat soms toe daarop verder te bouwen voor moeilijker situaties. Daarin verschilt het dammen dus niet van (ik zeg maar iets) de wiskunde.

(*) Een totaal andere strategie van wit bestaat er in de zwarte dam te verdrijven van de lange lijn , een vierde dam te halen en dan de positie van (bijvoorbeeld) Diagram 1 op te bouwen.

Eén mogelijkheid om die strategie uit te voeren is precies weer de positie van Diagram 2 op te bouwen (ik weet niet of er andere mogelijkheden zijn) waarna zwart dus , zoals gezien , de lange lijn (bijtijds) moet verlaten.

We hadden al een witte schijf op 29 en ook eens op 34. We kijken nu eens naar de stand met een witte schijf op 44 (**Diagram 6**).

Diagram 6

Met zwart aan zet verliest die onmiddellijk wegens

1. ... 05-46 2. 34-40 ! 45x23 3. 44-40 35x44 4. 50x05 +

Het volstaat dus terug om een tempo te kunnen maken. Vreemd genoeg valt dit nog niet zo goed mee. De reden ligt in het feit dat de zwarte dam vaak toch kan losstaan omdat na 44-40 35x44 en het slaan van de zwarte schijf op 44 en de zwarte dam nadien schijf 50 naar dam gaat en remise een feit is ...

Anders gezegd wit moet klaar staan om de nieuwe zwarte dam op 50 op te vangen ...

Dit geeft dan ook de oplossing. Het tempo kan gemaakt worden op de lijn 06-50 !

01. 29-01 05-46 02. 01-06 46-05 03. 06-22 05-46 X 04. 22-17 46-05 05. 17-06 05-46
06. 06-01 46-05 07. 01-29 05-46 08. 34-40 45x23 09. 44-40 35x44 10. 50x05 +

X 03. ... 05-10 04. 44-40 35x44 05. 50x05 45-50 06. 22-06 50-45 07. 06-01 45x29 08. 01x34 +

Eigenlijk was er ook een andere mogelijkheid (maar ik kon de tempo-oplossing uiteraard niet laten liggen ☺) die eigenlijk eenvoudiger is :

01. 29-24 !

=> op 05-28 volgt 44-40 +

=> op alle andere zetten wint wit door : 34-40 ! , 24-29 en 44-40

Er rest ons na dit alles nog een laatste diagram , namelijk dit waar de witte schijf zich op 50 bevind. Zie **Diagram 7**.

Hoe kan wit hier winnen ?

De stand lijkt nog wel op de andere standen , uiterlijk gezien , maar ten gronde is de stand toch wel ernstig veranderd. Het hoeft dan ook helemaal niet te verbazen dat de winstgang niet echt veel gelijkenissen vertoont met de voorgaande diagrammen..

1. 29-15 05-46 X 2. 34-25 ! A 46-05 3. 44-49 05-46 4. 49-16 B 46-05 5. 16-02 05-46
6. 02-24 ! C 35-40 7. 24-35 40-44 8. 35x49 D 46-19 9. 15-38 19-35 10. 25-39 +

A Vanaf hier kan de zwarte dam niet meer losstaan wegens de dreiging 35-30

B Wit gebruikt het kwadrant 49-16-02 omdat hij op elk moment zwart belet de zet 35-40 te doen. Hij kan namelijk onmiddellijk ofwel naar 49 ofwel naar 35 gaan met winst van de schijf.

Diagram 7

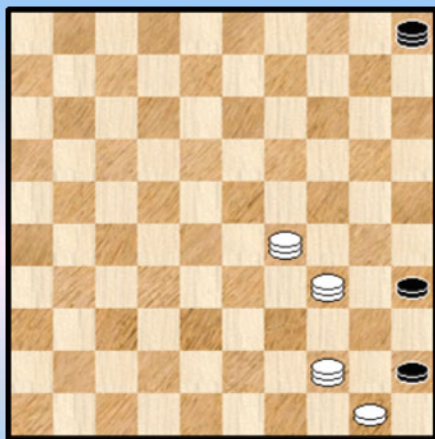
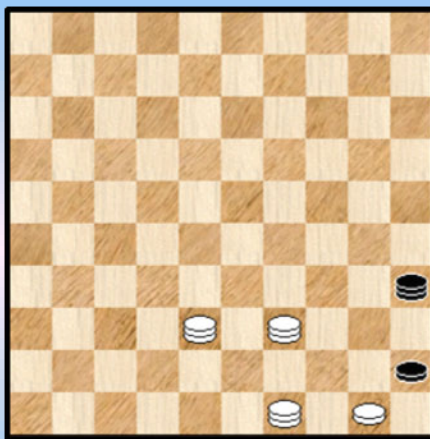

Diagram 8

C De vangstelling wordt voltooid. Als zwart naar 5 gaat volgt 15-10 +

D Schijf 35 is verorberd , rest nu nog een vangstelling te formeren. Dit zal slechts een minimum aan zetten vergen. Een gelegenheid trouwens om de **vangstelling** even in beeld te brengen wanneer zwart nog maar 1 schijf heeft op 35 : **Diagram 8**.

Hier staat de zwarte dam op 35 maar het is duidelijk dat het ganse bord verboden terrein blijft voor de zwarte dam.

X In de winstgang heeft de zwarte dam welgeteld 1 zet de tijd om de hoofdlijn te verlaten. Hier kan het dus nog, maar echt problemen geeft dit niet voor de overmachtpartij.

1. ... 05-14 2 34-25 14-03 3. 44-28 03-26 4. 15-42 26x48 5. 28-39 48x34 6. 25x43 +

Bij dit alles wordt uiteraard de bewegingsvrijheid van de zwarte dam opnieuw ingeperkt door de dreiging 25-30 !

- - - - - o - O - o - - - - -

Turkse avonturen 03. "T4 67" looming. (De partij Ron Heusdens - Kees Thijssen 1-1)

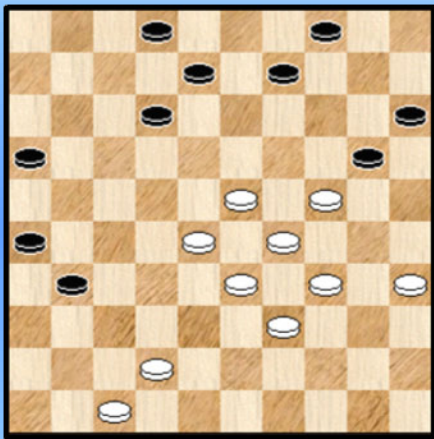
Ron Heusdens speelde een hoofdrol in de Turkse avonturen 02. En jawel , hij blijft ook hier van de partij. Kan dat op toeval berusten ? Dit keer komt een andere Turkse ingrediënt aan bod. Maar we blijven wel in hetzelfde NK 2008 !

Nog wat randinfo : de partij Heusdens - Thijssen was al wat beladen voor de start : Ron Heusdens stond op dat ogenblik aan de kop in de rangschikking en voor 5-voudig kampioen Thijssen was het zowat de laatste kans om zijn titel te (kunnen) verlengen.

De partij heeft - ruimschoots - alle verwachtingen ingelost. In de Telegraaf wijdde Harm Wiersma een analyse aan deze "**zinderende**" partij. We gaan die hier niet overnemen wegens volume beperkingen en natuurlijk ook omdat we ons concentreren op welbepaalde facetten.

We starten bij **Diagram 1** , zet 37, zwart aan zet.

Diagram 1

Wit neemt nogal wat van het centrum in beslag , maar moet wel oppassen dat hij niet krachteloos komt te staan.

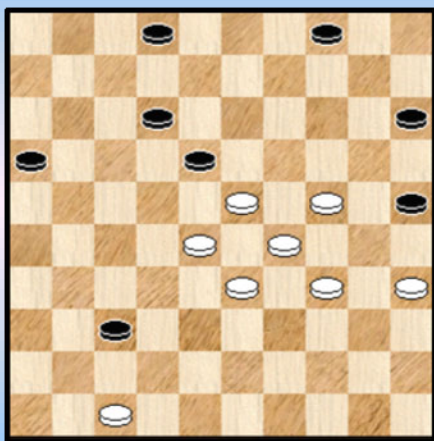
37. 21-26

Wiersma plaats hier een vraagtekentje bij stipt aan dat 20-25 wit in grote moeilijkheden zou gebracht hebben.

37. ...20-25 38. 28-22 08-13 39. 33-28 13-18
40. 22x13 09x18 41. 39-33 31-37 42. 42x31 26x37

Hierna ontstaat de stand van **Diagram 2**

(Analyse) Diagram 2

Vertrekkend vanuit dit diagram zijn beslist aantrekkelijke spelgangen mogelijk. De zwarte schijf op 25 maakt het de witte kleur niet makkelijk. Ja , wit staat erg moeilijk.

We spitten dit echter niet uit en vervolgen de partij.

38.28-22 08-13

Als omsingelaar moet men steeds op zijn tellen passen , een misstap heeft erge , vaak dodelijke gevolgen

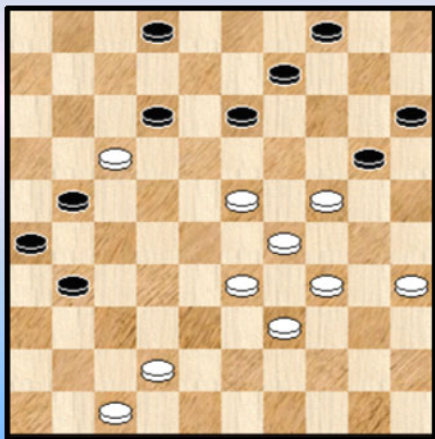
=> 38. ... 21-27 ? 39. 23-19 27x18 40. 19-13 08x30 41. 34x03 + voor wit

=> 38. ... 09-13 ? 39. 22-17 02-07 40. 42-37 ! 31x42 41. 47x38 en zwart staat er belabberd bij omdat 21-27 niet kan ... 21-27 42. 33-28 12x21 43. 28-22 27x18 44. 23x01 +

=> 38. ... 20-25 39. 22-17 02-07 40. 42-37 ! 31x42 41. 47x38 met zelfde scenario als voorgaande variant

39. 22-17 ! Zie Diagram 3

Diagram 3

Een alternatief voor 22-17 bestond uit 28-22.
Volgende variant kan dan op het bord komen :

39. 33-28 31-36 40. 42-37 12-18 41. 23x12 13-19
42. 24x13 09x27 43. 12-08 02x13 44. 28-22 27x18
45. 47-41 36x47 46. 34-30 47x24 47. 30x08 met remise als resultaat.

Na het gespeelde 22-17 geeft de terugruil 12-18 licht voordeel voor wit :

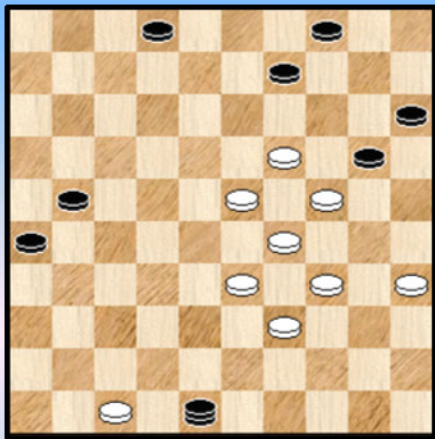
39. ... 12-18 40. 23x12 13-19 41. 24x13 09x07
42. 34-30 21x12 43. 30-25 20-24 44. 29x20 15x24

45. 39-34 31-37 46. 42x31 26x37 47. 34-29 12-17 48. 29x20 17-22 49. 20-14 22-27
50. 25-20 27-31 51. 20-15 31-36 52. 14-10 37-42 53. 47x38 36-41 54. 33-28 41-47
55. 38-32 07-12 56. 10-05 =

Zwart wil natuurlijk meer , en kiest dan ook voor het nemen van een dam.

39. ... 31-37 40. 17x19 37x48 Diagram 4

Diagram 4

De partij had reeds een stellingbeeld dat niet zó vaak voorkomt. Het nemen van een dam scherpt dit nog aan.

41. 19-14

De enige witte zet die wit voor verlies kan behoeden , bijvoorbeeld :

=> 41. 35-30 20-25 42. 19-13 09x18 43. 23x12 48-37
44. 47-42 37x48 45. 29-23 48-42 46. 33-29 15-20
47. 24x15 42x35 + voor zwart
=> 41. 35-30 20-25 42. 33-28 48-37 + voor zwart

=> 41. 47-41 20-25 42. 41-37 48x31 43. 23-18 31x13 44. 19x08 02x13 +

41. 20-25

Op de keper beschouwd , een ietwat rare situatie : een bril op 14 en zwart kiest ervoor om te laten slaan naar 3. Naar dam dus. Overigens niet echt onterecht, we geven drie spelgangen :

41. ... 09-13 42. 14x25

=> 42. ... 48-37 43. 47-41 37x30 44. 35x24 26-31 45. 29-23 21-27 46. 33-28 31-36
47. 34-30 36x47 48. 23-19 47x20 49. 19x08 02x13 50. 25x14 Een gelijkwaardige stand
=> 42. ... 48-31 43. 33-28 21-27 44. 47-42 31x48 45. 34-30 48x34 46. 29x40 26-31

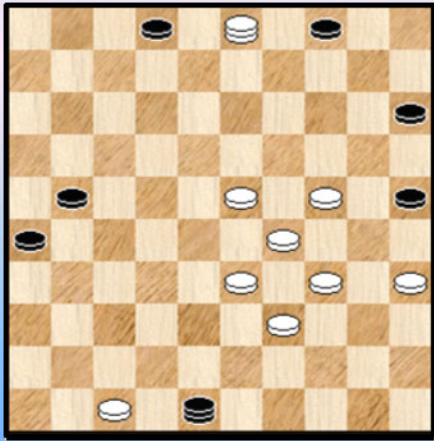

47. 23-19 13-18 48.19-14 Enig voordeel voor wit zonder winstkansen (wel moeilijk eindspel voor beide kleuren)

=> 42. ... 48-31 43. 33-28 13-18 44. 23x12 31-09 45. 39-33 21-27 46. 28-23 09-03

47. 24-20 03x30 48. 35x24 Eigenlijk eenzelfde opmerking als bij vorige spelgang al is de stand gans anders.

Diagram 5

42. 14x03 en we komen terecht bij **Diagram 5**.

Wat duidelijk niet goed uitvalt voor zwart nu :

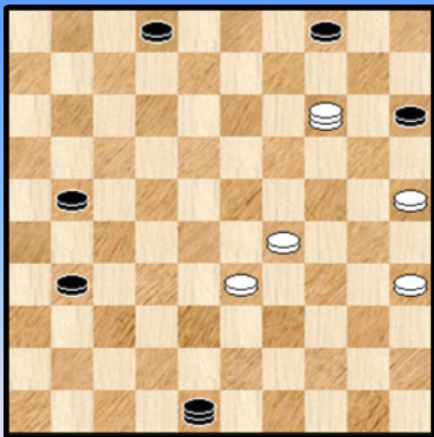
42. ... 26-31 ? 43. 03x42 ! 48x30 44. 35x24 + voor wit

42. ... 21-27 ? 43. 24-20 ! 25x14 44. 03x25 48-31
45. 29-24 en zwart gaat een moeilijk eindspel tegemoet.

In de partij kiest zwart voor 2-8 , maar hij had toch beter aan :

42. ... 25-30 43. 34x25 48x37 !

(Analyse) Diagram 6

Zwart dreigt nu de dam af te nemen door 26-31 ! en 37-48
Wit moet dus wel offeren. Hij kan best van de nood een deugd maken en zo offeren dat hij de lange lijn in bezit neemt als gedeeltelijke compensatie.

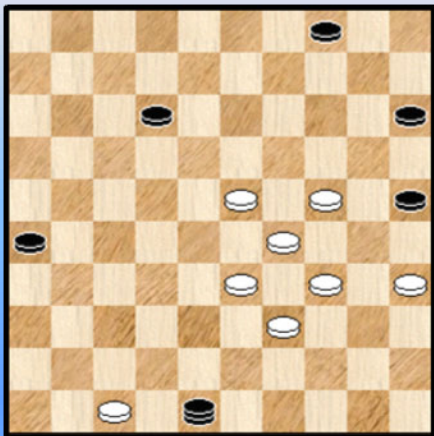
44. 47-42 37x48 45. 03-14 zie **Diagram 6** hiernaast. Opnieuw een erg lastig eindspel voor de boeg (voor de beide kleuren) maar het blijft twijfelachtig dat zwart zijn voordeel tot winst zou kunnen voeren. We houden ons hier erg op de vlakke...

42. ... 02-08 43. 03x17 21x12

Begrijpelijkerwijze laat wit zich liever niet in op het volgende :

43. 03x12 25-30 44. 34x25 48x17 45. 23-18 17x50 46. 18-13 50-17 met (opnieuw) hard labeur in het verschiet. Mogelijk kan wit dit nog wel remise houden.

Diagram 7

44. 24-19 ?

Misschien denkt u nu wel , beste PC Blues - lezer , waar blijven de Turkse ingrediënten ? Laat ons even (goed) naar het diagram kijken.

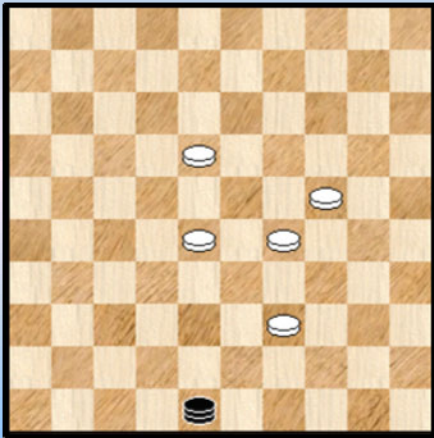
Met zijn laatste zet brengt wit zich nog in (lichte) moeilijkheden. Niks belet de witte kleur echter om 33-28 !! te spelen.

Niet alleen kan zwart niet onmiddellijk

44. ... 25-30 45. 34x25 48x02 46. 29-24 02x30 47. 35x24 en wit wint

Maar vooral kan zwart **niet** uithalen met 44. ... 12-18 ? 45. 23x12 25-30 46. 34x25 **48x33**
47. 29x38 !! en wit wint gemakkelijk de overblijvende 4 om 3.

Diagram 8 T4 67

Een onvervalste en pure Turkse Slag over 4 schijven , winnend voor wit. In de klassifikatie in het begin van dit PDFje betreft het nummer **67**. Dit verklaart dan ook de titel boven, die misschien (en hopelijk) een beetje geheimzinnig overkwam. Het Engelse **looming** vond ik wel passend. **Lurking** zou allicht overdreven geweest zijn.

We plaatsen het plaatje van nummer 67 nog eens extra.

Natuurlijk had zwart niet 12-18 gespeeld maar hoe dan ook blijft 44. 33-28 een prima zet die wit zelf makkelijk spel geeft en bovendien zwart toch wel de nodige **kopbrekens** bezorgt. De zwarte dam kan immers niet bewegen : op 48-37 of 48-31 wint wit makkelijk.

Dat betekent dat zwart zich aan het rekenen moet zetten om te kiezen uit 26-31 , 12-17 ofwel spelen met schijf 4.

We laten de varianten achterwege en geven alleen de konklusies :

- => 04-10 : wit vecht om te overleven en verliest allicht
- => 04-09 : wit vecht om te overleven
- => 12-17 : een nadelige remise voor zwart
- => 26-31 : een nadelige remise voor zwart

Nu ja , omwille van de relatieve eenduidigheid geven we toch de winstvariant na 04-10 :

44. ... 04-10 ? 45. 39-33 48x02 46. 29-24 02x30 47. 35x24 10-14 48. 28-22 26-31
49. 33-29 31-36 50. 22-18 12-17 51. 18-13 17-22 52. 13-08 22-27 53. 08-02 27-32
54. 02-16 32-37 55. 23-18 ! 15-20 of ? 56. 24x15 25-30 57. 16-49 30-35 58. 18-13 en zwart kan geen kant meer op.

Om een lang verhaal kort te maken , Ron Heusdens had 33-28 moeten spelen en wie weet was de T4 er toch niet uitgekomen ☺. Eigenlijk vermoed ik dus dat de witspeler de Turkse manoeuvre niet heeft onderkend omdat 44. 24-19 zeker niet te prefereren valt.

Terug naar de partij.

Na 44. 24-19 lijkt de witte stand wel iets ongemakkelijker maar er is absoluut niks aan de hand. De twee schijven voorsprong en de wat ongemakkelijk standplaats van de zwarte dam zullen naar een snelle damafname en remise leiden.

44. ... 04-09 **45.** 33-28 48-31 **46.** 47-42 31x48 **47.** 19-14 09x20 **48.** 39-33 48x30
49. 35x24 26-31 **50.** 28-22 31-36 **51.** 22-18 12-17 **52.** 18-13 36-41 **53.** 13-09 **1-1** (2.05u / 2.19u)

- - - - - o - O - o - - - - -

Turkse avonturen 04. Een (halve) Turkse Slag over 5 schijven (Koeperman - Dybman 0-2)

Koeperman en Dybman hebben wellicht niet zo vaak tegen mekaar gespeeld. Om meerdere redenen, die mekaar versterken.

In de database staat er slechts één exemplaar. Maar dat **exemplaar** mag er dan ook zijn. Niet zozeer om het Turkse fragment dat we proberen te belichten (zeker, een interessant moment) maar ook en allicht vooral voor de wonderlijke dingen die sommige dammers vermogen.

Daarbij wordt dan natuurlijk allusie gemaakt op **Alexander Dybman** die hier een prachtpartij speelt. En zijn tegenstander overklast. Tegenstander, die bepaald niet van de minsten is : **Iser Koeperman**. Kortom, een partij die mee de mythestroming rond Dybman kanaliseert.

De partij stamt uit het WK 1986.

We gaan hier niet de ganse partij analyse neerpennen. Dat valt buiten het bestek van dit PDFje en overigens moet worden getwijfeld of ik deze taak wel tot een goed einde zou kunnen brengen (althans binnen een niet al te groot tijdsbestek). Daarom gaan we ons beperken tot het partijfragment dat zich situeert in de onmiddellijke nabijheid van de Turkse zone.

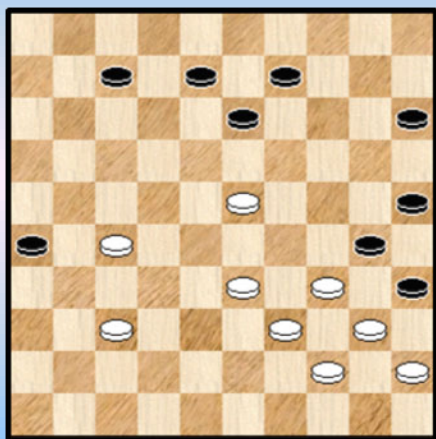
Er bestaat trouwens nog een andere reden om me niet aan een analyse van deze partij te wagen ! Voor de Dybman - fans én de Sijbrands - fans weze hier nog opgemerkt dat een complete doorlichting van deze partij te vinden is in het nummer 23 van **Dammen** van Ton Sijbrands. Hierin neemt Ton Sijbrands in een diepgaande interview - stijl de partij door met Alexander Dybman. Tussen de regels kan men zo lezen dat Sijbrands óók een (groot) Dybman - fan is.

In dit interview brengt Sijbrands de Turkse Slag ter sprake. Aldus blijft ook zijn naam verbonden aan dit fragment.

En, Dybman, verklaarde dat hij het niet gezien had !

Hier komt de stand waarrond het draait.

Diagram 1

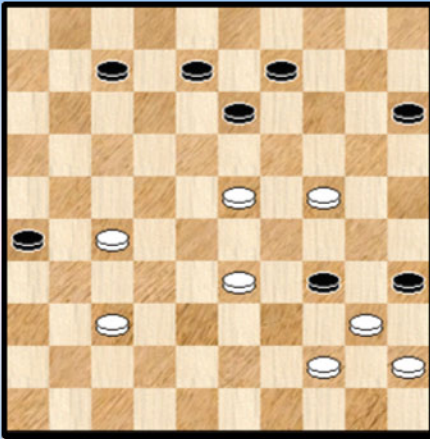
Wit, aan zet, staat bepaald moeilijk. Meer dan dat, zou bij nog aan de zwarte omsingelingsklauwen kunne ontsnappen ?

Ton Sijbrands merkte volgende aardige mogelijkheid op :

47. 34-29 30-34 48. 39x30 25x34 49. 29-24

Zie **diagram 2**

Diagram 2

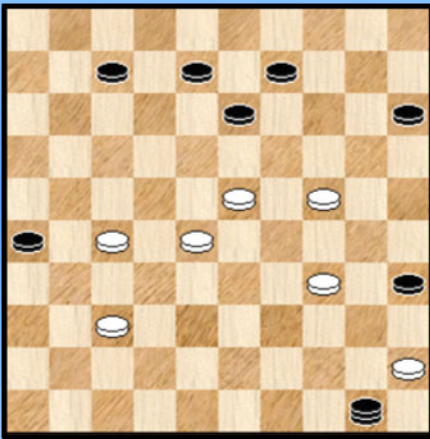
47. ... 34-39 ? **A** 50. 33-28 39x50 51. 40-34

Zie ook **Diagram 3**

51. ... **50x19** 52. 23x01 met onmiddellijke remise

A 26-31 laat echter zwart toe de stand toch te winnen :
49. ... 26-31 50. 40x29 31x42 51. 24-20 15x24 52. 29x20
42-48 en zwart moet nog een aantal klippen omzeilen vooraleer
de winst 100 % veilig is.

Diagram 3

Een halve Turkse Slag over **vijf** schijven. We kunnen moeilijk anders dan het plaatje afficheren, temeer daar we er elders in dit PDFje ook naar verwijzen.

In de stand van het eerste diagram geeft Turbo Dabase volgende variant :

47. 37-32 15-20 48. 32-28 09-14 49. 28-22 14-19 50. 23x14 20x09 51. 22-17 09-14
52. 34-29 30-34 53. 39x30 25x23 54. 40-34 met een schijf voorsprong voor zwart maar niet zeker of
dit wel voldoende is voor winst.

Het partijvervolg liep aldus :

47. 27-22 ?

Het vervolg is relatief rechtlijnig

47. ... 09-14 **48.** 33-28 07-11 **49.** 23-18 26-31 **50.** 18x20 31x42 **51.** 20-14 42-47
52. 14-09 08-13 **53.** 09x18 47-41 **54.** 28-23 41x19 **55.** 18-12 19-24 **56.** 22-17 11x22
57. 12-07 22-28 **58.** 07-01 28-33 **59.** 39x28 30x50 en wit geeft op.

- - - - - o - O - o - - - - -

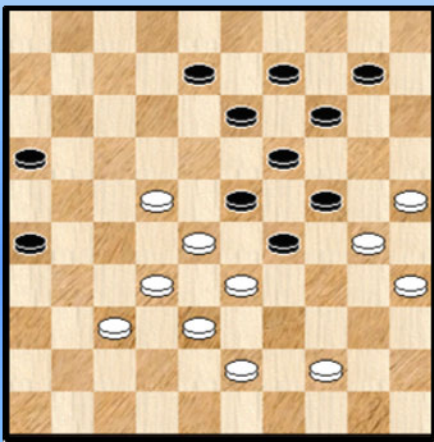
Turkse avonturen 05. "Een opblaaskombinatie en een verdedigende T4 - 60 (De partij Diakite - Ba B. 1-1)

Zoals ik elders in dit PDFje schreef is een samengaan van de Turkse Slag met een opblaaskombinatie niet vanzelfsprekend, zelfs niet van een of ander Turks effect samen met de opblaaskombinatie.

Als we een partij zouden vinden waar beiden (zelfs los van mekaar voorkomen) zouden we ook al tevreden zijn. Gelukkig laat ADOBE toe makkelijk te zoeken en aldus vond ik (ik was het eigenlijk ook niet vergeten !) in het eerste deeltje van de PC Blues - reeks een dergelijk exemplaar. De partij **Diakite - Ba** om precies te zijn. Reeds van commentaar voorzien zodat ik het nu in grote lijnen kan overnemen.

In grote lijnen want uiteraard aangepast aan ons (Turks) doel.

Diagram 1

We beginnen de partij nop een **scharniermoment** .
Zwart heeft drie mogelijkheden :

=> 40. ... 10-15 ? 41. 44-40 15-20 42. 43-39 16-21
43. 39-34 21-27 44. 22x31 13-18 45. 31-27 08-12
46. 28-22 09-13 47. 33-28 + voor wit.

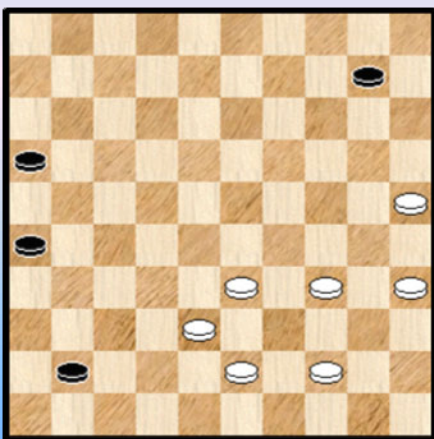
Wit had hier de meeste tempi.

=> 40. ... 16-21 ? 41. 44-40 08-12 **A** 42. 40-34 29x40
43. 35x44 24x35 44. 22-18 13x22 45. 28x08 +
A op 41. 10-15 volgt opnieuw het scenario van de variant
hierboven

=> In de partij beschikte zwart gelukkig over de **opblaaskombinatie** :

40. ... 08-12 41. 22-18 13x22 42. 28x08 23-28 43. 32x34 19-23 44. 30x28 09-13
45. 08x19 14x41

Diagram 2

Het gevaar voor zwart ligt nu achter de rug. Winst boeken blijft een ander paar mouwen.

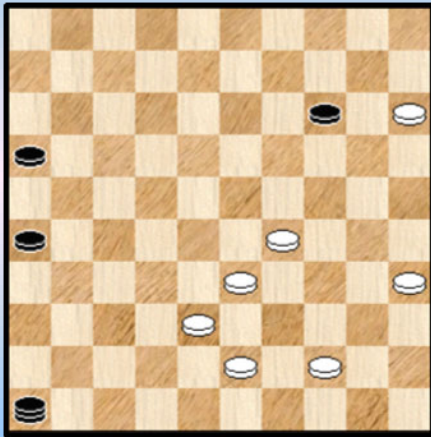
Zwart kan twee dammen halen maar wit heeft drie schijven meer en de ietwat ongelukkige zwarte schijf op 10 biedt perspectieven voor een witte doorbraak.

46. 25-20 41-47

We kijken met **gemengde gevoelens** tegen deze zet aan 😊 .
Niet dat het resultaat anders zou worden (remise) waar zwart mist hier een kans om na de opblaaskombinatie de partij extra te verrijken met een zeldzame slagwending !

46. ... 41-46 47. 20-15 10-14 48. 34-29 ! Zie **diagram 3**

Diagram 3

48. ... 26-31 **A** 49. 38-32 ! **46x38** 50. 33x42
Zowaar een **Turkse slag** waaraan niet te ontkomen valt en die wit zonder probleem remise oplevert. Een onafwendbare Turkse Slag als verdedigingsmiddel.

Het betreft de nummer **60** uit onze klassifikatielijst.

Nu is het wel zo dat er ook andere mogelijkheden tot remise zijn (ook in de variant ingeluid door 46. ... 41-46) maar de dreiging met én uitvoering van de Turkse Slag is de meest effectieve en eenvoudige. Waarvoor een Turkse Slag al niet goed kan zijn !

A Zwart moet hier uiteraard niet 14-19 ? spelen want dan verliest hij nog na 38-32 !

We keren nog even terug naar de partij :

47. 20-15 10-14 **48.** 34-30 47-36 De dam moet weg wegens 38-32 en 30-24 +

49. 44-39 36-04 **50.** 30-24 14-20

De dam kon niet weg en zowel op 16-21 als 26-31 volgt 24-20 en 33-28

51. 33-29

Sterker voor wit :

51. 24-19 26-31 **52.** 15x24 31-37 **53.** 19-14 37-41 **54.** 14- 9 4x30 **55.** 35x24 41-46 =

We geven nog de rest zonder commentaar :

51. ... 26-31 **52.** 35-30 20-25 **53.** 29-23 25x34 **54.** 39x30 31-36 **55.** 24-19 36-41

56. 38-33 41-47 **57.** 43-38 16-21 **58.** 30-24 47-41 **59.** 33-29 21-27 **60.** 24-20 =

- - - - - o - O - o - - - - -

Turkse avonturen 06. "Je moet het maar durven" (De partij Gantwarg - H. Jansen 2-0)

Een van de hoofdstukjes in dit PDFje noemt : de meest voorkomende halve Turk in de partij.
Als we hiervan uitgaan lijkt het logisch dat we ook zo een fragment ontmoeten.

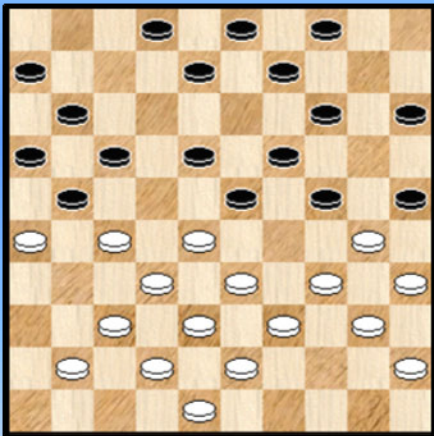
Ziedaar een mogelijke insteek voor dit mini - avontuur.

Een andere inleiding , even valabel , blijft mogelijk. Wat te denken van iemand die op een klein hangbrugje in de Himalaya halsbrekende toeren uithaalt. U mag daarbij uiteraard denken aan Indiana Jones. Maar we kunnen evengoed denken aan Hans Jansen, een begenadigd dammer. En damkunstenaar. En omsingelaar. En **durver**.

Kan het anders met dergelijke omschrijving, dat hij hoog in onze damlijst prijkt ?

Wie durver zegt, weet dat het wel eens kan mislopen en als u nu deze zinnen leest (ook al zou u in de titel de uitslag niet hebben genoteerd) dan weet u dat dit fragment niet goed zal aflopen voor onze held ...

Diagram 1

De partij stamt uit het WK 1973. De witte kleuren worden verdedigd door niemand minder dan **Anatoli Gantwarg**. Zwart is aan zet. Hij staat zeker niet minder.

21. ... 04-10 !! ijzingwekkend , en dan nog tegen Gantwarg !

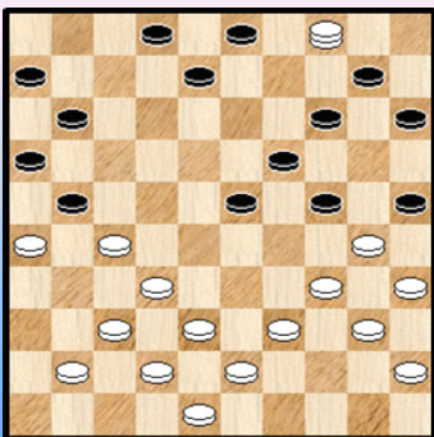
We happen even naar adem en knipperen ook met de ogen.

Nee het is geen flater maar een welbewuste lokzet. Als wit 28-22 doet met dam kan zwart op zijn beurt dam nemen. Maar de toestand op het bord is erg moeilijk in te schatten...

Allicht heeft Gantwarg ook een tijd moeten rekenen.

22. 28-22 ! 17x28 23. 33x04

Diagram 2

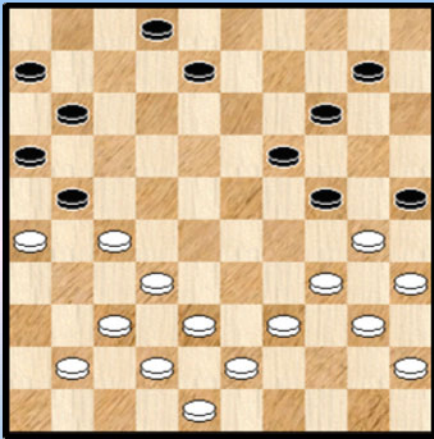
Het ganze fragment neemt niet zoveel tijd of plaats in beslag, we kunnen dus visueel de fases even laten defileren.

23. ... 03-09 !

wit moet aan slag blijven

24. **04x20** 15x24 Zie **diagram 3**

Diagram 3

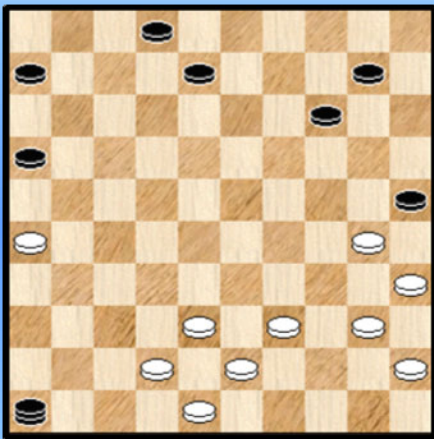

De zwarte dam tekent zich af.

- 25. 26x17 11x31
- 26. 37x26 24-29
- 27. 34x23 19x46

Diagram 4

Diagram 4

28. 38-33 ! Het drama voltrekt zich

28. ... 25x34 29. 40x29

Wit gaat zowaar de zwarte dam afnemen ten koste van slechts 1 schijf ... Dat doet pijn.

29. ... 46-32 ach waarom eens niet proberen ?

30. 33-28 ! en zwart gaf (terecht) op.

Ja , dat kan gebeuren. Het afspel na dam (af)name blijft een heikele bedoening. Maar daarom niet getreurd. Wij houden wij er een Turks fragment aan over.

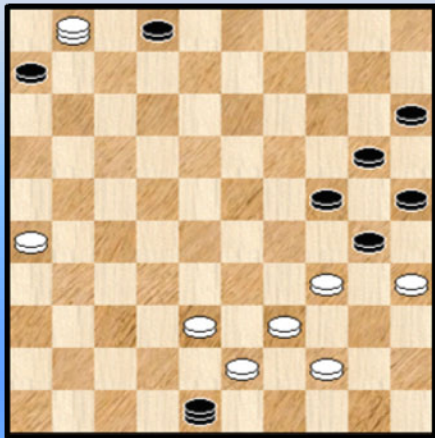
--- o - O - o ---

Turkse avonturen 07. "Dam in nood in wereldkampioenenduel" (A. Andreiko - P. Roozenburg 1-1)

In dit avontuur ontmoeten we weer eens een andere Turkse variëteit.
Niet zomaar een partij overigens , maar een duel tussen twee wereldkampioenen.

We richten onze blikken eerst op het Turkse gedeelte. Daarna gaan we nog even in op de afwikkeling die een verrassende ontknoping inhoudt. Tenslotte gaan we ook nog eens enkele zetten terug in de partij om te zien hoe de enigszins **curieuze** stand (om dat woord eens te gebruiken) eigenlijk ontstond.

Diagram 1 Wit kan winnen

Na zet 42 van zwart ontstaat Diagram 1.
Iets eenvoudiger : wit is aan zet. En hij kan winnen.

43. 01-23 ! Dreigt damafname door 23-37.

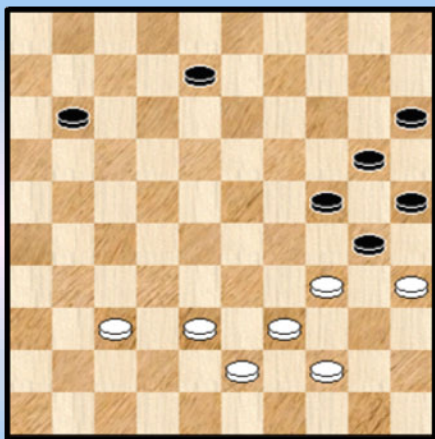
Zwart kan nu twee kanten uit

=> 02-07 en 48-37 , het partijvervolg , dat uiteraard verder aan bod komt

=> de dam laten afnemen en opkomen met de schijven 2 en 6

De tweede optie moet als een bijzonder stoutmoedig plan gezien worden gezien daar wit over netto één schijf meer beschikt aan de linkerkant van het bord. Wellicht heeft zwart weinig kans om dit te overleven. We beperken ons tot enkele korte varianten in dit **fascinerend** spelbeeld.

(Analyse) Diagram 2

43. ... 06-11 44. 23-37 48x31 45. 26x37 02-08

Zie **diagram 2**

Men ziet dat de twee zwarte schijven het moeten opnemen tegen drie witte : 37 , 38 en 43.

Zwart moet op een of andere manier proberen ene link te leggen met de opgesloten vijf zwarte schijven.

Wit kan zo nodig een ruil inbouwen 34-29 en beschikt ook over een extra tempo 44-40.

Vooral de eerste zetten speelt zich een gevecht af op afstand , ietwat ontastbaar en virtueel. Erg belangrijk. Om maar iets te zeggen 46. 38-32 geeft winst voor wit , 37-32 (en trouwens ook 37-31 loopt naar remise ...

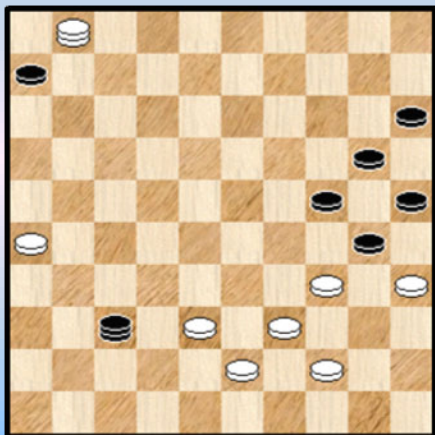
++ 46. 38-32 08-12 47. 32-27 11-17 48. 37-32 12-18 49. 34-29 (de enige zet van wit !) 24x33
50. 39x28 30-34 51.44-39 + want zwart heeft geen tempo.

++ 46. 37-32 ? 08-13 47. 32-27 11-17 48. 38-32 13-19 49. 34-29 (wit moet wel !) 24x33
50. 35x13 33-38 51.13-08 38x40 =

43. ... 02-07 44. 23x01 48-37 **Diagram 3**

Diagram 3

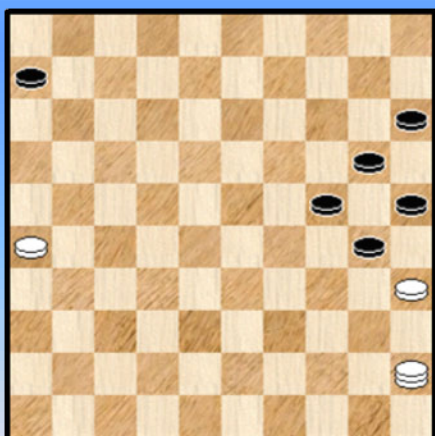
Hét plaatje van de partij.

Heeft Roozenburg de Turkse Combinatie niet gezien of achtte hij het dubbelloffer 24-29 toch ook kansloos ? Misschien staat het antwoord wel ergens in een of ander tijdschrift.

44. ... 24-29 45. 35x33 48-37 46. 44-40 37-19
47. 40-35 en de witte overlevingskansen moeten laag worden ingeschat.

45. 38-32 !! **37x38** 46. 39-33 ! 38x29 47. 01x45 Een Turkse combinatie van het type "Dam in nood". Met winnende resterende stand.

Diagram 4

We krijgen alsmaar meer bewondering voor het huzarenstukje van Andreiko. Niet alleen voor het fragment , maar uiteraard ook voor het voorbereidende werk om zijn kollega - wereldkampioen in een dergelijke opsluiting te hebben gewrikt.

Op een zucht van een sensationele overwinning.

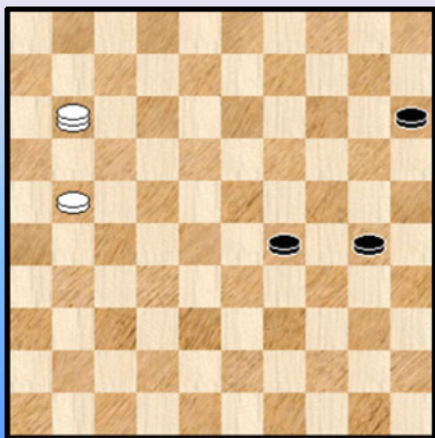
Maar we weten uit de titel dat de partij eindigde op remise ... Inderdaad , zelfs met Andreiko kan het eens mis lopen...

Roozenburg besluit verder te strijden. 47. ... 06-11 48 .26-21 (de enige) 30-34 49. 45x16 24-30 (beter dan 24-29) 50. 35x24 20x29 51. 16-11

Beide kleuren spelen het korrekkt. Maar de moeilijkste zetten moeten wel nog komen ...

51. 25-30 Zie **diagram 5**.

Diagram 5

52. 11-50 ?

Geeft de winst uit handen.

Nu moeten we hier onmiddellijk aan toevoegen dat het eindspelletje hiernaast niet echt een bagatel kon genoemd worden. Bovendien lijkt de gespeelde zet **logisch**: Door de dam onmiddellijk op 50 te plaatsen (en bijvoorbeeld niet op 44) lijkt wit een tempo uit te sparen (straks zal de witte dam toch op veld 50 moeten om de weg te versperren). Allemaal juist, maar er spelen ook andere zaken ... De dam moet op 44 !

De winst zal niet meer bij zwart terugkeren.
We nemen eerst het verder partijverloop door , dat erg rechtlijnig oogt :

52. ... 30-35 **53.** 21-17 35-40 **54.** 17-12 40-45 **55.** 12-07 15-20 ! **56.** 07-02

Dam nemen op veld 1 kan niet wegens 39-34 =

56. ... 29-33 **57.** 50x06 45-50 **58.** 02-07 50-45 **59.** 07-01 20-24 ! **60.** 06-33 45-50 **61.** 33x20 =

Een bepaald akelige afloop voor Andreiko die zich zonder twijfel heeft afgevraagd waar hij dat verdiend heeft.

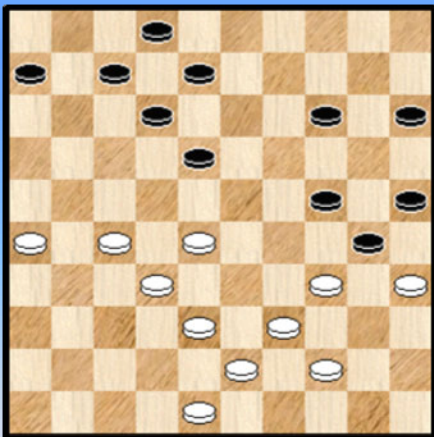
En nu hoe het wel kon :

52. 11-44 ! **15-20** de beste **53.** 21-17 29-34 **54.** 17-12 30-35 dreigt met 35-40 , 20-24 en 34-39 =
55. 44-06 20-24 **56.** 12-08 (ook **56.**12-07 wint) 34-40 **57.** 06-50 en wit wint.

Er rest ons nu natuurlijk nog één vraag . hoe is Andreiko erin geslaagd tot de opstelling van Diagram 1 te komen, en in het bijzonder het zwarte blok van 5 schijven op te sluiten ?

Daarvoor moeten we enkele zetten terug in de partij :

Diagram 6

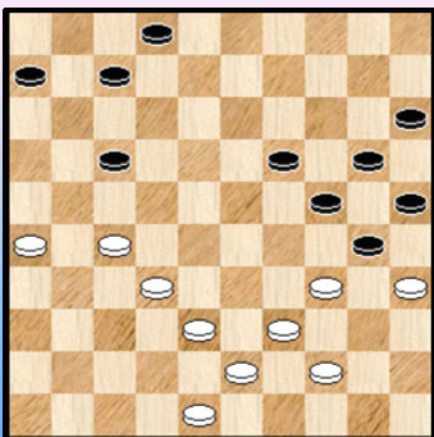
In deze stand speelde zwart

37. ... 14-20

Niet echt gedwongen , al moeten we niet uitsluiten dat bij een ander vervolg deze zet er op een bepaald moment tóch komt , onder iets meer gedwongen omstandigheden.

Pro forma : Turbo Dabase geeft in de stand toch duidelijk de voorkeur aan de witte stelling.

Diagram 7

Hoe liep het dan verder ?

38. 28-22 !

Zwart heeft meerdere antwoorden (ook 18-23 kan). Wellicht draagt er geen enkele de voorkeur weg van zwart ... Wit streeft er in elk geval naar het zwarte blok van 5 schijven goed vast te houden en dit dan onverschillig het zwarte antwoord.

38. ... 12-17 **39.** 22x13 08x19 Zie **Diagram 7**

40. 48-42 ! **19-23** gedwongen **41.** 27-21 !

41. ... 23-28 stelt zwart nog maar eens voor een ongemakkelijke keuze. 17-22 kan natuurlijk niet. Maar de keuze tussen 07-12 , 23-28 of 23-29 blijft.

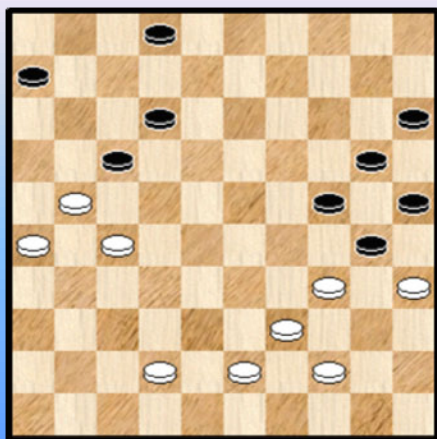
=> Dat Roozenburg niet koos voor 23-29 laat zich begrijpen : 41. ... **23-29** 42. 21x01 29x49
43. 32-28 24-29

Is het niet onmiddellijk , dan moet dit later toch eens doen. Allicht onder een minder gunstig gesternte.

44. 35x33 49-35 45. 28-22 en wit kan werken aan een overwinningstrategie.

=> na 41. ... **07-12** zou allicht gevolgd zijn : 42. 32-28 ! 23x32 43.38x27 Diagram 8

Diagram 8

Zwart blijft hier toch nadelig staan en staat op een driesprong :
06-11 , 02-07 of 02-08

++ 43. ... 06-11 44. 21-16 12-18 45. 16x07 02x11
46. 27-21 18-23 47. 21x12 11-17 48. 12x21 23-28
49. 34-29 24x33 50. 35x24 20x29 51. 21-17 29-34
52. 39x30 25x34 53. 42-37 34-39 54. 43x34 33-38
55. 17-11 38-43 56. 11-07 en zwart moet nogmaals materiaal
prijsgave en aan de witte winst niet meer mag getwijfeld
worden.

++ 43. ... 02-07 44. 43-38 17-22 45. 27x18 12x23 46. 21-16 07-12 47. 26-21 23-28
48. 34-29 24x33 49. 38x29 ! en zwart zit in (onoverkomelijke) problemen.

++ 43. .. 02-08 44. 42-38 08-13 45. 38-32 13-19 46. 44-40 19-23 47. 21-16 12-18
48. 27-21 18-22 49. 21x12 22-28 remise !

=> De derde , en in partij gekozen , weg : **41.** ... 23-28 **42.** 21x01 28x48 waarmee we aanbelden
bij het begin van dit verhaal en de uitgangspositie van Diagram 1.
Het heeft ons de gelegenheid gegeven enkele spelbeelden in dit genre voor het voetlicht te brengen.

- - - - - o - O - o - - - - -

Turkse avonturen 08. "De Turkse Slag als winstmiddel (Okrogelnik - P. Roozenburg 0-2)

In voorgaande avonturen kwamen al verschillende Turkse variëteiten aan bod. Meestal echter was het een eerder toevallig voorkomen. Dat had overigens zeker zijn belang en kon ook de partij op een belangrijke of essentiële wijze beïnvloeden en sturen.

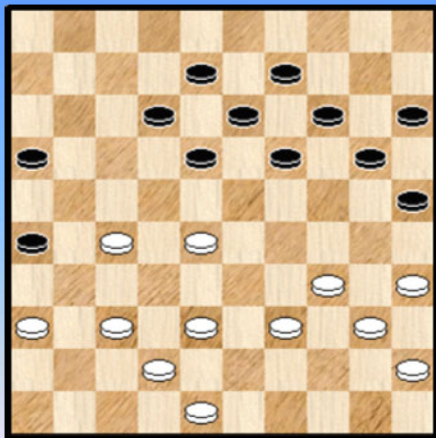
In dit avontuur echter wordt expliciet naar een Turkse combinatie toegewerkt. Een Turkse combinatie dus als middel om de winst te verzilveren. Kortom veel meer dus dan een louter aanwezig stellingkenmerk. Het spreekt vanzelf dat om een dergelijk huzarenstukje te kunnen uitvoeren de stelling zich daartoe moet lenen.

We zien overigens (en dit voor de tweede keer !) niemand minder dan **P. Roozenburg** aan het werk die de zwarte stukken stuurt. Zijn tegenstander is Okrogelnik en de partij komt uit het NK 1967.

We gaan opnieuw niet de complete partij doornemen maar haasten ons te vermelden dat op internet met een beetje **gegoogle** makkelijk een (zoals steeds) prachtige analyse van Ton Sijbrands kan worden teruggevonden. Dit betekent meteen ook dat - naast de Turkse aspecten - de partij zeker de moeite loont. We nemen een deel van de analyse over en werken het nog een beetje uit. De kommentaar van *Ton Sijbrands* plaatsen we in kursief en in kleur.

We starten bij zet 35 van wit.

Diagram 1

Wit is aan zet. De stand moet als gelijkwaardig beschouwd worden. De zwarte randschijven op 16 en 26 staan wat verloren. Wit heeft verschillende mogelijkheden waarvan 34-29 ! misschien nog de beste is.

35. 38-32 ?

Dubieus, ofschoon nog niet echt fout.

35. ... 20-24 !

De 'slapende' randschijven komen tot leven. Lichte combinaties als 36. 42-38 ? of 36. 48-43 ? maken dat wit nu een zware positionele concessie moet doen.

We bekijken eens de verboden zetten van zwart :

- => 36. 42-38 18-22 37. 27x07 08-12 38. 07x18 13x31 39. 36x27 24-29 40. 34x23 19x37 +
- => 36. 48-43 26-31 37. 37x26 18-22 38. 27x07 08-12 39. 07x18 13x44 40. 40x49 24-29 41. 34x23 19x39 +
- => 36. 39-33 24-29 37. 33x24 19x39 met als mogelijk vervolg 38. 42-38 14-20 39. 38-33 39-43 40. 48x39 25-30 41. 35x24 20x38 42. 32x43 18-22 43. 27x07 08-12 44. 07x18 13x35 +
- => 36. 37-31 26x37 37. 42x31 18-22 38. 27x07 08-12 39. 07x18 13x44 40. 40x49 24-29 41. 34x23 19x26 +
- => 36. 37-31 26x37 37. 32x41 12-17 38. 39-33 17-21 39. 28-22 21x32 40. 34-30 18x27 41. 42-37 25x34 42. 40x20 15x24 43. 37x28 +

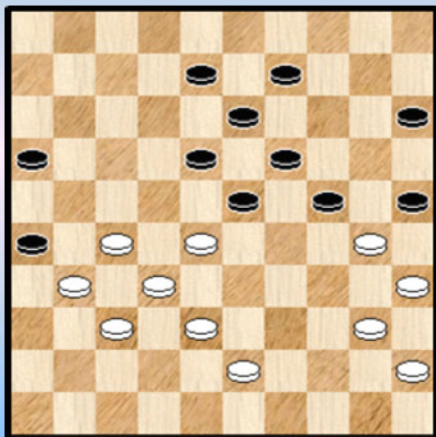
Kortom , er blijft wit slecht één zet over : **36. 36-31 18-23 ! 37.48-43 14-20 !**

Een van de vele tactische 'grappen' waarmee Roozenburg zijn partijen placht te kruiden: de slag naar 7 (38.34-30?) faalt op een similaire slag naar 44 (39. ...8-

12), waarna de bezetting van veld 18 (41.43-39 en 42.32-28) weer beantwoord wordt met de verovering van het symmetrische veld 33.

Diagram 2

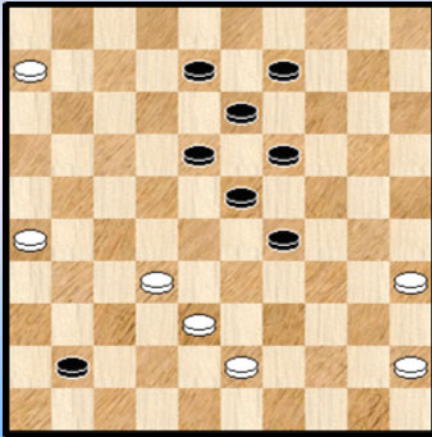

Ontzegd zichzelf de mogelijkheid om de dam zo nodig op veld 2 te nemen.
Zie **Diagram 6**

Diagram 6

47. 41-46

Zwart moet vooral niet op 47 plaatsnemen :

47. ... 41-47 ? 48. 06-01 47x33 49. 43-38 33x47
50. 32-28 23x32 51. 01x15 en wit wint zowaar !

48. 32-27

We moeten deze zet allicht van een vraagteken voorzien. Een rechtlijnige remise komt er na :

48. 06-01 46x28 49. 01-06 28-50 gedwongen 50. 35-30 29-34 er is niks anders 51. 30x39 50x42
52. 06-17 ! = Deze variant onderlijnt ook het belang van de diagonaal 6-50 in dit eindspel.

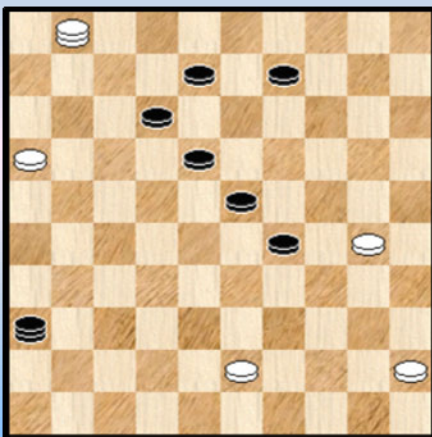
48. ... 18-22

Zwart kon ook andere wegen op met 46-28 ! of ook 39-34 maar misschien begon hij hier reeds aan de Turkse Slag te denken.

Wit van zijn kant, in de voorbije en ook in de komende zetten geeft niet de indruk een echt (remise) plan te hebben. Hij raakt verstrikt in een combinatie van damopsluiting op 1 , vangstellingen voor de zwarte dam en ook uiteindelijk ook in de Turkse Slag.

49. 27x18 23x12 50. 26-21 (beter was 43-39) 46-28 ! 51. 21-16 19-23 52. 35-30 13-18
53. 38-32 28x41 ! 54. 06-01 41-36 ! **Diagram 7**

Diagram 7

De reden waarom zwart naar 41 had geslagen wordt nu pijnlijk duidelijk : wit dreigt met 18-22 de witte dam af te nemen.

55. 01-06 **A** 12-17 !! en de witspeler had het uitstekende idee om hij bij deze slotstand de strijd te staken.

A Wit had hier nog een noodpoging kunnen lanceren met 30-24. We geven nog enkele korte , leuke varianten :

55. 30-24 29x20
++ 56. 01-06 ? 12-17 !! 57. 06x12 18x07 +
++ 56. 16-11 23-29

>> 57. 11-07 18-23 58. 07x18 36x13 en er blijft nog wat werk over voor zwart

>> 57. 43-39 36-41 58. 11-07 18-22 59. 07x27 41-36 60. 01x34 36x40 +

Samengevat : zonder veel twijfel een knappe partij van Roozenburg , bovendien erg leerzaam als studiemateriaal. En natuurlijk vergeten we daarbij ook niet de winstgang gestoeld op een volle Turkse Slag.

- - - - - o - O - o - - - - -

Aya Sofia and the Blue Mosque

The database strikes back - Intro

We hadden al een hoofdstukje met enkele korte fragmenten , meestal geplukt uit boeken ofwel gevonden op internet.

Nadien kwam een avonturen - hoofdstuk aan bod waar we poogden enkele interessante strijdfragmenten te laten herleven. Rondom Turkse ankerpunten , wel te verstaan.

Blijft natuurlijk de vraag : zouden we ook - als derde praktisch luik zeg maar - in de database nog iets extra kunnen vinden dat we nog elders niet hadden genoteerd ?

Het leek me een bijzonder moeilijk in te schatten zaak. Laat ons zeggen dat ik toch minimaal een vijftal Turkse kombinaties zou willen terugvinden : 1 volle Turk , twee halve , en Turks Tempo en nog een of andere DIN.

Maar hoe moet men te werk gaan voor het opzoeken in de database ? Voor het opzoeken van andere kombinaties kan men normaal gezien de beginzet en eindzet aanduiden en men komt er wel. De Turkse Kombinaties hebben echter de intrinsieke eigenschap dat ze moeilijk te lokaliseren zijn. Ze kunnen inderdaad op zowat alle plaatsen van het bord optreden. Andere manieren van selekteren leiden tot de grote tussen - files om erg bruikbaar te zijn. Grote praktische problemen dus ... waarvoor ik niet meteen een oplossing zie. Theoretisch op te lossen maar dan is er meer nodig dan het database programma...

Deze problematiek verklaart een beetje de referentie in de titel naar een van de Star Wars film . Eerst was er iets gepland als "Uitstapjes in database land" of "Diepzeeduiken in de Database". Maar ik wou aangeven dat de database zich niet zo gemakkelijk gewonnen geeft. Of nog beter : zich niet gewonnen geeft. Zeker niet op het gebied van de Turkse kombinaties. En dus werd het "**The database strikes back**". Een parafrase op één van de Star Wars - films.

Overigens schiet me nu te binnen dat het opzoeken op een slagzet (beginveld en eindveld) alleen de uitgevoerde kombinaties geeft ... Een extra beperking.

Verderop vindt u wel de techniek maar hier in dit paragraafje ga ik nog even door met het database verhaal.

Ik heb dan maar enkele kombinaties die (althans in het PDFje) enkele malen voorkwamen ingebracht. Een goed startpunt waar ik zeker wat resultaten hoopte te vergaren (ook al zou de rest niks opleveren ☺) : **het Turks Tempo**. Hier leek het zoekcriterium voor de hand liggend : zoeken op de slag **47x49** , **49x47** , **50x48** en **50x47**. Met uiteraard een dam in de stand.

Bingo ! In totaal een 30 - tal standen zowaar. Standen waar het Turkse element speelt of bijna speelt. Dit betekent echter absoluut niet dat men telkenmale kan spreken van een TT combinatie ! Dit aantal is op de vingers van één hand te tellen en uiteraard zal ik dit vermelden bij de bespreking van de standen. Ik neem me immers voor de meeste van die standen verderop te bespreken omdat ze een beetje een eigen spelonderdeel vormen en het hier de natuurlijke plaats is om er aandacht aan te besteden. En natuurlijk omdat er soms wat interessants te melden valt. Ik sluit overigens helemaal niet uit dat we daarmee wel eens 95% van de Turkse kombinaties zouden gehad hebben ...

Ten aanzien van de TT nog dit : er schuilen misschien nog sporadische andere TT in de database (andere dan de vier vermelde groepen hierboven). Het moet echter zonder veel twijfel over minimale hoeveelheden gaan.

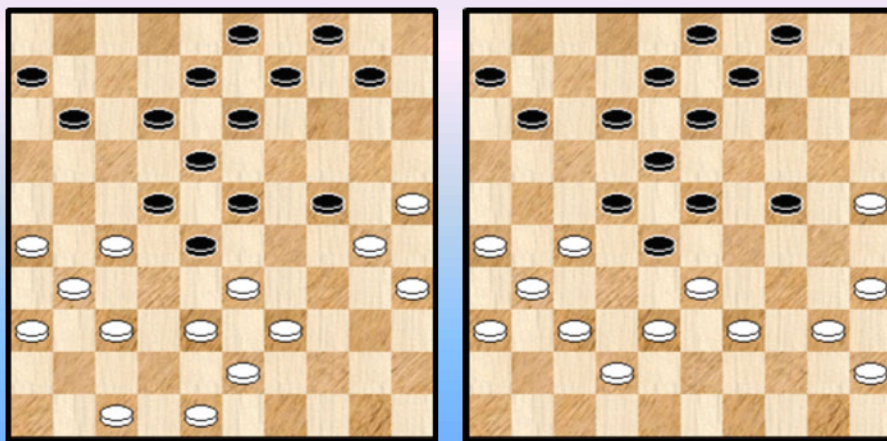
Na dit eerste succes te hebben geboekt lag het voor hand de hand ook eens de "**meest voorkomende Halve Turkse Slag**" op te sporen omdat deze op een vaste plaats op het bord voorkomt en dus ook makkelijk kan opgespoord worden. Kortom we moeten dus opzoeken op **47x31** en verder ook op **48x33**.

48x33 gaf slechts 1 stand , daarentegen bracht 47x31 wel een oogst op van een twintigtal standen op. En wat meer is , mijn vermoeden dat naast 31 en 33 ook veld 34 in dit rijtje thuishoort werd bevestigd.

Ik had dit vermoeden niet uitdrukkelijk neergepend maar maakte er in dit PDFje een kleine allusie op (naar aanleiding een halve Turkse Slag die Marc de Meulenaere me had opgestuurd). De bijbehorende slag is **49x34**.

De uitstapjes in de database hebben dus een **leerzaam** karakter. Om dit tweede luikje af te sluiten volgt hier een zelfgemaakte dubbelstand rondom veld 34 en waar 49x34 een rol speelt.

Dia 1 Zwart doet lokzet PC Blues   **Dia 2 Zwart doet lokzet PC Blues**

De oplossing :

01. ... 13-19 ?! biedt wit een combinatie aan
 02. 25-20 ? 24x15 03. 39-34 28x39 04. 30-25 39x30 05. 35x02 03-08 06. 02x17 12x41 +

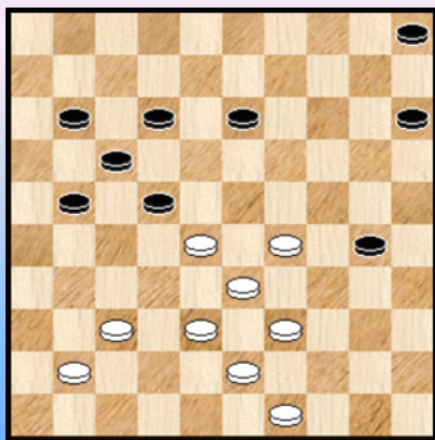
Het tweede diagram heeft duidelijk sterke familiale banden :

01. ..13-19 ?! 02. 25-20 ? 24x15 03. 39-34 28x30 04. 35x02 03-08 05. 02x17 12x43
 06. 42-38 43x41 07. 36x47 +

Dit alles zadelt ons echter wel op met een probleem : we hadden de velden 31 , 33 , 34. Maar wat met veld **32** ? Zou er ook hier een analoog mechanisme kunnen spelen ?

De oplossing bood zich snel aan : in de zelfgemaakte klassifikatie voor de halve Turkse Slag stak zowaar een exemplaar van de gevraagde soort bij !

Diagram 3 Wit wint PC Blues

Het gaat niet zozeer om een mooie stand maar eerder een demonstratie van het slagmechanisme.

01. 39-34 ! 30x48 02. 49-43 **48x32** 03. 38x09 +

Kortom de slag waarop we in de database moeten zoeken is **48x32**.

Resultaat : wel degelijk en juist geteld 1 exemplaar. Dit doet niks af van principiële resultaat en veld 32 mag dus ook in de rij worden bijgeschreven : 31 , 32 , 33 en 34. Uiteraard komt de halve Turkse slag al eens meer voor bij het ene veld dan bij het andere.

Ik hoor dat al iemand fluisteren : en wat met veld 35 ? Wel neen , dit blijft ten enenmale onmogelijk. Zie ook de klassifikatie van de halve Turkse Slag (en het symbool - diagram verderop).

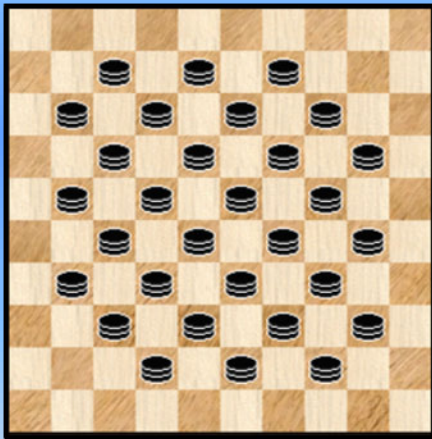
Om de "meest voorkomende" halve Turkse Slag af te ronden nog dit. Men kan zich de vraag stellen naar de reden van het "vaak" voorkomen van de halve Turkse Slag voor de vermelde velden (waarbij veld 31 natuurlijk bovenaan prijkt). Deze is allicht te zoeken in het samenspel met de pas gepromoveerde zwarte schijf tot dam die onmiddellijk weer wordt afgenomen.

Nu twee belangrijke horden genomen zijn (de Turkse Tempri en de "meest voorkomende" halve Turkse Slagen) moeten we vooral niet gaan denken dat de rest van een leien dakje zal lopen ...

Hoe moesten we nu verder te werk gaan. Ik had gemerkt dat er in de literatuur toch wel enkele halve Turkse Slagen op **28** eindigden (voor de zwarte dam). Na enig zoekwerk en zonder garantie dat er geen over het hoofd werden gezien (inbouwen van beperkingen bijvoorbeeld beperkt tot het slaan van 3 schijven) kwam ik uit op precies 1 stand ! Een ernstige tegenvaller. Dit brengt ons meteen wat meer realiteitszin bij ten aanzien van de zeldzaamheidswaarde...

Ik wou niet alle velden zomaar aflopen maar besloot toch nog eens een paar "randvelden" uit te proberen. Daarmee verwijs ik eigenlijk naar het diagram dat de mogelijke eindvelden voor een zwarte dam bevat. Om de lezer niet te verplichten het op te zoeken elders in dit PDFje druk ik het hier ook nog eens af.

Dia Eindvelden HT3 (zwarte dam)

Op alle velden waar een zwarte dam staat kan een halve Turkse Slag eindigen (zwart die slaat).

Weliswaar zijn voor de centrumvelden meer "mogelijkheden" voorhanden dan voor "randvelden" zoals 7 en 21 bijvoorbeeld.

De eindvelden 7 en 9 gaven niks.

Idem voor 20 en 31.

Voor enkele andere velden dan toch enig succes.

Omdat dit paragraafje wel een beetje (te) lang dreigt te worden volgt nu de rest in vogelvlucht. Voor de loepzuivere volle Turkse Slagen viel het relatief goed mee. Men kan opzoeken op slagen die niet door schijven kunnen gebeuren. Aldus ben ik de meeste loepzuivere wel op het spoor gekomen. Zonder garantie op volledigheid uiteraard.

Zwitserse slagen : noppes (zonder zekerheid).

DIN en Morf2 : wat gezocht op een lukrake manier met enige standen als gevolg.

TD1 en TD2 : idem als hiervoor. Enkele resultaten. Wellicht schuilen er nog heel wat TD2 op een onderliggende ZWM.

Enkele ZWM , de meeste min of meer bij toeval.

Onder de combinaties laten de Turkse combinaties zich dus het moeilijkst opsporen.

- - - - - o - O - o - - - - -

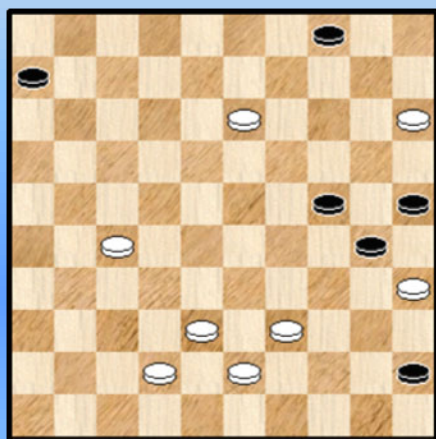
The database strikes back - Techniek - Turkse Tempis

Zoals vermeld in de intro zocht ik in de database naar slagen 49x47, 47x49, 50x47, 50x48. Voor de andere kleur geeft dit : 02x04, 04x02, 01x04, 01x03. Dat betekent dat op andere plaatsen ook nog wel Turkse Tempis kunnen verscholen zijn. Wellicht in veel geringere mate evenwel.

De paar tientallen standen die werden gescreend kunnen zeker niet allen beschouwd worden als Turkse Combinaties. Meestal wel als een Turks Tempo in de zin dat er een vrij tempo ontstaat tengevolge van een Turks effect. Verder, in sommige gevallen, is ook dat (helemaal) niet het geval.

Ik heb me beperkt tot de meest interessante standen die ofwel zo dicht mogelijk een TT benaderen ofwel waar het fragment op zich interessant blijkt rondom het gebeuren "49x47, 47x49, 50x47, 50x48". Een interessant fragment laten we nooit liggen ☺. We starten met de reeks **50x48**.

Diagram 1 Zwart aan zet

Voor de eerste stand gaan we naar de partij **De Bijl - Van der Donk**.

52. ... 45-50 **53.** 15-10

Hier kunnen we volgende mogelijke variant noteren :

53. 38-33 24-29 ? **54.** 33x24 **50x48** **55.** 13-08 30x19
56. 08-02 48x34 **57.** 02x43 + Een TT dus.

We nemen nog het einde van de partij mee zonder commentaar : **53.** ... **50x48** **54.** 10-05 48x34 **55.** 13-08 34-45
56. 08-03 45-50 **57.** 05-23 ?? 24-29 ! **58.** 35x33 50x05 **0-2**

Diagram 2 Wit aan zet

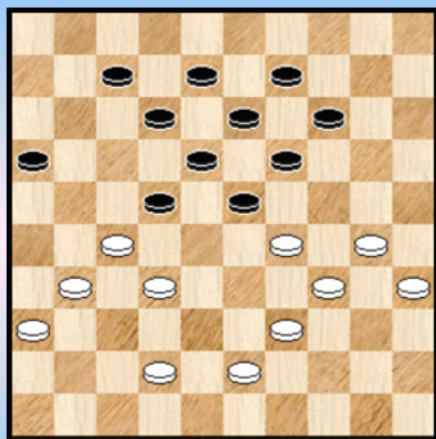
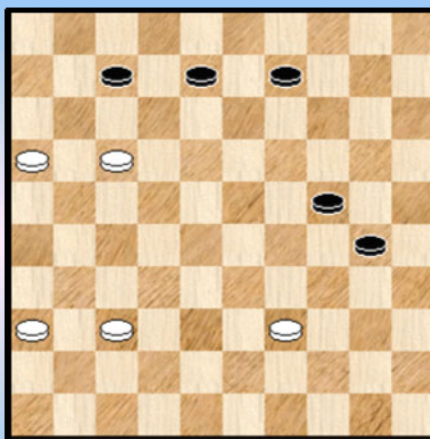
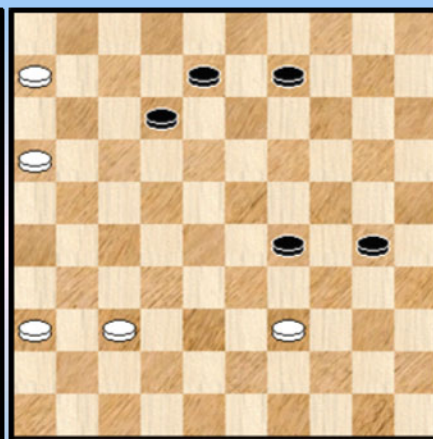

Diagram 2A Wit aan zet

Dia 2B

De partij **Jansen - Scholma**. Hans Jansen en Auke Scholma wel te verstaan.

We gaan wat terug in de partij vóór het eigenlijke TT - moment. In de stand van diagram 1 speelt wit :

35. 30-24 ! 19x30 **36.** 35x24

Van de witspeler hadden we dit natuurlijk verwacht ☺. Overigens ziet ook Flits dit als een aangewezen zet.

36. ... 22-28 **37.** 42-37 16-21

De laatste zet van heeft een verplicht karakter , wegens :

=> 37. ... 07-11 ? 38. 43-38 14-19 39. 34-30 23x43 40. 32x03 43x21 +

=> 37. ... 14-19 38. 34-30 23x25 39. 32x03 +]

38. 27x16 18-22 **39.** 29x27 13-18 **40.** 32x23 18x40 **41.** 39-34 40x20 **42.** 27-22 !

Deze zet legt de komende doorbraak veilig.

42. ... 20-24 **43.** 31-26 24-30 **44.** 43-39 14-19 **45.** 22-17 12x21 **46.** 26x17 19-24 **Diagram 2A.**

De remisegrenzen zijn op dit ogenblik niet overschreden, maar er mogen natuurlijk geen zwarte foutjes meer bij.

De beste zet voor wit in de stelling is niet het gespeelde 17-11 maar 37-32 die zwart het leven wat lastiger maakt . Zie bijvoorbeeld volgende variant.

47. 37-32 24-29 48. 17-11 29-34 ? 49. 11x04 34x43 50. 04-18 43-48 51. 16-11 48-43

52. 32-28 43-39 53. 18-22 39-34 54. 11-06 +

Het feit dat zwart zowel op zet 47 als 48 toch nog een remisemogelijkheid heeft (08-12) doet daar niks van af. Wit kiest echter voor

47. 17-11 07-12 ? Een **appelflauwte** - moment van Auke. Hier had resoluut moeten gekozen worden voor de volgende rechtlijnige en goed zichtbare remise 47. ... 09-13 48. 11x02 13-19

49. 02x13 19x08 50. 16-11 24-29 51. 11-06 29-34 52. 39-33 34-40 53. 06-01 40-44 =

Merk overigens op dat 47. ... 30-34 verliest , bijvoorbeeld met volgende leuke variant :

47. ... 30-34 48. 11x04 34x43 49. 36-31 24-29 50. 04-15 29-34 51. 15-33 34-40 52. 33-06 40-45

53. 06-50 !

48. 11-06 24-29 **Diagram 2B**

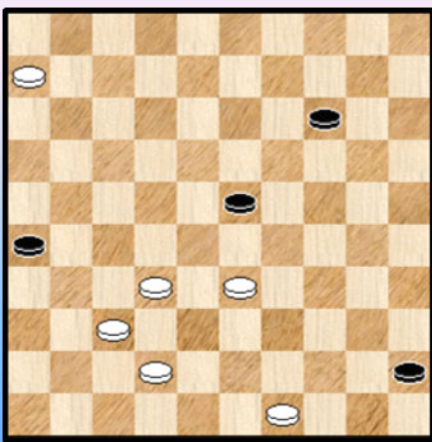
Had Auke alleen gerekend op het volgende ? : 49. 06-01 ? 30-34 ! remise

Wit heeft echter veel beter.

49. 39-33 ! 29x38 **50.** 06-01 38-43 (op 12-17 wint 01-12) **51.** 01x03 08-13 **52.** 03-21 43-49 en zwart geeft zich over 2-0. Een TD2 trekje.

Een verdiende overwinning voor de witspeler die zijn initiatief en inspanningen beloont ziet.

Diagram 3 14-20 ?

Volgend fragmentje uit de partij **Dekker - Janssen** bevat geen TT , maar we vonden de drieslag wel een mooi tintje hebben. In de diagramstand , waarin hij aan zet is , heeft zwart drie mogelijkheden : 14-19 , 14-20 of 45-50.

Twee ervan geven remise , hij kiest er echter de derde uit ...

62. ... 14-20 ? 63. 06-01 26-31 64. 01x15 45-50

65. 37x26 50x48 66. 15-10 ! en zwart wint toch nog.

Diagram 4

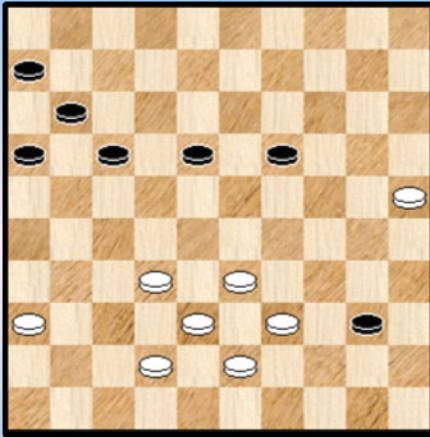
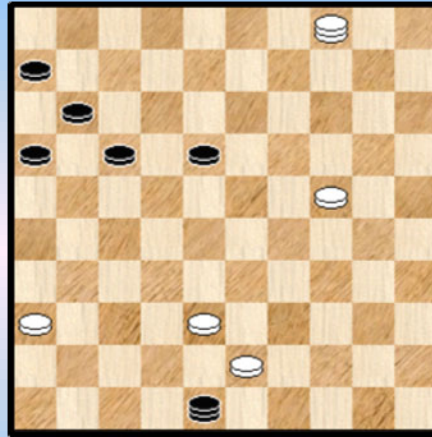

Diagram 4A

De Rooij R. - Vredenberg.

Enige gemakkelijke momenten worden ons bezorgd door het vierde fragment. In diagram 4 is wit aan zet. Zwart staat dicht bij dam, wit heeft een schijf meer.

39-34 mag niet wegens een zwarte dam op 48.

Het beste voor wit lijkt : 45. 32-28 40-45 46. 28-23 18x29 47. 33x13 45-50 48. 13-08 50x22 49. 08-02 met enig voordeel voor wit maar allicht niet voldoende voor winst.

De partij gaat een andere richting uit :

45. 25-20 ? 40-45 46. 20-15 45-50 47. 15-10 19-24

48.10-04 ?

Wit stond moeilijk. Mar 10-04 ? verliest op slag. Met 10-05 behoud wit remisekansen :

48. 10-05 18-23 49. 05x28 24-29 50. 33x24 50x22 51. 24-20 22-09 52. 20-15 09-14 53. 42-37 17-22 54. 37-31 14x26 55. 15-10 met nog steeds een remisestand.

48. ... 24-29 ?

Onmiddellijke winst geeft : 48. ... 17-21 49. 04x27 24-29 50. 33x24 **50x48** (over de witte dam) +

49. 33x24 **50x48** Zie **diagram 4A**.

Een ietwat bijzonder moment.

Wit kan het best slaan naar 27 en zijn dam dus in de strijd laten :

50. 04x27 48x31 51. 36x27 17-21 52. 27-22 21-26 53. 22-18 26-31 54. 18-13 31-36 55. 13-09 36-41 56. 38-32 en dit zal in remise eindigen.

Niemand offert natuurlijk graag zijn dam op ☺.

50. 04x31 36x27 **51.** ... 48x02

Moeilijk iets definitiefs te zeggen over deze stand (in afwezigheid van Kingsrow). Wellicht heeft wit in de praktijk wel voldoende remisekansen. De partij eindigt in mineur :

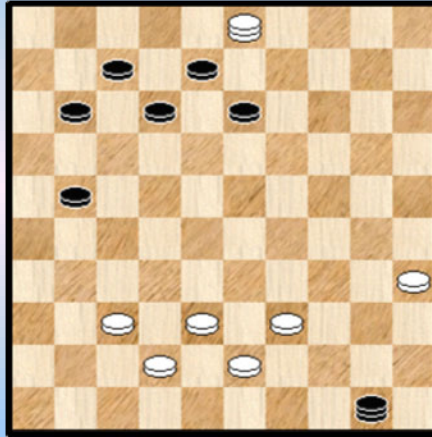
51. ... 31-26 17-22 ? **52.** 26-17 ?? 02-35 **53.** 17x50 11-17 **54.**50x11 **0-2**

Ons volgend bezoek start met een mooi plaatje. Zwart aan zet in de partij **Antonyan - Tsjekeew**.

Diagram 5   **Wat doet zwart ?**

Diagram 5A

Wat speelt zwart in de diagramstand ?

=> 32. ... 24-30 ? 33. 35x24 19x30 34. 28x19 13x24 35. 45-40 17x28 36. 32x23 11-17
37. 23-19 24x13 38. 40-35 09-14 39. 35x24 en zwart stat erg zwak

=> 32. ... 09-14 33. 35-30 24x35 34. 33-29 14-20 35. 29x09 08-13 36. 09x18 12x23
37. 38-33 + voor wit

=> 32. ... 12-18 ? bepaald niet makkelijk ...
33. 34-29 23x34 34. 39x30 25x34 35. 45-40 34x45 36. 43-39 18x27 37. 32x23 45-50
38. 23-18 13x22 39. 28x06 07-11 40. 06x17 24-29 41. 33x24 50x20 42. 17-12 20-14
43. 37-31 14-37 44. 12-07 37x26 en zwart maakt toch nog remise.

Kortom de beste zwarte zet is :

32. 16-21

Nu zit wit in een lastig parket. Wat te doen ? Het beroeren van de schijven 37 en 45 komt niet in aanmerking. Maar ook aan 34-30 kleeft een groot bewaar !

33. 34-30 25x34 34. 39x30 24-29 35. 33x24 23-29 36. 24x33 19-23 37. 28x19 17x48 +

Staat wit dan verloren ? Nee, wit beschikt over een reddende hielslag combinatie :

33. 34-29 ! 23x34 **34.** 39x30 25x34 **35.** 45-40 ! Waarvoor een schijf op 45 al niet kan dienen ☺
35. ... 34x45 **36.** 33-29 24x33 **37.** 28x39 17x28 **38.** 32x03 45-50 **Diagram 5A**

Een stand met gelijk uitzicht voor beide partijen waarbij zwart iets makkelijker staat. Wit denkt er blijkbaar ook zo over want hij besluit naar remise af te wikkelen via een lichte TT combinatie :

39. 37-32 **50x48** 40. 03-25 48x39 41. 25x48

Louter voor de formele kant geven we nog de resterende zetten :

41. ... 21-27 42. 35-30 11-16 43. 48-39 13-18 44. 30-25 27-31 45. 25-20 31-36
46. 39-11 16-21 47. 11x16 36-41 48. 20-14 41-46 49. 14-09 =

In voorbeeld 6 krijgen we geen TT voorgeschoteld , wel een drieslag waarna een verloren positie opdoemt. Een ver familielid van een TT.

Diagram 6

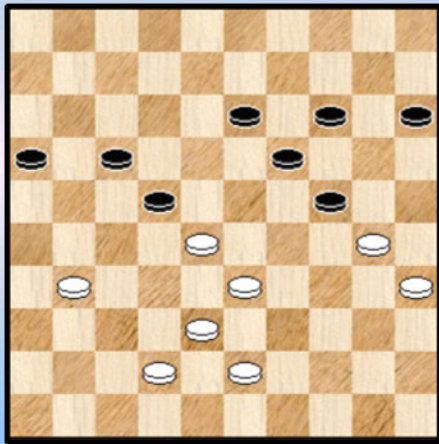
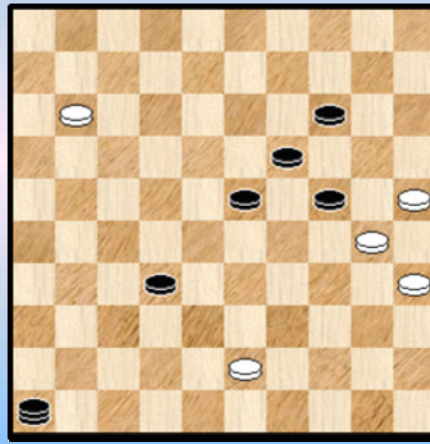

Diagram 6A

Bij elk fragment valt er wel iets specifiek te zeggen. Hier , los van het inhoudelijke (nu ja) , zelfs twee puntjes :

=> Het fragment kan worden beschouwd als een typisch voorbeeld van een stand die geleidelijk aan , ja bijna vanzelfsprekend overgaat in een gewonnen stand. Bij dit alles wordt door beide spelers een hele tijd niks anders gedaan dan de door Flits aangewezen zetten gespeeld. De stand wordt in het begin nog vrij gelijkwaardig gegeven om te eindigen in een compleet verloren positie. men kan natuurlijk argumenteren dat de diepte bij het berekenen van de beginsituatie onvoldoende was om de stand kuist te taxeren en dat de stand dus eigenlijk "slecht" was. Wellicht is dit juist. Anderzijds kennen we allemaal dat gevoel wel eens dat een stand mee zit of ook natuurlijk dat een stand tegen zit.

=> Een tweede en eigenlijk erg gekend punt (wegens overdadig voorkomen) : het eindspel is niet bepaald makkelijk. In het eindspel gemaakte fouten hebben de gewoonte dat ze makkelijk uitvergroot (kunnen) worden. Naar toeschouwers en latere analyses. En natuurlijk ook en vooral naar het resultaat toe. Dit zal ook hier aan bod komen.

Terug naar de diagramstand waar wit "vrij moeilijk" (zie hierboven) staat.

44. 33-29 24x33 45. 28x39 16-21 46. 31-26 22-28 47. 39-34 21-27 48. 43-39 28-32
49. 30-25 32x43 50. 39x48 15-20 51. 42-38 20-24 52. 34-30 13-18 53. 38-33 18-23
54. 48-43

Beide spelers hebben een "vrijwel onberispelijk" parkoers afgelegd. Bijna steeds de beste zet afgeleverd. En altijd de meest logische. Resultaat is wel dat wit op dit moment volledig verloren staat ! Een gewonnen partij moet natuurlijk nog effectief gewonnen worden.

54. ... 27-32

Zeer terecht laat zwart zich niet overhalen tot het ogenschijnlijk aangewezen 17-22

54. ... 17-22 55. 33-29 !

=> 55. ... 24x33 56. 30-24 19x30 57. 35x24 en dit leidt zonder probleem naar remise

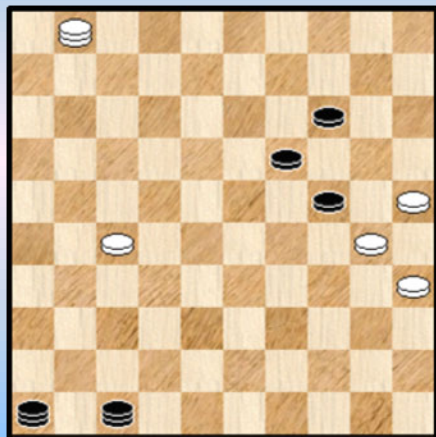
=> Bij het anders slaan heeft wit ietsje meer werk voor de boeg. We pikken er volgende variant uit :

55. ... 23x34 56. 30x39 19-23 57. 39-33 14-19 58. 35-30 24x35 59. 25-20 35-40
60. 20-15 40-44 61. 15-10 44-50 62. 10-04 50x28 63. 04-15 27-32 64. 15-47 28-44
65. 43-39 ! een mooi moment 44x28 66.47-36 =

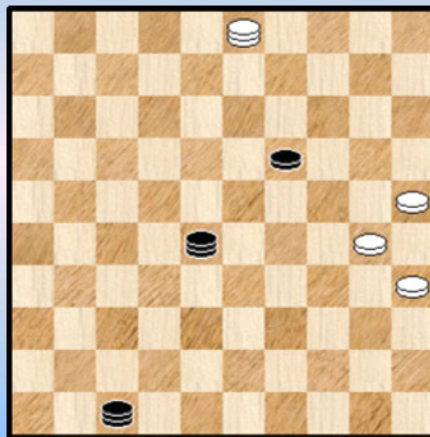
55. 33-28 Nu heeft het uiteraard geen zin om 33-29 te spelen want na het achteruitslaan loopt zwart gewoon naar dam.

55. ... 32-37 56. 28-22 17x28 57. 26-21 37-41 58. 21-16 41-46 59. 16-11 28-32 **Diagram 6A**

Diagram 6B

Diagram 6C

Bij wijze van grapje spant zwart nog een kleine valstrik : 60. 11-07 ? 14-20 ! +
60. 11-06 32-37 ?

Zwart gaat in de fout. De zwarte formatie 14-19-23-24 is natuurlijk niet de gemakkelijkste om te hanteren. De enige manier om te winnen voor zwart was : 60. ... 23-29 61. 43-39 32-37 62. 06-01 29-34 63. 01x45 24-29 64. 45x41 46x44 +

61. 43-38 ! een erg vervelende zet voor zwart die hem de overwinning kost. Of kon kosten.
61. ... 37-41 62. 38-32 ?

Ook wit laat het afweten in het zicht van de remisehaven :

62. 06-01 23-28 63. 01-06 28-32 64. 38x27 41-47 65. 06-01 **Diagram 6B** met een remisestand. Zo kan de witte schijf bijvoorbeeld niet aangevallen worden wegens 01-45 gevolgd door 25-20 en 45x20 =

62. ... 41-47 63. 06-01 **A** 46x28 64. 01x03 **Diagram 6C** 19-24 !!

Deze zet had zwart zonder twijfel in zijn berekening van de variant na 62. 38-32 over het hoofd gezien. Hij gaf dan ook onmiddellijk op. **0-2**

A Na 32-27 kan zwart op meerdere manieren winnen , we geven er eentje :

63. 32-27 24-29 64. 27-22 46-37 65. 22-17 37-26 66. 17-11 26-12 67. 06-01 29-33 68. 01x38 47x06 69. 30-24 19x30 70. 35x24 06-22 +

Met dit alles zal een toevallige toeschouwer allicht overtuigd zijn van de moeilijkheidsgraad die nogal wat eindspelen bieden (de PC Blues - lezer hoeft daar niet van overtuigd te worden ☺). Maar ik heb nog een extraatje bewaard. In de beginfase van het eindspel nam ik (gewild) de term "vrijwel onberispelijk" in de mond. Zou er in de loop van de betrokken fase echt geen remisegatje voor wit hebben ingezeten ?

Wel inderdaad. Maar bepaald niet gemakkelijk om het eruit te halen. Probeer maar even.

Op de volgende bladzijde (om u de gelegenheid te geven niet meteen naar de oplossing te kijken) geven we de aanzet en enkele varianten , niet meer want anders wordt het een bladzijde vol.

Diagram 6D Wat speelt wit ?

In de partij kwam 48. 43-39 waarna de partij vrijwel geruisloos naar zwarte winst evolueert.

Hier kon wit nog het wel bijzonder kleine remisegaatje proberen

:

48. 34-29 !

=> 48. ... 17-22 49. 30-25 Ook met 30-24 kan wit er zelfs komen ! 13-18 50. 43-39 15-20 51. 35-30 19-23 52. 39-34

++ 52. ... 28-32 53. 30-24 32x43 54. 24x15 43-49 55. 25-20 14x25 56. 15-10 =

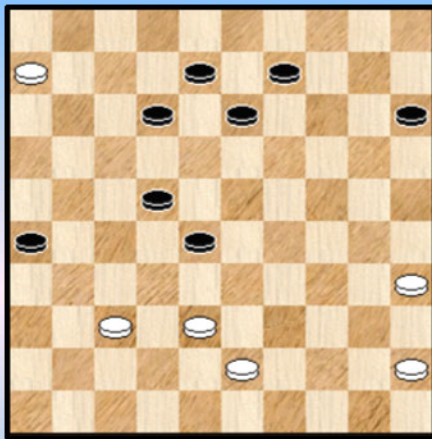
++ 52. ... 14-19 53. 25x14 19x10 54. 30-25 28-32 55. 38-33 32-37 56. 42x31 27x36 57. 25-20 36-41 58. 20-15 10-14 59. 29-24 41-46 60. 24-19 22-27 61. 19x10 =

=> 48. ... 28-32 49. 30-25 13-18 50. 29-24 19x30 51. 25x34 14-19 52. 35-30 17-22 53. 30-25 19-24 54. 43-39 32x43 55. 39x48 24-30 56. 34-29 30-35 57. 29-24 35-40 X 58. 25-20 40-44 59. 20-14 44-49 60. 14-09 =

X 57. ... 18-23 58. 25-20 23-29 59. 24x33 15x24 60. 33-28 22x33 61. 42-38 33x42 62. 48x37 35-40 63. 37-32 27x38 64. 26-21 40-44 65. 21-17 44-50 66. 17-12 =

Dit zijn uiteraard maar enkele varianten en we hebben ons bij dit alles natuurlijk een heel eind verwijderd van de TT ...

Diagram 7

Het laatste voorbeeld , uit onze eerste reeks , komt uit de partij **Tanke - Oldenhof**.

Na 43. 06-01 ging zwart via een TT naar remise :

43. ... 13-19 ! 44. **01x03** 08-12 45. 03x17 22x11 46. 38-32 26-31 47. 32x23 31x42 =

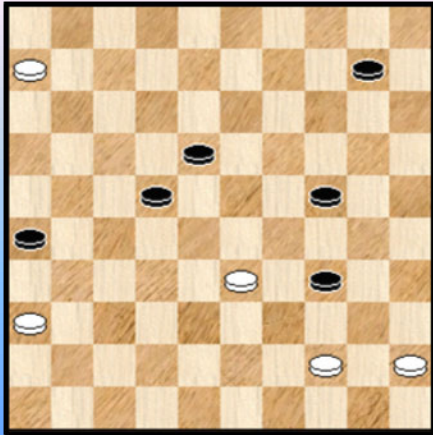
----- o - O - o -----

The database strikes back - Techniek - Turkse Temp (vervolg)

De tweede TT - reeks komt uit de database door te zoeken op **40x47** (of 01x04). Dit leverde 4 standen op. U krijgt vier combinatieve fragmenten.

In de eerste partij wordt een wereldkampioen het slachtoffer van een TT. Dat gebeurt niet alle dagen, maar het kan dus wel degelijk. En het geeft een leuk fragment.

Diagram 1 Zwart aan zet

Gantwarg - Tsipes.

50. ... 34-39

51. 06-01 ?

Het lijkt niet onlogisch te onderstellen dat Gantwarg de variant 51. 44-40 39x28 52. 06-01 28-32 ! 53. **01x04** 22-27 54. 04x31 26x37 en zwart wint , wou vermijden en dus maar vrij snel wou damhalen in de onderstelling dat zwart (natuurlijk) zou slaan naar 50.

51. ... 39x28 !! (slaan naar 50 geeft inderdaad remise)

52. **01x04** 22-27 53. 04x31 26x37 en wit kan eigenlijk opgeven.

Voor de goede orde geven we nog even de resterende zetten.

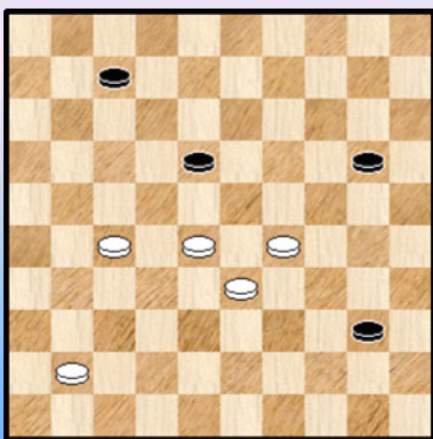
54. 36-31 37x26 55. 44-39 26-31 56. 39-34 31-37

57. 34-30 37-42 58. 30-24 42-47 59. 24-19 47-36 60. 19-14 36-04 + voor zwart

Er blijft natuurlijk een (lichtjes ☺) **prangende** vraag : kon wit na de zet 50. ... 34-39 nog wel aan verlies ontsnappen ?

Hier komt het antwoord : 51. 44-40 39x28 52. 36-31 ! 26x37 53. 06-01 ! =

Diagram 2 Wit spant en valstrik

Ook fragment 2 kan als erg leuk bestempeld worden. Het gaat om de partij **Diallo - Dieng**. Wit heeft een schijf meer maar moet nog het meest op zijn tellen passen. In de diagramstand spant hij zijn tegenstander een valstrik.

62. 28-22 ! 40-44 63. 22x13 44-50 ?

Na 44-49 is er voor beide partijen geen vuiltje aan de lucht.

64. 13-08 **50x47** 65. 08-02 47x24 66. 02x30 !

En hier dus vooral niet slaan naar 35 omdat dan de zwarte schijf niet meer naar 26 kan gestuurd worden.

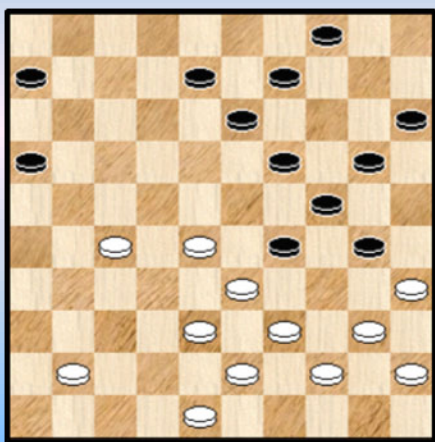
66. ... 07-12

Het resterende eindspelletje stelt voor iemand als Diallo uiteraard geen probleem.

67. 30-25 20-24 68. 25-03 12-18 69. 03-08 24-29 70. 08-03 18-22 71. 03-09 22-28
 72. 09-14 28-33 73. 14-20 + 2-0

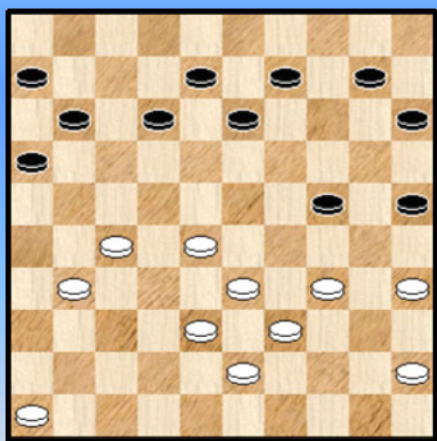
Diagram 3 08-12 ?

Een kort combinatie fragment uit de partij **Van der Stap - Landsbergen**.

33. ... 08-12 ? 34. 39-34 ! 30x50 35. 28-23 **50x47**
 36. 23x03 47x33 37. 03x50 en wit won later.

Diagram 4 Wit doet een lokzet

Henriquez - Vrutaal. Het laatste fragment uit de reeks 50x47.

We presenteren de opgave als een lokzet. Het zou natuurlijk ook kunnen dat wit onbewust de loop der dingen , de gang van deze wereld , ons aller lot zeg maar tegemoet gaat ☺ . We weten het natuurlijk niet.

32. 46-41 ?! 25-30 !? 33. 34x25 24-29 34. 33x24 16-21
 35. 27x18 13x44 36. 45-40 ! 44-50 **A** 37. 38-33 **50x47**
 38. 35-30 47x20 39. 25x12 en wit won gemakkelijk.

A 36. ... 44-49 37. 43-39 49x47 38. 40-34 47x20 39. 25x12 +

----- o - O - o -----

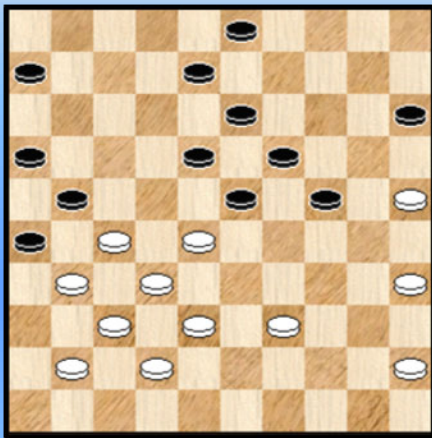
The database strikes back - Techniek - Turkse Temp (vervolg)

De derde TT - reeks komt uit de database door te zoeken op **49x47** (of 02x04). Dit leverde slechts twee standen op.

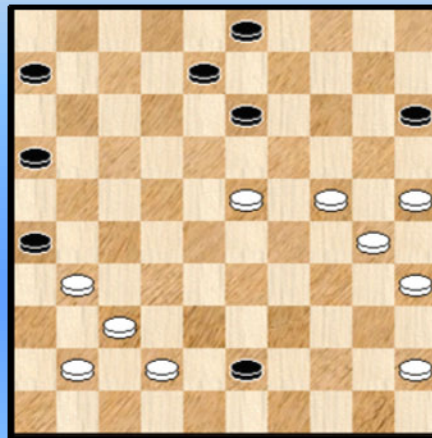
Bovendien moet hierbij worden aangevuld dat het vrij onregelmatige spelbeelden betreft. We denken niet echt dat dit veralgemeend kan worden en te wijten aan het spelgenre dat aanleiding geeft tot 49x49. We vermoeden dat dit dus een eerder toevallige karakteristiek betreft te wijten aan een te klein percentage van standen.

In de eerste partij wordt een wereldkampioen het slachtoffer van een TT. Dat gebeurt niet alle dagen, maar het kan dus wel degelijk. En het geeft een leuk fragment.

Diagram 1   **Zwart aan zet**

Diagram 1A

Fragment 1 komt uit de partij **De Vries Jakob - Hofman J.**

We spoelen een aantal zetten terug. De stand is (nog) in evenwicht. Zwart besluit (terecht) tot 24-29.

33. ... 24-29 34. 39-33 ?

Aangewezen was 39-34 en 45x34. Daarna moet wel afruilen met 15-20 wegens de dreiging 34-30 ! Het witte spel blijft nadien houdbaar.

34. ... 19-24 !

Mogelijks een kleine verrassing voor wit. Inderdaad kan zwart niet **34. ... 29-34 35. 33-29 !** en de zwarte schijf gaat verloren.

35. 28x30 18-23 36. 33x24 23-28 37. 32x23 21x43 Zie **diagram 1A**.

Zwart heeft een doorbraak. Wit twee schijven meer. De witte stand lijkt echter erg moeilijk hanteerbaar. Op vrijwel alle vlakken. Op verdedigend vlak en ook naar doorbraakkansen. In elk geval een vrij moeilijk te beoordelen stand voor beide kleuren.

38. 23-19 ?

Het vraagtekentje is er maar een kleintje gezien de beschreven omstandigheden. Iets beter was 31-27.

38. ... 43-49 ?

Onze grabbelton met vraagtekens wordt gretig aangesproken. Sterker was 43-48 ! die alle voordeel

voor zwart behoudt. De witte schijven in de linker bord helft kunnen eigenlijk niet spelen (wegens het eventuele dreigende zwarte opkomen van schijf 16.

Ook kan niet de logische zet 38. ... 43-48 ! 39. 19-14 ? 03-09 ! 40. 14x12 13-19 41. 24x13 15-20 42. 25x14 48x07 ! Een rondslag over zeven witte stuks.

Zwart wordt dus gestuwd naar

39. 24-20 15x24 40. 19-14 13-19 41. 14x23 16-21 ! 42. 30x19 21-27 43. 31x22 26-31

44. 37x26 48x24 45. 35-30 24x35 46. 25-20 03-09 en wit heeft het wel moeilijk maar behoudt remisekansen.)

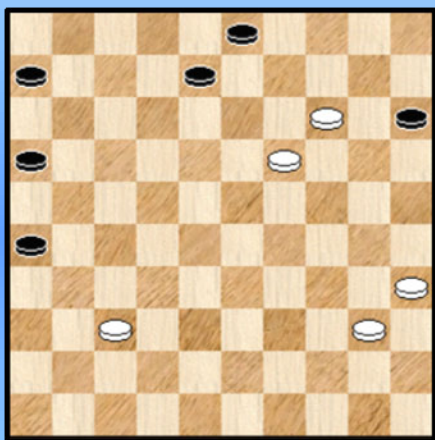
Na het gespeeld 43-49 kan wit zich op slag van een vrijwel gelijkwaardige remise verzekeren door 19-14 ! Enerzijds dreigt hij onmiddellijk doorbraak via 24-20 enz met doorbraak. Anderzijds kan zwart niet echt 49-32 doen.

Hij laat de kans liggen.

39. 42-38 ? 49x47 40. 45-40 (37-32 geeft nauwelijks betere resultaten) 47x20 41. 25x14 13x24

42. 30x19 **Diagram 1B**

Diagram 1B

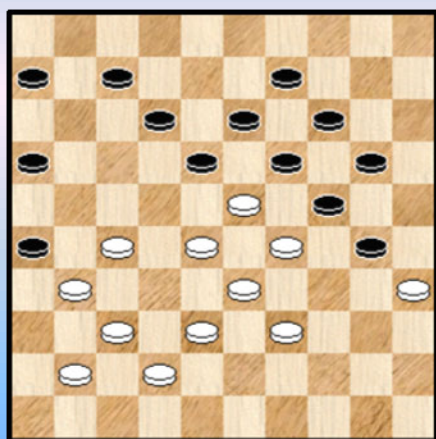
De zwarte dam is gesneuveld en dat wit een schijf minder heeft is op zich niet zo erg. Maar de **resterende stand**, in het bijzonder het schijvenduo 14 en 20 dient niet meer of minder dan als een klein damdrama bestemd te worden. Wit staat verloren.

Ja, de kenmerken van de resterende stand dienen ook in acht genomen te worden bij een combinatieve beslissing...

We geven de resterende zetten zonder commentaar :

42. ... 16-21 43. 35-30 21-27 44. 30-24 27-31 45. 37-32 31-36 46. 24-20 15x13 47. 14-10 36-41 48. 10-05 41-47 49. 40-35 26-31 50. 05-10 31-36 51.32-27 47-38 +

Diagram 2 Zwart aan zet

Het tweede fragment houden we kort. Een **richelstand** uit de partij **Sychev - Scharzman**.

36. ... 20-25 37. 29x20 18x29 38. 33x24 16-21 39. 27x16 07-11 40. 16x18 13x44 41. 24x04 44-49 42. 20x09 49x47 43. 35x24 47x03 en er4 blijft een duidelijk gewonnen stand over voor zwart, die verder ook won.

- - - - o - O - o - - - -

The database strikes back - Techniek - Turkse Tempis (vervolg)

De vierde en laatste reeks TT - standen , dit keer rond **47x49**. Bij het opzoeken in de database had ik een selectie van zowat 20 standen maar bijlange niet allemaal kwamen ze in aanmerking als "TT".

Diagram 1 43-38 ?

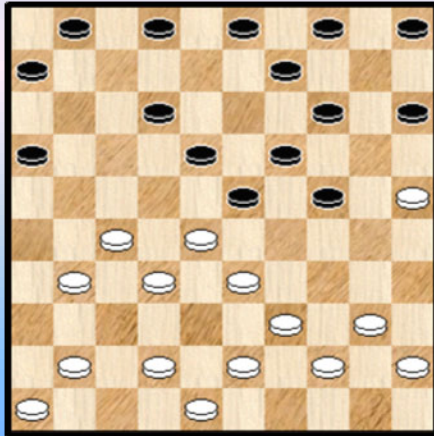
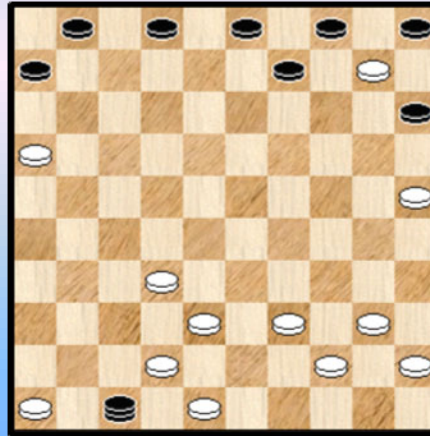

Diagram 1A

In fragment 1 n uit de partij **Dukel - Roozenburg Piet** , zorgt het openstaande veld 10 voor een vervelende verrassing voor wit.

23. 43-38 ? 16-21 **24.** 27x16 24-29 **25.** 33x22 12-18 ! **26.** 28x10 18x47 **Diagram 1A**

De dam zal uiteindelijk (er moet nog een zwarte schijf geslagen worden) 2 stukken kosten. Hoe nu te werk gaan om de dam onschadelijk te maken ?

We volgen eerst de witspeler bij zijn damjacht.

27. 40-34 ? 05x14 **28.** 42-37 **47x49** **29.** 32-27 49x21 **30.** 16x27

Via een TT maakt wit dus de dam onschadelijk. Kostprijs : 1 schijf. Voldoende voor verlies van de partij.

Kon wit het anders aanpakken ? Het vraagteken bij zet 27 van wit laat vermoeden van wel.

27. 39-33 05x14 **28.** 42-37 14-20 **X** **29.** 25x14 09x20 **30.** 44-39 20-24 **31.** 40-34 15-20
32. 46-41 47x36 **33.** 32-27 36x40 **34.** 45x34 =

X **28.** ... 14-19 **29.** 32-28 06-11 **30.** 16x07 01x12 **31.** 44-39 47-36 **32.** 40-34 36-13
33. 37-31 13x36 **34.** 28-22 36x40 **35.** 45x34 =

We kunnen tenslotte nog opmerken dat in diagram 1 na 42-38 dezelfde damcombinatie mogelijk blijft. Hierna kan de dam rechtlijnig worden onschadelijk gemaakt, met gelijke stand :

23. 42-38 ? 16-21 **24.** 27x16 24-29 **25.** 33x22 12-18 **26.** 28x10 18x47 **27.** 39-33 05x14
28. 44-39 47-36 **29.** 46-41 36x47 **30.** 40-34 14-20 **31.** 25x14 09x20 **32.** 32-27 20-24
33. 38-32 47x40 **34.** 45x34 =

Diagram 2 41-47 ?

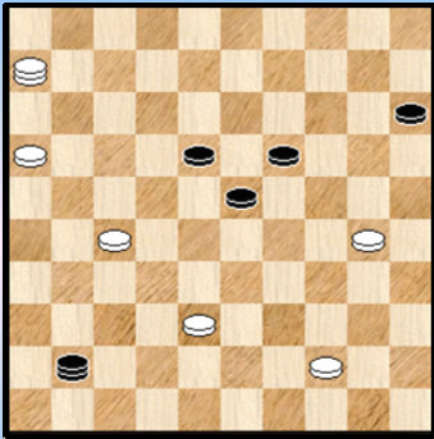
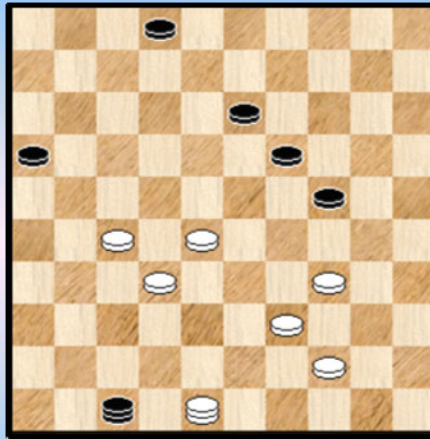

Diagram 3 13-18 ?

Fragmenten 2 en 3 zijn kort en combinatief. Zwart gaat telkens in de fout in een wat nadelige stand.

Diagram 2 (Partij **Palmer - Bus**) : 61. ... 41-47 ? 62. 06-22 **47x49** 63. 22x24 49x21 64. 16x27 +

Diagram 3 (**Van Silfhout - Gerritsen**) : 43. ... 13-18 ? 44. 39-33 **47x49** 45. 28-23 19x37 46. 48x26 49x21 47. 26x20 +
Een beetje een "uitgestelde" TT.

Diagram 4 Zwart aan zet

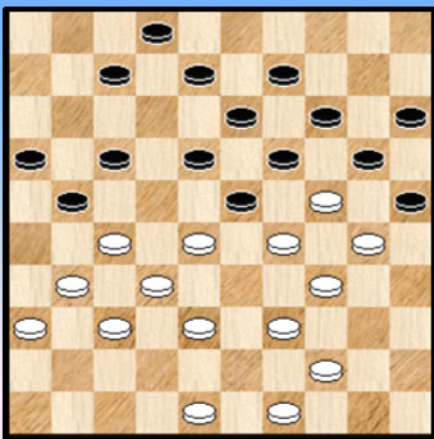
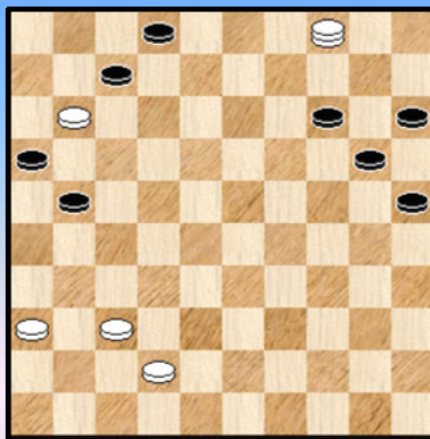

Diagram 4A

Dit soort standen eindigt altijd in brokken. **Van Aalten - Van de Meerendonk**.

Zwart staat moeilijk, Penibel. Hij kiest hier wel nog voor de beste :

30. ... 18-22 31. 27x18 13x42 32. 24x04 42-47 33. 29x18 08-12 (Flits spreekt toch een lichte voorkeur uit voor 17-22)

34. 34-29 ! (eerst 49-43 kan ook) 12x43 35. 49x38 **47x49** 36. 48-42 49x27 37. 31x11 en we belanden bij **diagram 4A**.

37. ... 02-08 ? Dit verliest snel. We komen zo dadelijk hier nog even op terug.

38. 11x13 14-19 **A** 39. 13x24 20x29 40. 04-18 29-33 41. 18-22 +

A lets beters (maar niet veel meer) 38. ... 25-30 39. 13-08 30-35 40. 04-22 21-27 41.22x31 35-40 42. 31-22 +

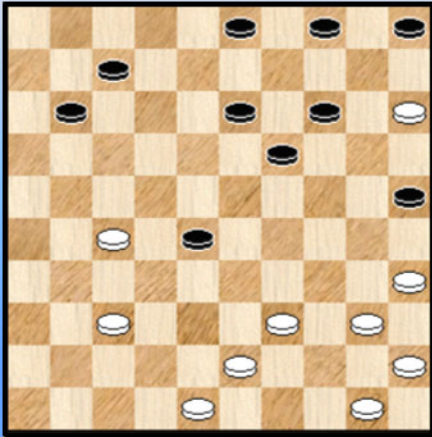
In **diagram 4A** had zwart alleszins meer verdediging in het volgende :

37. ... 25-30 38. 11-06 21-27 39. 04x31 07-11 40. 06x17

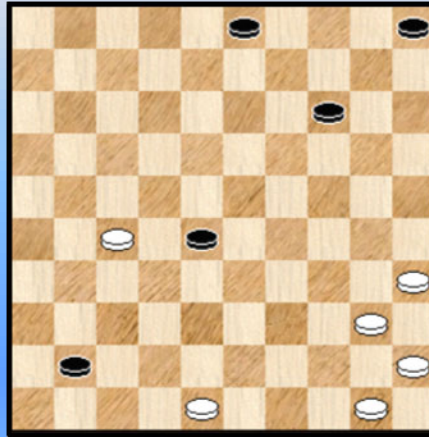
Het blijft erg moeilijk te zeggen of deze stand reeds definitief verliest voor zwart. In de praktijk loopt de variant toch vrij rechtlijnig naar dit resultaat. We laten nog even het vervolg van de variant lopen :

40. ... 30-34 41. 31-18 34-39 42. 18-22 39-43 43. 42-38 43x41 44. 36x47 02-08 45. 22-18 20-24 46. 18-01 met winst (zwart moet eerst offeren met 16-21 en wit kan verder de passende diagonalen bezetten).

Diagram 5

Diagram 5A

We zitten middenin de partij **Spanjer - Heusdens**.

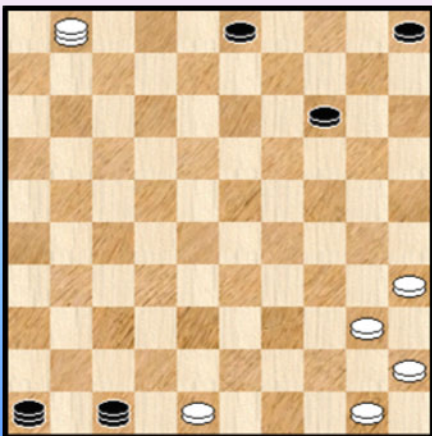
Wit heeft reeds ettelijke malen achter schijf 28 aan gelopen en maakt zich op voor een volgende poging :

27. 43-38 ? 04-10 ! **28.** 15x04 11-17 ! **29.** 04x02 19-24 **30.** 02x30 25x41 **Diagram 5A.**

Heusdens heeft blijkbaar de overblijvende stand (waarin hij 1 schijf minder heeft) als eerder gunstig beoordeeld. Terecht , daar zwart (zoals we nog laten zien) relatief snel aan twee dammen komt. We nemen nog dit (kleine) vervolgstukje mee.

31. 27-21 28-32 32. 21-17 41-47 33. 17-11 32-37 34. 11-06 37-41 35. 06-01 41-46 Zie ook **Diagram 5B.**

Diagram 5B

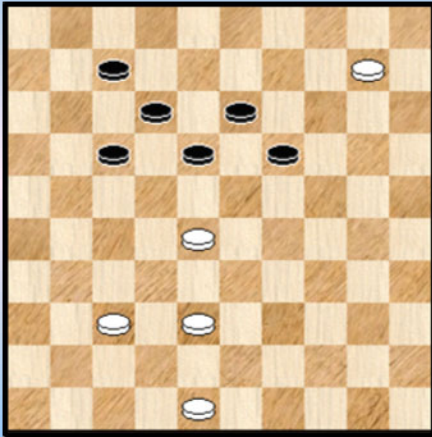
Het voordelige karakter van de witte stelling staat nu meer expliciet te kijk dan op 1A. Dit gezegd zijnde lijkt de weg naar winst onnoemelijk ver (mocht die er al zijn ...).

Met engelengeduld en een heel klein beetje hulp van de tegenstander zal wit desondanks in deze opdracht slagen !

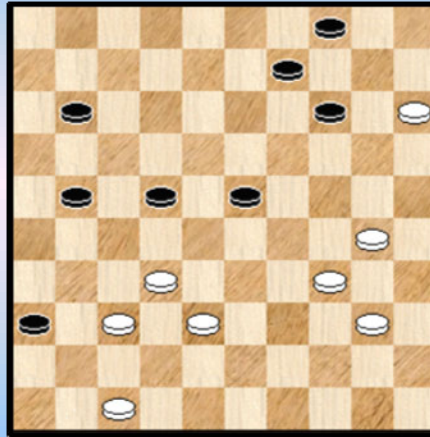
We gaan niet verder in op deze materie waar de moeilijkheidsgraad (of is het maar schijn ?) ons wat (te) hoog ligt.

Twee beknopte fragmenten komen nu aan de beurt.

Diagram 6 10-04 ?

Diagram 7 Wit aan zet

Diagram 6 : In een gewonnen stand gaat wit in de fout : 49. 10-04 ? 18-23 50. 04x02 23x41 =
Uit de partij **Delmotte - Maggiori**.

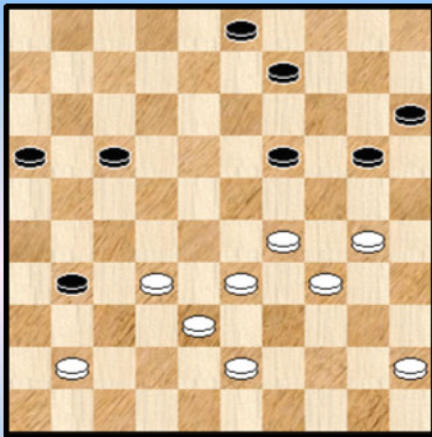
Diagram 7 : Het fragment stamt uit de partij **Van Mastrigt - Vander Kooij**.
Wit voelde zich al enige zetten onder druk en besloot via een TT (we zien even door de vingers dat zwart ook naar 44 kan slaan , een minder goede zet trouwens) naar remise af te wikkelen :

51. 47-41 36x47 52. 15-10 47x49 53. 10x06 49x27 54. 06-01 =

We noteren ook nog het volgende :

51. 30-24 09-13 52. 47-41 36x47 53. 15-10 47x20 54. 10x06 =

Diagram 8

Postema - Schaaf.

Wit heeft zopas 47-41 ! gespeeld.
Zwart moet dus eens goed kijken of schijf 31 wel mag bewegen.

Na 37-31 moet zwart toch wel enigszins op zijn tellen passen :

35. ... 31-37 36. 43-39 37x46 37. 30-25 46x23
38. 29x18 20-24 39. 38-32 16-21 40. 32-28 15-20
41. 25x23 21-26 en zwart kan naar remise.

35. ... 31-36 ? Een duidelijk aanwijsbare foutzet.

36. 45-40 36x47 37. 29-24 20x29 38. 33x04 47x49 39. 04-27 49x38 40. 32x43 +

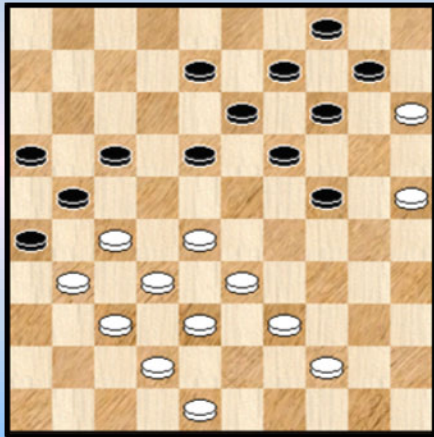
Om het fragment af te sluiten bekijken we nog eens de 2 andere zwarte antwoorden in het diagram :

35. ... 20-24 36. 29x20 15x35 37. 41-36 09-13 38. 36x27 35-40 39. 33-28 40x29 40. 43-39 =
35. ... 19-23 36. 29x18 31-37 37. 18-13 37x48 38. 13x04 20-24 39. 30x19 48x08 met voordelige stand voor zwart maar wel remise.

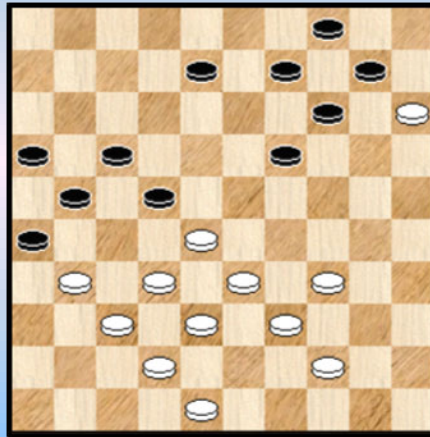

Fragment 9 brengt ons een interessante doorbraakpoging. Op het einde spelen TT - effecten. De partij **Fung - Huybrechts**.

Diagram 9 Zwart aan zet

Diagram 9A

In de diagramstand mag zwart niet onmiddellijk een doorbraak proberen te forceren met

33. ... 18-22 ? 34. 27x18 13x22 35. 31-27 22x31 36. 25-20 14x25 37. 28-22 17x28 38. 32x12 + voor wit.

Mogelijks voelt zwart zich niet bepaald op zijn gemak. 18-23 kan inderdaad niet wegens 27-22 + Na (het aangewezen) 17-22 kan wit echter niks bereiken. We geven één enkele variant :

33. ... 17-22 34. 28x17 21x12 35. 32-28 12-17 36. 37-32 26x37 37. 42x31 24-29 38. 33x24 19x30 39. 25x34 18-22 40. 27x18 13x42 41. 48x37 =

Zwart kiest een radicale oplossing voor zijn (vermeende) problemen.

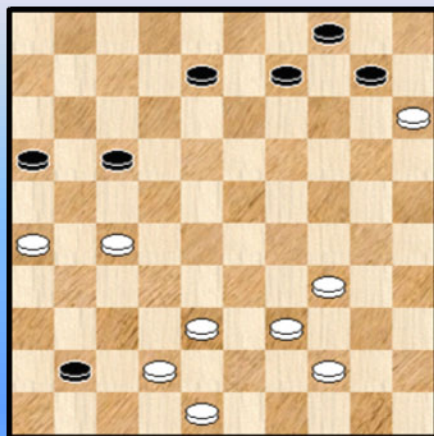
33. ... 24-30 34. 25x34 18-22 35. 27x18 13x22 Zie **diagram 9A**

36. 28-23

Toch nog iets sterker blijkt de volgende witte voortzetting :

36. 34-29 08-12 37. 28-23 19x28 38. 32x23 09-13 (vooral niet 21-17 natuurlijk)
39. 39-34 ! 13-19 40. 44-39 19x28 41. 38-32 12-18 (moet wel) 42. 32x12 17x08
43. 29-23 21-27 44. 33-29 27x36 45. 23-19 14x23 46. 29x27) In deze stelling komt zwart niet meer aan een doorbraak toe. Wellicht kan hij toch remise houden.

Diagram 9B

36. ... 19x28 37. 32x23 21-27 38. 33-29 27x36 39. 23-19 14x23 40. 29x27 26-31 41. 37x26 36-41

Zie **diagram 9B**.

Zwart staat nu 2 schijven achter maar heeft wel doorbraak. De stand moet eigenlijk als volkomen in evenwicht worden beoordeeld.

De specifieke opstelling van de zwarte schijven laten altijd meerslagfinesses toe.

Zo kan wit hier perfekt naar remise afwikkelen via

42. 42-37 41x43 43. 48-42 !
=> 43. ... 43-48 44. 26-21 ! 48x49 45. 21x05 =
=> 43. ... 43-49 44. 26-21 ! 49x48 45. 21x05 =

Wit kiest een andere weg , eveneens valabel.

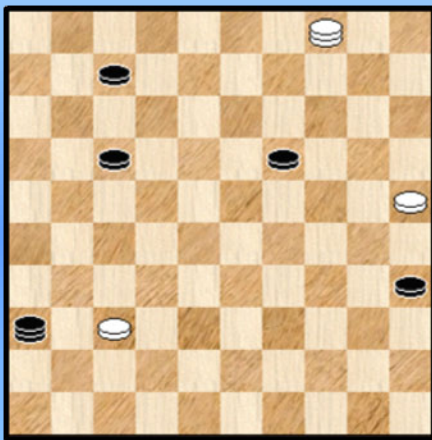
42. 48-43 41-47

Andere mogelijkheden :

=> 42. ... 41-46 ? 43. 27-22 ! 17x28 44.42-37 46x32 45. 38x27 en wit lijkt dit te gaan winnen.
=> 42. ... 17-22 ! 43. 27x18 41-46 (op43. ... 41-47 opnieuw 44. 42-37 **47x49** 45. 18-12 49x41
46. 12x05 =) 44. 44-40 allicht remise met echter hier duidelijk voordeel voor zwart.

43. 42-37 **47x49** 44. 26-21 ! (niet 44. 37-32 ?) 49x41 45. 21x05 =

Diagram 10 37-31 ?

Cherkasov - Gorbochov

Een heel kort fragment :

56. 37-31 ? (04-10 geeft makkelijk remise) 36x13 !! +
57. **04x02** 19-24 58. 02x30 35x24 +

Een mini TD1.

Diagram 11 43-39 ?

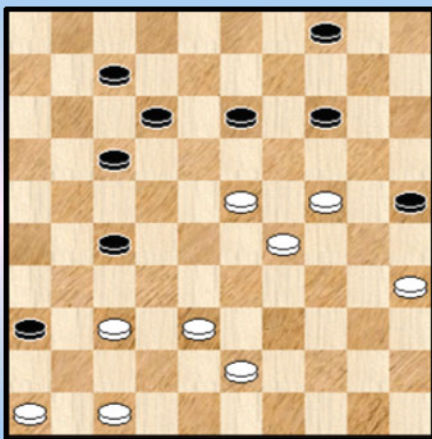
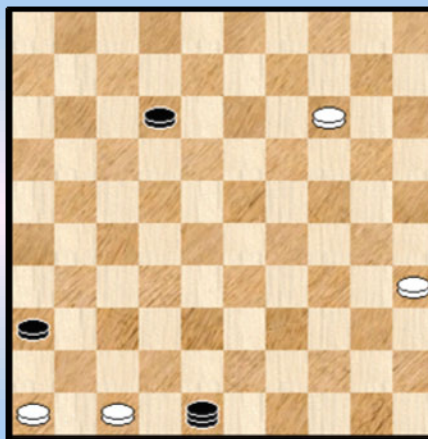

Diagram 11A Zwart aan zet

Schwarzman - Vipulis.

Wit staat wat gemakkelijker en voordeliger. Niet in grote mate maar toch wel voelbaar en ook aantoonbaar. Met zijn volgende zet laat wit evenwel een combinatie open. Combinatie die niet neer dan remise geeft, kortom een remise combinatie.

Vaak wordt als definitie van een remise combinatie gegeven : een combinatie vanuit een mindere of slechte stand gespeeld die remise oplevert.

Een meer volledige definitie zou kunnen zijn : een combinatie vanuit een mindere of slechte stand gespeeld die remise oplevert ofwel ook een combinatie uitgevoerd tegen een wereldkampioen en die remise oplevert ☺ .

37. 43-39 ? 14-20 38. 24x15 04-10 39. 15x04 27-31 40. 04x02 31x24 !

Natuurlijk niet 40. ... 31x44 ? 41. 35-30 25x34 42. 29x49 +

Het gaat niet om een echte TT want er komt helemaal geen Turks effect bij kijken. De witte dam blijft echter wel aan slag !

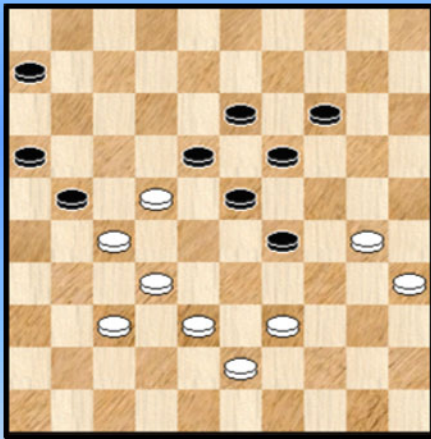
41. 02x30 25x43 42. 23-19 43-48 43. 19-14 Zie **Diagram 11A** 48-37 ! 44. 47-42 !

Schwarzman laat het grapje 44. 14-09 ? 37-31 ! 45. 09-04 + aan zich voorbijgaan.

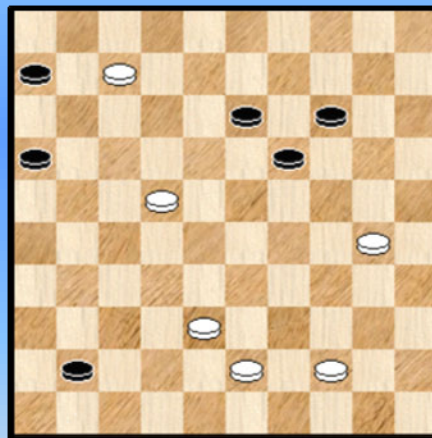
44. ... 37x48 45. 14-10 12-18 =

Uitstapje nummer 12 resulteert in bijkomend diagram.

Diagram 12 Wat speelt zit ?

Diagram 12A stand na 48. 12-07

De partij **Van Oosterhout - Van Bronswijk**.

Wit aan zet, De stand moet als gelijkwaardig beoordeeld worden. Wit moet natuurlijk rekening houden met het eventuele 21x41.

45. 39-34 ?

Een fout van toch wel ernstige aard. Aangewezen was :

45. 30-25

=> 45. ... 19-24 ? 46.37-31 ! met winstkansen voor wit

=> 45. ... 14-20 46. 25x14 19x10 47. 39-33 23-28 48. 32x12 21x41 49. 33x24 =

=> 45. ... 21-26 ? 46. 22-17 met belangrijk voordeel voor wit

=> 45. ... 06-11 46. 37-31 21-26 47. 22-17 26x28 48. 17x06 28-33 49. 39x28 23x21

50. 06-01 19-23 en zonder twijfel remise in het verschiet.

45. ... 29x40 46. 35x44 23-28 47. 32x12 21x41 48. 12-07 Zie **diagram 12A**

De stand , hoewel voordelig voor zwart , is nog steeds binnen de remisegrenzen gesitueerd. Terloops merken we in plaats van 48. 12-07 wit ook eerst kon offeren met 30-24 ! (weliswaar moet ook dan wit oppassen).

48. ... 41-47 49. 07-01

Mogelijks de beste al zou het heel sterk zijn om (enigszins) de gevolgen van 49. 38-32 in te schatten :

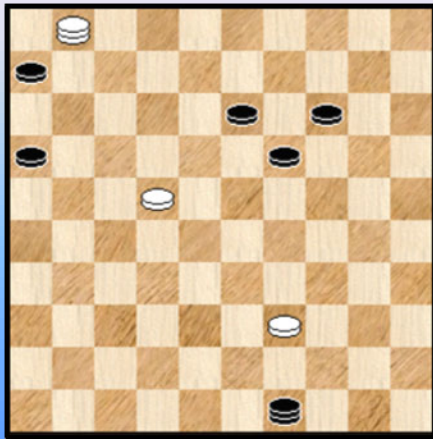
49. 38-32 47-38 50. 07-01 38x24

=> 51. 01-18 24-20 52. 18x04 16-21 53. 32-28 20-15 en wit staat bijzonder moeilijk

=> 51. 32-27 24-15 52. 22-17 15-04 ! en wit lijkt verloren

49. ... 47x49 50. 01-18 !? X 49x27 ! 51. 18x25 27x04 + voor zwart

Diagram 12B Zwart aan zet

X Na 50. 43-39 blijft wit nog steeds binnen de remisegrenzen al zal het behalen ervan niet bepaald een makkie worden.

Omdat dit wat te ver zou afwijken laten we het hierbij. Om echter een aanzet te geven aan de erg leergierige PC Blues - lezers (ja ik weet het , alle PC Blues lezers zijn nieuwsgierig 😊) drukken we hier toch het plaatje af als einde van dit fragment.

Hoe stelt wit de remise veilig ?

Diagram 13 Wat speelt wit ?

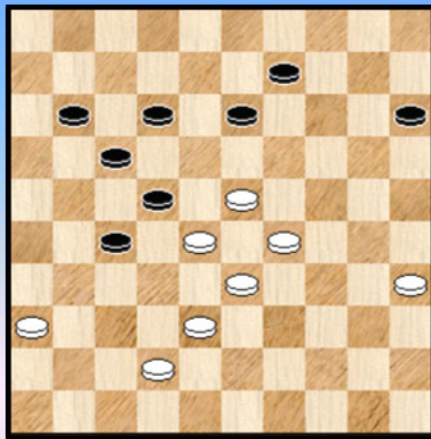
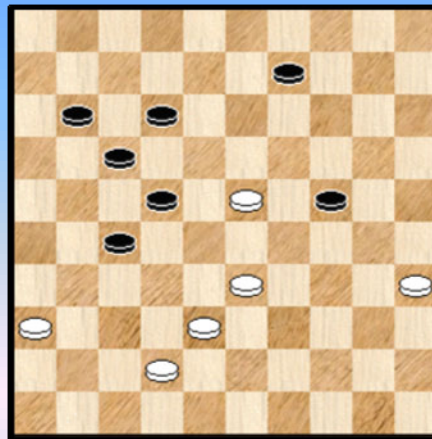

Diagram 13A

We komen bij het laatste fragment. Het komt uit een recente partij (2009) **Stunnenberg - Stolwijk**.

46. 35-30 ?

Na de tekstzet blijft wit de betere stand hebben omdat hij het centrum beheerst maar winst blijft uitgesloten (mits korrekt spel van zwart).

In de diagramstand had wit een beter alternatief in het offer

46. 23-19 ! 13x24 47. 29x20 15x24 48. 28-23 ! Hiermee wordt de stand van **Diagram 13A** bereikt. Een mooie en karaktervolle stand waarin zwart die 1 schijf meer heeft toch wel op zijn tellen moet passen.

De beste remisekans voor zwart schuilt nu in : 48. ... 22-28 ! 49. 33x31 09-13 50. 23-19 24-29

51. 19x08 12x03 52. 35-30 en dit zal allicht in remise eindigen.

46. ... 13-18 ?

Op zijn beurt gaat zwart in de fout. Aangewezen was 46. ... 09-14 Hierna kan wit niks meer bereiken getuige volgende varianten :

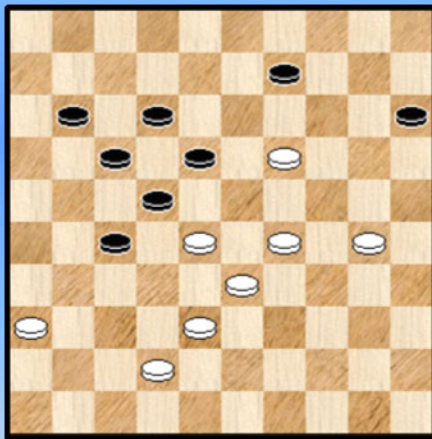
=> 47. 30-24 ? 13-18 ! en wit heeft niet beter dan 48. 24-19 14-20 49. 29-24 20x29
50. 33x24 18x20 51. 19-13 22x33 52. 38x29 27-31 53. 36x27 12-18 54. 13x22 17x28 =

=> 47. 29-24 Nu zijn 14-20 en 13-18 perfekt speelbaar voor zwart , we pikken er nog een andere leuke variant uit :

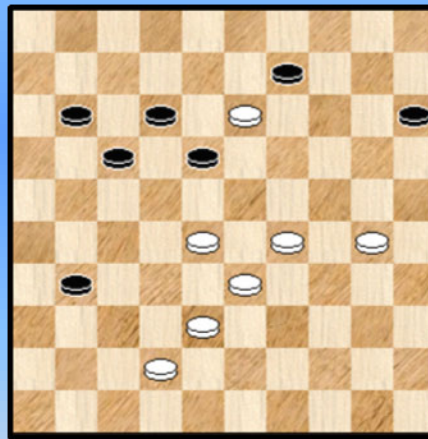
47. ... 11-16 48. 30-25 (verplicht) 16-21
++ 49. 36-31 27x36 50. 33-29 22x33 51. 24-20 15x24 52. 29x07 =
++ 49. 33-29 22x33 50. 24-20 15x24 51. 29x07 17-22 52. 38x29 22-28 53. 23x32 27x47
54. 29-23 21-27 =

47. 23-19 De aangewezen zet, uiteraard. Zie **diagram 13B**.

Diagram 13B

Diagram 13C

Zwart krijgt het nu heel moeilijk.

Naast de tekstzet , die straks aan bod komt, geven we ook één variant van de andere mogelijke zwarte antwoorden :

=> 47. ... 09-13 ? 48. 19x08 12x03 49. 30-24 Nu is 03-09 verboden door 28-23 !§ en na de ruil 27-31 volgt de terugruil naar 47. De resterende stand biedt zwart geen echte remisekansen.

=> 47. ... 11-16 ? 48. 30-25 09-14 (gedwongen) 49. 19x10 15x04 50. 25-20 27-31 gedwongen
51. 36x27 22x31 52. 42-37 31x42 53. 38x47 en geen echte zwarte remise perspectieven.

=> 47. ... 09-14 48. 19x10 15x04 49. 30-24 27-31 of ? 50. 36x27 22x31 51. 42-37 31x42
52. 38x47 en opnieuw biedt dit zwart nauwelijks kansen op remise.

47. ... 27-31 de vierde mogelijkheid die allicht de beste (wedstrijd) kansen biedt aan zwart. Op remise wel te verstaan.

48. 36x27 22x31 49. 19-13 Zie **diagram 13C**

In plaats van de tekstzet lijkt 49. 42-37 31x42 50. 38x47 ook voldoende voor winst. Wat kan er immers nog volgen ?

=> 50. ... 09-13 51. 19x08 12x03 52. 30-25 17-21 53. 25-20 15x24 54. 29x20 03-09

55. 33-29 21-26 56. 28-23 18-22 57. 23-19 +
 => 50. ... 18-22 51. 19-13 09x18 52. 30-25 22-27 53. 25-20 15x24 54. 29x20 +
 => 50. ... 09-14 51. 19x10 15x04 52. 30-24 17-21 53.24-20 04-10 54. 29-24 21-26
 55. 33-29 12-17 56. 24-19 10-15 57. 20-14 +

Nergens lijkt enige ruimte voor de begeerde remise. Moeten we daarom 49. 19-13 van een vraagteken(tje) voorzien ? Niet echt , alleen maakt wit het zich potentieel ietsje moeilijker. Want in de stand van diagram 13C mag wit de winst niet als te vanzelfsprekend gaan beschouwen.

49. ... 17-21 ?

Zwart heeft andere zetten tot zijn beschikking , die we zo dadelijk nog even de revue laten passeren. Met deze zet kiest zwart voor een wel erg atypische , ja vreemde (en trouwens verliezende) oplossing voor zijn problemen. Alhoewel , aan de gekozen oplossing hebben we natuurlijk dit fragment te danken 😊.

50. 13x04

Vooraf niet 50. 13x22 ? 31-36 51. 22-17 X 11x22 52. 28x08 09-13 53. 08x19 36-41 54. 19-13 41-46 en dit geeft ongetwijfeld remise X 51. 42-37 21-26 =
 Waarom ik deze variant vermeld volgt straks nog.

50. ...31-37 (op 50. ...31-36 51. 04x07 12x01 52. 42-37 +)

51. 04x02 wint ook uiteraard , maar eleganter gaat het via 51. **04x07** ! 37x48 52. 07x23 48x25 53. 29-24 +

We drukken nog de resterende eindzetten van de partij af , zonder commentaar :

51. ... 37x48 52. 30-25 48-37 53. 38-32 37-41 54. 02-35 15-20 55. 25x14 12-18 56. 29-23 18x27 57. 35-19 41x23 + 2-0

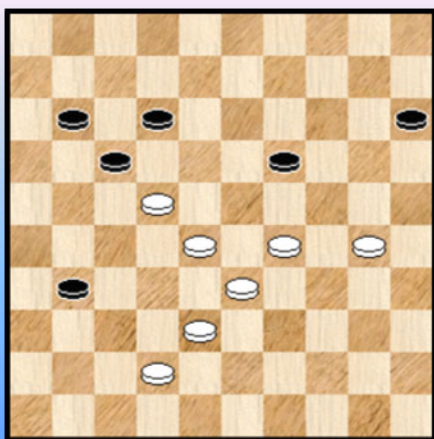
We keren nu nog even terug naar **Diagram 13C**. Andere zetten die in aanmerking kwamen :

=> 49. ... 18-22 50. 13x04 31-36 51. 04x27 36-41 52. 42-37 ! 41x25 53. 27-16 17-21 54. 16x18 25-30 55. 38-32 15-20 56. 18-23 30-35 57. 33-28 21-26 ! +

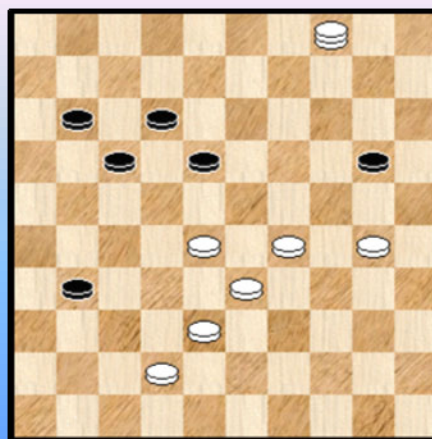
=> 49. ... 11-16 50. 13x11 16x07 51. 42-37 31x42 52. 38x47 en wint gemakkelijk.

=> 49. ... 09-14 50. 13x22 14-19 ! **Diagram 13D**. In deze variant gaat de winst zeker niet vanzelf. Van de vier mogelijkheden blijkt slechts één ervan in winst te resulteren :

(Analyse) Diagram 13D

(Analyse) Diagram 13E

++ 51. 42-37 31x42 52. 38x47 15-20 53. 30-25 20-24 54. 29x20 19-23 55. 28x19 17x39
56. 20-14 12-18 57. 14-10 18-22 58. 10-04 22-28 59. 04-27 39-44 60. 27-49 44-50
61. 19-14 en wit wint hier zonder (al te) veel moeite.

++ 51. 30-25 31-36 52. 42-37 19-24 53. 29x20 15x24 54. 38-32 11-16 55. 22x11 16x07
56. 28-23 12-17 57. 23-18 17-21 58. 18-13 21-26 59. 13-09 26-31 60. 37x26 36-41
61. 09-04 41-46 62. 33-28 07-12 ! en remise is niet te vermijden.

++ 51. 38-32 31-36 52. 42-37 15-20 53. 30-25 20-24 54. 29x20 19-23 55. 28x19 17x39 =

++ 51. 29-23 31-36 52. 23x14 15-20 ! 53. 14x25 36-41 =

Beslist niet zó eenvoudig voor wit om hier de winst uit te halen.

=> De laatste mogelijkheid voor zwart. Tevens een bewijs dat men een bepaalde stand , en de mogelijkheden die erin vervat zijn , niet te snel moet onderschatten.

49. ... 15-20 ! 50.13x04 **Diagram 13E**

50. ... 31-37 ! **Y3** 51. 42x31 **Y2** 20-25 52. 04x22 **Y1** 25x43 met remise via een Napoleon !

Y1 52. 04x27 25x21 remise

Y2 51. 04x36 37x48 52. 30-24 of ? 48-37 53. 24x15 37x40 =

Y3 Zwart moet hier noch 31-36 noch 20-25 spelen :

++ 50. ... 20-25 51. 04x36 25x43 52. 42-38 43x32 53. 36-41 +

++ 50. ... 31-36 51. 04x27 36-41 52. 42-37 41x25 53. 27-16 ! +

Moeten we hieruit besluiten dat zwart in diagram 13C na 49. 19-13 alsnog remise kan halen , namelijk met 15-20 ! ? Neen ... want op zet 50 kan en moet wit anders slaan (en dus niet naar dam slaan !):

50. 13x22 ! 09-13 **Z1** 51. 29-23 31-36 52. 42-37 20-25 53. 30-24 +

Z1 50. ... 20-25 51. 30-24 09-13 52. 29-23 +

Alles samen een leuk fragment.

- - - - - o - O - o - - - - -

The database strikes back - Techniek - Turkse Temp (vervolg)

Andere Turkse Temp dan de behandelde reeksen 49x47, 47x49, 50x47, 50x48 zijn uiteraard mogelijk maar wellicht zeldzamer. Ik heb er eigenlijk ook niet naar gezocht wegens redenen van "moeilijk opspoorbaar".

Toevalligerwijze kan het uiteraard gebeuren dat bij het doorlopen van de standen toch een Turks Tempo opduikt. Hier komt zo een voorbeeld. We geven het volledige partij - fragment, dus ook een stukje er vóór en een stukje nadien.

Diagram 1 31-26 ?

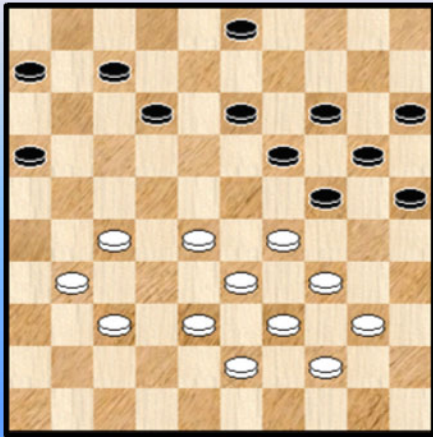
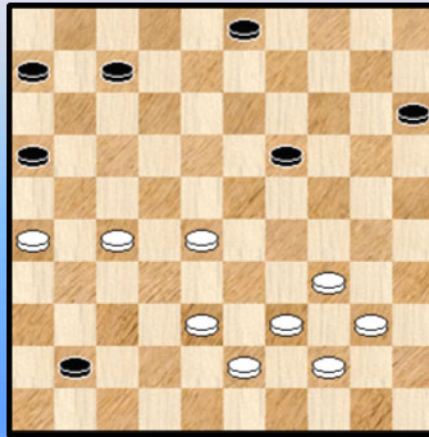

Diagram 1A Zwart aan zet

We bevinden ons middenin de partij **Volosenkin - Mogiljanski**.

36. 31-26 ?

De zwarte stand lijkt niet geschikt voor een doorbraak, maar kijk :

36. ... 25-30 ! 37. 34x25 24-30 38. 25x34 20-24 39. 29x18 12x41
40.33-28 Zie **diagram 1A**

We nemen aan dat zwart voor zijn volgende zet erg veel tijd heeft gebruikt want in aanmerking komen nu drie vrijwel "gelijkwaardige" mogelijke antwoorden :

=> Volgende mogelijkheid valt (na heel wat rekenen) enigszins af :

40. ... 41-47 41. 38-33 47x20 42. 39-33 20x49 43. 34-29 49x21 44. 26x17 19-24 45. 29x20 15x24
46. 44-39 03-08 47. 39-34 07-12 48. 40-35 12x21 49. 28-23 ! = Een rechtlijnige remise variant.

=> 40. ... 41-46 laat zich minder vlot analyseren: Wellicht de beste keuze van de drie voor zwart. We laten bij één enkel stukje variant zonder commentaar :

40. ... 41-46 41. 28-22 07-12 42. 38-33 19-24 met erg lastig spel voor wit, allicht niet blijvend houdbaar.

Voorgaande mogelijkheden en commentaar in acht nemend kan men enigszins begrijpen dat wit kiest voor de derde mogelijkheid. Hij zal hiermee echter een (andere) remise mogelijkheid openzetten.

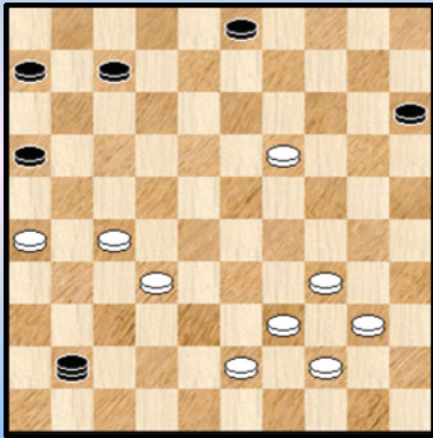
36. ... 19-23 41.28x19 41-47 42. 38-32 47-41 Zie **Diagram 1B** 43. 40-35 ! **41x38** 44. 19-14 38x21
45. 26x17 07-11 **Diagram 1C**. Na deze gedwongen (van beide partijen) moet remise een feit worden.

46. 17-12 ?

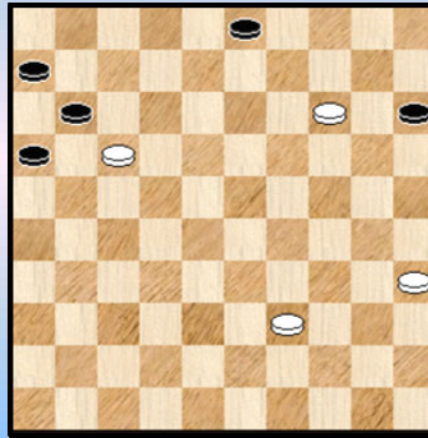
Het loopt toch nog fout voor wit. Nodig was : 46. 35-30 11x22 47. 30-24 22-28 48. 24-20 15x24

49. 14-10 28-32 50. 10-04 32-37 (de beste) 51. 04-13 24-29 52. 13-18 en de overblijvende 4 om 2 stand is remise.

Diagram 1B 40-35 !

Diagram 1C 17-12 ?

Het juist kunnen inschatten van 4 om 2 standen (na een ruil of het afnemen van een schijf) is heel belangrijk in de praktische eindspel - praktijk.

We geven nog het slot van de partij. De rechtlijnige winst noopt niet tot het geven van verdere commentaar.

46. ... 11-17 47. 12x21 16x27 48. 35-30 27-32 49. 30-24 32-37 50. 24-20 15x24
 51. 14-10 37-42 52. 10-04 24-30 53. 04-10 30-35 54. 39-34 42-48 55. 34-29 48-30
 56. 29-23 35-40 57. 23-18 0-2

----- o - O - o -----

The database strikes back - Techniek

HTS Veld 31 (veld 20)

Hier komt een selectie van HTS - standen voor veld 31. We hadden een vrij ruime keuze ter beschikking. We behandelen bijna alle standen.

Diagram 1 39-34 ?

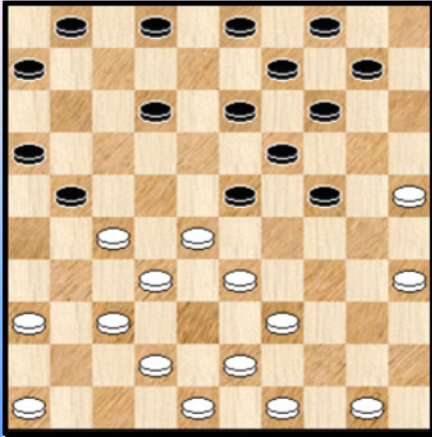
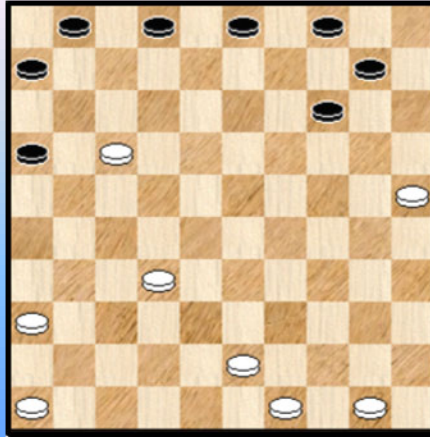

Diagram 1A na 29. 37x17

De partij **Van Mourik - Van Dijk**.

Met zijn volgende zet wit de deur open voor een zwarte doortocht.

23. 39-34 23-29 24. 34x23 12-18 25. 23x12 13-18 (altijd verrassend)
26. 12x23 24-30 27. 35x13 09x47

Wit heeft gelukkig nog een tegenactie

28. 48-42 **47x31** 29.37x17 Zie **diagram 1A**. De stans bevat hetzelfde materiaal voor beide kleuren : 8 stuks. Schijf 17 staat echter te daveren op de benen. We kijken nog even hoe zwart de bovenhand haalt. Vrij rechtlijnig en niet echt te verhinderen door wit.

29. ... 01-07 30. 36-31 03-08 31. 43-38 07-12 32. 31-26 12x21 33. 26x17 02-07
34. 46-41 07-12 35. 49-43 12x21 36. 32-27 21x32 37. 38x27

Wit heeft naar best vermogen gehandeld en een kleine positionele compensatie bedongen. Het zou niet baten.

Diagram 2 Mag 45-40 ?

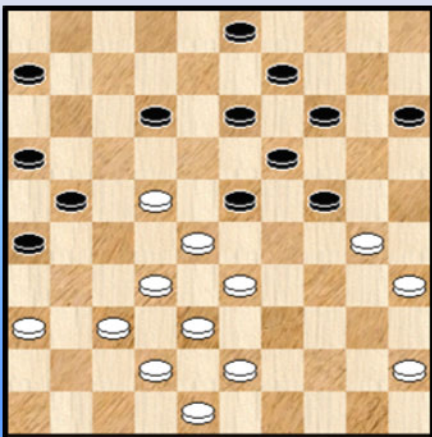
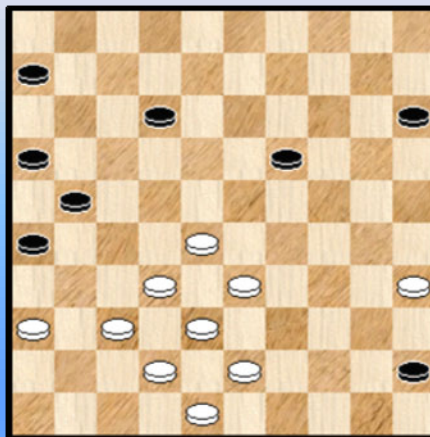

Diagram 2A na 32. ... 14x25

We werpen een blikje op een fragment van de partij **Van Eijk - Kreder**.
In deze mooi - klassieke stand ziet wit een combinatie over het hoofd.

30. 45-40 ? 13-18 !! 31. 22x04 03-09 ! 32. **04x20** 14x45 Zie ook **Diagram 2A**.

Akkoord , niet zo diep maar verrassend.

Zwart heeft wel in de buidel moeten tasten en staat op -2 stuks.

Voor wit is het zaak kalm te blijven.

33. 36-31 ? Wit verloor verder relatief kansloos.

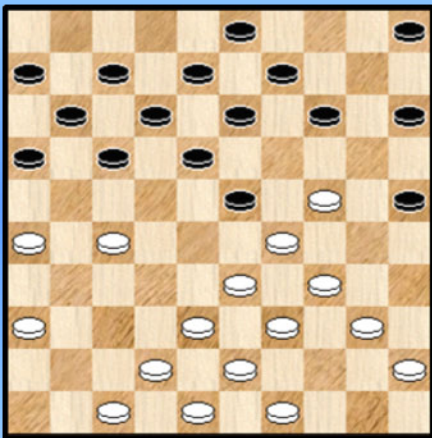
Hoe kan wit wel zijn remiseplannen konkretiseren ? Via : 33. 33-29

=> 33. ... 45-50 34. 29-23 50x22 35. 23x14 =

=> 33. ... 19-24 34. 29x20 15x24 35. 37-31 26x37 36. 42x31 21-26 37. 31-27 12-18

38. 43-39 26-31 39. 39-33 31x22 40. 28x17 45-50 41. 17-11 50x41 42. 36x47 06x17 =

Diagram 3 23-28 ?

De partij **Wilsens - Arts**.

De strategische vooruitruil faalt combinatief :

19. ... 23-28 ? 20. 33x22 17x28 21. 34-30 25x23

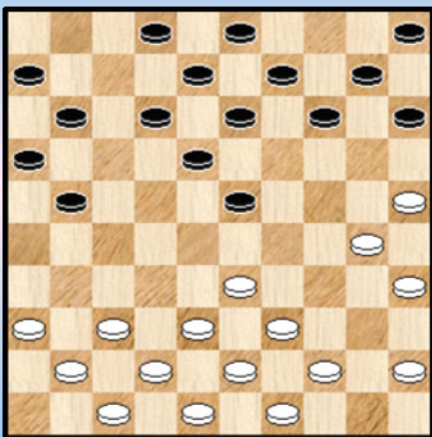
22. 24-19 13x24 23. 27-21 16x27 24. 38-32 27x38

25. 42x04 (niet op veld 2 uiteraard !)

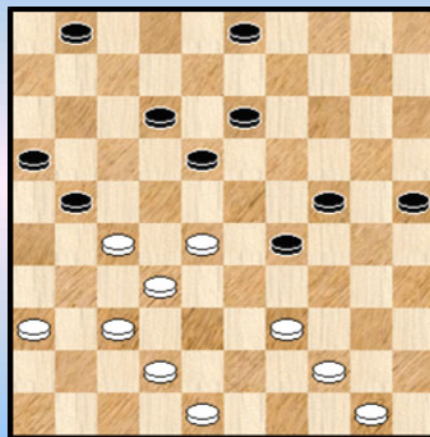
Zwart kan alleen nog de schade beperken door :

25. ... 03-09 26. **04x20** 15x24 **+1** voor wit die later de partij won.

Diagram 4 Wit zet valstrik op

Diagram 5 Mag 24-30 ?

Diagram 4 , een stand uit de partij **Velraeds - Jagroep**

19. 37-31 ! 21-26 ? 20. 30-24 26x46 21. 24-19 13x24

22. 38-32 46x28 23. 33x04

De Turkse artikelen laten toe de schade te beperken tot 1 schijf : 23. ... 03-09 24. **04x20** 15x24.

Wit tastte mis in het eindspel en bevestigde aldus dat het niet makkelijk is om een gewonnen partij ook te winnen.

Met Diagram 5 vertoeven we inde partij **Van Hattem - Lenstra**.

37. ... 24-30 38. 39-33 ! 29x47 39. 48-42 **47x31** 40. 37x19

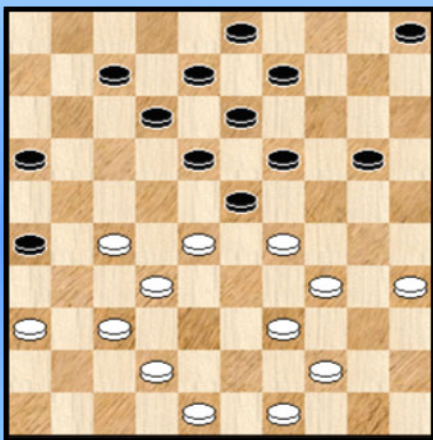
Kostprijs 1 schijf, maar wit heeft voldoende compensatie.

40. ... 18-23 Niet echt gedwongen maar wit kiest toch de veiligste manier. We geven nog en klein stukje vervolg. Beide partijen houden mekaar perfect in evenwicht.

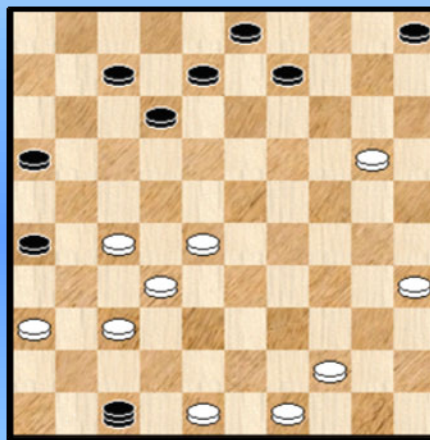
41. 19x28 30-34 42. 28-23 25-30 43. 23-19 03-09 44. 36-31 30-35 45. 31-26 34-40
46. 44-39 40-45 en remise na enkele zetten.

Met het soort opsluitingen van **Diagram 6** (uit de partij **Alsvang - Ratsok**) moet men voorzichtig omspringen met het bijvullen van de lege gaten.

Diagram 6 39- 33 ?

Diagram 6A Na 18x47

Zo is 42-38 verboden wegens 18-22 !

31. 39-33 ? 20-24 32. 29x20 23-29 33. 34x14 13-19 34. 14x23 18x47 Zie **Diagram 6A**
35. 20-15

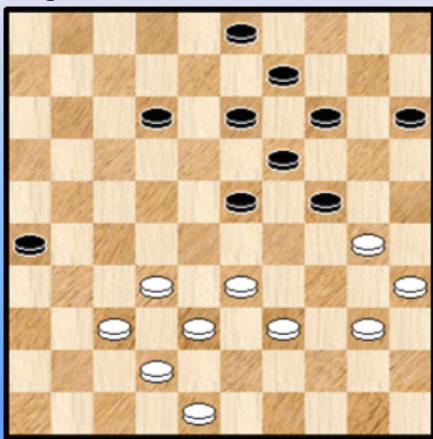
Wit dreigt nu de dam af te nemen , bijvoorbeeld :

35. ... 47-29 36. 48-42 ! 29x47 37. 35-30 met damafname en gelijk spel

35. ... 09-14 het enige adekwate vervolg voor zwart

36. 48-42 **47x31** 37. 36x27 en met een schijf meer kon zwart later de winst binnenrijven.

Diagram 7 Geef beste zet zwart...

Voor de verandering eens een andere titel boven het diagram.
De partij **Kemperman M. - Kemperman F.**

De beste zwarte zet is wel degelijk 13-18 waarmee de poort naar dam wagenwijd open staat. U had het ongetwijfeld geraden met de puntjes boven het diagram.

36. ... 13-18 37. 37-31 26x28 38. 33x04 03-09
39. **04x20** 14x32 =

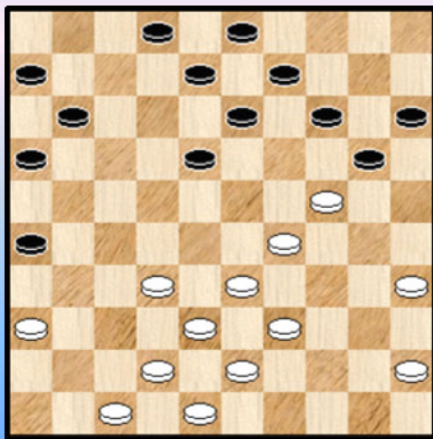
Dit betekent niet dat andere zetten verliezen maar allen leiden tot min of meer nadeel.

We pikken er eentje uit : een rechtlijnige variant waarin zwart nog net binnen de remise grenzen blijft (als hij de variant vindt wel te verstaan) :

36. ... 12-18 ? 37. 33-28 14-20 38. 30-25 24-29 39. 25x14 09x20 40. 39-34 03-08
 41. 37-31 26x37 42. 42x31 08-12 43. 31-27 20-25 44. 48-43 29-33 45. 28x39 12-17
 46. 38-33 17-22 47. 33-28 22x44 48. 40x49 =

Diagram 8 Wat denken van 35-30 ?

De partij **Madou Van de Broek**.

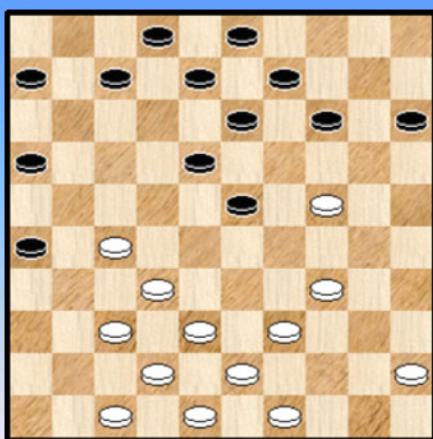
35-30 wordt door Flits naar voren geschoven, beslist geen onaardige of roekeloze set dus. Zwart op zijn beurt heeft meerdere antwoorden , maar 20-25 komt natuurlijk als eerste in aanmerking.

Partijverloop :

27. 35-30 20-25 28. 42-37 25x23 29. 24-19 13x24
 30. 37-31 26x28 31. 33x04 03-09 32. **04x20** 15x24 =

Na deze heftige uitsap , met Turkse ingrediënten , keert de rust terug.

Diagram 9 07-12 ? Wat wel ?

Van Geloven - Brank. Het gespeelde 7-12 ? bekwam zwart niet zo goed :

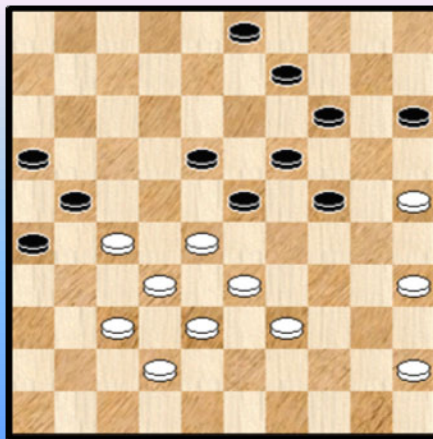
23. ... 07-12 ? 24. 37-31 26x28 25. 24-19 13x24
 26. 27-21 16x27 27. 38-32 27x38 28. 42x04 03-09
 29. **04x20** 15x24 +1 voor wit

Het mag duidelijk zijn dat eenzelfde combinatie ook 14-20 ? belet :

23. ... 14-20 24. 34-29 23x34 25. 39x30 20x29
 26. 37-31 26x28 27. 38-33 28x39 28. 43x01 +

Aangewezen voor zwart in de diagramstand was dus 14-19.

Diagram 10 37-31 ?

Wit aan zet. Een nogal delikate stand voor beide kleuren. Een klassieke stand met de nodige angels zeg maar. Het gebeuren situeert zich in de partij **Duifhuis - Terwel**.

Wit voelt zich blijkbaar niet erg op zijn gemak en besluit tot 37-31 !?

Nu was 39-34 inderdaad niet speelbaar maar 45-40 en zeker 28-22 ! kwamen in aanmerking.

We nemen even een rechtlijnige variant door :

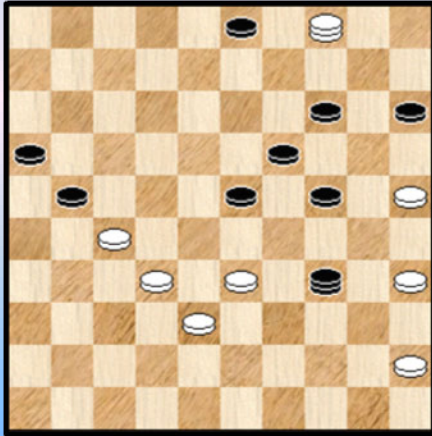
37. 28-22 09-13 38. 33-28 23-29 39. 39-34 29x40
 40. 35x44 18-23 41. 45-40 23-29 42. 44-39 15-20

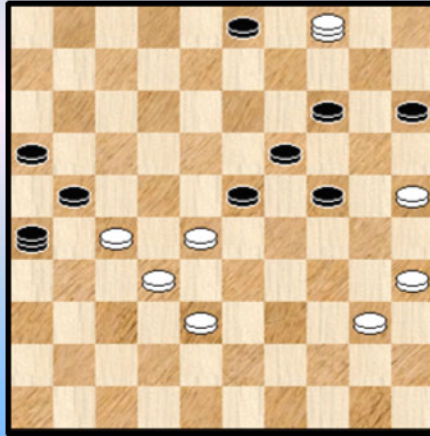
43. 39-34 29-33 44. 38x29 24x33 45. 28x39 20-24 46. 39-33 24-29 47. 33x24 19x39 48. 42-38 met een toch voordeliger stand voor wit.

37. 37-31 !? 26x48 38.28-22 48x34 39. 22x04 **Diagram 10A.**

Diagram 10A

Diagram 10B

De overblijvende stand (na de combinatie) is moeilijk hanteerbaar voor beide kleuren. Het aantal zetten is beperkt, het stellingbeeld vrij ongewoon.

39. ... 34-48 De enige zet die het zwarte voordeel intact houdt :

=> 39. ... 14-20 ? 40. 25x14 19x10 41. 32-28 ! 23x43 (gedwongen) 42. 04-13 21x32 43. 13x48 =

=> 39. ... 03-08 ? 40. 35-30 24x35 41. 32-28 21x43 42. 04-13 23x32 43. 13x48 =

40. 45-40 Ook voor wit de enige die nog enigszins remisekansen inhoudt :

=> 40. 04-09 ? 24-29 41. 33x13 23-28 42. 09x20 15x24 43. 32x23 21x43 en zwart wint

=> 40. 33-28 ? 03-09 41. 04x20 15x24 en zwart wint

Wit dreigt damafname door 40-34.

Zwart kan dit op drie manieren verhinderen :

1) 40. ... 03-09 41. **04x20** 15x24 42. 40-34 48x30 43. 25x34 19-23 44. 33-28

=> 14-19 45. 38-33 21-26 46. 28-22 16-21 47. 27x16 26-31 48. 16-11 31-36

49. 11-06 36-41 50. 22-17 41-46 51. 33-28 + voor zwart

=> 24-30 45. 28x10 30x39 en mogelijks leidt dit tot remise. We durven er ons niet over uitspreken.

Kortom in deze eerste keuze blijkt het heel erg moeilijk voor de witte kleur

2) 40. ... 14-20 41. 25x14 19x10 42. 40-34 48x25 43. 33-29 24x42 44. 32-28 21x32

45. 28x48 10-14 en zwart kan nu rustig voluit voor de zege gaan.

Zwart kiest in de partij voor de derde manier ...

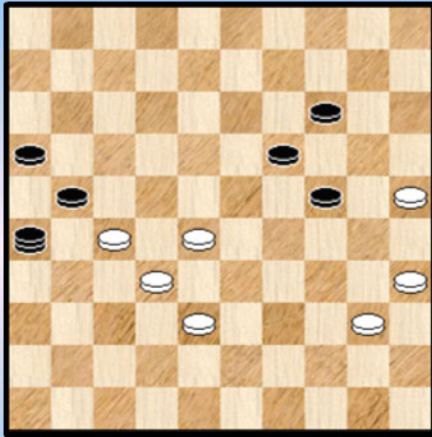
3) 40. ... 48-26 ? 33-28 De enige want op 41. 40-34 23-29 42. 34x23 19x37 43. 35-30 21x43

44. 30x10 26-31 45. 04x36 15x04 + voor zwart

De stand van **Diagram 10B** ontstaat nu. Zwart heeft nu overigens ook de gelegenheid via het Turkse Reglement om de witte dam onschadelijk te maken. Dus alles lijkt wel in kunnen en kruiken ...

41. ... 03-09 42. **04x20** 15x24 **Diagram 10C**

Diagram 10C

31. 49-44 45-50

(Analyse) Diagram 11B

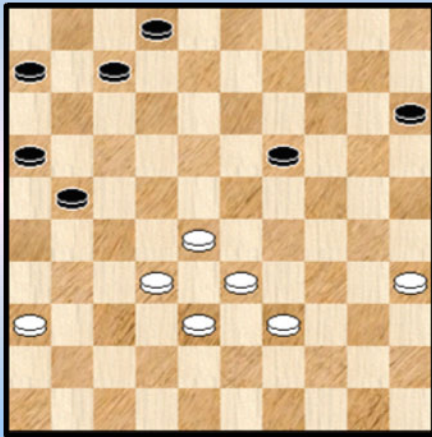
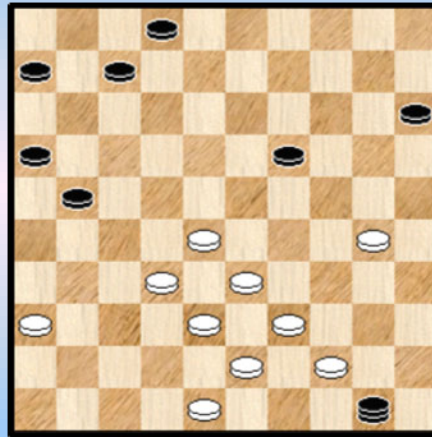

Diagram 11C Na 32. 35-30 !

Maar nu ? Wit kan al onmiddellijk de dam afnemen met gelijk aantal stukken en een sterk voordelige stand : 32. 39-34 50x25 33. 43-39 25x43 34. 48x39. Zie **diagram 11B**.

We gaan de stand niet aan een nauwkeurig onderzoek onderwerpen maar de witte winstkansen moeten behoorlijk worden ingeschat gezien de erg zwakke zwarte linkervleugel.

In de partij koos wit voor een nog sterkere voortzetting : 32. 35-30 !

Er dreigt damafname door 39-34 +1. Erger wordt het bij de vaststelling dat 50-45 verboden blijft door de finesse 32. ... 50-45 ? 33.32-27 21x23 34. 39-34 45x29 35. 33x13 +

Zwart moet dus wel verplicht schijf 19 offeren.

In de partij gebeurde dit door 19-24.

=> 32. ... 19-24 33. 30x19 50-45 34. 19-14 (19-13 is nog sterker ! maar de stand is duidelijk al gewonnen) 45-18 35. 44-40 A 18x45 36. 32-27 21x23 37. 39-34 45x29 38. 33x24 met een overduidelijke zege.

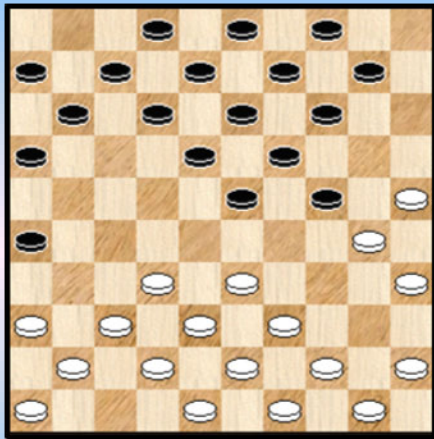
A Even goed mogelijk : 35. 32-27 21x23 36. 33-28 23x32 37. 38x27 18x31 38. 36x27 +

=> We nemen ook nog even de resterende mogelijk 19-23 door. Hier loopt de winstvoering ietsje stroever :

32. ... 19-23 33. 28x19 50-45 34. 19-14 ! en de resterende stand (met nog werk voor de boeg , zeker) moet tot winst kunnen gevoerd worden.

Een mooi stukje **damjacht**. En niet te vergeten : het vraagteken in de opgave was er om u een beetje op het verkeerde been te zetten !

Diagram 12 32-28 38x27 ?

De Partij **Balcerowicz - Stec** laat een verrassend dammetje zien dat dankzij de Turkse artikelen gelukkig kon overmeesterd worden.

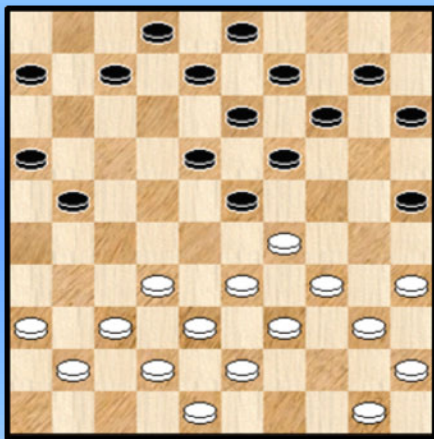
12. 32-28 23x32 13. 38x27 ?

Nu kan 14-20 inderdaad niet , althans niet in eerste instantie ...

13. ... 19-23 ! 14. 30x28 14-20 15. 25x05 13-19
16. 05x23 18x47. Even schrikken en dan :

17.48-42 **47x31** 18. 36x27 = De witte linkervleugel is verzwakt maar toch nog houdbaar.

Diagram 13 Wit spant een valstrik

Boedhram - Bom. Wit heeft 2 interessante opties. De eerste ervan neemt zwart in de tang via 33-28. Zonder twijfel moet de te verkiezen kleur de witte zijn.

Hij kiest echter voor het andere plan :

18. 29-24 ! 19x30 19. 35x24

Nu moet zwart danig oppassen.

=> 19. ... 14-19 ? 20. 33-28 ! 19x30 21. 28x19 13x24

22. 39-33 30x28 23. 32x01 +

=> 19. ... 14-20 ? 20. 33-28 20x29 21. 28x19 13x24

22. 34x01 +

=> 19. ... 07-12 ? 20. 24-19 13x24 21.32-27 21x32 22.
37x30 +

Kortom zwart moet dus wel schijf 21 aanraken. Dat kan natuurlijk op twee manieren ☺.

19. ... 21-26 ?

Een goede valstrik vestigt de aandacht op de andere foutmogelijkheden. Men is psychologisch dan heel erg blij dat men alles kan ontlopen ... en dan loopt het natuurlijk mis. Zwart had 21-27 32x21 16x27 moeten spelen. De enige mogelijkheid trouwens.

20. 24-19 ! 13x24 21. 37-31 ! 26x46 22. 50-44 46x28 23. 33x04 De dam staat er dus toch.

23. ... 03-09 24. **04x20** 15x24 en wit gaat met +1 en een goede positionele stand een onbezorgd partijvervolg tegemoet.

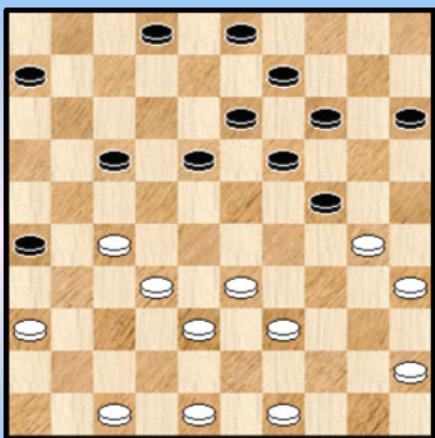
De laatste 9 standen die ik heb schotel ik voor als **oefeningen** ! U krijgt telkenmale wie aan zet is en u weet (natuurlijk) ook dat er in de partij een slag 47x31 komt (of 04x20). De vraag is dubbel : konstrueer het partijverloop en ook en vooral geef de nodige evaluatie - kommentaar horend bij de stand van het diagram.

Zo , dat is eens wat anders ☺. Niks belet u dit te zien als een **vaardigheidstest** met in totaal **10** te verdienen punten (het tiende punt krijgt u pas na 9 juiste en volledige antwoorden...). Opgepast , niemand beweert dat het een gemakkelijke vaardigheidstest betreft !

--- o - O - o ---

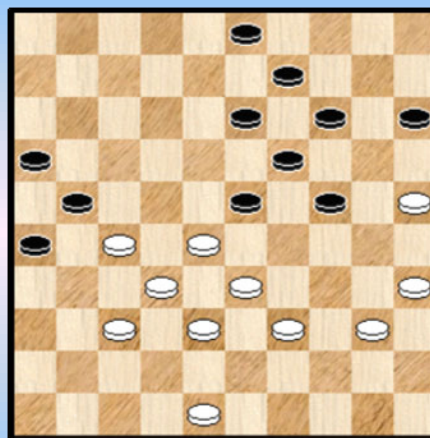

Wit aan zet

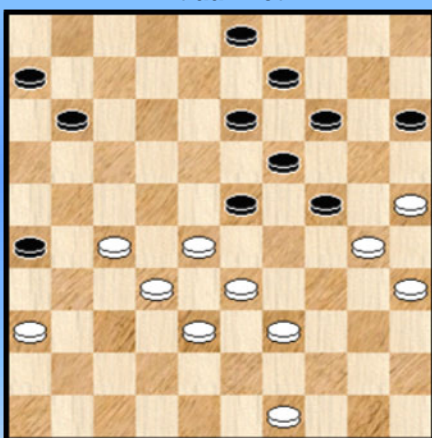
1 Berends - Hendriksen

Wit aan zet

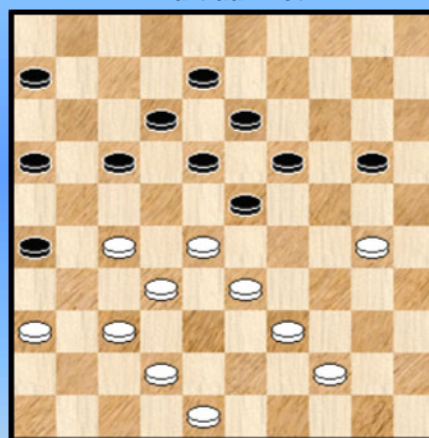
4 Hoogterp - Gerding

Wit aan zet

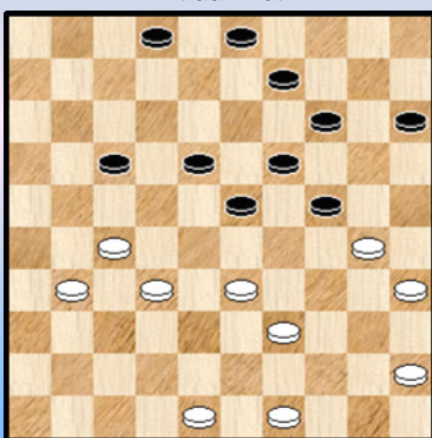
2 Hagreis - Koene

Zwart aan zet

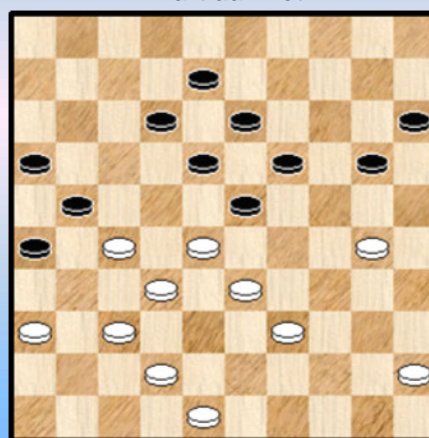
5 Huybrechts - Van Vloten

Wit aan zet

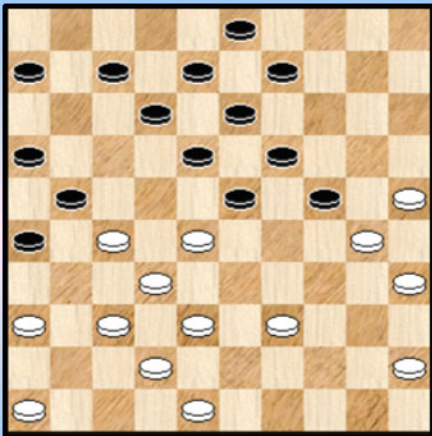
3 Op 't Hof - Nieuwenhuijzen

Zwart aan zet

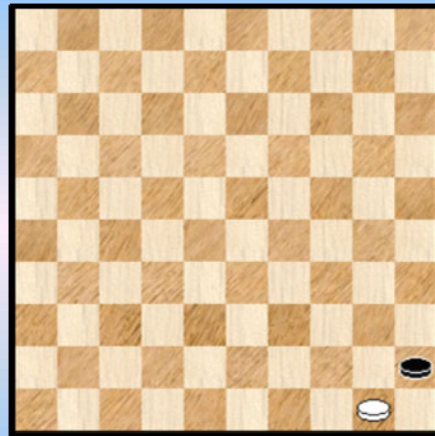

6 Van der klis - Zijlema

Zwart aan zet

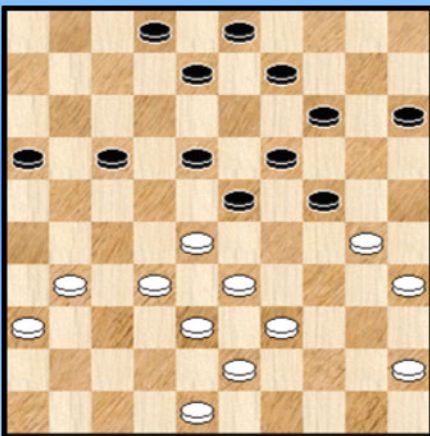

7 Kroesbergen van den Akker

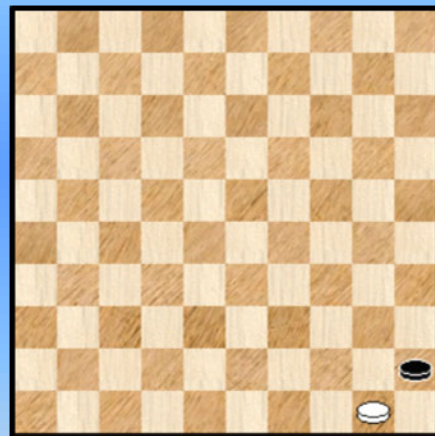

10

Wit aan zet

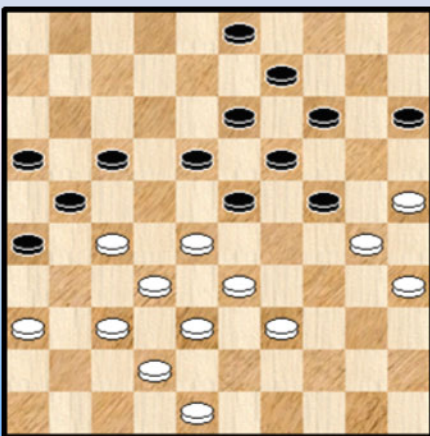

8 Poort - Klinkenberg

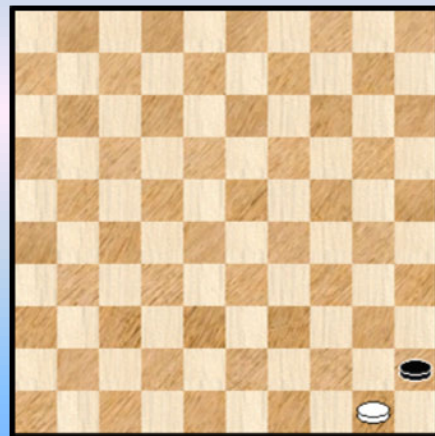

11

Wit aan zet

9 Verhoef - Paalman

12

Oplossingen Vaardigheidstest Analysefragmenten rond HTS veld 31 (veld 20)

Om de in de partij effectief gespeelde zettenreeks goed te onderscheiden van varianten , drukken we de partijzetten in vetjes. **Bold** dus.

Oefening 1

Wit heeft meerdere zetten. In het bijzonder komt 47-42 in aanmerking.
Maat ook de partijzet :

27. 32-28 ! 18-23

Het logische antwoord van zwart.

Die moet het uiteraard niet zoeken in

=> 27. ... 02-07 28. 27-22 18x27 29. 28-23 19x28 30. 33x02 + voor wit

=> 27. ... 03-08 28. 27-22 18x27 29. 28-23 19x28 30. 33x31 26x37 31. 30x10 15x04 32. 47-42 + voor wit

=> Het volgende , op het eerste gezicht wat riskante , kan wel :

27. ... 26-31 28. 27-22 18x27 29. 28-23 19x28 30. 30x08 03x12 31. 33x11 06x17 32. 38-32 27x38 33. 36x27 12-18 en de uitslag zal remise worden.

28. 28-22 17x28 **29.** 33x22 13-18 **30.** 22x04 03-09 **31.** **04x20** 14x21

De ontstane stand lijkt eerder gelijkwaardig. Zwart heeft wel het voordeel van een belangrijk tempovoordeel. Uitslag 1-1.

Om het punt te verdienen volstaat de spelgang en de opmerking dat na de combinatie de resterende stand remise is.

Oefening 2

42. 49-43 ! Een prima zet

Veld **43** heeft zijn belang in dit soort stellingen om de achterwaartse ruil naar 41 mogelijk te maken of mogelijk te houden. Deze ruil loopt vaak uit op een stand waarbij zwart met een verzwakte vleugel zit opgescheept. Een korrekte en goede zet dus.

Ook in een andere mogelijke variant duikt dit op :

=> 42. 27-22 11-17 43. 22x11 06x17 44. 49-43 03-08 45. 36-31 26x37 46. 32x41 23x32 47. 38x27 en het voordeel moet aan de witte stelling worden toegekend omwille van de zwakke rechtervleugel van zwart.

Het bezetten van veld **34** moet worden afgekeurd :

=> 42. 39-34 ? 24-29 43. 33x24 14-20 44. 25x14 09x40 45. 35x44 15-20 en de achtergebleven zwakke schijf op 36 bezorgt wit de nodige kopbrekens.

42. ... 13-18 ?

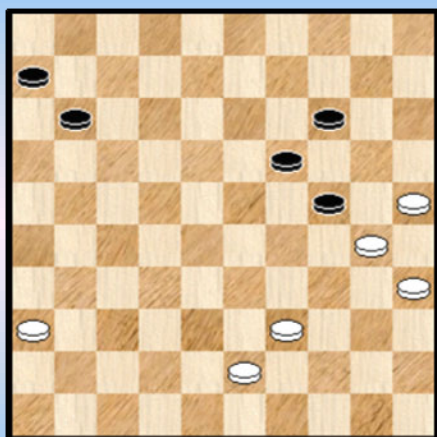
Zwart gaat in de fout. We geven eerst het vervolg en komen dan nog even terug op het moment.

43. 27-21 26x17 **44.** 28-22 17x37 **45.** 38-32 37x28 **46.** 33x04 03-09 **47.** **04x20** 15x24

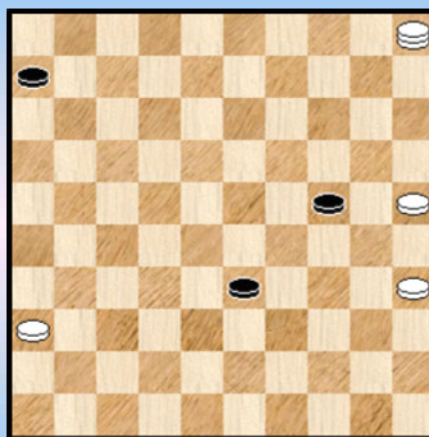
De stand van **diagram 2A** ontstaat. De stand kan met een plusschijf gemakkelijk gewonnen worden. We geven het (aangename) eindspelletje maar meteen mee. Een gewonnen stand kan vaak op meer dan 1 manier gewonnen worden.

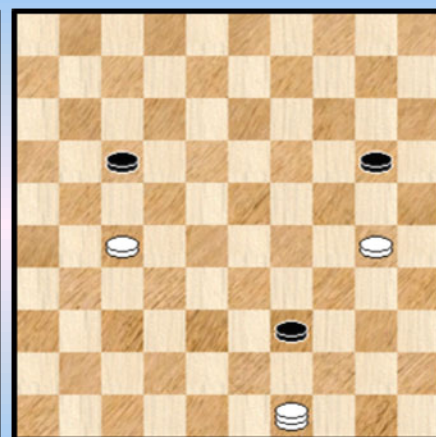
Oefening 2A

Oefening 2B

Oef 2C

48. 39-33 **Y** 11-17 49. 43-39 17-22 50. 39-34 22-28 51. 33x22 24-29 52. 34x23 19x17
 53. 30-24 17-22 54. 24-20 14-19 55. 20-15 19-24 56. 15-10 22-28 57. 10-05 28-33 **Diagram 2B.**
 58. 25-20 **! X** 24x15 59. 05-32 06-11 60. 36-31 15-20 61. 35-30 11-17 62. 31-27 33-39
 63. 32-49 **! Diagram 2C** 2-0

Uiteraard drukken we het eindplaatje af. De beide spelers hadden de goede intuïtie om juist tot hier door te spelen 😊. Een drievoudige oppositie met in het bijzonder de dam op de achterste lijn.

X Volgende vlekkeloze variant gaat ook snel naar het einde :

58. 05-10 **!** 24-29 59. 10-15 29-34 60. 15x38 34-39 61. 38-49 **+**

Y Men zou misschien menen dat in plaats van het gespeeld 36-31 nog makkelijker wint. Winnen ermee kan wel maar er duiken wel enige valkuilen op :

48. 36-31 11-17 49. 31-27 06-11 Op 24-29 wint 43-38 vlot
 50. 39-33 11-16 Nu vooral niet het voor de hand liggende 43-38 wegens 14-20 **!** en 17-21 =
 51. 33-28 24-29

De beste want op 51. ... 17-21 52. 28-23 21x32 53. 43-39 19x28 54. 30x10 32-38
 55. 10-05 28-33 56. 39x28 **+**

52. 43-38 17-21 53. 38-33 **!** (niet 53. 38-32 21-26 54. 28-22 19-23 loopt remise ...)
 53. ... 21x23 54. 33x13 14-19 55. 13x24 23-28 56. 25-20 28-33 57. 20-14 16-21
 58. 14-10 21-27 59. 10-05 33-39 60. 05-37 en wit wint.

Ja, de ene winstmogelijkheid verloopt al moeilijker dan de andere.

Wanneer heeft u een punt verdiend ? Wanneer de spelgang werd gevonden en de opmerkingen ten aanzien van de velden 43 en 34 werden in acht genomen.

Oefening 3

Wit aan zet wint onmiddellijk door

33. 27-21 ! 17x28 34. 33x04 03-09 35. **04x20** 14x43 36. 49x38 +

Het moet niet altijd moeilijk zijn. Het punt is binnen indien u naast de spelgang ook de resterende stand als gewonnen taxeerde.

Oefening 4

De aangewezen zet voor wit in de stelling : **42.** 40-34 !

Duidelijk niet goed was 39-34 : 42. 39-34 ? 24-30 43. 35x24 19x39 44. 28x08 39x28 45. 32x23 21x43 46. 48x39 03x12 **+1** zwart en zonder twijfel winst

Meer belangwekkend ogen de zwarte winstkansen na 27-22 :

42. 27-22 ? 14-20 43. 25x14 09x20

=> 44. 48-42 ! 20-25 ! 45. 39-34 21-27 46. 22x31 03-08 47. 31-27 08-12 48. 37-31 **X** 26x48
49. 27-22 48x30 50. 22-18 13x22 51. 28x08 23-29 52. 08-03 en wit heeft nog remisekansen
X 48. 27-22 12-17 49. 22x11 16x07 +

=> 44. 48-43 20-25 45. 40-34 15-20 ! 46. 37-31 26x37 47. 32x41 23x32 48. 38x27 21x32
49. 22-17 03-08 50. 41-36 32-37 51. 43-3 08-12 52. 17x08 13x02 en zwart wint

Na 42. 40-34 wordt zwart **psychologisch** zwaar berg onder druk gezet.

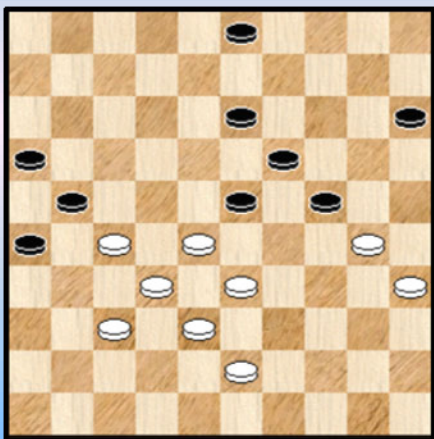
15-20 komt begrijpelijkerwijze niet erg in aanmerking.

Op het ongemakkelijke 03-08 vervolgt wit inderdaad dodelijk met 27-22 ! +

Blijven dus over 13-18 of 14-20.

Dat laatste ziet er ook erg benauwend uit na : 42. ... 14-20 43. 25x14 09x20 44. 34-30 20-25
45. 48-43 25x34 46. 39x30 Zie **diagram 04A**.

Oefening 04A

De zwarte stelling oogt niet erg aantrekkelijk. We gaan de stand niet verder ontleden maar wit kan eigenlijk niet echt iets bereiken ook al zou men het misschien anders verwachten.

Hoe dan ook doet dit de blikken wat naar 13-18 richten ...

42. ... 13-18 **43.** 27-22 18x27 **44.** 28-22 27x18
45. 37-31 26x28 **46.** 33x04 03-09 **47.** **04x20** 15x24
48. 39-33 19-23 **49.** 48-42 en wit won verder.

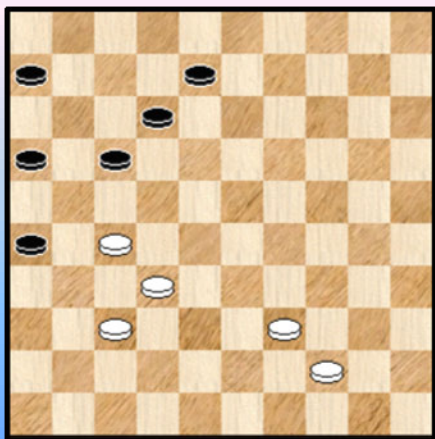
Om het punt te verdienen moest , naast de spelgang , ook het belang van 40-34 korrekt worden ingeschat.

Oefening 5

Het vinden van de spelgang stelt voor de PC Blues lezer wellicht geen probleem : zwart beschikt immers onmiddellijk over een combinatie :

35. ... 20-24 36. 30-25 24-30 37. 25x34 23-29 38. 34x14 13-19 39. 14x23 18x47
40. 48-42 **47x31** 41. 36x27

Oefening 05A

De stand na de combinatie (én tegencombinatie) staat hiernaast. Zwart houdt er weliswaar een schijf aan over maar de stand is langs geen kanten te winnen. Wit kan bijkomend schijfverlies vermijden en de zwarte linkervleugel heeft een kleine bevolkingsdichtheid ...

We zullen maar besluiten met te zeggen dat het hier een combinatie betreft die Ton Sijbrands en Harm Wiersma wellicht niet zouden genomen hebben.

Om het punt te verdienen moest u de overblijvende stand op remise taxeren.

Oefening 6

Een tweelingbroertje van de voorgaande stand.
Deze keer wint de combinatie wel :

37. ... 20-24 38. 30-25 24-30 39. 25x34 23-29 40. 34x14 13-19 41. 14x23 18x47
42. 48-42 **47x31** 43. 36x27 +

Voor het punt volstaat de spelgang samen met het winstbesluit.

Oefening 7

Wit heeft als laatste zet **28.** 34-30 gespeeld en brengt een (gekende) combinatieve dreiging in de stand :

28. ... 07-11 29. 25-20 ! 24x15 30. 30-24 19x30 31. 28x19 13x24 32. 37-31 26x28
33. 38-33 21x32 34. 33x04 +

De eerstvolgende zet van zwart heeft dan ook een verplicht , verdedigend karakter : **28.** ... 09-14
Wit kan nu echter op zijn beurt slachtoffer worden :

29. 38-33 24-29 **30.** 33x24 23-29 **31.** 24x33 14-20 **32.** 25x23 18x47 **33.** 48-42 47x31 **34.** 36x27 +
Zwart won de partij.

Het punt wordt alleen binnengehaald als naast de spelgang ook de witte combinatieve dreiging werd onderkend.

Oefening 8

Wit , aan zet , heeft al onmiddellijk een combinatie ter beschikking :

30. 28-22 17x26 **31.** 36-31 26x37 **32.** 38-32 37x28 **33.** 33x04 03-09 **34.** 04x20 14x34
35. 39x30 =

Remise. Niks meer. Deze vaststelling geeft u ook het punt.

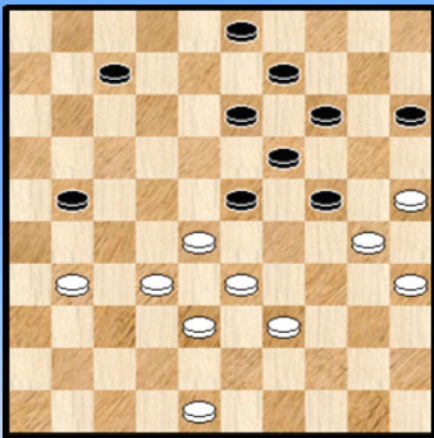
Oefening 9

In de partij speelde wit **38.**27-22 **X** 18x27 **39.** 37-31 26x37 **40.** 42x11 16x07 **41.** 36-31
Zie **diagram 9A**.

X Het altijd met grote tegenzin te spelen 38. 48-43 blijkt verrassend een even goede keuze.
De derde mogelijkheid 34-39 is (lichtjes) nadelig voor wit :

38. 39-34 24-29 (op 38. ...17-22 39. 28x17 21x12 40. 27-22 18x27 41. 32x21 26x17
42. 33-29 24x33 43. 38x07 +) 39. 33x24 14-20 40. 25x14 09x40 41. 35x44 17-22
42. 28x17 21x12 en wit kan spelen met schijf 38 en zal dus 48-43 moeten doen.

Oefening 09A

In **diagram 09A** kan niet 24-29 :

41. ... 24-29 ? 42. 33x24 14-20 43.25x14 09x29 44. 48-43 !

De aangewezen zet voor zwart is het logische

41. ... 21-26 42. 48-43 26x37 43. 32x41 23x32
44. 38x27 13-18 45. 43-38 18-23 46. 41-37 09-13 47. 27-22
met een stand die perfect in evenwicht blijft. Zwart heeft het centrum , maar wit kan zijn heil zoeken op de zwarte rechtervleugel.

In bepaalde omstandigheden kan deze ruil voor wit erg sterk uitvallen. Hier was er dus zeker geen dergelijk gevaar voor zwart maar het verklaart misschien toch ten dele de zwarte foutzet :

41. ... 13-18 ? **42.** 31-27 21-26 **43.** 27-21 ! 26x17 **44.** 28-22 17x37 **45.** 38-32 37x28 **46.** 33x04

De dam kan nog wel worden afgenomen

46. ... 03-09 **47.** 04x20 15x24

Maar veel uitstek geeft het niet :

48. 39-33 07-12 **49.** 48-42 12-18 **50.** 42-38 18-22 **51.** 38-32 22-28 **52.** 33x22 24-29 **53.** 32-28 +

Om het punt te verdienen volstaat de spelgang.

Het tiende en laatste punt krijgt u zoals gezegd gratis (☺ althans als de eerste 9 opgaven korrekt waren).

- - - - - o - O - o - - - - -

The database strikes back - Techniek

HTS Veld 32 (veld 19)

Eén enkele stand in de database. Niet meer.

Wiering (wit) en **Bakker** (zwart) schreven dit unieke wapenfeit. En al kan alleen de witspeler terugblikken op de verkregen punten toch was het zwart die een opmerkelijke **kamikaze - stoot** plaatste. Wat is immers het damleven zonder gedurfde acties. Niks. Zoutloos. Onze sympathie gaat dan ook onverdeeld naar de zwartspeler.

Diagram 1 Mag 39-34 ?

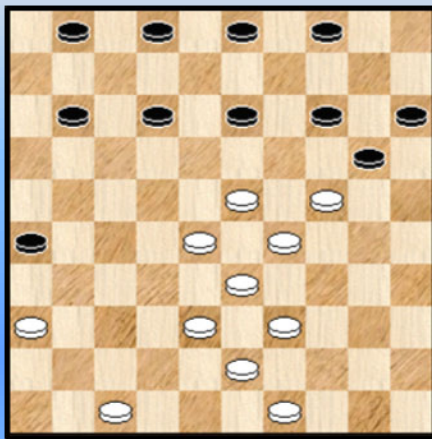
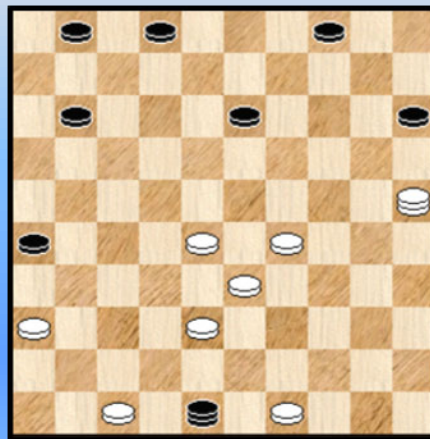

Diagram 1A

We starten bij **Diagram 1** :

32. 39-34 12-18 ? 33. 23x12 03-08 34. 12x03 14-19 35. 03x25 19x48 **Diagram 1A**

De zwarte dam staat er. Ook een witte natuurlijk 😊. vooraleer een damzet effectief uit te voeren moet de situatie beoordeeld worden na de damzet. Dit blijft , in vele gevallen , aartsmoelijk. Het materieel is hier wel gelijk (beiden 7 schijven en een dam). Heeft zwart zijn verwachtingen gebouwd op de ietwat losse schijven in het witte veld ? Mogelijks had hij ook wel wat vertrouwen in de eigen zwarte schijven, vrij defensief geposteerd en met uitzicht op vangstellingen ?

Bij diagram 1A valt op dat , indien er een schijf op 37 zou staan , dan een halve Turkse Slag mogelijk wordt ... Er staat natuurlijk geen schijf op 37 maar dat op zijn beurt is niet echt een probleem ...

36. 36-31 26x37 37. 49-43 **48x32** 38. 38x27 en de stand van **diagram 1B** staat op het bord.

We gaan deze stand niet in detail ontleden. Zwart staat moeilijk maar wellicht helemaal niet verloren. Hij moet wel het goede speelplan volgen : doorbreken op de rechtervleugel van wit.

We geven 2 korte varianten :

=> 38. ... 13-19 39. 25-48 19-24 40. 48x26 24-30 41. 26-48 30-35 42. 48-34 met uitzicht op remise

=> 38. ... 13-19 39. 27-22 19-24 40. 25-48 11-16 41. 48x26 24-30 eveneens met uitzicht op de remise haven.

In de partij verloor zwart tamelijk snel na 38. ... 02-07.

Me dit alles zouden we het fragment achter ons kunnen laten, maar er valt nog één kleinigheidje toe te voegen ! Kijk naar diagram 1. De witte zet 32, 39-34 was eigenlijk verplicht. Inderdaad op een andere zet zal het offer 12-18 ! volgen gevolgd door 14-19 met in principe schijfwinst.

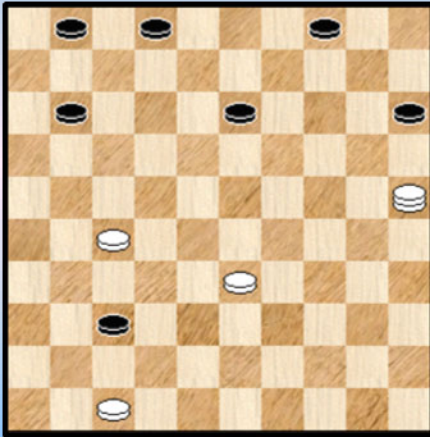
Dit betekent op zijn beurt dat we nog enkele zetten in de partij kunnen teruggaan, bij zet 29.

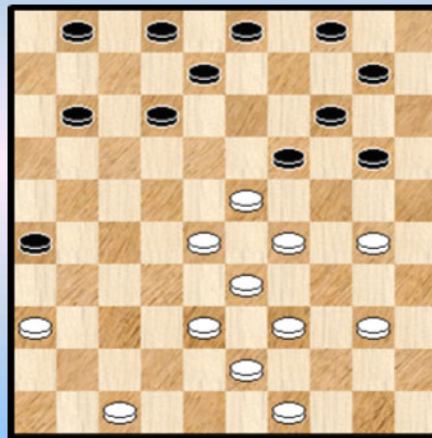
Zie **Diagram 1C**

We kunnen de stand interpreteren als een mogelijkheid tot lokzet door wit.

Diagram 1B

Diagram 1C

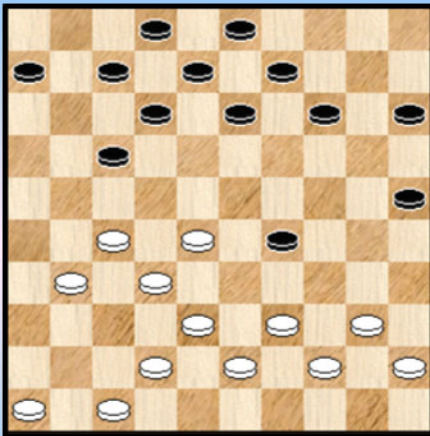
29. 30-24 ! 19x30 30. 40-35 10-15 !? 31. 35x24 08-13 !? Zwart bezorgt wit gedwongen spel (maar wit had alles voorzien ...) 32. 39-34 en we zijn aangeland bij ons startpunt : Diagram 1.

We zien dat het "samenstellen" van een partijstand helemaal niet moeilijk moet zijn ... Alleen wat passend interpreteren 😊.

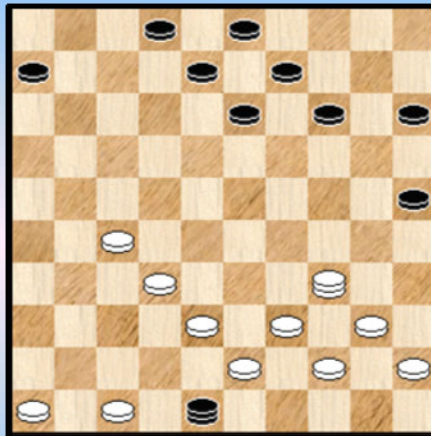
HTS Veld 33 (veld 18)

Zoals voor veld 32 troffen we ook 1 fragment aan met een HTS naar veld 33. Nog een uniek exemplaar dus. De partij **Veenstra - Wijnbergen**. Zwart heeft zopas een onverantwoorde uitval naar 29 gedaan en zit nu met de gebakken peren.

Diagram 2

Diagram 2A

Wit zal de zwarte schijf met gemak oppeuzelen.

Op 14-19 volgt uiteraard niet 42-37 ? maar wel 39-34 +1.

Het ideale moment dus om in troebel water te gaan vissen.

22. ... 12-18 !

Aangewezen voor wit lijkt nu 23. 39-34 18-22 24. 34x23 22x33 25. 38x29 +1

23. 28-23 ? neemt de schijfwinst niet en stort zich in avonturen
23. ... 17-21 ! 24. 23x01 21-26 25. 01x34 26x48 **Diagram 2A.**

De ontstane stelling is nog altijd (erg) voordelig voor wit die ook nu een plusschijf heeft. Maar uiteraard blijft een stand te verkiezen met een plusschijf en zonder de dammen op het bord. Maar het valt dus nog wel mee voor wit.

26. 34-01 er dreigde inderdaad damafname door 25-30 en 14-20.
26. ... 25-30 27. 32-28 06-11 A 28. 47-42 **48x33** 29. 39x28 en wit won later.

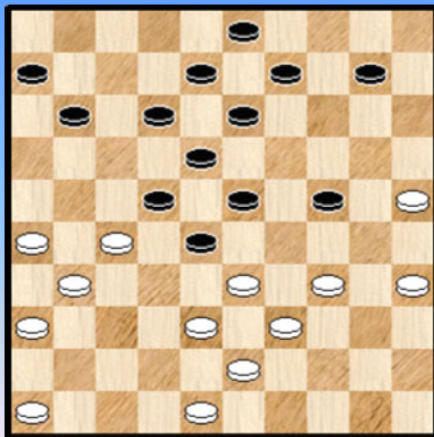
Ontsnappen kon niet echt meer , op 48-36 volgt 38-32 +

HTS Veld 34 (veld 17)

Zoals in de inleiding gezegd vonden we enkele standen waar een Halve Turkse Slag naar 34 een rol speelde. Die laatste zinswending lijkt de aangewezen keuze want niet altijd is de halve Turkse Slag allesbepalend of zelfs maar het voornaamste element in het fragment. Maar ja , we beschikken u eenmaal slechts over enkele standen en we moeten er dus een beetje zuinig op zijn. Of beter gezegd we proberen ze allemaal voor het voetlicht te brengen.

De eerste stand betreft een fragment uit de partij **Bulk - Vlooswijk.**

Diagram 1 Wit lokt fout uit.

Wit probeert zijn tegenspeler een fout te ontlokken.

01. 34-30 !13-19 ? Het gaat inderdaad mis bij zwart

02. 25-20 ! 24x15 03. 39-34 28x39 04. 30-25 39x30
05. 35x02

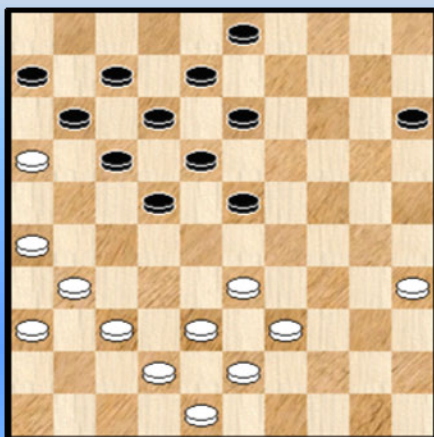
Er volgde u nog de HTS naar 34 :

05. ... 03-08 06. **02x17** 12x32 07. 38x27

Maar uiteraard verloor zwart kansloos met 2 schijven minder.

Het is precies deze stand die tot de 2 zelfgemaakte standen uit de intro leidde. De HTS speelt hier uiteraard niet de hoofdrol. Toch is het erg nuttig steeds met die mogelijke tegenactie van zwart rekening te houden. Zoals de twee standen aantoonde.

Diagram 2 Kan 13-19 wel ?

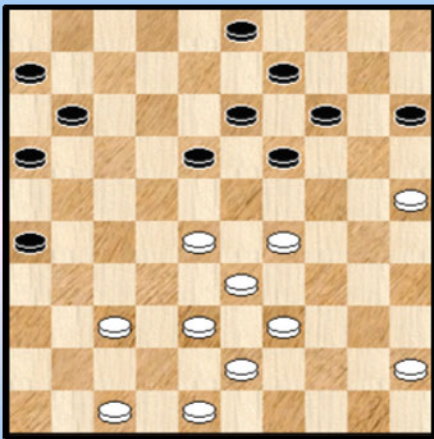
Partij **Cerberus - Deep Thought**

Partijvervolg :

31. ... 13-19 32. 26-21 17x26 33. 37-32 26x28
34. 39-34 28x30 35. 35x02 03-08 36. **02x17** 11x22

Er was dus wel degelijk iets aan de hand, maar beide partijen gaan ongeschonden door.

Diagram 3 38-32 ?

De partij **Keder - Novotny**.

38-32 kan inderdaad niet door de beugel.

33. 38-32 ? 14-20 ! 34. 25x12 11-17 35. 12x21 16x49
36. 48-43 **49x34** 37. 39x30.

Zwart kon de resterende **+1** stand tot winst brengen.

Diagram 4 11-17 ?

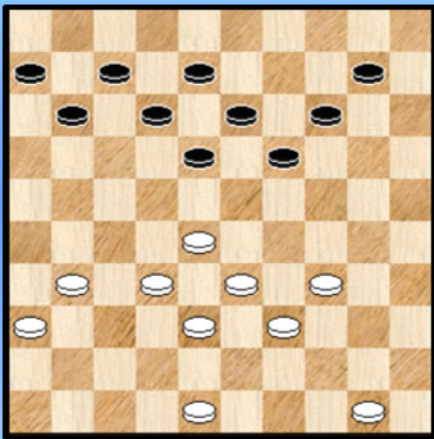
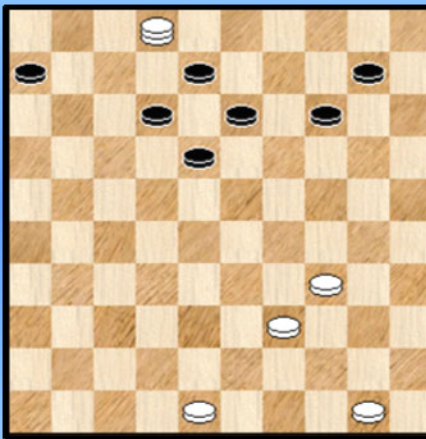
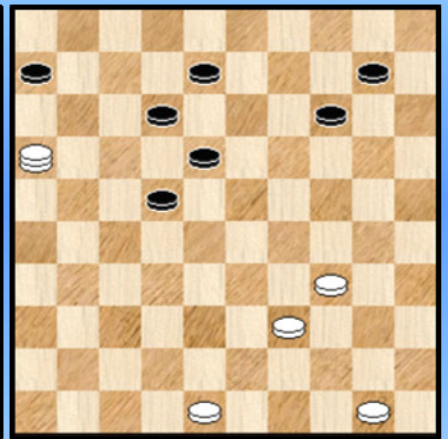

Diagram 4A

Dia 4B 16-02 ?

Het volgend fragment stamt uit de partij **Riesthuis - Mondt**. Hier bestaat er geen rechtsreeks aaneenschakeling tussen de damkombinatie en de Halve Turkse Slag nadien.

36. ... 11-17 ? 37. 28-23 19x26 38. 36-31 26x37 39. 38-32 37x28 40. 33x02

Een kleine verrassende combinatie. Zeker, het mechanisme is bekend naar het driegeven en het terugwerpen heeft al menige dammer verrast. De stand van **diagram 4A** ontstaat. Zwart staat erg moeilijk om niet te zeggen bijzonder moeilijk.

Het valt op , dat zodra de klassieke dampatronen verdwenen zijn, de foutenlast sterk de hoogte inschiet. Bij beide kleuren.

40. ... 18-22 ?

Zeker niet de meest voor de hand liggende voortzetting. Een eerder zwakke zet. Of broedde zwart hier al op hetgeen er komen gaat ?

41. 02-16 een logische en ook sterke zet.

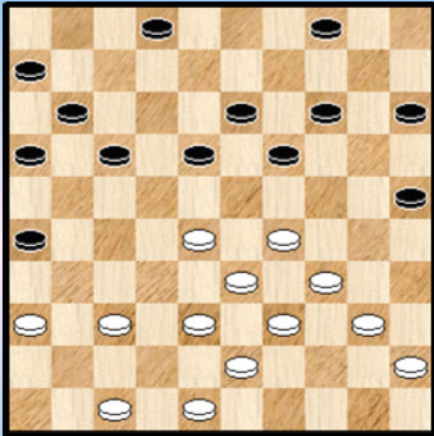
41. ... 13-18 **Zie Diagram 4B**. De laatste zet van zwart , op zich eerder zwak , lokt wel de witte foutzet uit ...

42. 16-02 ? 18-23 ! 43. **02x17** 12x21 en een gelijkwaardige stand . Geen pure Halve Turkse Slag want geen stopschijf , maar de witte dan wordt even effectief verwijderd.

Men zou deze combinatie (of slag) ook kunnen onderbrengen bij de Turkse zwemen of in de algemene restklasse stoppen.

Diagram 5 Mag 38-32 ?

Het antwoord op de vraag, verwijzend naar een Russisch - Belgisch duel (de partij **Tsipes - Verleene**), luidt bevestigend :

27. 38-32 25-30 28. 34x25 14-20 29. 25x21 16x49
30. 48-43 **49x34** 31. 40x29 met toch wel een licht voordelige stand voor de witte stukken.

Diagram 6 Mag 38-32 ?

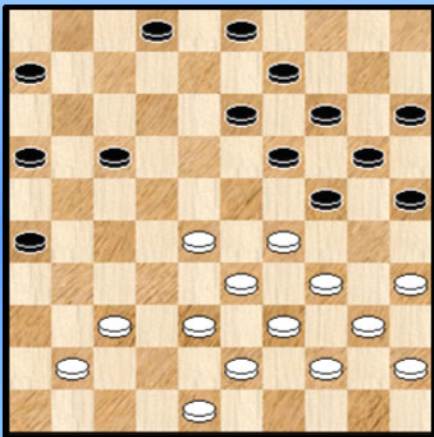
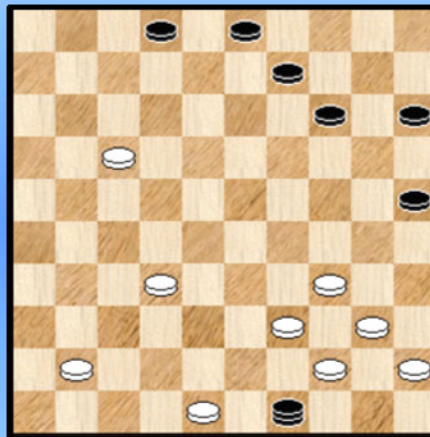

Diagram 6A 35. ... 20x49

Ons laatste fragment levert een mooi stukje damjacht op met enkele spannende momenten.

In de partij **Willemsen - Stoop** speelt wit 38-32. Laat hij hiermee bewust een damzet open ? We weten het niet. Er komt in elk geval een vrij dure dam en de beide partijen kunnen het (allebei) in evenwicht houden.

Erg moeilijk te beoordelen (zeker op voorhand ☺).

28. 38-32 17-22 ! 29. 28x17 06-11 30. 17x06 26-31 31. 37x26 16-21 32. 26x17 19-23
33. 29x18 13x11 34. 06x17 24-30 35. 35x24 20x49 (**Diagram 6A**)

Het had nogal wat voeten in de aarde (zwart moest er voor zorgen dat wit steeds aan slag bleef) , maar de zwarte dam staat nu goed en wel op 49. Wel ten koste van 3 schijven. De zenuwen staan voor beide partijen dan ook gespannen.

Via 34-29 49x43 kan wit onmiddellijk de zwarte dam onschadelijk maken (merk op dat dit geen Turks trekje impliceert !). Dit kost wit uiteindelijk wel een schijf. Hij heeft dan ook beter :

36. 32-28

Wit dreigt nu met 17-11 de oversteek naar dam te maken. Het zwarte antwoord is dan ook vrijwel gedwongen :

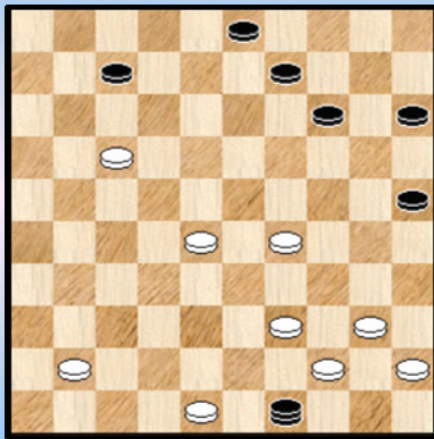
36. ... 02-07

37.34-29 ! Allicht de aangewezen zet. De uiteindelijke bedoeling bestaat er uiteraard in zo snel als

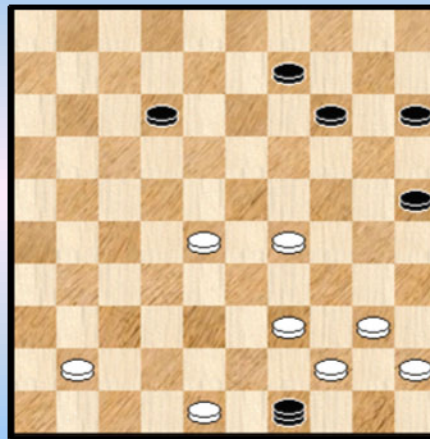

mogelijk proberen 40-35 mogelijk te maken. Zie **diagram 6B**.

Diagram 6B

Diagram 6C

Wat kan zwart zoal ?

=> 37. ... 49-27 38. 48-43 27x49 39. 17-12 07x18
40. 29-23 18x29 41. 40-35 49x40 42. 45x23 =

=> 37. ... 49-16 38. 48-43 16x49 39. 17-12 07x18
40. 29-23 18x29 41. 40-35 49x40 42. 45x23 =

=> 37. ... 49-38 ? 38. 39-33 !

++ 38. ... 38-49 39. 29-24 14-20 40. 17-11 20x38

41. 11x02 38-43 42. 48x39 met perspectieven voor wit

++ 38. ... 38-16 39. 17-11 07-12 40. 11-06 met duidelijk veel betere stand voor wit.

Begrijpelijk kiest zwart dan ook voor 37. ... 07-12 38. 17x08 03x12 **Diagram 6C**.

Wit doet nu even beroep op de Turkse artikelen om naar remise af te wikkelen :

39. 48-43 **49x34** 40. 40x29 =

Wit had overigens nog de spanning wat kunnen aanhouden met :

39. 28-23

=> 49-32 40. 29-24 32x43 41. 48x39 =

=> 49-38 40. 39-33 ! 38-32 (gedwongen) 41. 33-28 32x46 42. 48-42 09-13 43. 42-37 46x32

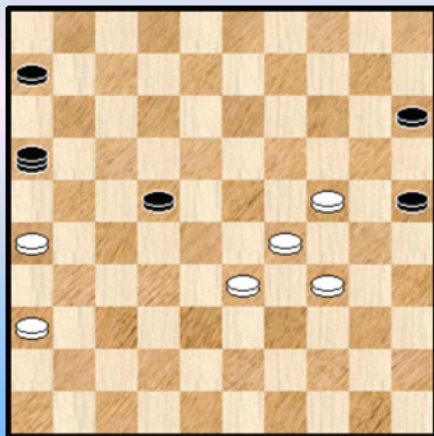
44. 28x37 13-19 45. 23-18 12x34 46. 40x29 =

- - - - o - O - o - - - -

The database strikes back - Techniek - De Halve Turkse Slag

In de partij **Yussupov - Munkbaatar** (2007) kwam de stand van **diagram 1** op het bord.

Diagram 1

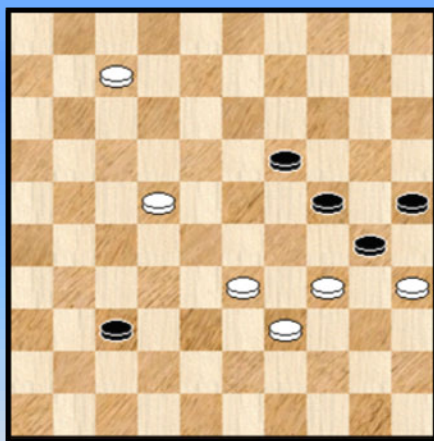

Wit , aan zet , kan eigenlijk verlies niet ontwijken.
Hij spant zijn tegenstrever echter nog een valstrik :

47. 24-19 ! 16-02 ? Lijkt gewonnen maar
48. 29-23 ! **02x28** 49. 23x32 en de partij wordt terecht
onmiddellijk remise gegeven.

In plaats van 16-02 kon zwart 16-11 doen met winst. Ook 15-20
zou nog korrekt geweest zijn.

Diagram 2 Wit wint

Diagram 2A Zwart remiseert

Een stand die voorkwam in **Schotanus - Drost**.

Een stand die overigens met de nodige omzichtigheid moet worden aangepakt. Wit kan winnen als volgt :

53. 07-01 37-42 **A** 54. 22-18 42-47 55. 18-12 47x45 56. 39-33 45x07 57. 01x20 25x14 58. 35x13 +
A 53. ... 37-41 54. 22-18 enz.

In de partij ging het verder met :

53. 34-29 ? 37-42 54. 29x20 25x14 55. 35x13 14-19 56. 13x24 Zie **diagram 2A**

56. ... 42-48 ? 57. 24-19 ! **48x28** 58. 33x22 **2-0** Een HTS van het Morf2 type zeg maar.

Zoals de titel boven het diagram aangeeft kan zwart remiseren , en wel als volgt :

56. ...42-47

=> 57. 33-28 47x20

++ 58. 07-01 20-09 59. 01-18 09-14 60. 18-23 14-25 61. 39-33 25-20 =

++ 58. 22-18 20-33 =

++ 58. 28-23 20-25 59. 39-33 25-20 60. 33-28 20-09 61. 22-17 09-22 =

=> 57. 33-29 47-36 58. 22-17 36-18 (niet 58. ... 36-13 59. 39-33 13x35 60. 07-01 en wit wint)
59. 39-34 18x01

++ 60. 17-11 01-12 61. 24-19 (op 61. 24-20 12-03 62. 20-15 03-25) 12-03 !

+ 62.29-24 03-25 63. 34-29 25-39 64. 11-07 39-28 65. 19-13 28-22 66. 13-08 22-18 =

+ 62. 34-30 03-25 63. 30-24 25-09 =

+ 62. 29-23 03-25 63. 34-29 25-20 =

++ 60.24-19 01-18

+ 61. 17-11 18-09 62. 34-30 09-25 63. 30-24 25-39 64. 11-07 39-28 65. 19-13 28-22
66. 13-08 22-18 =

+ 61.19-14 18-36 62. 29-23 36-41 63. 23-19 41-37

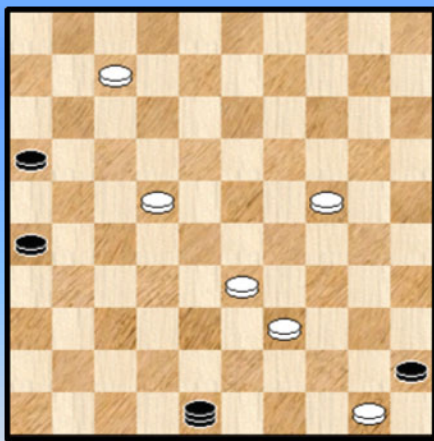
>> 64. 34-30 37-26 65. 17-11 26-08 66. 30-24 08-03 67. 14-10 03-14 =

>> 64. 34-29 37-42 65. 29-23 42-48 66. 19-13 48-34 67. 23-19 34-25 68. 14-10 25-14 =

>> 64. 17-11 37-48 65. 34-29 48-25 =

Het typische spel waar 1 dam moet remise halen tegen 4 schijven. Hier eigenlijk tegen vijf ! Dreigingen worden afgewisseld met een stille zet. Niet altijd zo gemakkelijk ! Overigens werden niet alle mogelijke varianten opgevoerd.

Diagram 3 Wit remiseert

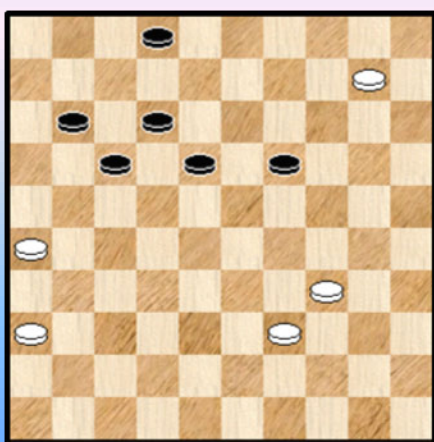

Scholma - Jansen Hans.

Wit koos de meest elegante manier om te remiseren :

59. 24-19 ! 48x28 60. 33x22 1-1

Diagram 4 Mag wit dam nemen ?

De partij **Domchev - Leibovitsj.**

De stand kwam er na een combinatie van wit. Er schuilt echter nog een addertje onder het gras.

45. 10-04 ? 17-21 ! 46. 04x07 02x11 en de overblijvende 4 om 3 is niet te winnen ...

En de andere ? 45. 10-05 17-21 46. 05x07 02x11 en deze 4 om 3 wint wel ...

Vanuit het witte standpunt een wel erg moeilijke klus om te (juist) te berekenen. In de praktijk kan wit best 45. 34-29 spelen en een passend moment afwachten voor de dam.

Diagram 5 38-33 ?

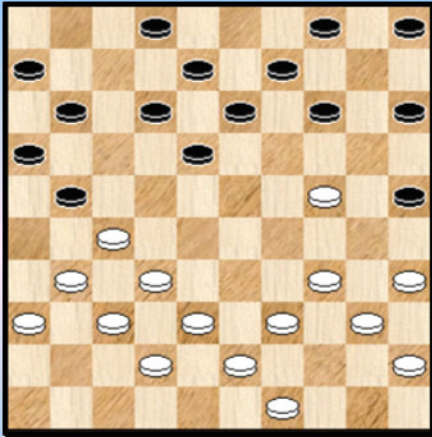
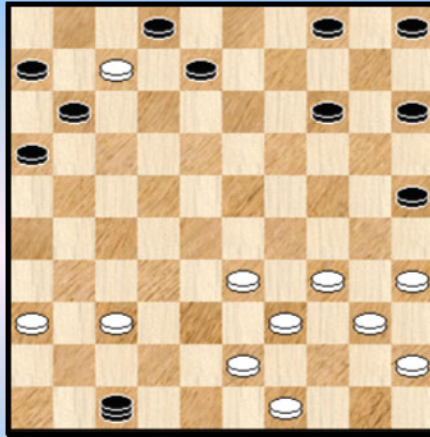

Diagram 5A

In het volgende fragment , komende uit de partij **Heusdens - Westerveld** , speelt de HTS een niet - onbelangrijke rol.

We starten met de voorafgaande combinatie :

21. 38-33 ? **18-22 !** **22.** 27x07 21-27 **23.** 31x22 13-19 **24.** 24x13 09x47 Zie **diagram 5A.**

Het beste voor wit lijkt nu gewoon de dam af te nemen en 6te berusten in het verlies van 1 schijf :
25. 35-30 **47x44** **26.** 49x40 11-17 **27.** 07-01 08-12 **28.** 01x10 05x14 +1 voor zwart met grote winstkansen.

Wit besluit om het anders aan te pakken :

25. 43-38 11-17 **26.** 07-01 17-22

De damafname met 08-12 geeft een eenvoudiger spelbeeld voor zwart.

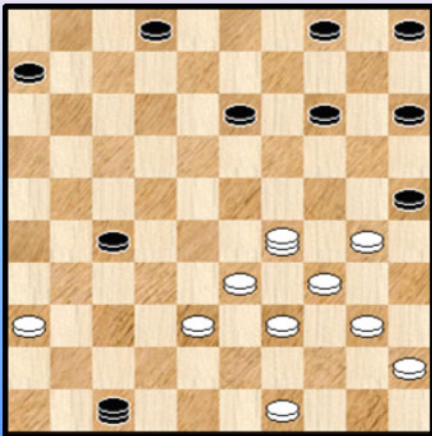
27. 37-32 22-27 **28.** 32x21 16x27

De witte positie kan best als verloren omschreven worden.

Op **29.** 35-30 02-07 **A** **30.** 01x20 15x44 **31.** 39x50 +
A Niet **29.** ... **27-32** **30.** 38x27 47x44 **31.** 49x40 =

29. 01-29 08-13

Diagram 5B 38-33 ?

Wit gaat nu wat in troebel water gaan vissen : **30.** 35-30 !
Diagram 5B

30. ... 14-19 ?

En met succes ! Zwart kon relatief makkelijk winnen door :

30. ... 15-20 **31.** 29x15 14-20 **32.** 15x08 02x13
33. 40-35 06-11 +

31. 29-12 !

Nu kan **27-32** niet wegens : **31.** ... **27-32** **32.** 38x27 **47x44**
33. 39x50 13-18 **34.** 12x14 04-10 **35.** 14-03 10-14
36. 03x20 15x24 en wit wint zelfs.

31. 04-10 dreigt met damafname. De witte dam is nergens meer veilig.

32. 38-32 **47x44** 33. 49x40 27x38 34. 39-33 38x29 35. 34x14 10x19

We stoppen het fragment hier bij een gelijkwaardige stand. In de partij ging zwart nog eens in de fout en verloor uiteindelijk nog.

Een fragment waar damvangst gekoppeld werd aan een HTS.

Diagram 6 16-21 ?

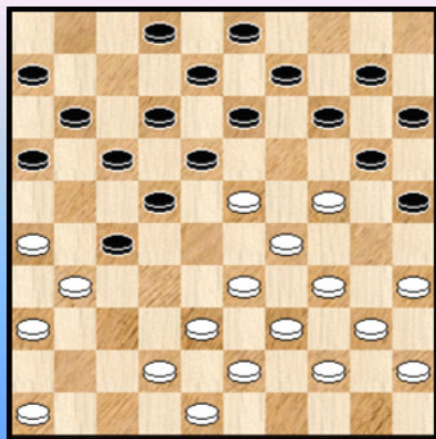
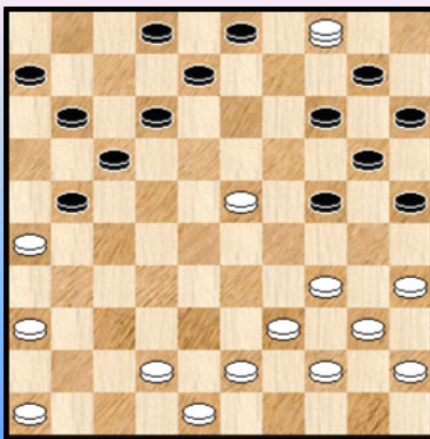

Diagram 6A

In de partij **Den Hollander - Loots** heeft zwart maar 1 speelbare zet :

19. ... 27-32 ! 20. 38x27 22-28 21. 33x22 **A** 17x30 22. 35x24 =
A 21. 23x32 18-23 22. 29x07 20x47 Hierna zou het volgende kunnen :
23. 07-01 13-19 24. 43-38 47x20 25. 27-21 16x38 26. 34-29 20x33 27. 39x28 17-21
28. 26x17 11x33 met toch wel wat voordeel voor zwart.

Nu gaan we naar de partij :

19. ... 16-21 ? 20. 24-19 13x24 21. 33-28 24x33 22. 38x29 22x24 23. 31x04 **Diagram 6A.**

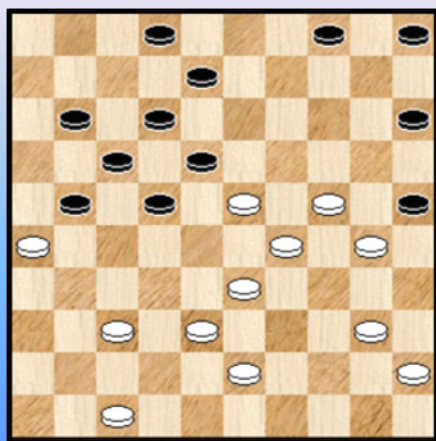
Zwart beperkt met volgend elegant terugruiltje zijn achterstand tot 1 schijf :

23. ... 24-30 24. 35x24 20x18 25. **04x07** 02x11 +1 voor wit

Hij had het ook op een andere manier kunnen doen trouwens :

23. ... 21-27 24. 04x31 24-30 25. 35x24 20x18 26. 31x20 25x14 +1 voor wit

Diagram 7 Wat speelt wit ?

D. De Jong - Schotanus. Een partij uit 1962.

Na het sluiten , zoals in de partij gebeurde , volgt een mooie combinatie :

36. 40-34 ? 15-20 ! 37. 24x15 04-10 38. 15x04 22-28
39. **04x07** 28x48 40. 07x18 48x35 met winst.

Wit kon in de diagramstand nog wel 36. 37-32 25x34
37. 24-20 15x24 38. 29x20 18x29 39. 33x24 = doen.

Diagram 8 Mag 34-29 ?

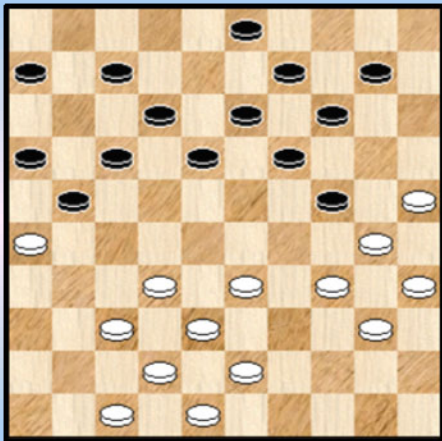
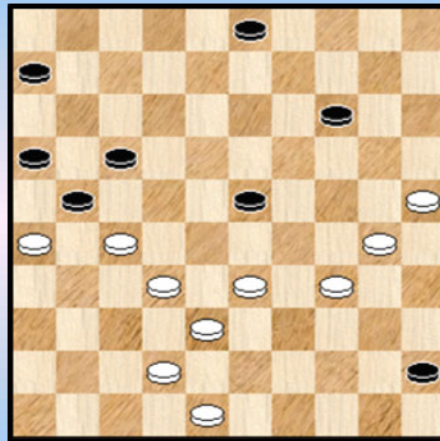

Diagram 85A 45-50 ?

Het volgende fragment komt uit de oude doos (WK 1900). **Weiss - Beudin.**

We starten in **Diagram 8** met de voorafgaande combinatie , een variatie van de opblaaskombinatie in een ietwat ongewone uitvoering. Ik geloof niet dat dergelijke variatie voorkomt in PC Blues deel 2. Weiss wordt zowaar verrast met een combinatie !

26. 34-29 ? 19-23 ! 27. 30x28 18-23 28. 28x08 09-13 29. 08x19 14x45

Een doorbraak combinatie ten koste van 2 schijven. De resterende stand lijkt nogal gelijkwaardig maar wellicht moet zwart ernstig voordeel worden toegedicht.

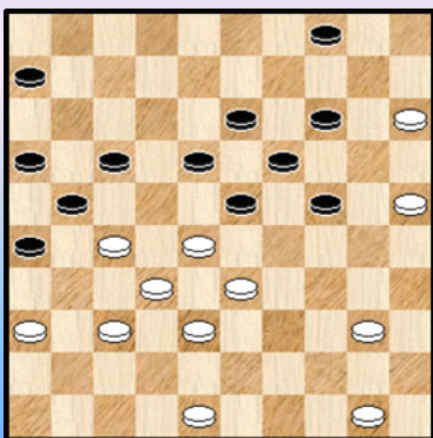
We gaan nu in vogelvlucht naar het Turkse gedeelte zonder verdere commentaar bij de zetten.

30. 43-39 12-18 31. 47-41 07-12 32. 41-36 18-23 33. 37-31 12-18 34. 39-34 10-14 35. 35-30 18-22 36. 31-27 22x31 37.36x27 Zie **diagram 25A**.

De laatste zetten van zwart waren niet altijd de beste en nu loopt het volledig fout :

37. ... 45-50 ? 38. 42-37 **50x42** 39. 38x47 In de resterende stand hebben beide kleuren opnieuw hetzelfde aantal schijven maar zwart kan het best onmiddellijk opgeven. Het wachtte daarmee nog enkele zetten.

Diagram 9 Wit doet een lokzet

Rustenburg - Drijf.

39. 50-44 ?! 24-30 ? 40. 25x34 14-20 41. 15x24 19x50 42. 28x08 **50x42** 43. 38x47 en de damboeken werden gesloten.

Diagram 10 06-01 ?

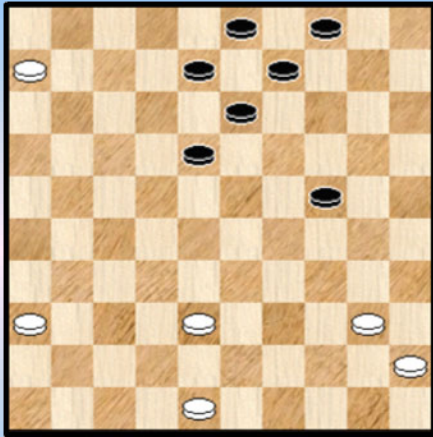
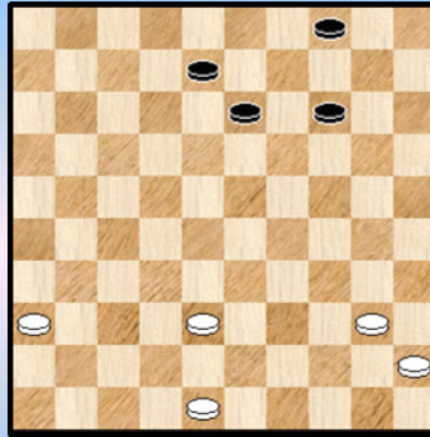

Diagram 10A Na de dam afname

Kerto - Anches.

Geen echt spektakel in dit standje maar ergens toch leerrijk.

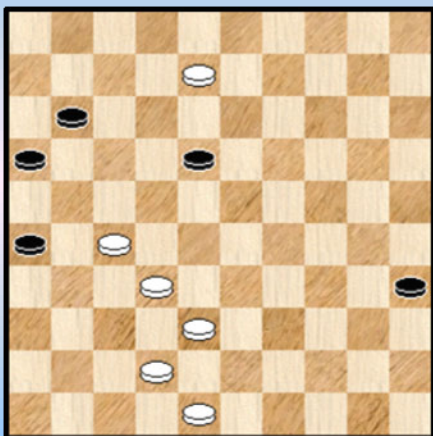
37. 06-01 ? 09-14 38. 01x09 03x14 Zie **diagram 10A**.

We gaan deze 5 om 4 stand niet verder proberen te ontleden. Wellicht zou dit aan wit wel de beide punten toekennen. De pointe van het geheel moet echter gezocht worden in het feit dat de reststanden met één schijf verschil (we denken hier aan 3 tegen 2 , 4 tegen 3 en 5 tegen 4) vaak moeilijk (of zelfs helemaal niet) juist te beoordelen zijn. Bovendien bevatten ze vaak remisekansen voor de minderheidspartij.

In die zin (en niet zozeer omdat in dit geval de analytische winst verloren zou gaan) moet zet 37 van wit van een vraagteken voorzien worden. Wit kan dan ook beter rustig zijn tijd afwachten om dam te nemen tot een beter moment en zich concentreren op het juist opstellen van zijn schijven.

In de partij liep het overigens effectief remise.

Diagram 11 Waz

Het volgende fragment , uit **Ten Westeneind - Janssen** , hangen we op aan een HT3. We volgen even het partijverloop mee :

51. 08-02 35-40 52. 02-35 40-45 53. 42-37

De korrekte zet. Natuurlijk niet : 53. 35-44 ? 45-50
54. 44x06 16-21 55. 27x16 18-22 56. 06x28 50x22 =

53. ... 18-23 54. 35-24

Zeker niet de beste zet. Winnen kan als volgt :

- 54. 35-44 45-50 55. 44x06 50-45 56. 06-17
- => 56. ... 45-29 57. 37-31 26x28 58. 17x24 +
- => 56. ... 45-50 57. 38-33 50x42 58. 48x37 +
- => 56. ... 23-29 57. 27-21 16x27 58. 32x21 45-50 59. 17-06 26x17 60. 06x15 +
- => 56. ... 23-28 57. 17x44 +
- => 56. ... 26-31 57. 37x26 +

54. ... 23-28 **A** 55. 32x23 45-50 56. 24-33 ! **50x42** 57. 38x47 en wit won verder gemakkelijk.

A

=> 54. ... 45-50 55. 38-33 **50x42** (bevat een Turks trekje) 56. 48x37 +

=> Zwart kon het meeste tegenpruttelen met :

54. ... 26-31 55. 37x26 45-50 56. 24-13

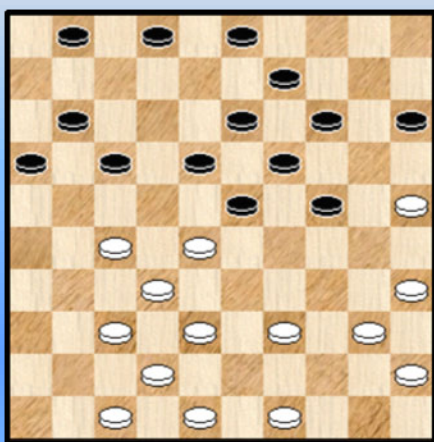
++ 56. ... 50-44 komt 57. 13-22 ! 44x17 58. 27-21 16x27 59. 32x12 23-29 60. 38-33 29x38

61. 12-08 +

++ 56. ... 50-28 57. 13-02 28x46 58. 27-21 16x27 59. 02x05 !

++ 56. ... 50-45 57. 13-22 ! 45-29 58. 22x06 29x47 59. 06-22 ! en in deze gewonnen positie moet wit nog wel even doorwerken.

Diagram 12 01-06 ?

In de partij **Hospes - Lamers** gaat zwart in de fout. We volgen even de combinatie en het daaropvolgende stukje damvangst mee :

23. ... 01-06 ? 24. 27-22 18x27 25. 32x12 23x34

26. 40x20 15x24 27. 12-07

De doorbraak heeft wit maar 1 schijf gekost. Zwart moet de (aankomende) dam met zo weinig mogelijk schijven proberen te klissen.

27. ... 13-18 28. 37-32

Gedwongen want op 28. 07-01 ? 19-23 29. 01-07 11-17 30. 07-01 17-22 en zwart wint uiteindelijk 1 schijf !

28. ... 19-23 29. 32-28 Opnieuw gedwongen, op een andere zet komt 11-17 en verder zoals boven.

29. ... 23x32 30. 07-01 09-13 31. **01x09** 03x14

Het materiaal staat voor allebei op 7 stuks. De schijf op 32 kan echter niet echt verdedigd worden en wit zal winnen. We geven nog het vervolg van de partij zonder commentaar.

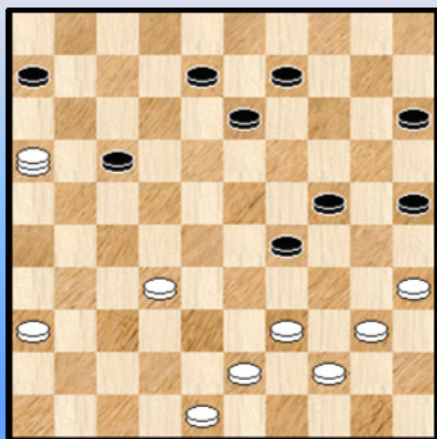
32. 35-30 02-08 33. 30-24 08-12 34. 47-41 11-17 35. 42-37 32-38 36. 48-43 17-22

37. 43x32 22-27 38. 32x21 16x27 39. 45-40 06-11 40. 40-34 11-17 41. 49-43 17-22

42. 24-20 12-18 43. 20x09 13x04 44. 34-29 18-23 45. 29x18 22x13 46. 25-20 04-09

47. 41-36 13-18 48. 43-38 18-23 2-0

Diagram 13 39-33 ?

Stobbe - Sysel.

Wit kan eenvoudig winnen door : 41. 40-34 29x27 42. 16x21 +
Wit wil het echter zo zuinig mogelijk doen :

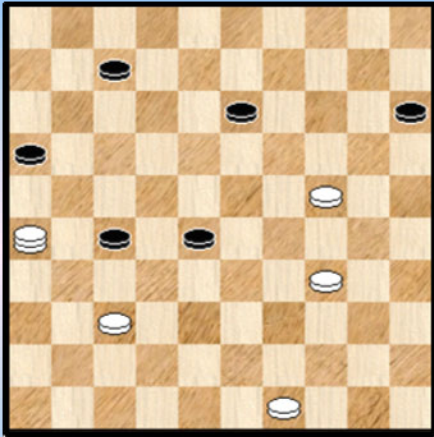
41. 39-33 ? 29x49 42. 32-27 49x21 43. **16x12** 17x08 =

Een HT4.

Ook een andere zet dan 42. 32-27 lost niks op. Wit slaat dan natuurlijk vrijwillig naar veld 21.

Diagram 14 34-29 ?

Van Eijk - Verdel.

Wit staat in de stand van het diagram gewonnen. Na het onschuldig lijkende 34-29 won zwart echter remise forceren :

52. 34-29 ? 07-11 !!

Brengt plots de dreiging 16-21 ! in het spel.

En de witte dam kan ook niet weg : 53. 26-03 27-31

54. 37x26 11-17 55. 03x21 16x27 =

53. 49-44 16-21 54. **26x32** 27x38

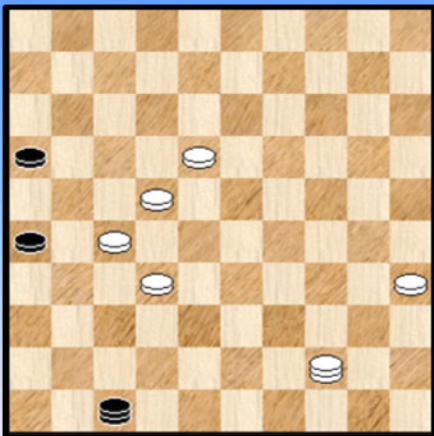
Van hieraf lag de remiseweg breeduit en rechtlijnig open voor zwart :

55. 44-39 11-17 56. 24-19 17-22 57. 19-13 22-28 58. 13-08 28-32 59. 37x28 38-42

60. 08-03 42-48 61. 39-33 48-37 62. 28-22 37-31 1-1

Een HT3 om te remiseren dus. Wat had wit in de diagramstand wel kunnen spelen ? 52. 34-30 07-11
53. 30-25 16-21 54. 26x32 27x38 +

Diagram 15 47-41 ?

Boog - Ivens

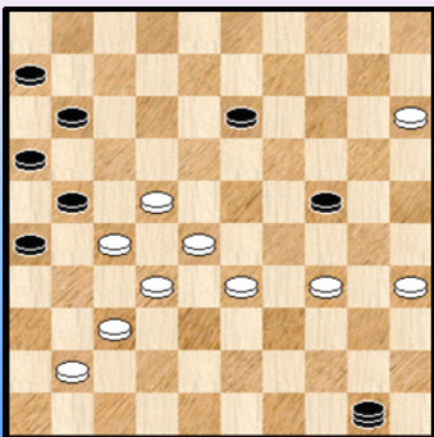
Zwart staat verloren en als dusdanig hoeft het vraagteken dus niet echt te worden aangestipt.

In de partij had zwart al eens op 41 plaatsgenomen en de laatste witte zet (28-44) werd dan ook doelbewust gespeeld met het oog op het partijvervolg :

56. ... 47-41 57. 22-17 ! **41x21** 58. 44-49 2-0

Een uitgestelde HT3.

Diagram 16 Zaz

Van den Akker - Kudravec.

44. ... 50-45 (11-17 45. 22x11 06x17) moet toch als beter worden beschouwd)

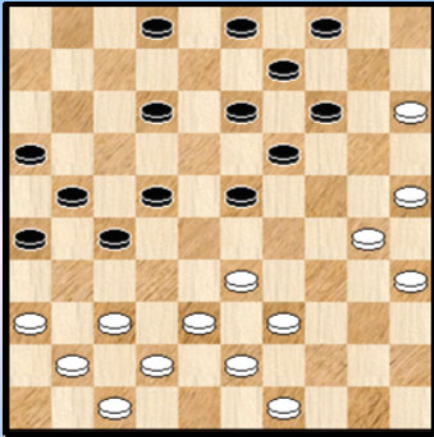
45. 22-18 ! **45x22** over schijf 37 (slaan over 41 is beter)

46. 18x27

Wit heeft wat voordeel maar niet genoeg om te winnen. Dit gebeurde toch door tijdnoed.

Over welke Turkse combinatie ging het ? Een HT4.

Diagram 17 39-34 ?

Giphart - Boon.

30. 39-34 ? 23-28 ?

Zwart mist een erg mooie combinatie.

30. ... 23-29 !

=> 31. 34x23 19x48 32. 38-32 27x38 33. 42x33 48x31

34. 36x07 02x11 +

=> 31. 33x24 14-20 32. 25x23 13-19 33. 23x14 09x40

34. 35x44 04-10 ! 35. 15x04 22-28 36. 04x31 28-32

37. 37x28 26x50 +

31. 15-10

Wit neemt zijn toevlucht tot de grote middelen. Hij kon hier wel degelijk ook nog het volgende doen :

31. 33-29 28-33 32. 37-32 ! 33x24 33. 32-28 22x33 34. 38x20 =

31. ... 28x48 32. 10-05 14-20 ?

Zwart gaat in de fout. Vrijwel winnend : 32. ... 13-18 ! 33. 49-43 48x39 34.34x43 14-20

35. 05x08 02x13 36. 25x14 09x20 37. 30-25 20-24 en ondanks schijven - evenwicht heeft wit nauwelijks kansen dit te overleven.

33. 05x08 03x12 (HT3) 34. 25x03 27-31 35. 03x17 ? Een foute slagkeuze.

Na 35. 36x27 21x43 36. 49x38 26-31 37. 03x26 02-08 38. 26x03 13-18 39. 37x26 48x46 heeft wit uit op de zege.

35. ... 21x12 36. 36x27 16-21 37. 27x16 26-31 38. 37x26 48x46 met nog steeds voordeel voor wit maar allicht niet genoeg voor de overwinning. We stoppen het fragment hier wegens "grote fouten op komst".

Diagram 18 Kan 46-41 wel ?

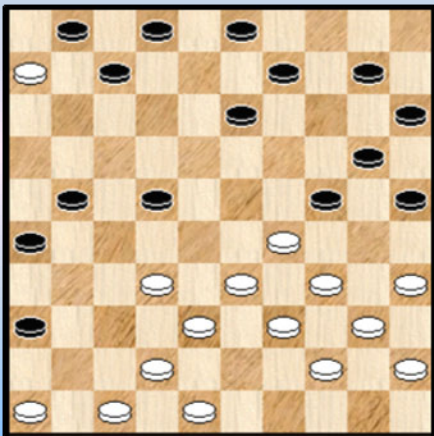
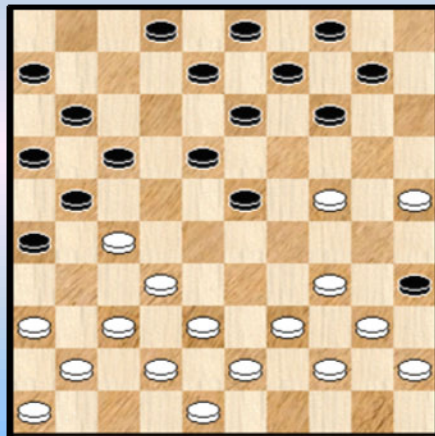

Diagram 19 Kan 12-18 ?

Weijman - Tesselaar. Partijverloop vanuit Diagram 18 : 23. 46-41 24-30 24. 35x24 13-19

25. 24x04 22-27 26. 04x31 26x46 27. 34-30 46x43 28. 38x49 25x34 29. 40x29 =

Een HT3 om de dam af te nemen.

Fennema- Stork. Vanaf Diagram19 verliep het aldus : 21. ... 08-12 22. 37-31 26x28

23. 27-22 18x27 24. 25-20 14x25 25. 34-30 25x34 26. 40x07

Het afnemen van een dam blijkt voor veel spelers heel moeilijk. Het valt nu eenmaal buiten de normale spelpatroon.

26. ... 21-26 27. 07-01 02-08 ? (27. ...17-22 geeft zwart betere kansen) 28. 42-37 08-12
 29. 01x21 16x27 30. 24-19 13x24 31. 37-31 26x37 32. 41x12 2-0

Zwart kon dus wel , via een HT3 , de dam afnemen maar heeft toch een foute strategie gekozen.

Diagram 20 05-19 ?

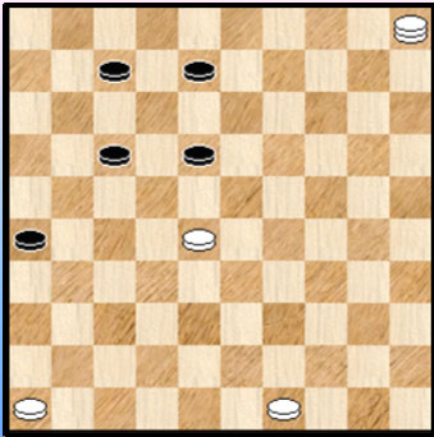
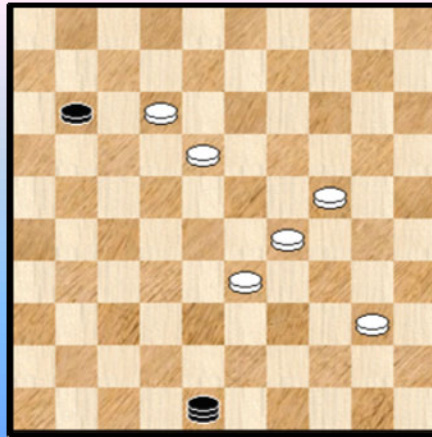

Diagram 21 Zwart remiseert

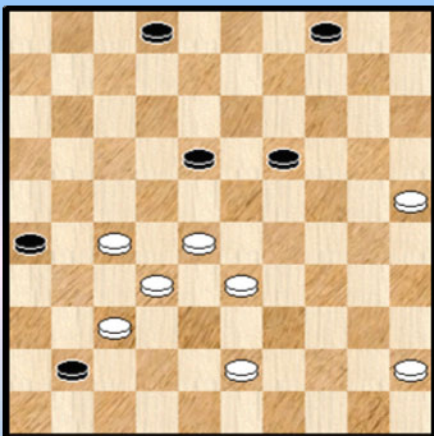

Ivens - Dhoen. In diagram 20 staat wit uiteraard gewonnen , maar :
 44. 05-19 ? 08-13 ! 45. 19x22 18x27 en remise na enkele zetten.

Diagram 21 komt uit Boucher - King.

Zwart remiseerde als volgt : 61. ... 48-25 62. 12-08 25-03 63. 18-13 03x19 64. 13x24 11-17 en zwart blijft uit de greep van wit.

Dia 22 Waar neemt zwart dam ?

Martens - Van Tilborg

We nemen eerst het partijvervolg door :

40. ... 41-47 ? 41. 43-39 47x24 42. 39-33 24x22
 43. 28x17 18-22 44. 17x28 26-31 45. 28-22 31-36
 46. 22-17 02-07 0-2

Wit kon dus via een HT3 wel de zwarte dam neutraliseren maar verloor dan snel.

We nemen nu eens dam op 46 :

40. ... 41-46 41. 33-29 ! Belet het spelen met de schijf op veld 2

=> 41. ... 19-23 42. 28x19 18-22 43. 27x18 26-31 44. 37x26 46x48 =

=> 41. ... 04-09 42. 43-39 02-08 (moet wel) 43 .28-23 19x28 44. 32x14 =

Diagram 23 26-31 ?

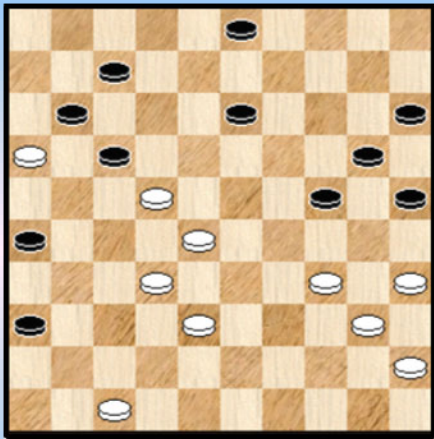
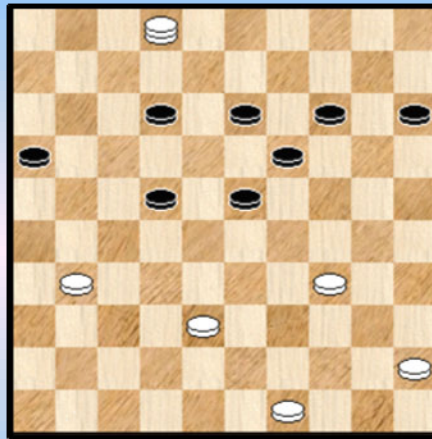

Diagram 24 38-33 ?

De Graag - Graas.

Met een plusschijf staat zwart in **Diagram 28** gewonnen. Maar ...

43. ... 26-31 ? 44. 47-41 36x47 45. 28-23 47x27 46. 32x01 = Het blijft verrassend.

Hoonhorst - Wesselink.

In **Diagram 29** staat zwart stat wel nadelig maar daarom nog niet verloren. Na 38-33 ? bracht een HT3 snel remise :

40. 38-33 ? 13-18 ! 41. 02x35 14-19 42. 35x28 23x32 met een snelle remise na enkele zetten.

----- o - O - o -----

The database strikes back - Techniek - Loepzuivere Turkse Slagen

Diagram 1 Wint zwart ?

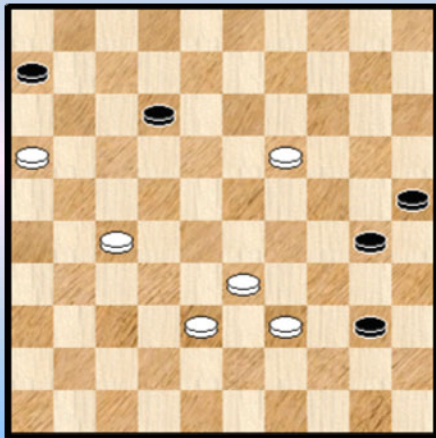
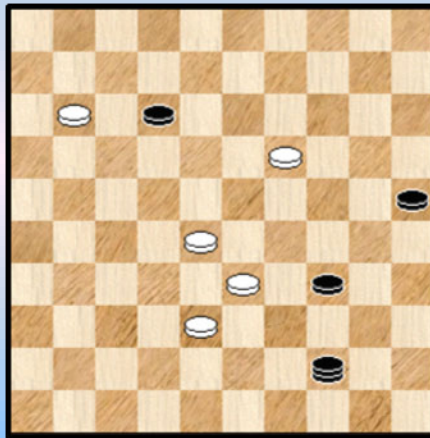

Diagram 1A Zwart wint

Jopp - Belien. In dit fragment komen we een loepzuivere Turkse Slag tegen. Het tot stand komen ervan gebeurt met een beetje goodwill van beide zijden. Een begrijpelijke standpunt dat we steunen 😊

We spoelen de stand enkele zetten terug omdat we er altijd graag een vraag / opgave aan verbinden. Zo blijft het voor de PC Blues - lezer toch ook een meer interactief gebeuren en beleven.

Zwart is aan zet en de opgave luidt : wint dit wel voor zwart ?

Om het antwoord te vinden laten we hoofdvariant zien :

60. ... 40-45 61. 33-29 !
=> 61. ... 30-34 62. 29x40 45x21 63. 16x27 =
=> 61. ... 45-50 62. 38-33 !
++ 62. ... 50-45 63. 33-28 45x21 64. 16x27 =
++ 62. ... 12-18 63. 19-14 =

Het antwoord op de vraag luidt dus onomwonden : zwart kan niet winnen.
Hoe liep de partij ?

61. ... 45-50 62. 39-33 ?? Deze zet verliest op slag. **62. ... 30-34**

De witte stand staat hopeloos verloren. Hij probeert nog een kamikaze :

63. 16-11 06x17 64. 27-22 50-44 ! 65. 22x11 Zie **Diagram 1A**.

Ook 64. ... 12-18 wint maar de tekstzet valt veruit te verkiezen want leidt tot twee elegante winstvoeringen :

1) 66. ... 44-35 66. 19-14 34-39 67. 33x44 35x20 +
2) Zwart kiest voor de tweede optie. Heeft hij de LT voor ogen ?
66. ... 12-17 66. 11x22 44-49 ! 67. 33-29 !!

Wit is ook van de kwaadste niet. Hij ziet dat alle andere zetten toch verliezen en berust dan ook om te sterven in (Turkse) schoonheid.

67. ... 49x33 68. 28x30 25x34 +

In feite hebben we dus eigenlijk met een Turks Detail van de tweede soort te maken op een onderliggende LT. We laten hem echter in dit hoofdstukje staan.

Diagram 2 Z.a.z. Evalueer

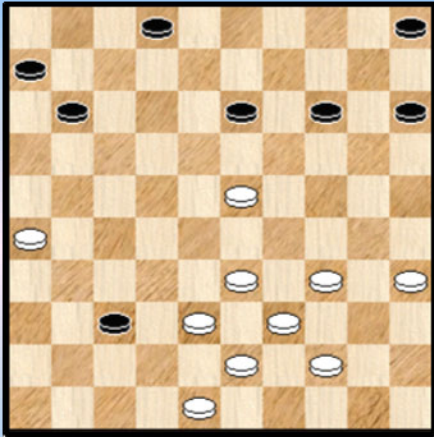
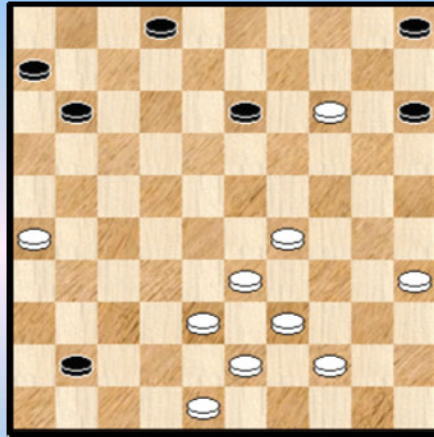

Diagram 2A 41-46 ?

Een fragment uit de partij **Pippel - Capelle**.

Zwart heeft een doorbraak voor (momenteel) twee schijven. Hij mag echter niet onmiddellijk naar 41 wegens 23-18 en 33-28 met uiteindelijk schijfwinst voor wit.

Dus komt er :

40. ... 14-19 41. 23x14 37-41 42. 34-29 ! **Diagram 2A**

42. ... 41-46 ? (aangewezen is 41-47) 43. 38-32 ! **46x38** 44. 33x42 Een loepzuivere Turkse Slag.

In de resterende 6 om 6 staat schijf 14 in dergelijke mate oppermachtig dat zwart geen enkele remisekans heeft. Zwart verloor verder kansloos.

Diagram 3 26-31 ?

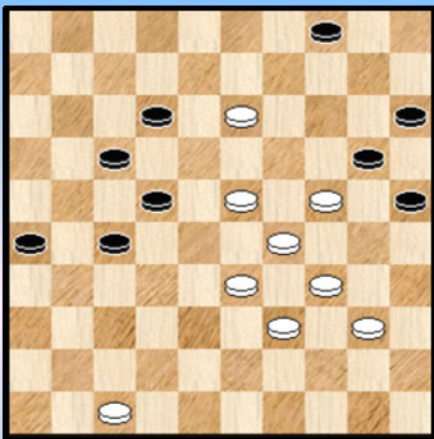
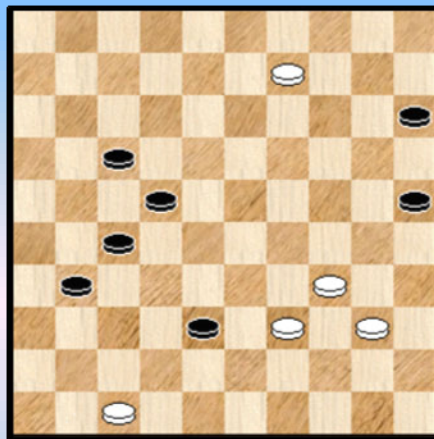

Diagram 3A Wit wint

Altsjoel - Paskevitsj.

Wit staat wat centraler maar moet oppassen dat zij niet vastloopt. Ze heeft met de laatste zet 28-23 een ruil naar 9 voorbereid.

50. ... 26-31 ?

Na 17-21 kan wit niks bereiken. We geven één enkele variant :

50. ... 17-21 51. 13-09 04x13 52. 23-18 12x23 53. 29x09 20x38 54. 09-03 22-28 55. 03-09 27-32 56. 09-14 21-27 57. 40-35 en zwart staat beter.

51. 13-09 04x13 52. 23-18 12x23 53. 29x09 20x38 Zie **diagram 3A**.

54. 09-03 ! Voor de hand liggend. Wel de enige die wint.

54. ... 22-28 ! Inderdaad de enige zet die rechtsreeks aan verlies ontsnapt. En maar hopen dat de 4 om 3 meevalt ...

55. **03x22** 27x18 56. 40-35 ! en zwart geeft (terecht) op.

Diagram 4 26-31 ?

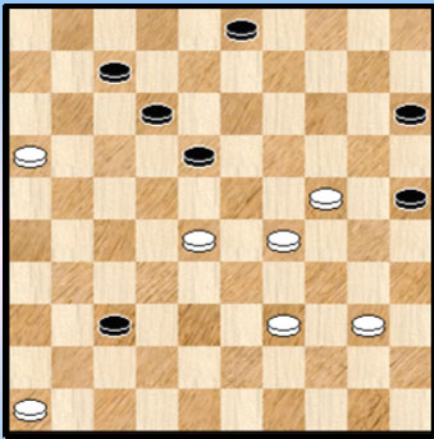
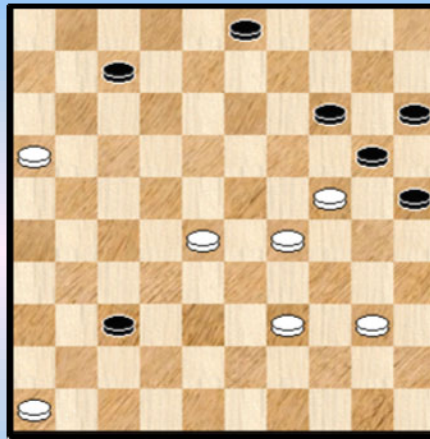

Diagram 4X Wit wint PC Blues

In de partij **Van Es - Van Reenen** kwam het tot de stand van **Diagram 4**. Zwart is doorgebroken en wit staat volledig verloren want zonder verweer. Hij besluit met een fantasietje dat evenwel niet echt goed uit de verf komt :

51. 46-41 37x46 52.16-11 **46x33** 53. 29x38 07x16 0-2

We wilden dit fragment eerst niet echt opnemen (om voor de hand liggende redenen) maar een kleine ingeving , belichaamd in **Diagram 4X** deed ons van mening veranderen.

In dit **miniatuur** , samengesteld naar het idee van het fragment , wint wit leuk :

01. 46-41 37x46 02. 16-11 **46x33** 03. 11x02 33x24 04. 02x35 20-24 05. 35x05 25-30 06. 05-23 en uiteindelijk eindigt dit uiteraard in een stand met witte dam op 50 en schijf op 45.

Voor de goede orde : het gaat hier niet om een loepzuivere Turkse Slag (zwart slaat wel Turks maar de witte dam wordt nadien niet geslagen !) maar om een uitgestelde slag. We kunnen het ook als een DIN zien. De DIN is niet van het Morf2 - type maar heeft een onderliggende Turkse slag. Ja, het doorploegen van de database heeft soms zijn leuke kanten.

Hieronder nog twee andere versies van hetzelfde idee.

Diagram 4Y Wit wint PC Blues

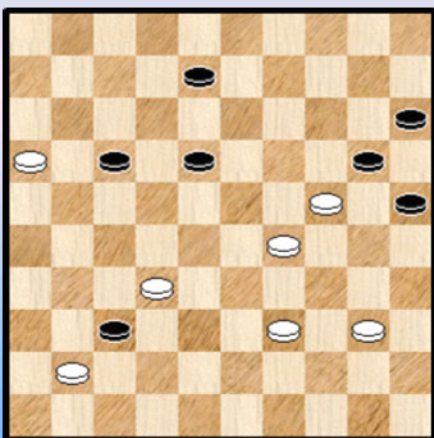
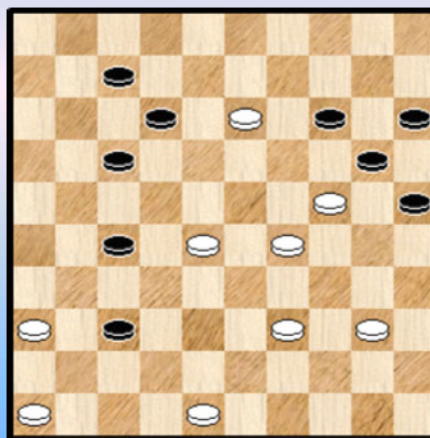

Diagram 4Z Wit wint PC Blues

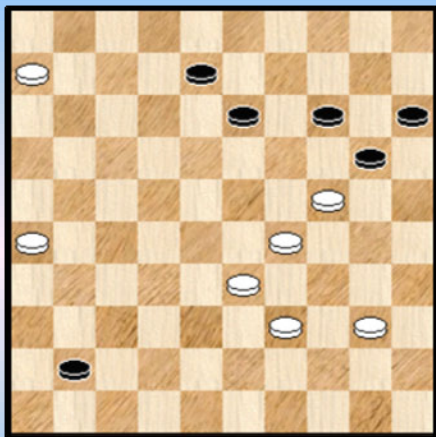
Diagram 4Y : 01. 32-28 37x46 02. 16-11 **46x33** 03. 11x02 33x24 04. 02x35 +

Diagram 4Z : 01. 13-08 **A** 12x03 02. 46-41 37x46 03. 36-31 **46x33** 04. 31x02 33x24 05. 02x35 +

A Zowel 01. 13-09 enz ... als eerst rechtstreeks 01. 46-41 enz... geven slechts remise !

Diagram 5 46-41 Uitnodiging

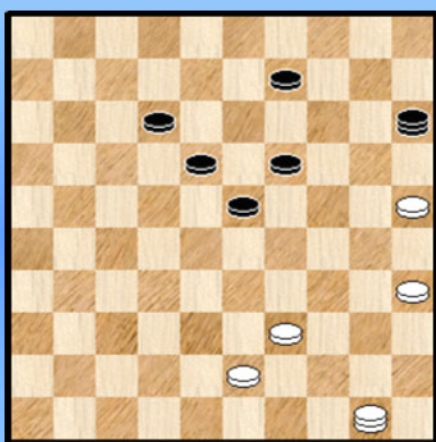
De partij **Ankersmit - Besuijen**.

De stand laat geen echte winstaspiraties toe.

Na **52**. ... 41-46 ging wit in op de uitnodiging voor een Turkse dans :

53. 33-28 **46x33** **54**. 29x38 en na enkele zetten remise.

Diagram 6 39-34 ?

55. 39-34 ?

Een begrijpelijke zet. Het openen van de lijn 50-06 en het opbouwen van een (sterkere) verdedigende positie liggen aan de basis van deze zet.

55. ... 23-28 ! **56**. 50x23 18x40 **57**.35x44 + voor zwart.

We noteren nog de volgende leuke , kleine variant :

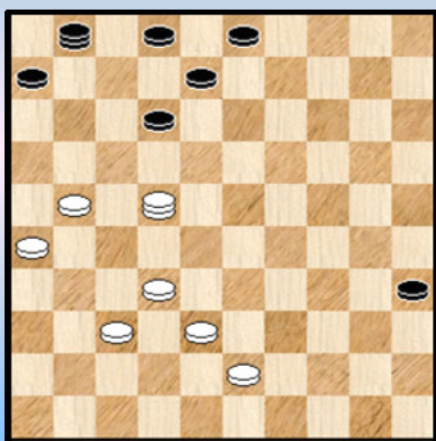
55. ... 15-47 (**55**. ... 15-24 **56**. 50-45 24x35 **57**. 25-20)

56. 43-38 15x47 **57**. 25-20 47x15 **58**. 30-24 15x44

59. 50x03 ! =

Het fragment komt uit de partij **Scholten - De Jong**.

Diagram 7 39-34 ?

Vredenberg - De Vos.

De positie van wit lijkt vrij lastig, gezien de doorstotende vrije schijf op 35. Maar daarom nog niet verloren.

De witte aktie die volgt is hoe dan ook uit den boze.

42. 21-17 ? 12x21 **43**. 26x17 01-12 !

Mogelijks heeft wit die zet wel verwacht en wou hij precies de loepzuivere Slag uitlokken. Het eindresultaat blijft in elke geval negatief ...

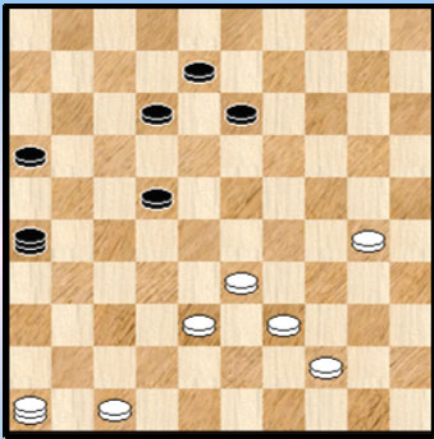
44. 38-33 ! (een andere zet valt niet te bespeuren want **44**. 22-31 laat een catastrofe achter)

44. ... **12x28** **45**. 32x23 anders slaan helpt niet 35-40 **46**. 22-33 **A** 40-45 47. 23-19 45-50 en wit geeft het op.

A 46. 23-19 40-45 47. 19-14 45-50 en wit komt een zet te laat om een tweede dam te halen.

Diagram 8 39-34 ?

Luus - Gecevicus.

Wit heeft een plusschijf en , nog erger , dreigt een witte schijf naar dam te dirigeren.

Niet te verwonderen dat zwart uitkijkt naar remise . Hij meent die **reikhalzend** te hebben gevonden in :

52. ... 22-28 ? 53. 46x01 26-21 !? 54. 33-29 ! 21x33

55. 39x28 + voor wit.

Ja, de Turkse regels gelden ook in Letland.

Diagram 9 Wit eindigt elegant

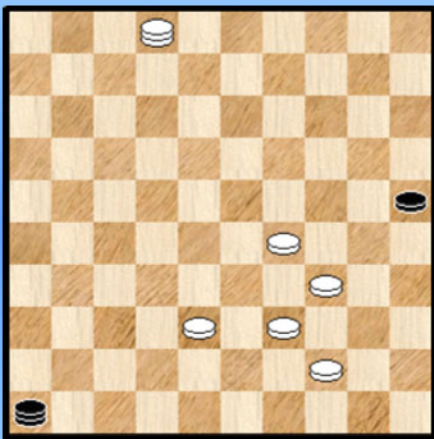

Diagram 10 21-26 ?

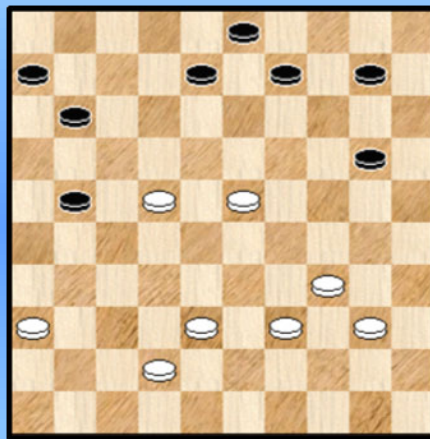

Diagram 9 : **Koopman - De Vries**. De witte stand is gewonnen maar een beetje lastig te hanteren. Wit won op elegante wijze : 55. 39-33 46-41 de beste 56. 02-19 41x05 57. 29-23 05x29 58. 33x24 25-30 59. 24x35 2-0

Diagram 10 : Wellicht de mooiste van de reeks. Uit het PK (Pools Kampioenschap) 1977.

Markovski - Jazek.

40. ... 21-26 ? 41. 36-31 ! 26x48 42. 39-33 ! 48x30 43. 40-34 30x29 44. 33x02 11-17 45. 02-13 + Van een verrassende partij - einde gesproken !

Diagram 10X Wit wint

PC Blues

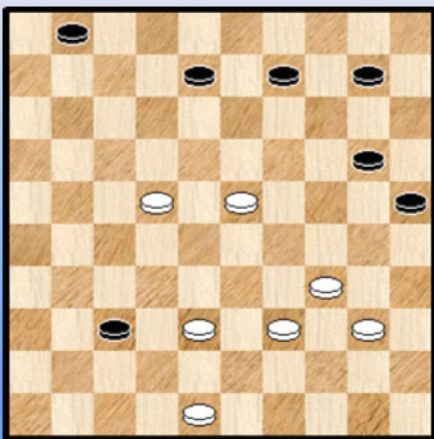
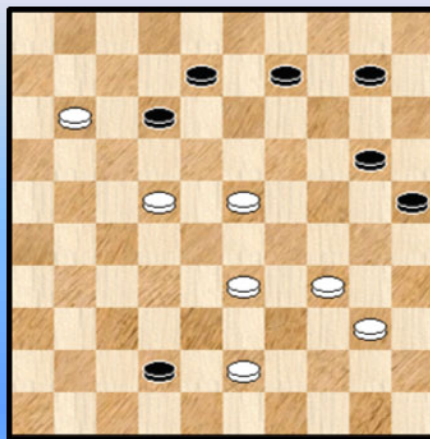

Diagram 10Y 42-48 ?

PC Blues

Het moment om gauw nog twee standen samen te stellen gebaseerd op diagram 10. Twee miniaturen.

Diagram 10X :

01. 48-42 37x48 02. 39-33 48x30 03. 40-34 **30x29** 04. 33x02 01-06 05. 02-35 **A** 06-11
06. 35-44 11-16 07. 44-49 25-30 08. 49-43 30-35 09. 43-49 16-21 10. 49x16 35-40
11. 16-11 40-45 12. 11-50 +

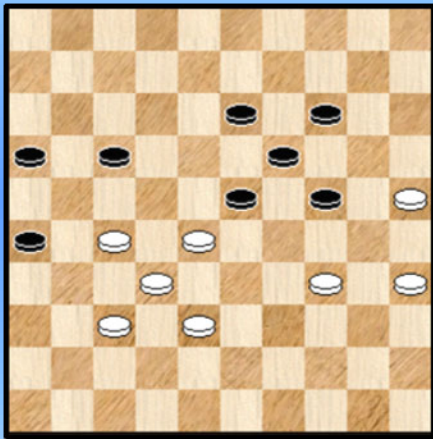
A Via een tweede weg komen we terecht bij dezelfde eindstand. Ja ,alle wegen leiden naar Rome.

05. 02-16 25-30 06. 16-43 30-35 07. 43-49 06-11 08. 49-44 11-16 09. 44-49 16-21
10. 49x16 35-40 11. 16-11 40-45 12. 11-50 +

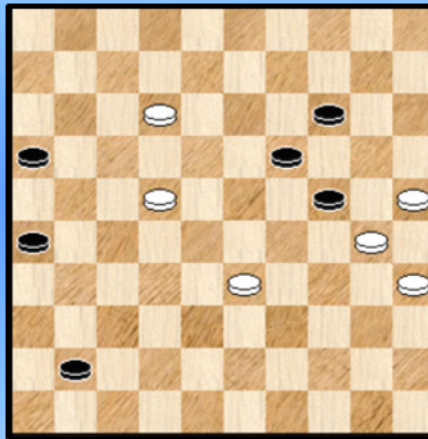
Diagram 10Y : 01. ... 42-48 **A** 02. 43-38 48x30 03. 11-07 ! 12x01 04. 40-34 **30x29** 05. 33x02 en de resterende eindstand wint zoals in voorgaand stukje.

A 01. ... 12-17 02. 40-35 17x48 03. 23-18 48x30 04. 35x02 =

Diagram 11 Wit aan zet

Diagram 11A 12-07 !

In **Diagram 11** krijgen we een klassiek standje voorgeschoteld uit de partij **Wasinski - Krajewski** uit het pools PK van 1991. Ik had het fragment iets eerder (of later) kunnen starten maar verkoos dit te doen met deze symmetrische beginstand. De stand is volkomen in evenwicht (zoals met de meeste symmetrische standen , maar niet allemaal ☺) en het mag dan ook verrassend lijken dat dit rechtstreeks uitloopt op een loepzuivere Turkse Slag.

Zou u die vanuit de beginstand al kunnen ontwarren ? Een toch wel moeilijke vraag al staat diagram 11A ernaast slecht geplaatst (om de oplossing te verraden).

Het volledig natuurlijke partijverloop :

50. 38-33 13-18 **51.** 34-30 17-21 **52.** 28-22 23-28 **53.** 32x12 21x41 Zie **diagram 11A.**
54. 12-07 !

Mogelijks heeft wit het komende afspel voor ogen. De stand loopt hoe dan ook naar remise toe.

54. ... 14-20 ! Vaak vormt deze zet de in leiding tot een rondslag van een of andere vorm. Menig speler heeft dit reeds ondervonden.

55. 25x23 41-47 **56.** 30x19 **47x28** 57. 23x32 en beide spelers kunnen op een volledig bevredigende (want Turkse) manier tot remise besluiten.

Diagram 12 12-18 ?

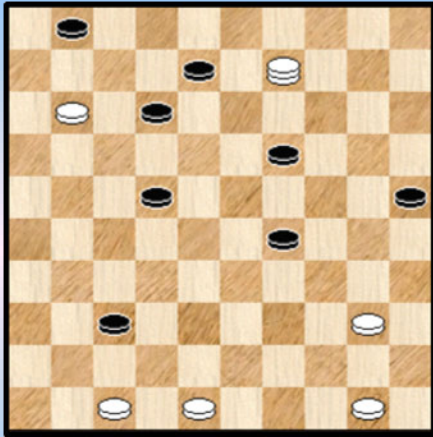
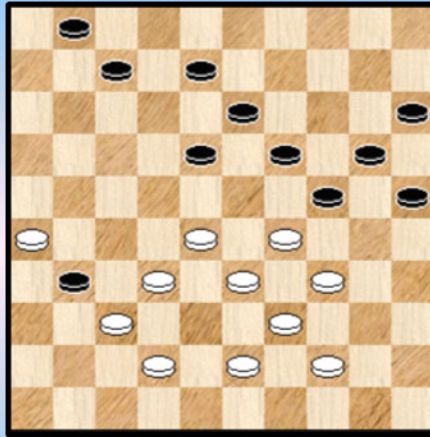

Diagram 13 07-12 ?

Diagram 12 : In de partij **Vassiljev - Trefilov** heeft wit zopas met 03-08 een aanvallende beweging gemaakt.

40 . ... 12-18 ? Nodig was 22-28 en het valt nog te bezien of wit aan beide punten kan geraken
41. 09-03 ! en verlies kan niet vermeden worden. In de partij volgde nog : **41**. ... 37-41 **42**. **03x13** +

In **Diagram 13** beginnen we het fragment een eindje vóór het Turkse gebeuren.

35. ... 07-12 ?

Een ernstige fout en de oorzaak van alle verdere problemen en het verlies van de partij. Sluiten met 08-12 was nodig.

36. 43-38 24-30

Niet echt een oplossing biedt 36. ... 31-36 37. 26-21 ! en zwart kan weinig anders dan 37. ... 18-22 38. 28x17 +1 voor wit en zonder veel twijfel een winnend partijvervolg.

37. 26-21 ! 31-36 veel beter heeft zwart niet **38**. 21-17 12x21 **39**. 28-23 19x28 **40**. 32x03 21-26
 Zie **Diagram 13A**.

Diagram 13A Hoe wint wit ?

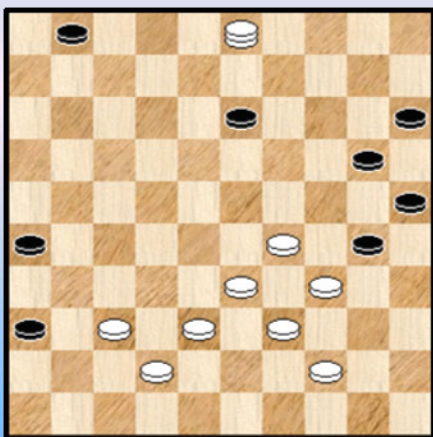
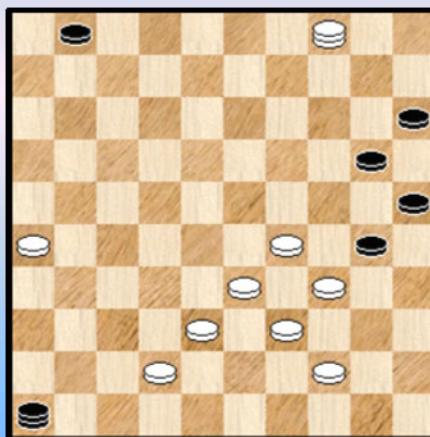

Diagram 13B 46-05 ?

41. 03-17

Het volgende kon ook voor wit : (we laten deze Turkse variant uiteraard niet "onopgeraapt" ☺)
41. 38-32 ! 26-31 **42**. 37x26 36-41 **43**. 32-28 ! 41-46 **44**. 42-38 46x10 **45**. 29-23 **10x29**

46. 33x35 +

41. ... 26-31 42. 37x26 36-41 43. 17-22 ?

Dit geeft wellicht de winst niet uit handen , maar laat toch nog tegenkansen aan zwart. Beter heeft wit in : 43. 42-37 41x43 44. 39x48 30x50 45. 17-06 50x28 46. 06x44 +

43. ... 41-46

Hier kon ook 43. ... 13-19 met volgende leuke variant als vervolg :

44. 22-36 41-47 45. 29-23 19x28 46. 33x22 30-35 47.22-17 01-07 (anders gaat wit naar dam)

48. 17-11 07x16 49. 39-33 20-24 50. 44-40 ! 35x44 51. 33-29 24x33 52. 38x29 47x20

53. 34-30 25x34 54. 26-21 16x27 55. 36x50 +

44. 22x04 46-05 ? A 45. 29-23 05x29 46. 33x35 2-0

A Als extraatje nog dit :

44. ... 01-06 45. 04-36

++ 45. ... 30-35 46. 42-37 46x40 47. 34x45 +

++ 45. ... 20-24 46. 29x20 15x24 47. 44-40 30-35 (Op 47. ... 46-10 48. 38-32 10x48 49. 36-41)

48. 33-28 35x22 49. 36x35 46-23 gedwongen 50. 38-32 23x30 51. 35x02 +

Diagram 14 07-01 ?

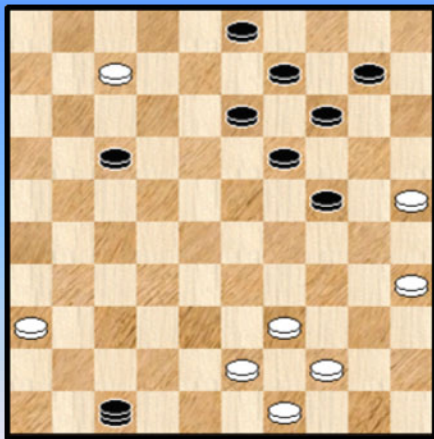

Diagram 15 Wit maakt remise

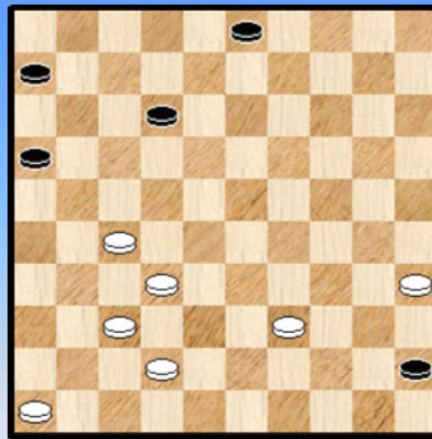

Diagram 14 : een kort fragment uit de partij **Smalbrink - Hazen**.

38. 07-01 ? Uitkijken bij het dam nemen blijft een gouden regel. Hier stond de loepzuivere Turkse Slag overigens ietwat gekamoefleerd.

38. ... 13-18 ! 39. **01x13** 19x08 + (al kreeg de witte kleur in het vervolg nog een remisekans !)

Diagram 15 kwam er na een zwarte doorbraak naar veld 45. Uit de partij **Sjainakov - Anikejev**.

39. 39-33 ! 45-50 gedwongen want één zet wachten geeft wit een vangstelling met 46-41 en de stelling moet als volkomen gelijkwaardig beschouwd worden.

40. 46-41 **50x38** 41. 32x43 en de resterende 3 om 4 kan wit zonder al te veel problemen naar remise voeren.

Diagram 16 Kan zwart remiseren ?

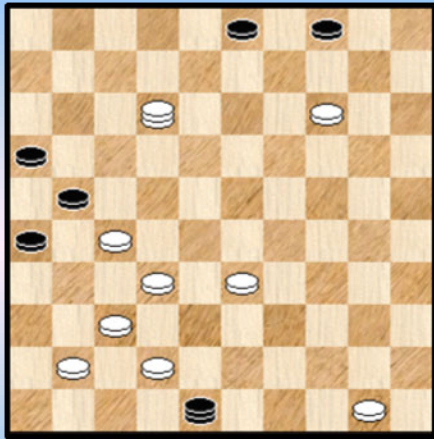
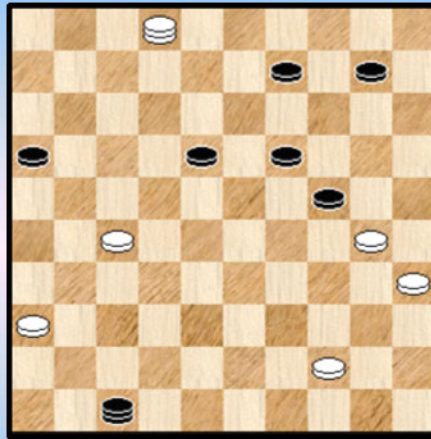

Diagram 17 Wit forceert remise

Ondanks de grote materiële achterstand van zwart (drie schijven) kan de vraag boven **Diagram 16** positief beantwoord worden. De stand komt uit de partij **Van der Schaaf - Van Amstel**.

37. ... 04-09 ! 38. 14-10 **A** 26-31 39. 37x17 48x01 over de dam en over schijf 27 =
A 38. 12-29 09x20 39. 29x15 26-31 40. 37x17 48x39 over schijf 27 =

In de partij zelf zat er een stofje in het Turkse oog :

37. ... 26-31 ? 38. 37x17 48x38 39. 32x43 2-0

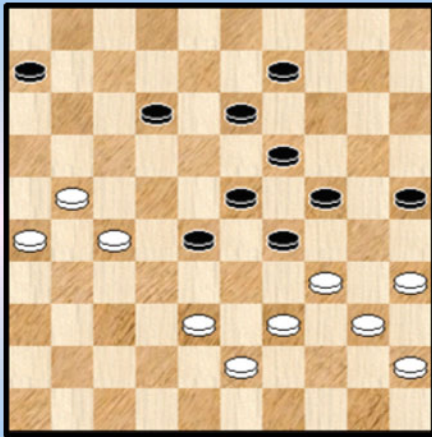
Diagram 17 pikten we op uit de partij **Mendelson - Watoetin**.

Wit forceerde remise als volgt :

43. 02-07 ! Zwart heeft niet echt e goede tegenzet.

43. ... 47-42 44. 07x13 19x08 45. 27-22 en het liep snel remise.

Diagram 18 13-18 ?

Diagram 18 , uit de partij **Lusink - Van Gelder**. Zwart staat goed , in elk geval wat beter dan wit.

Volgende spelgang zit verscholen in de diagram :

45. ...12-18 46. 21-16 18-22 47.27x18 13x22 Wit kan nu als volgt naar remise afwickelen :

48. 38-32 ! 28x37 49. 39-33 29x49 50. 34-30 25x34 51. 40x27 49x21 52. 26x17 =

In de partij loopt het aldus :

45. ... 13-18 ? 46. 38-33 29x49 47. 21-16 49x21 48. 26x08

Wit staat plots totaal verloren. Er volgde nog : **48. ... 28-32 49. 08-03 23-28**

50. 03x13 over schijf 32 19x08 51. 39-33 28x30 52. 35x24 en wit staakte de strijd na nog enkele zetten.

Diagram 19 Wit neemt doorbraak

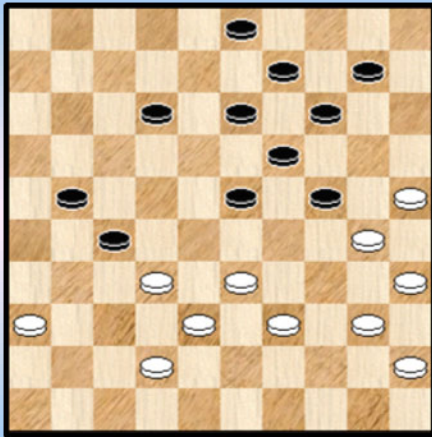
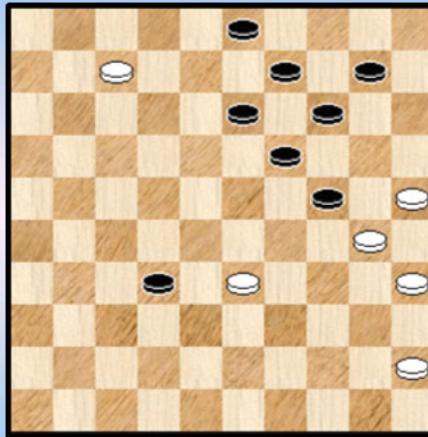

Diagram 19A 07-01 ?

In diagram 19 (partij **Lakhal - Bonnard**) neemt wit een doorbraak :
39. 36-31 27x36 **40.** 32-27 21x34 **41.** 40x07 36-41 **42.** 42-37 41x32 Zie **diagram 19A.**

43. 07-01 ? Beslist een fout van wit al zal dit in het resultaat niet tot uiting komen.
 Beter had wit in : **43.** 07-02 waarna wit even goed staat.

43. ... 13-18 ! **44.** 01x13 19x08 **45.** 33-28 32x23 **46.** 30-24 en wit zal met de hakken over de sloot remise behalen.

Diagram 20 Wit aan zet

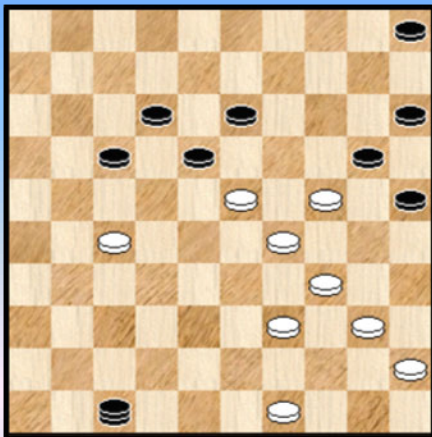
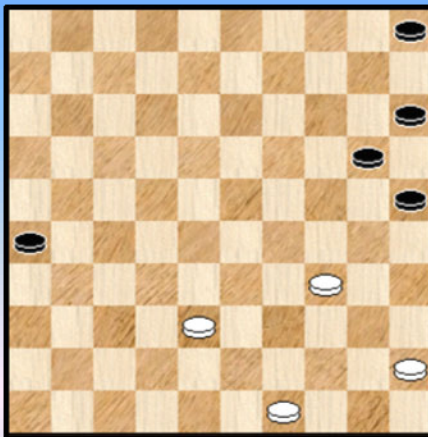
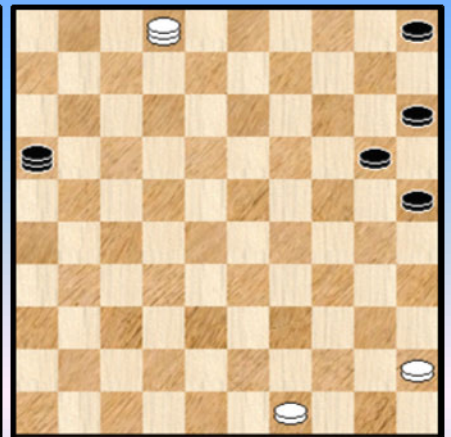

Diagram 20A Wat blijft

Dia 20B 02-19 ?

In **Diagram 20** staat zwart overduidelijk gewonnen. Hij slaagt er niettemin in toch even in de afgrond in te kijken. De remise - afgrond. Het fragment komt uit de partij **Haverkamp - Broekman**. We volgen even het verloop mee.

43. 27-21 17x26 **44.** 23-19 47-41 ?
 Niet al te moeilijk lijkt : **44.** ... 47-33 **45.** 19x17 33x21 +

45. 19x17 18-22 **46.** 17x28 **41x33** **47.** 29x38 **Diagram 20A.**

Mogelijks wil zwart het te mooi afmaken - op Turkse wijze - maar de resterende stand is wel degelijk remise ... Akkoord, het uitzicht zou dit niet onmiddellijk laten vermoeden. Het vervolg is nochtans eenvoudig rechtdoor te spelen. Gezien de uitslag uiteindelijk toch 0-2 werd moeten we nu ook wel laten zien waar het later misging.

47. ... 26-31 **48.** 38-32 31-36 **49.** 32-28 36-41 **50.** 28-22 41-46 **51.** 22-17 46-14

52. 34-29 14-03 53. 17-11 03-12 54. 11-06 12x34 55. 06-01 34-48 56. 01-40 48-37
 57. 40-35 37-14 58. 35-02 14-28 59. 02-35 28-11 60. 35-02 11-16 Zie Diagram 20B.
 61. 02-19 ?

Na 02-35 of 02-13 was er geen vuiltje aan de lucht. Immers zwart mag perfect de lijn 35-02 veroveren.
 61. ... 16-02 ! en wellicht ziet wit pas dat (bijvoorbeeld) 19-23 niet gaat wegens 02-19 ! +

Ons volgend fragment is een "specialletje". Iets speciaals dus.

Om het in te leiden stellen we even volgende vraag : zou het mogelijk zijn een partij te vinden waarin niet één maar twee loepzuivere Turkse Slagen optreden ? We stooten inderdaad op een dergelijk exemplaar. Dat we met enige omzichtigheid dienen te behandelen. Het gaat om een volledig symmetrische partij. Het symmetrische aspekt , de aanwezigheid van de twee loepzuivere Turkse Slagen alsook de keuze van bepaalde zetten en andere bijkomende elementen , het moeten allemaal als ernstige indicaties beschouwd worden dat het gaat om een **kompositie** partij.

Daarom geven we hieronder de ganse partij, zonder enige kommentaar. Wel met enkele diagrammen op aangepaste plaatsen. In elk geval een leuk idee. Hier komt de partij **Fijn van Draat - Hoogakker**

01. 32-27 19-24 02. 38-32 13-19 03. 43-38 08-13 04. 48-43 03-08 05. 31-26 20-25
 06. 36-31 15-20 07. 41-36 10-15 08. 47-41 04-10 09. 33-28 18-23 10. 27-22 24-29
 11. 31-27 20-24 12. 36-31 15-20 13. 39-33 12-18 **Diagram 21** 14. 35-30 24x35 15. 33x04 16-21
 16. 27x16 18x47 **Diagram 21A** 17. 46-41 47x36 18. 37-31 **36x37** 19. 32x41 **Diagram 21B**
 19. ... 05-10 20. 04x15 14-20 21. **15x14** 19x10 **Diagram 21C** 22. 41-37 10-14 23. 34-29 17-22
 24. 40-34 11-17 25. 29-24 22-27 26. 34-30 25x34 27. 24-19 14x23 28. 44-40 35x44
 29. 49x09 17-21 30. 26x17 27-32 31. 37x28 07-11 32. 16x07 02x42 1-1

Diagram 21 Wit aan zet

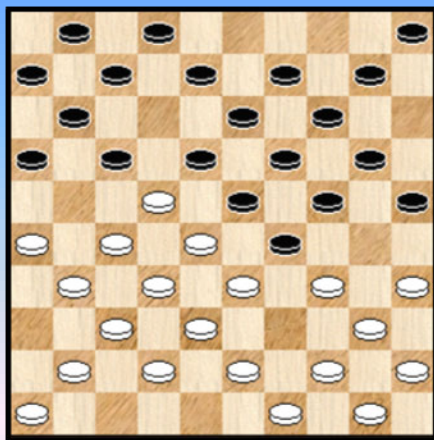

Diagram 21A Wit aan zet

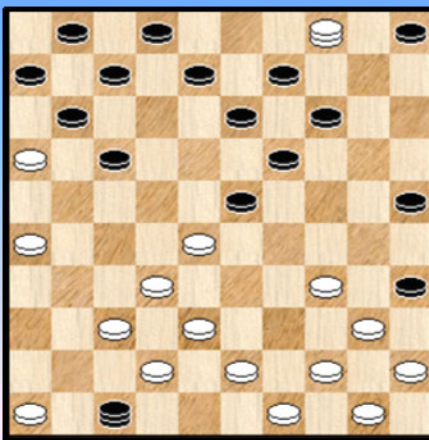

Diagram 21B Zwart aan zet

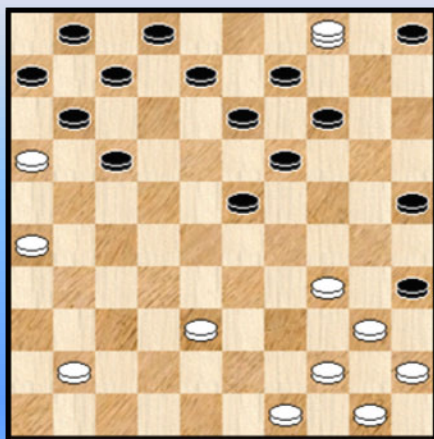
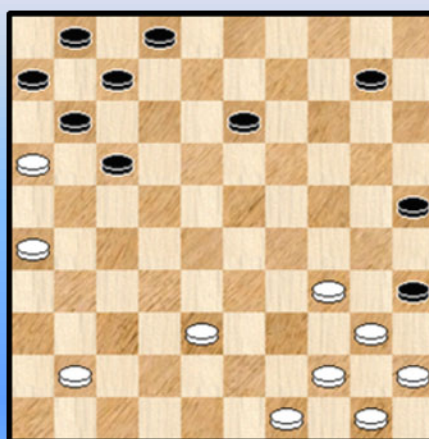

Diagram 21C Wat blijft

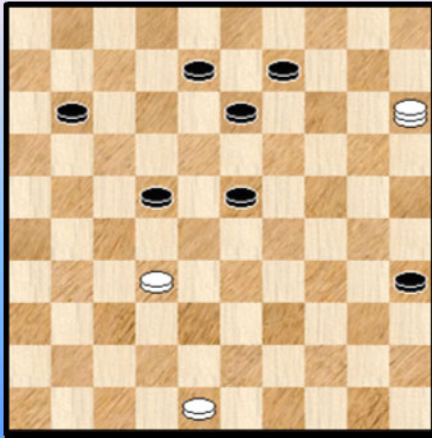

De dam is foetsie en tot overmaat van ramp blijkt de resterende stand zowaar remise.

Gelukkig zal wit enig mededogen kennen en de remise laten liggen. We lopen nog even door tot aan dit foutje.

49. ... 02-07 50. 33-29 03-09 51.29-24 ? (51. 30-24 leidt tot remise) 09-13 52. 24-20 19-23
53. 20x09 13x04 54. 25-20 23-28 55. 20-14 28-32 56. 30-24 32-37 57. 24-20 37-41
58. 20-15 41-46 59. 15-10 04x15 60. 14-09 46-14 0-2

Diagram 24 15-20 ?

Guichet - Bader.

Wit wou te snel remise maken :

55. 15-20 ? 09-14 ! 56. 20x19 13x24 en de resterende 3 om 2 wint gemakkelijk voor zwart.

Merkwaardigerwijze geven de meeste witte zetten in de diagramstand remise ! Al blijft het uitwerken ervan telkens een hele karwei omdat in nogal wat gevallen er uiteindelijk een 4 (1 dam + 3 schijven) om 2 (1 dam + 1 schijf) op het bord komt en dergelijke standen op hun beurt met de nodige takt moeten behandeld worden.

- - - - - o - O - o - - - - -

The database strikes back - Techniek - Volle Turkse Slagen

Diagram 1 Wit aan zet

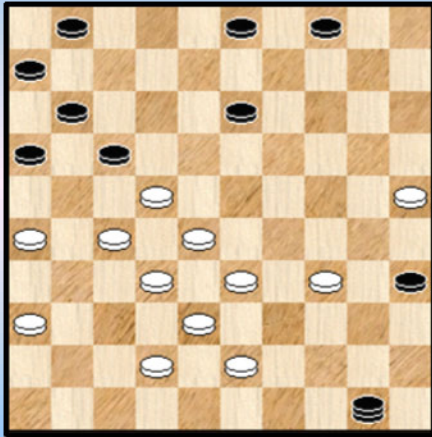
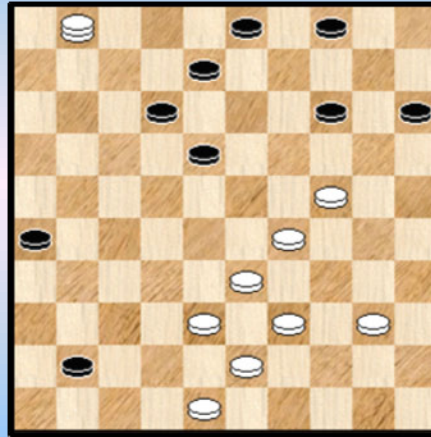

Diagram 2 41-46 ?

Diagram 1 komt uit de partij **Manin - Suedois**.

Zwart kan winnen met 37. ... 13-19 38. 33-29 (of ?) 17-21 39. 26x17 50-39 ! +

Zwart wil het anders doen :

37. ... 50-45 ? 38. 27-21 ! **45x39** 39. 33x44 16x27 40. 32x12 + Inderdaad staat de stand materieel gelijk maar zwart staat wel (bijna) zo door als een pier. Wit won dan verder ook.

De uitgevoerde slag is geen loepzuivere slag (de steunschijf wordt niet geslagen , dus niet één van de 80 basisvormen) maar wel een volle Turkse Slag. De stopschijf wordt immers geslagen.

Diagram 2 kwam voor in de partij **Ham - Hoogh**.

42. ... 41-46 ? 43. 38-32 **46x38** 44.33x42.

Naar het resultaat toe moet 41-46 niet echt een als een foutzet bestempeld worden. Na het afnemen van de dam houdt zwart drie schijven compensatie over. De stand als remise ingeschat worden. Natuurlijk speelt zwart de rest van de partij dan tegen een dam. Een zware tak waar menig speler (om diverse redenen) tegen opziet. In de partij ging zwart overigens ook effectief in de fout.

Terzijde : we hebben te maken met een volle slag (naar dus geen loepzuivere).

Diagram 3 13-18 ?

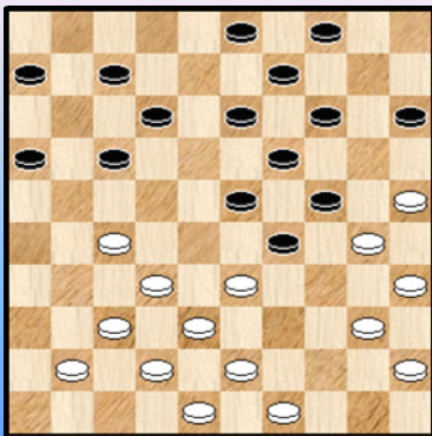
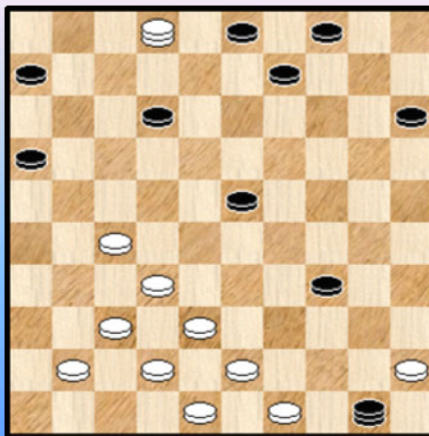
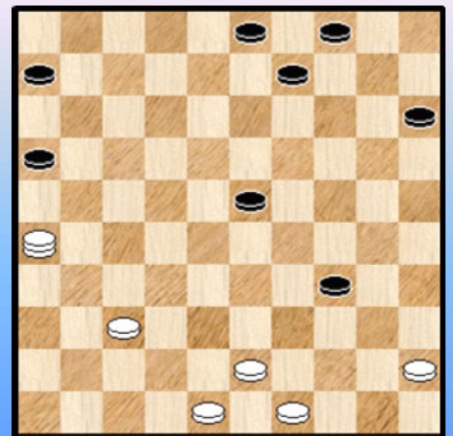

Diagram 3A 38-33 !

Dia 3B Z.a.z.

Van Dijk - Kloppenburg. De stand van **Diagram 3** heeft een hoog combinatief gehalte met niet minder dan drie verrassende combinaties :

=> 22. ... 12-18 ? 23. 40-34 29x40 24. 35x44 24x35 25. 33-29 23x34 26. 27-22 17x28
27. 32x01 34-40 28. 45x34 13-18 29. 01x29 19-24 30. 29x20 15x24 + voor wit

=> 22. ... 04-10 ? 23. 40-34 29x40 24. 35x44 24x35 25. 33-29 23x34 26. 25-20 15x24
27. 44-40 35x44 28. 49x20 14x25 29. 27-22 17x28 30. 32x05 ! + voor wit

=> Nummer drie van het combinatief drietel hoort thuis in het partijvervolg :

22. ... 13-18 ? 23. 25-20 14x34 24. 35-30 24x44 25. 33x02 44-50 **Diagram 3A**
26. 38-33 ! **50x38** 27. 02-08 38x21 28. 08x26 **Diagram 3B.**

De resterende stand is wellicht niet blijvend verdedigbaar.

In de partij ging het al onmiddellijk fout met 28. ... 15-20 ? 29. 26-12 23-29 30. 43-39 34x43
31. 12x40 en zwart verloor.

Via 28. ...09-14 ! had zwart nog even kunnen standhouden. 29. 26-12 mag dan immers niet wegens het verrassende 34-39 ! met remise.

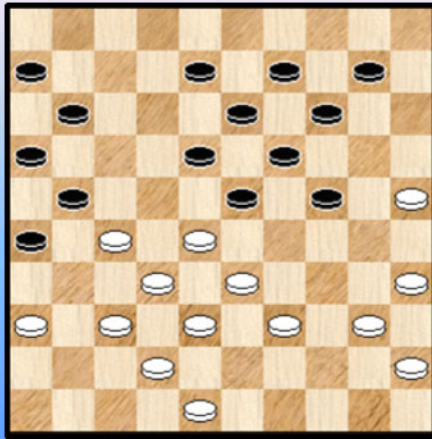
- - - - - o - O - o - - - - -

The database strikes back - Techniek - Morf2

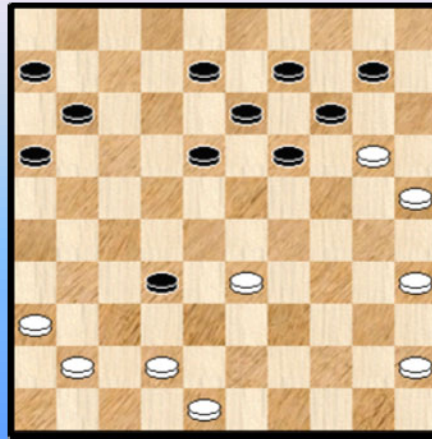
We nemen een lijke in de partij **Bruch - Fanelli** uit het Italiaanse Kampioenschap van 1974. Het fragment wordt ook vermeld in het boek van Arie van der Stoep onder de nummer 116. Het Turkse element daarin is niet zo bijzonder groot. Maar we nemen het toch mee, ook al omdat we nog een inleidende combinatie meepikken en verder ook een stukje eindspel uit de partij meegeven.

We gaan dus naar het zuiden.

Diagram 1 Wit aan zet

Diagram 1A

In **diagram 1** heeft wit een sterke voortzetting in de **Ghestem** - doorstoot :

29. 28-22 ! 11-17 (ook 08-12 lijkt te kunnen maar het spelen van dergelijke zet gaat gepaard met het fors verhogen van de adrenaline)
30. 22x11 06x17 31. 33-28 17-22 **ABC** 32. 28x17 21x12 33. 39-33 23-29 34. 33-28 18-23
35. 37-31 26x37 36. 42x31 en een voor wit berg bevredigende stand. Mét de nodige aanknopingspunten voor het vervolg.

A 31. ... 23-28 kan natuurlijk niet

B 31. ... 24-29 32. 27-22 18x27 33. 37-31 26x37 34. 42x11 16x07 35. 39-33 +

C 31. ... 10-15 32. 37-31 ! 26x37 33. 42x31 met een erg voordelige stand voor wit

Vreemd genoeg herbergt de stand naast deze (erg interessante) Ghestem - doorstoot ook een combinatie. Een combinatie die thuishoort in de klassieke standen en die men slechts zelden tegenkomt. De witspeler besluit zich in te laten op de combinatie. "Zich Inlaten" moet allicht meer passend zijn dan "de combinatie nemen" want de resultaten laten zich niet zo makkelijk voorspellen.

29. 37-31 ! 26x37 **30.** 32x41 ! de kenmerkende zet van de combinatie 21x34 **31.** 40x20 23x32

Diagram 1A

Nu gaat niet :

32. 33-28 32x23 33. 20-15 11-17 34. 15x04 19-24 35. 41-37 13-19 36. 04x11 06x17 en de stand is materieel gelijk, maar zwart heeft de beste papieren. Wit moet dus nu doorzetten met 20-15.

32. 20-15 32-38 Zwart kiest voor deze schijnbaar verplichte voortzetting. Verrassend komt een andere mogelijkheid nog iets meer in aanmerking :

32. ... 18-22 ! 33. 15x04 13-18 34. 04x02 (de beste) 32-38 35. 02x30 38x47

++ 36. 30-34 47x40 37. 45x34 Met een schijf minder staat wit toch wat beter maar van winstvoering kan absoluut geen sprake zijn , bijvoorbeeld : 37. ... 16-21 38. 35-30 11-17 39. 30-24 14-19

40. 24x13 18x09 41. 25-20 22-28 42. 34-29 =

++ 36. 33-29 47x15 37. 30-34 22-28 38. 34x01 28-33 en schijf 33 valt niet te veroveren zonder tegenprestatie.

33. 15x04 38x29

Inderdaad kan zwart het best niet naar dam slaan :

33. ... 38x47 34. 04-15 47x29 35. 15x38 en zwart moet zich in deze stand toch wel zorgen maken.

34.45-40 ? Zie **diagram 1B**.

De laatste witte zet moet wel degelijk van een vraagteken voorzien worden. Naar het analytisch resultaat gesproken dan. Want ongewone stellingbeelden (en de aanwezigheid van de dam) doen de moeilijkheden voor beide spelers sterk toenemen en we mogen daar zeker niet de spelers te snel mee lastig vallen.

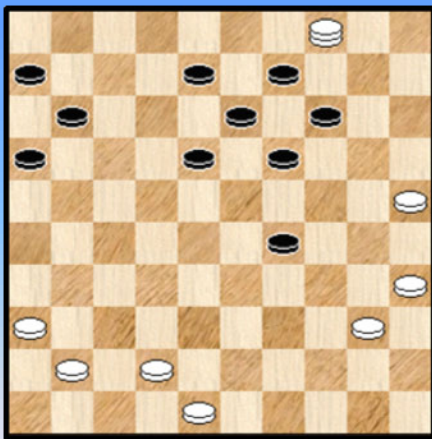
De reden van het foute karakter zal verderop vanzelf duidelijk worden (ziet u het overigens al ?)

In plaatst van de tekstzet had wit beter gekund met :

34. 42-38 08-12 (niet 34. ... 19-24 wegens 35. 04-15 +) 35. 38-33 29x38 36. 04-15 38-43

37. 48x39 11-17 en de witte kansen op een overwinning blijven in elk geval in stand.

Diagram 1B Zwart aan zet

34. ... 16-21 ? Zwart heeft wellicht een plan in gedachten om de witte dam onschadelijk te maken. Een fout plan omdat dit hem met schijfverlies opzadelt.

Aangewezen was :

34. ... 19-24 !

++ 35. 04-15 29-34 36. 15x03 34x45 =

De ongelukkige plaatsing van de schijf op 40 laat een finesse toe.

++ 35. 40-34 29x40 36. 35x44 11-17 37. 36-31 13-19 38. 04x11 06x17 =

++ 35. 42-38 11-17 36. 04-15 29-34 37. 15x03 34x45 38. 03x26 45-50 en de zwarte stelling (hoewel nadelig) zal houdbaar blijken.

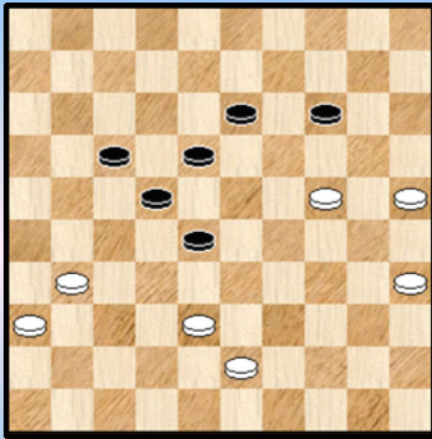
35. 04-15 Wit heeft inderdaad geen reden om niet op de plannen van zwart in te gaan.

35. ... 21-27 ! 36. 15x23 19x28

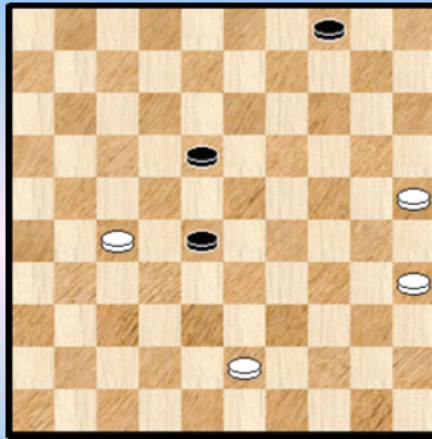
Wit houdt aan de Morf2 Slag een volle schijf over. En kan dan ook , weliswaar na wat zweetdruppels te hebben wegveegd , met enige tevredenheid terugblikken op de voorbije bord - activiteiten.

We nemen nog een stukje eindspel mee uit dezelfde partij. Ondanks de schijf voorsprong na het "Turkse fragment" kon de stelling niet zomaar gewonnen verklaard worden. De einduitslag van de partij (1-1) bevestigt dit ook. Toch bevatte het eindspel winst voor wit. We zouden dit - eerder dan een fraaie - vooral als een **praktische** winst beschouwen. De te behalen punten tellen even zwaar mee.

Diagram 1C Wit aan zet

(Analyse) Diagram 1D

We starten bij **Diagram 1C**.

Deze stand, met wit aan zet, moet wellicht gewonnen verklaard worden voor wit. Om de winst er effectief uit te halen in de partij blijft een ander paar mouwen. Niet zozeer omdat de eerste zet problemen geeft.

44. 24-20 Duidelijk de enige zet die kans biedt op winst.

44. ... 17-21 Even duidelijk de enige zet die zwart ter beschikking heeft

45. 20x09 13x04

46. 31-26 ?? Een toch wel erge fout. Na de tekstzet heeft wit geen schijn van kans meer op winst. Meer zelfs, er ligt een gelijkwaardige remise in het verschieft voor zwart na 46. ... 31-27.

Hoe kwam zwart erbij dergelijke a - positionele zet te spelen? Mogelijks omdat hij na het voor de hand liggende 31-27 in de resterende 4 om 3 absoluut geen winst meer verwachtte. Maar die zit er wel degelijk nog in. Zij het niet vanzelfsprekend.

46. 31-27 21x32 47. 38x27 22x31 48. 36x27 **Diagram 1D**

De vier om drie stand in kwestie. We bekijken de zwarte antwoorden:

=> 48. ... 04-09 49. 25-20 18-23 50. 35-30 23-29 51. 20-15 ! 09-14 **A** 52. 30-24 29x20
53. 15x24 +

A 51. ... 09-13 kan uiteraard niet wegens 52.15-10 en verder ook niet: 51. ... 28-33 52. 30-24 !
29x20 53. 15x24 +

Kortom het blijkt duidelijk waar het schoentje wringt voor zwart: de **witte randschijf op 15** en de eraan gekoppelde **terugruil** die een winnende stand overlaat. Mogelijks is deze finesse vooral belangwekkend in standen met een verschil van 1 schijf in de getalsterkte tussen de kleuren.

Ook in de andere varianten komt dit spelbeeld terug:

=> 48. ... 04-10 49. 25-20 18-23 50. 35-30 23-29 51. 20-15 ! 10-14 52. 30-24 29x20 53. 15x24 +
=> 48. ... 18-23 49. 35-30 28-33 50. 30-24 04-09 51. 25-20 ! 23-29 52. 20-15 29x20 53. 15x24 +
=> 48. ... 28-33 49. 35-30 18-23 50. 30-24 04-09 51. 25-20 ! 23-29 52. 20-15 29x20 53. 15x24 +

Diagram 2 Wit doet lokzet

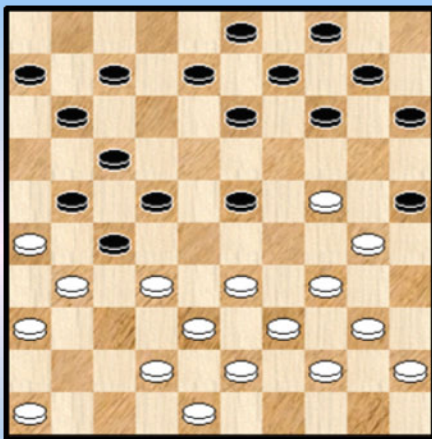
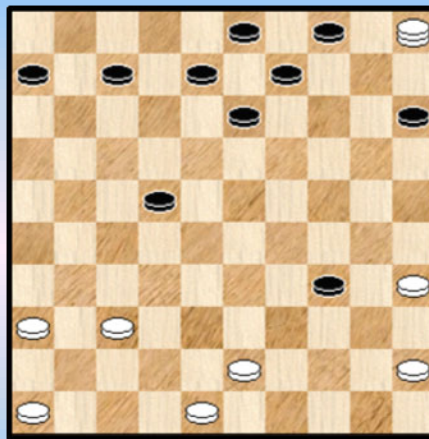

Diagram 2A

Het inleiden van het volgend fragment valt niet mee. Plaatst wit hier een lokzet ? Of heeft hij niet gezien dat hij een dam openzet ? In de titel heb ik voor de eerste optie gekozen. Het eerste deel van het fragment heeft niks te maken met Turkse geplogenheden maar moet gezien worden als aanzet om de stand te bereiken. Een mooie combinatie nemen we trouwens altijd mee 😊 .

De partij **Balcerowicz - Kucinski** uit het PK 1997 (pools Kampioenschap)

20. 40-35 ! 23-29 ? 21. 34x23 25x34 22. 39x30 22-28 23. 31x22 (23. 33x22 27x20 +1) 28x50
 24. 42-37 ! 17x19 25. 26x17 11x22 26. 24-20 14x34 27. 38-33 50x28 28. 32x05 **Diagram 2A**

Een combinatie gevolgd door een tegencombinatie. Niet alledaags dus.

Zwart met een schijf minder staat nu voor een bijzonder moeilijke keuze , een **dilemma** zeg maar.

Hij kan onmiddellijk met een **Morf2** de dam onschadelijk maken en verliest daarbij uiteindelijk een schijf. Het grote voordeel van deze optie is de dat de situatie uitgeklaard wordt. Zwart weet precies waaraan zich te houden : met een schijf minder proberen aan remise te komen. Niet makkelijk maar niet onmogelijk en vooral in de "aanvangstand" is er geen bijkomend positioneel nadeel.

De tweede optie is de strijd aan te gaan met de dam. Zwart heeft drie schijven "voorsprong". Indien wit de dam veilig in stelling kan brengen geen gemakkelijke opgave. Want erg lastig te spelen.

In de partij kiest zwart voor de eenvoudigste keuze :

28. .. 13-19 29. **05x13** 09x18 +1 voor wit die later de partij won.

We keken nog heel even na wat er kon volgen in de andere optie :

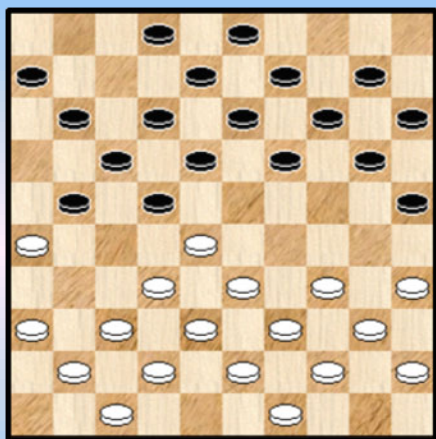
28. ... 13-18 29. 05-32

Wit moet inderdaad onmiddellijk weg : bijvoorbeeld 29. 43-39 34x43 30. 48x39 07-12 !
 31. 05-32 09-14 32. 32x10 18-23 33. 10x11 06x17 =

29. ... 07-12 dreigt met het afnemen van de dam.

30. 43-39 34x43 31. 32x49 waarmee wit een bevredigende opstelling heeft bereikt en kan gaan werken aan het vervolgtraject ...

Diagram 3 Wit doet lokzet

Janssen Van Doorn - Beening.

17. 37-31 ?! 25-30 ? 18. 35x24 A 19x30 19. 34x25 18-23
 20. 28x19 14x23 21. 25x05 22-28 22. 33x22 17x46
 23. 05x18 13x22 24. 40-34 22-27 25. 31x22 46-10
 26. 47-41 10x46 27. 39-33 46-10 28. 42-37 10x46
 29. 33-28 46x40 30. 45x34 + voor wit

A 18. 34x25 19-23 19. 28x19 14x23 20. 25x05 22-28
 21. 33x22 17x46 22. 05x07 02x11 23. 40-34 46-05
 24. 47-41 05x46 25. 42-37 46x40 26. 45x34 +1

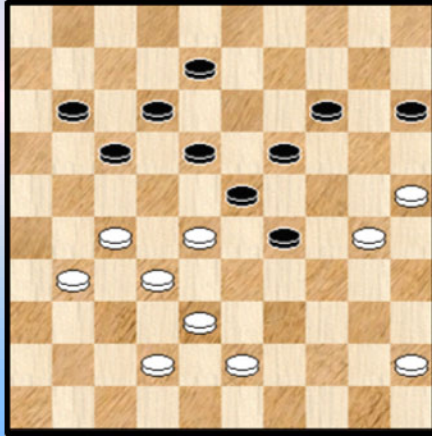
- - - - - o - O - o - - - - -

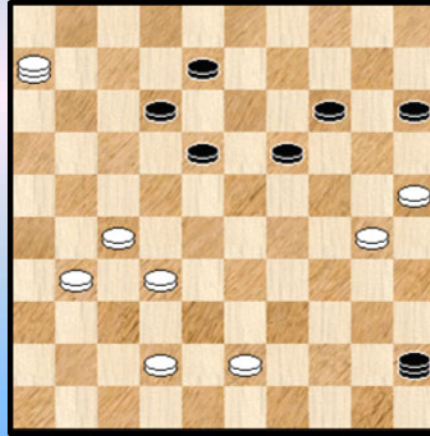
The database strikes back - Techniek - DIN

De partij **Prouteau - Blanpain**.

Diagram 1 Wit behaalt voordeel

Diagram 1A

50. 45-40 !

Zeer terecht kiest wit voor deze zet. Hij moet er vooral niet mee wachten :

50. 31-26 ? 11-16 51. 45-40 17-22 52. 28x17 12x21 53. 26x17 29-33 54. 38x29 23x45 en zwart wint.

50. ... 17-22 gedwongen want :

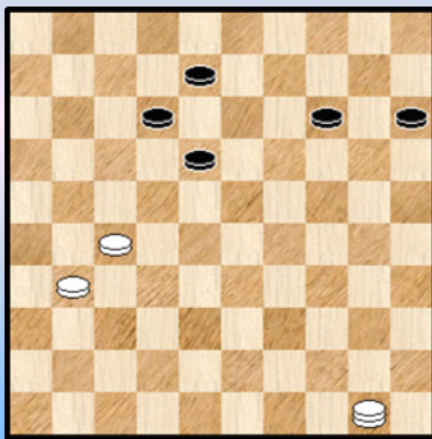
=> 50. ... 08-13 51. 40-34 29x40 52. 30-24 19x30 53. 28x08 12x03 54. 25x45 **+1**

=> 50. ... 11-16 51. 40-34 29x40 52. 30-24 19x30 53. 28x10 15x04 54. 25x45 **+1**

51. 28x06 29-33 52. 38x29 23x45 53. 06-01 45-50 54. 01-06 50-45 Vier achtereenvolgende en korrekte triktrak - zetten resulteren in **Diagram 1A**. De stelling is rijp voor een kombinateve inbreng :

55. 30-24 ! 19x30 56. 25x34 45x39 57. 06x50 Een DIN dus. **Diagram 1B**.

Diagram 1B

Hoe moeten we de nu ontstane stelling evalueren ?

Uit de titel boven Diagram 1 kan men het antwoord wellicht afleiden : wit staat (uiteraard) voordelig maar kan geen winstvoering opbouwen.

We nemen een tweetal varianten door ter ondersteuning van het beweerde :

57. ... 18-23 58. 27-21 wit moet inderdaad trachten zo snel mogelijk door te breken.

58. ... 23-29 59. 21-16 29-34 60. 16-11 12-17

61. 11x22 34-40 62. 31-26 08-13 63. 26-21 14-19

64. 21-17 19-24 65. 17-12 24-29 en nu

++ 66. 22-17 29-33 67. 50x09 40-44 =

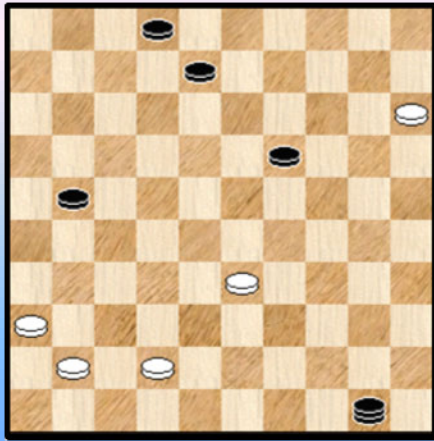
++ 66. 12-07 29-33 67. 50x28 13-19 68. 28x05 40-44 =

Tot daar het analytisch onderzoek. We weten natuurlijk allemaal dat dit niet steeds in perfecte overeenstemming is met de effectieve uitslag van de partij ☺ . Hoe verliep het in de partij ?

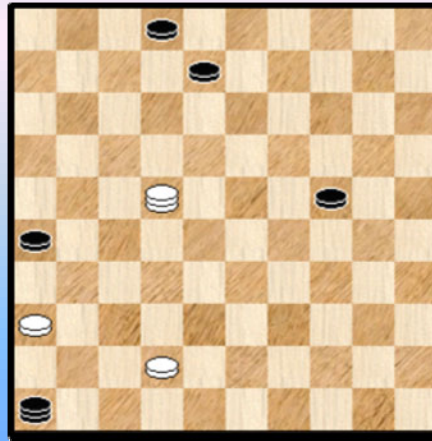
57. ... 08-13 ? Zwart onderkent de problematiek niet en staat na deze zet verloren.

58. 27-21 14-19 59. 31-26 19-24 60. 21-17 ! 12x21 61. 26x17 2-0 Zwart geeft hier (terecht) op. Wit kan een tweede dam halen en tegen die overmacht kan zwart niet op.

Diagram 2 33-28 ?

(Analyse) Diagram 2A

In de partij **Fennema - Knipper** heeft zwart zopas dam genomen met 45-50.

50. 33-28 ? 50x22 51. 15-10 moet wel 22-04 ! 52. 10-05 02-07 ! 53. **05x13** 04x48 0-2

Een DIN. Had wit nog een remisekans in Diagram 2 ?

50. 33-29

Wit kan twee wegen uit , beiden leiden naar standen die erg moeilijk zijn. Praktisch gesproken zal de verdediging nogal eens sneller in de fout gaan. We geven enkele varianten :

=> 50. ... 50-22

Nu mag opnieuw niet 51. 15-10 22-04 52. 10-05 02-07 ! 53. **05x13** 04x34 +
51. 29-24 19x30 52. 15-10 30-34 53.10-04 en wit krijgt het erg moeilijk.

We lopen de variant nog even verder af : 53. ... 22-17 54. 04-18 34-39 55. 18-40 17-28 **X1**

56. 40-49 28x46 57. 49x16 ... Voor meer besluiten hebben we eigenlijk Kingsrow nodig.

X1 op 55. ... 39-43 ? 56. 42-38 43x32 57. 40-49 =

=> 50. ... 50-45 51. 15-10 45x46 52. 10-04 19-24 53. 04-09 21-26 54. 09-22 Zie **Diagram 2A**
De aangegeven spelgang lijkt redelijk eenduidig. Dat zwarte winst van de nu ontstane (en **ietwat intrigerende**) stand niet als vanzelfsprekend moet aanvaard worden tonen we als volgt :

++ 54. ... 24-30 ? 55.22-39 30-35 56. 42-38 = want de dreiging 57. 36-31 26x37 58. 38-32 37x28
59. 39x03 valt niet te pareren. Ook in andere varianten komt dezelfde dreiging vaak naar voren.

++ 54. ... 08-12 ? 55.22-33 24-30 56. 33-39 30-35 57. 42-38 02-08 58. 39-34 12-17
59. 34-39 17-21 60. 36-31 26x37 61. 38-32 37x28 62. 39x03 =

++ 54. .... 24-29 ? 55. 42-38 46-23 56. 22-44 23-18 57. 38-32 18-12 58. 44-39 12-21
59. 39-48 21x38 60. 36-31 26x37 61. 48x03 =

++ 54. ... 02-07 ? 55. 42-38 46-10 56. 22-44 07-12 (om de dreiging 36-31 enz. ... te pareren)
57. 44-35 10-19 58. 38-32 =

++ 54. ... 46-10 55. 22-17 08-13 56. 42-38 10-15 57. 17-39 15-04 58. 39-28 24-30
59. 36-31 26x37 60. 28x41 =

Bij deze variant horen twee opmerkingen :

1) De variant toont hoe in bepaalde situaties de (belangrijke) 05-46 lijn kan "veroverd" worden

2) We stoppen de variant bij zet 60 na en afruil en schrijven erbij : remise. Hoewel korrekt is dit natuurlijk een beetje gemakkelijk en zouden we dit moeten toelichten. Hetgeen we overigens niet doen. Het eigenlijke punt hierbij is dat het voor een praktijkspeler juist heel belangrijk is te weten wanneer in een stand van 1 Dam + 4 schijven versus 1 Dam plus twee schijven een ruil kan (zowel voor de meerderheidspartij als voor de minderheidspartij). Anders gezegd het juist beoordelen van een 1 Dam + 3 schijven versus 1 Dam + 1 schijf moet als fundamenteel beschouwd worden.

Teruggaand naar ons voorbeeld : hier kon het wel voor zit en wit moest er op aansturen.

++ Wellicht de beste winstkansen (met enige voorzichtigheid gezegd) schuilen in
54. ... 46-23 55. 22-39 23-40

Niet 55. ... 23-29 56. 39-48 29x47 57. 36-31 26x37 58. 48x03 =

56. 42-37

Wit mocht hier vooral niet de veelbesproken dreiging proberen te activeren :

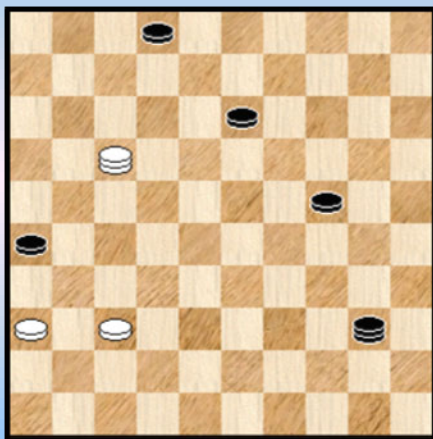
56. 42-38 40-49 57. 38-33 49-16 (dreigt 26-31) 58. 39-48 16-43 ! 59. 48x19 08-13
60. 19x08 02x13 +

56. ... 08-13 wellicht de beste want zwart5 moet ook rekening houden met een tweede dreiging : 39-48 en 37-31 =

57. 39-17

Niet 39-33 natuurlijk wegens 24-29 + maar ook niet 57. 39-22 40-23 58. 22x09 23x46 en de resterende 1D + 3 schijven wint van de 1D + 1 schijf. Zie ook de tweede opmerking hierboven.

(Analyse) Diagram 2B Z.a.z.

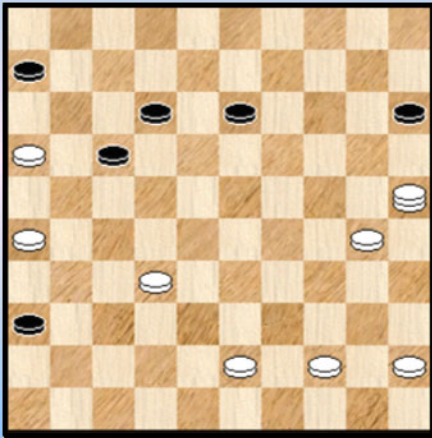
De stand van diagram 2B is nu ontstaan. Waarbij we overigens halt houden.

Nog steeds is niet duidelijk wat het (analytische) eindresultaat zou (kunnen) zijn. Uit te spitten door de PC Blues - lezer. Wijzelf gokken op winst voor zwart.

Een erg moeilijk en ook wel verraderlijk eindspel. Dat ook bij voorkeur een goede kennis vereist van de overmacht eindspelen van het type 1D + 3 schijven versus 1D + 1 schijf.

In ons volgend fragment heeft wit een vrij comfortabele overmacht. Er zijn meerdere winstmogelijkheden maar we nemen het fragment toch op wegens het DIN - karakter.

Diagram 3 Z.a.z. Fragment

(Partij **Hierden - Woolschot**)

38. ... 36-41 **39.** 30-24 **A** 41-46 **B** **40.** 26-21 **46x38**
41. 25-30 17x26 **42.** 30x43 **2-0**

A Wit had hier een nog betere voortzetting met

39. 32-28

=> **39.** ... 41-46 **40.** 26-21 46x32 **41.** 25-30 17x26

42. 30x43 +

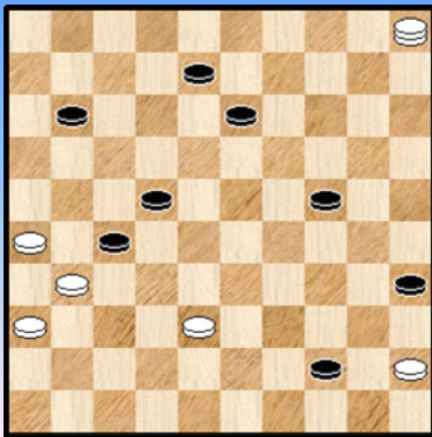
=> **39.** ... 13-19 **40.** 28-22 17x28 **41.** 30-24 19x30

42. 25x03 +

B Zwart kan iets meer weerwerk geven door :

39. ... 13-18 **40.** 25-03 (belet nog steeds 41-46 wegens de DIN ingeleid door **41.** 03-09 **46x38**
42. 09x43 +) 18-23 **41.** 44-39 +

Diagram 4 45-40 ?

De partij **Zdorovjak - Vos.**

Wit staat erg moeilijk. Mogelijks had hij nog een remisekans met 05-41 !

Hij denkt echter nog een redding te zien in

49. 45-40 !?

Nu kan zwart inderdaad niet naar dam :

=> **49.** ... 44-50 ? **50.** 05-19 35x44 **51.** 19x49 =

=> **49.** ... 44-49 ? **50.** 40-34 49x32 **51.** 05x37 =

Zwart heeft echter beter dan dat.

49. ... 13-19 ! **50.** **05x13** 44-49 **51.** 13x27 49x16 **52.** 40-34 16-43 en wit geeft op.

Een DIN - stand die sterk aanleunt bij een TT4.

Diagram 5 38-32 ?

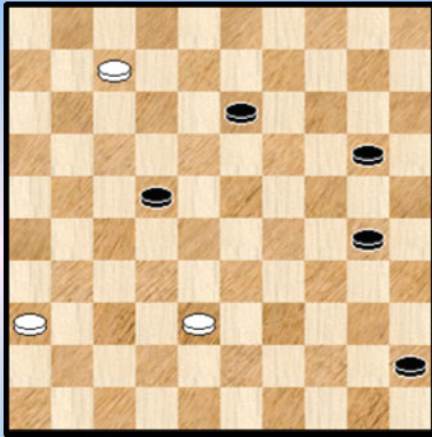

Diagram 6 Zwart aan zet

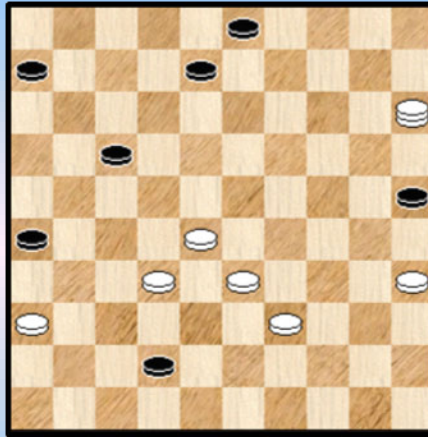

Diagram 5 : Partij **Schotanus - Van Boven**.

61. 38-32 ? 45-50 62. 07-01 50-45 63. 01-06 45-01 64. **06x18** 01x37 + 0-2

Een DIN. In de diagramstand kon voor wit wel 61. 36-31 45-50 62. 38-33 50x28 63. 07-02 =

Diagram 6 : In dit fragment uit de partij **Sinnema - Blokzijl** is zwart aan zet. Hij staat wat moeilijk en kan niet onmiddellijk dam nemen wegens afname en verlies van de partij.

45. ... 25-30 46. 35x24 26-31 ? Aangewezen was 08-13 =

47. 36x27 42-48 (08-13 komt nu te laat) 48. 27-22 ! 48x29 49. 15x38 +

Een DIN van erg licht Turks kaliber.

Diagram 7 Zwart doet wat hij kan

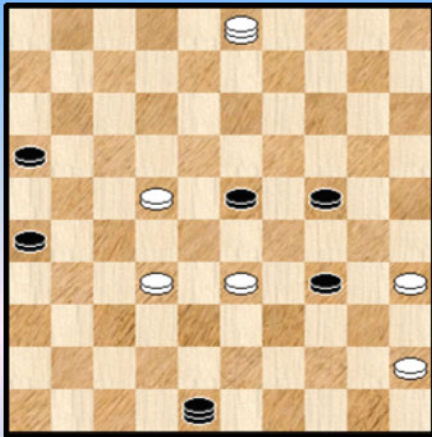

Diagram 8 41-46 ?

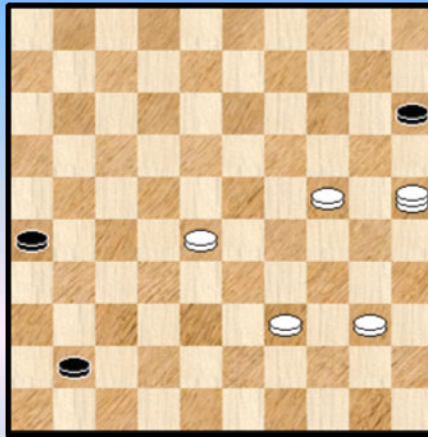

Diagram 7 : **Stegeman - Timmerman**. Zwart moet berusten in remise. Hij doet dat op een keurige manier. Met een klein DIN - geurtje. 57. ... 24-30 58. 35x24 34-40 59. 45x34 **48x29** 60. 03-14 =

Ten overvloede voegen we eraan toe dat zonder de Turkse artikelen de Dam kon doorslaan en de stand gewonnen zou zijn.

Diagram 8 : **Bakker - Veenstra**

56. ... 41-46 ? A 57. 25-20 **46x33** 58. 20x42 2-0 Een DIN.

A 56. ... 26-31 57. 40-35 31-37 (de enige) 58. 39-34 37-42 (de enige) =

Diagram 9 Wit aan zet

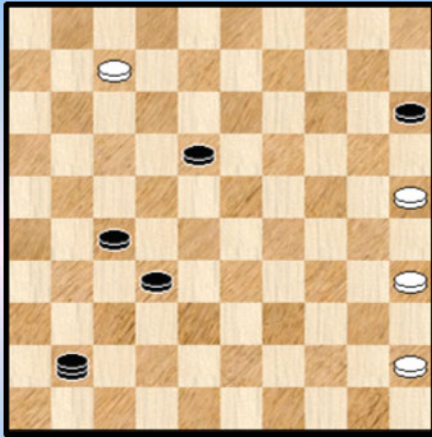
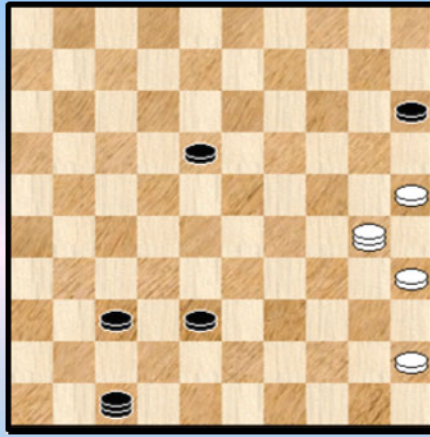

Diagram 9A 25-20 ?

We volgen een lichtvoetig stukje eindspel uit de partij **Alderliesten - Van Mourik**.

Wit heeft een schijf minder en moet streven naar remise - afwikkelingen. Gezien de opstelling van de zwarte schijven mag dit eigenlijk niet zo een groot probleem opleveren.

62. 07-02 ?

Wit start met een misser. Rechtstreeks remise geeft : 62. 25-20 ! 15x24 63. 07-01 18-22 64. 01-06 =

62. ... 32-38 63. 02-16 27-32 verplicht 64. 16-02 ? Om een onduidelijke reden weigert wit 16-07 te spelen dat rechtstreeks naar de remisehaven leidt : 64. 16-07 18-22 65. 07-11 22-27 66. 11-50 ! en tegen de dreiging 25-20 enz is geen kruid gewassen.

64. ... 32-37 65. 02-30 ?

Wit blijft weigeren naar veld 07 te spelen : 65. 02-07 18-22 66. 07-11 22-27 67. 11-50 =

Nu geeft wit met de tekstzet de remise niet uit handen , maar er heeft zich een afschuwelijk misverstand genesteld in de witte hersencellen. Zwart gaat hier behendig op inspelen.

65. ... 41-47 ! Zie **diagram 9A**. Zwart heeft de zet niet zonder bijbedoelingen gespeeld.

66. 25-20 ?? 15x24 67. 30x29 47x20 en wit gaf op.

Wit kent de Turkse regels dus niet zo goed ... Tweemaal over eenzelfde schijf mag inderdaad niet. Een onvrijwillig geval van zelfdoding dus met Turkse DIN - roots. In de diagramstand kon wit nog steeds remiseren via : 66. 45-40 18-22 67. 30-39 22-27 68. 39-50 =

Diagram 10 Wit aan zet

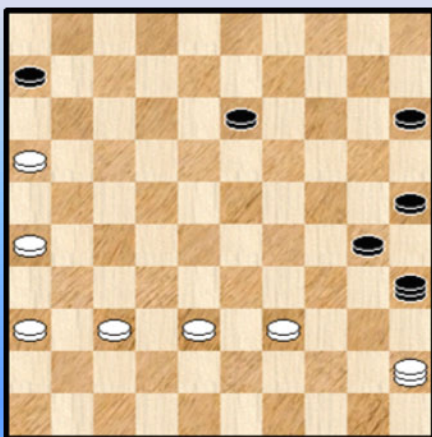
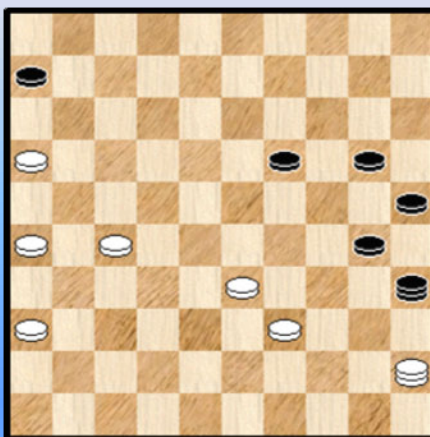

Diagram 10A 19-24 ?

In het volgend fragment zien we de meervoudige Nederlandse dameskampioene aan het werk (**Wanders - Graas**). Ze staat bepaald moeilijk : een schijf minder en een zwarte dam die niet bepaald ideaal staat geparkeerd. Wit beschikt ook nog eens over de lijn 45-01 en kan verder rustig (nu ja) de druk opvoeren. Aan **kopzorgen** dus geen gebrek voor zwart.

47. 37-31 13-19 Allicht de beste , beter nog dan de opbouw 15-20 en 20-24.

48. 31-27 15-20

De twee andere mogelijkheden bieden zwart (wellicht) geen uitweg :

=> 48. ... 19-24 49. 27-21

De enige. Op bijvoorbeeld 49. 45-01 06-11 50. 16x07 30-34 51. 39x19 35x43 =

49. ... 06-11 50. 16x07 30-34 51.45x20 25x14 en wit zal dit ongetwijfeld winnen

=> 48. ... 19-23 49. 45x18 (vooral niet 45x01 wegens 06-11 enz.) 30-34 50. 18x45 35-02

51. 38-32 en opnieuw zal wit winnen

49. 38-33 ? Na deze zet wordt de stand van **diagram 10A** bereikt. De zet lijkt op het eerste zicht sterk maar moet toch als een fout worden aangestipt. Wegens het uit handen geven van de winst.

Beter was : 49. 38-32

=> 20-24 50. 39-33 +

=> 19-23 50. 45x12 30-34 51. 12x45 +

49. ... 19-24 ? Mist de remise kans met 49. ... 20-24 ! We kijken eens enkele varianten door :

=> 50. 26-21 19-23

++ 51. 45x01 30-34 52. 39x19 35x26 en in deze stand kan zwart remise houden

++ 51. 45x18 30-34 52. 39x19 35x44 (niet 35x31 dat verliest !) 53. 21-17 44x11 54. 16x07 06-11 !

55. 07x16 25-30 en zwart ontkomt nipt.

=> 50. 27-21 19-23 51. 45x01 06-11 52. 16x07 30-34 53. 39x19 35x15 =

=> 50. 27-21 19-23 51. 45x07 30-34 52. 39x19 35x39 53. 21-17 39x11 54. 16x07 06-11

55. 07x16 25-30 =

=> 50. 27-22 19-23 51.45x18 06-11 52. 16x07 30-34 53. 39x19 35x39 =

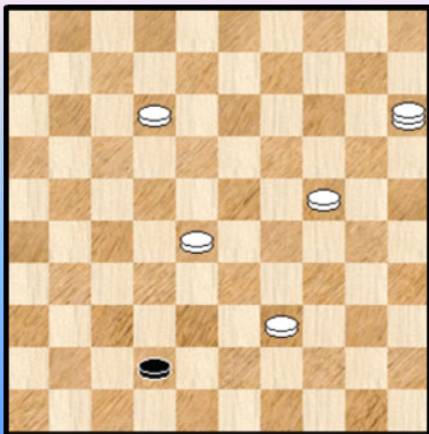
=> 50. 36-31 06-11 51. 16x07 19-23 52. 45x12 30-34 53. 39x19 35x15 over de dam =

=> 50. 33-28 06-11 51. 16x07 24-29 52. 45x05 30-34 53. 39x30 35x02 =

Zwart raakt nu verstrikt in een DIN - situatie.

50. 33-28 06-11 51. 16x07 30-34 52. 39x19 **35x23** 2-0

Dia 11 Wit eindigt op Turkse noot

Tkasjenko - Batista

Uiteraard wint dit voor wit. Het gebeurt in de partij wel op een leuke manier :

63. 12-07 42-48 64. 24-19 ! **48x33** 65. 15x47 +

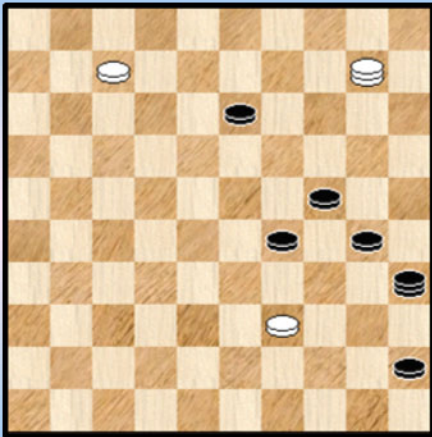
Hetzelfde DIN - trekje kan ook op andere manieren worden opgedolven :

=> 63. 12-08 42-48 64. 24-20 ! **48x33** 65. 15x47 +

=> 63. 15-04 42-48 64. 04-15 **48x33** +

=> 63. 24-19 42-48 64. 19-13 (of 15-47) **48x33** 65.15x47 +

Diagram 12 Wit remiseert !

Een momentopname uit de partij **Hisard - Gantwarg**.

Wit werd in de partij overspeeld maar is toch nog aan een erg ingewikkeld eindspel toegekomen met overigens voorafgaand aan het diagram al wederzijdse fouten (al blijft dit een te zwaar woord voor dergelijk moeilijk eindspel).

In de diagramstand kan wit nog steeds een (wel zeer) nipte remise halen met :

66. 39-34 30x39 **A** 67. 10-04 29-33 68. 04x36 39-44
69. 07-01 44-49 70. 36-47 49-38 71. 01-29 =

66. ... 29x40 67. 10-15

=> 67. ... 24-29 68. 15x42 40-44 69. 07-02 =

=> 67. ... 30-34 68. 15x33 =

=> 67. ... 13-19 68. 15x42 45-50 69. 42-48 =

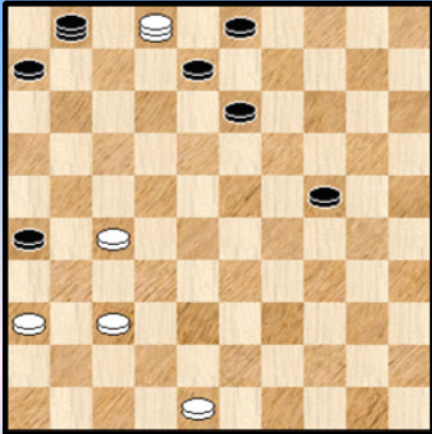
=> 67. ... 13-19 68. 15x42 40-44 69. 07-02 44-49 70. 02x24 30x19 71. 42-37 19-24

72. 37-42 24-30 73. 42-48 =

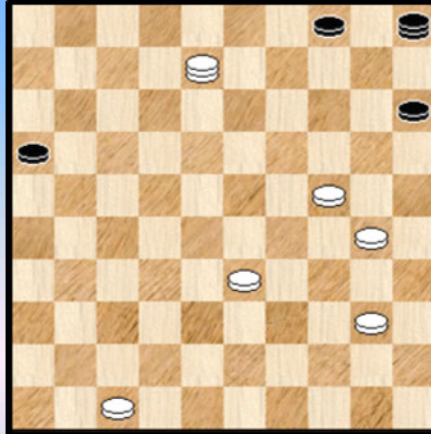
Gemakkelijk is anders. In de partij meende wit een andere remise kans te kunnen aanspreken :

66. 39-33 **!?**.29x38 67. 10-04 30-34 **!** 68. **04x19** en zit geeft op.

Diagram 13 Wits ultieme aktie

Diagram 14 04-09 ?

Diagram 13 : **Goichman - Sjaus**.

Wit staat totaal verloren en poogt nog een ultieme redding : 49. 27-21 26x17 50. 02-11 03-09 **!** zwart blokt elegant af 51. **11x12** +

Diagram 14 : Van Bronswijk - Verschoor

Zwart staat lastig maar nog niet verloren. Na zijn volgende zet gaat alles bliksemsnel :

56. ... 04-09 **?** 57. 24-19 **!** 05x24 58. 08x35 **2-0**

Diagram 15 Wit wint erg snel

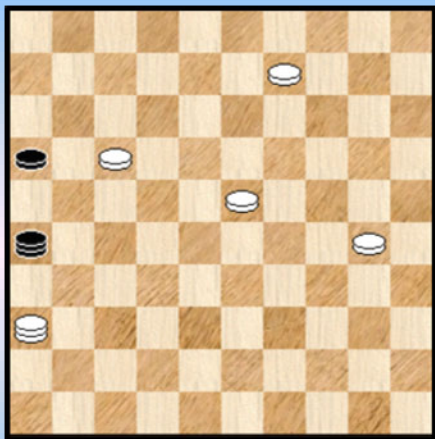

Diagram 15 : Kalmakow - Gangwarg

In de partij won wit de partij na : 66.17-11 16x07 67. 09-04 en na nog enkele zetten stond het 2-0.

Het had rapper en eleganter gekund door : 66. 17-12 ! **26x18** 67. 36x04 een DIN.

Gesignaleerd in Hoofdlijn nummer 31.

----- o - O - o -----

The database strikes back - Techniek - Turkse Details

Bij het opzoeken van Turkse combinaties in de database ontmoette ik toevallig ook enkele standen ten aanzien van de Turkse Details. Het moet eerder aan het toeval worden. Ik zou immers niet onmiddellijk kunnen zeggen op welke manier de Turkse Details op te sporen.

Diagram 1

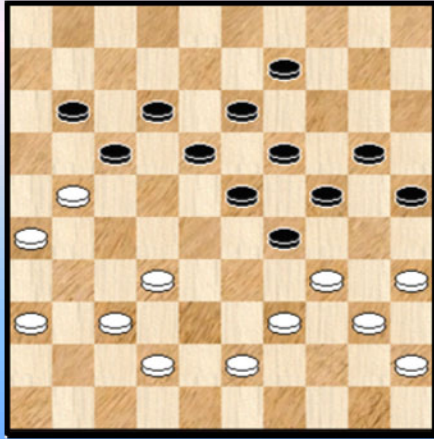
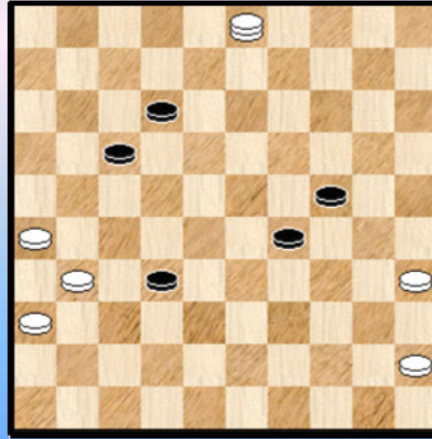

Diagram 1A

Van den Akker hanteert de witte schijven en **Kudriavcev** de zwarte. Zwart is aan zet. Beide kleuren balanceren op een - erg slappe - koord. Een ander woord (één enkel) om dit aan te duiden : **richeltoestanden**. We gaan de stand niet nauwkeurig in kaart brengen maar wit staat toch wel beter.

35. ... 29-33 !? start met een offer

36. 39x28 11-16 ! 37. 43-39 ! 16x47 38. 37-31 23x32 39. 39-33 47x29 40. 34x03 !

Niet alleen heeft wit dam , de overblijvende stand van zwart moet als erg kaduuk worden omschreven wegens de grote vatbaarheid voor ... **rondslagen** ! Zoals we zullen zien trouwens.

40. ... 13-19

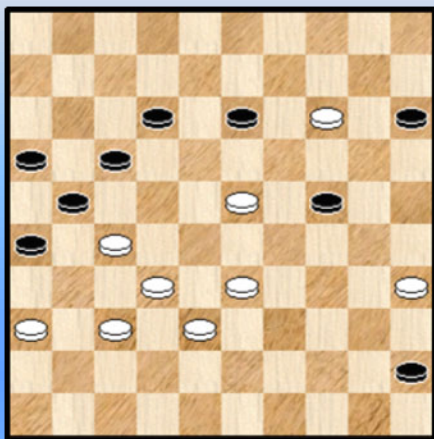
Wit kon hier al onmiddellijk uithalen met een formidabele rondslag : 41. 35-30 24x44 42. 26-21 17x37 43. 03x15 ! Over liefst 7 schijven (ja ,het tellen ervan duurt heel lang 😊). Maar misschien wou de witspeler er een Turks einde aan breien :

41. 40-34 25-30 Probeert nog een wanhoopspoging 42. 34x23 18x29 Zie **Diagram 1A**.

43. 35-30 24x35 44. 45-40 35x44 45. 26-21 17x37 46. **03x23 !** en zwart geeft op.

Niks belet ons dit laatste te beschouwen als een TD2 op een onderliggende TT4.

Diagram 2 Wit aan zet

Rougoor - Van de Beek.

Wit aan zet staat verloren. Hij kan offeren of verschillende manieren maar het lost allemaal niks op,

In de partij kwam het einde als volgt :

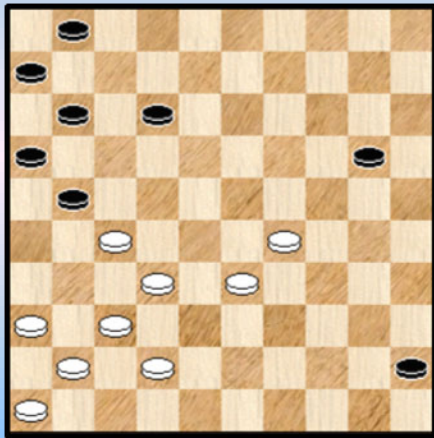
45 .23-19 45-50 ! 46. 19x08 **50x42 !** (slaan naar 48 wint niet)

47. 38x47 12x03 +

Kortom de Turkse manier van slaan , zoals we het genoemd hebben. Dit kan gezien worden als een TD2 op een ZWM.

Diagram 3 42-38 ?

De Vries J. - Van del Laan.

45. 42-38 ? Aangewezen blijft hier 29-23 dat de remisekansen gaaf houdt.

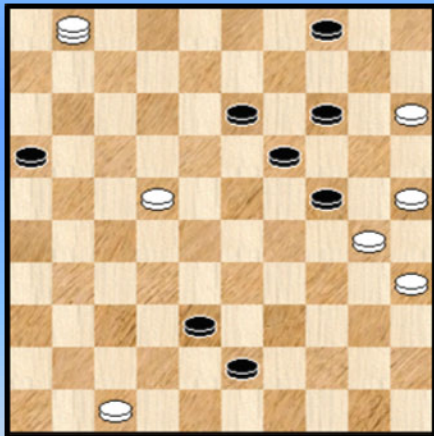
45. ... 45-50 46. 29-24 ! 50x42 ! A 47. 24x15
Anders slaan verliest zonder verhaal.

47. ... 42x24 48. 15-10 12-18 49. 32-28 11-17
50. 10-05 24-19 +

A slaan naar 48 kan ook maar biedt iets minder zekerheid voor winst.

Een TD2 op een ZWM.

Diagram 4 42-48 ?

Kirzner - Antonenko.

Een bijzonder beknopt item :

50. ... 43-48 ? 51. 47-42 48x18 52. 01x09 ! +

Slaan naar veld 3 levert alleen remise op.
Slaan naar 9 betekent slaan op de Turkse wijze. Het geheel kan men zien als een TD2 op een onderliggen ZWM.

Diagram 5 23-29 ?

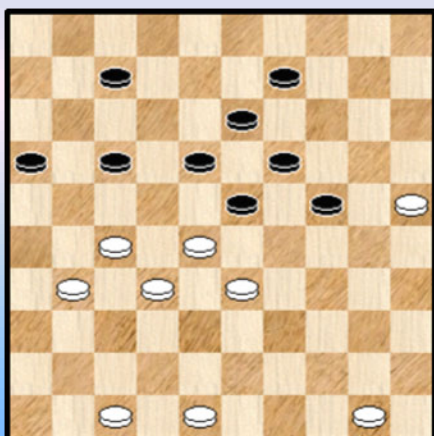
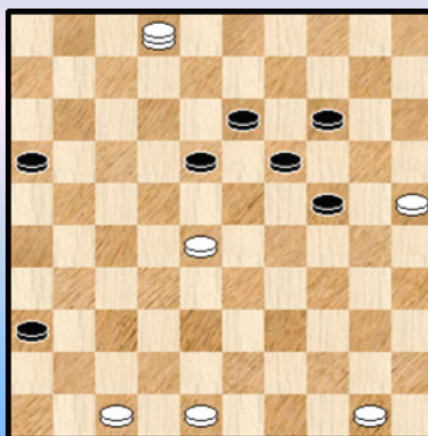

Diagram 5A Mag 02-07 ?

Het volgend fragment (uit de partij **Van Mourik - Koops**) starten we een beetje eerder dan het eigenlijk Turkse gedeelte :

38. ... 23-29 ?

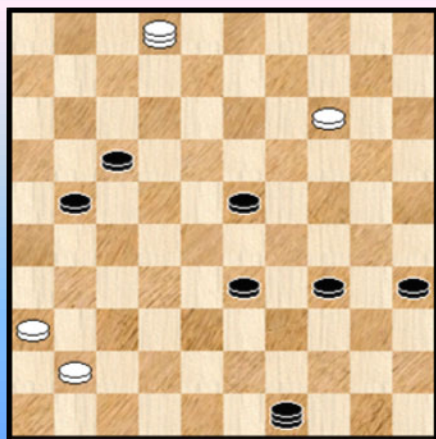
Nodig was 38. ... 17-21 39. 31-26 23-29 40. 26x17 29x38 41. 32x43 18-22 42. 27x18 13x11 =

Na de tekstzet kon wit het makkelijkst winnen door een wel erg korte en krachtige Napoleon :
 39. 27-21 ! 29x36 40. 21x03 +

Wit koos het iets mindere (maar voor de winst ruimschoots voldoende)

39. 27-22 29x36 40. 22x02 09-14 Zie **diagram 5A** Zwart doet alsnog een remisepoging :
 41. 02-07 36-41 ! 42. **07x09 !** 13x04 43. 47x36 **2-0** Een TD2 op onderliggende ZWM.

Diagram 6 02-16 ?

Vos - Tchartoriiski.

Met 14-10 of 14-09 kan wit remise bereiken.

63. 02-16 ? 49-40 ! 64. **16x12 !** (TD2 op ZWM)

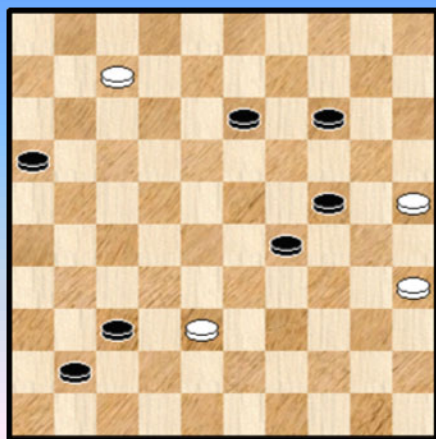
Wit haalt er nog een overmachtseindspel uit , al zal het niet baten. Op 64. 16x07 40-45 65. 07x40 45x05 +

64. ... 17x08 Het resterende eindspel wint vrijwel zeker analytisch. We geven nog de rest van de partij zonder commentaar :

65. 14-10 34-39 66. 10-05 39-44 67. 36-31 44-50
 68. 31-26 40-01 69. 41-36 35-40 70. 26-21 50-06

71. 21-16 40-45 72. 36-31 45-50 73. 31-26 08-12 74. 26-21 50-44 75. 21-17 **0-2**

Diagram 7 Waz

De stand hiernaast , met wit aan zet en komend uit de partij **Sjakirow - Kravtsjenko** , is gewonnen voor wit.

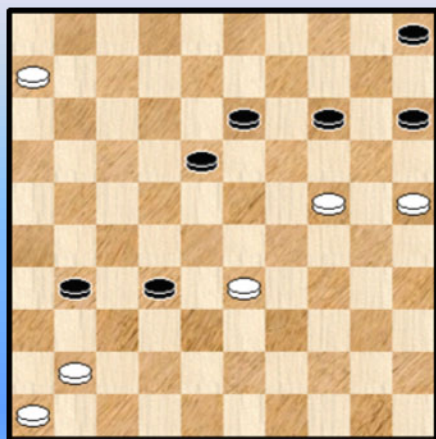
Onverschillig waar wit dam neemt komt er een leuk einde aan de partij :

=> 56. 07-02 14-19 57. 02-07 29-33 58. 38x20 19-24
 59. 20x29 13-18 60. 07x23 41-46 61. 23x41 46x45 +
 => 56. 07-01 41-47 57. 01x45 47x29 ! **A** 58. **45x20** 24x15 **0-2**

A 57. ... 47x33 58. 45-29 ! =

Hiermee hebben we toch de eerste TD1 (op een onderliggende **HT3**) binnengerijfd.

Diagram 8 Waz

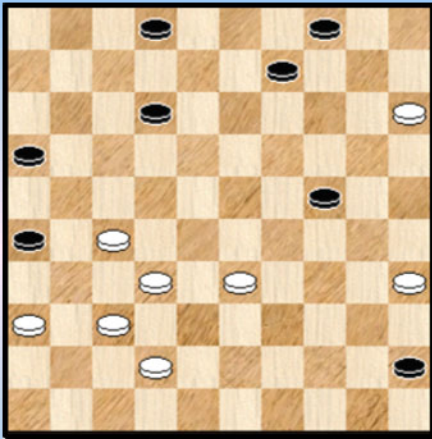

In de partij **Cocaut - Matra** probeerde wit nog volgende aardigheid :

44. 24-20 ! 15x24 45. 06-01 31-36 46. **01x09 !** 36x47
 47. 09x38 05-10 48. 25-20 47-36 en wit kan de remise niet tegenhouden **1-1** (TD2 op ZWM)

Diagram 9 Waz

Dammingh - Van de Groep.

Wit , aan zet , kan zijn vangstelling niet volhouden en staat dus reddeloos verloren.

We volgen het fragment toch even mee want wit doet nog een poging :

43. 42-38 45-50

Zwart kon hier ook winnen via : 43. ... 04-10 !
44. 15x13 02-08 45. 13x02 45-50 46. 02x30 50x25 +

44. 15-10 ! **50x42 !** (44. ... 50x48 zal ook tot winst leiden maar er is nog strijd mogelijk)
45. 38x47 04x15 **0-2** Een TD2 op een onderliggende ZWM.

Diagram 10 Waz (fragment)

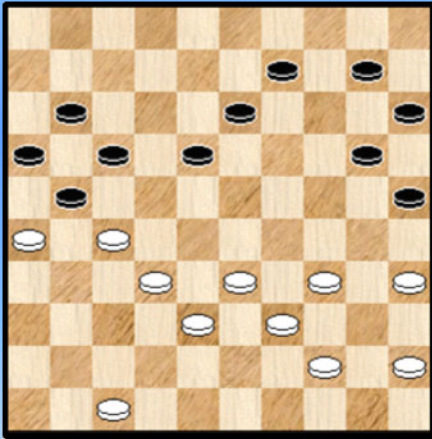
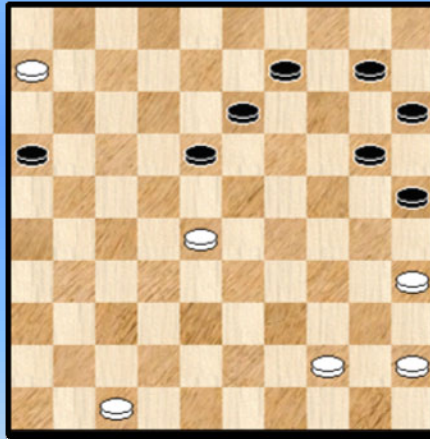

Diagram 10A 09-14 ?

In **Presman - Sempel** starten we een eindje vóór de Turkse geplogenheden. Een aantrekkelijk fragment en de wederzijdse fouten staan dit niet echt in de weg ... ☺ .

43. 27-22 17x37 **44.** 26x06 37-42 **45.** 33-29 ?

45. 34-30 25x32 46. 47x27 18-22 47. 27x18 13x22 48. 06-01 +

45. ... 42x24 **46.** 34-29 24x33 **47.** 39x28 **Diagram 10A**

47. ... 09-14 ?

Nu gaat zwart in de fout. Remise komt er na :

47. ...10-14 (lijkt in eerste instantie nogal kramikkig)

=> 48. 06-01 16-21 ! 49. 01x05 13-19 50. 05x23 25-30 51. 35x24 20x18 =

=> 48. 28-23 18x29 49. 06-01 29-33 50. 35-30 25x34 51. 01x40 =

=> 48. 44-40 20-24 49. 47-41 16-21 50. 41-36 21-27 51. 40-34 14-19 52. 34-30 25x34

53. 06-01 34-40 54. 01x03 over 19) 40-44 =

48. 06-01 20-24 een noodsprong **49.** **01x09 !** (TD2 op ZWM)

Als zwart slaat naar veld 3 : 49. 01x03 10-14 50. 03x20 25x14 dan wint dit ook voor wit maar begrijpelijkerwijze komt wit liever niet in een 5 tegen 4 eindspel terecht.

49. ... 13x04 50.28-22 04-09 51. 22-17 16-21 52. 17x26 en wit won gemakkelijk.

39. ... 03-08 ? Een beetje moeilijk uit te leggen waarom dit fout is en 04-09 of ook 23-28 wel kon. Maar het (mogelijk) vervolg geeft daar wel een antwoord op.

40. 48-42 ! Het passende antwoord. De dreiging 33-29 zal niet te pareren zijn.

40. ... 23-28 Zie **diagram 13A**. Ook 23-29 of 24-30 helpen niet al moet er sekuur gespeeld worden. We laten de varianten weg.

41. 34-29 ?

Na deze zet blijft wit voordelig staan maar na 24-30 van zwart het blijft het waarschijnlijk bij belangrijk voordeel ...

We verlaten de partij en keren terug naar **diagram 13A**. Wit beschikt hier inderdaad over een winnende combinatie :

41 .34-30 ! 25x32 42. 17-12 28x50 43. 12x03 50x17 44. **03x08 !!** de enige , meer nog als wit anders slaat verliest hij zelfs.

44. ... 19-23 45. 08-02 11-16 46. 02-35 +

Het Turkse effect zit hem uiteraard in de slag naar veld 8. Zonder de 2 Turkse regels zou wit kunnen doorslaan naar bijvoorbeeld veld 30. Blijft natuurlijk nog de afsluitende vraag : met welk Turks beestje hebben we hier te maken ?

Een TD2 op een TT4.

Amrillaew behaalde de tweede plaats , kortom hij werd vice - wereldkampioen na de ongenaakbare Georgiew.

- - - - - o - O - o - - - - -

The database strikes back - Techniek - Een Turkse Zweem

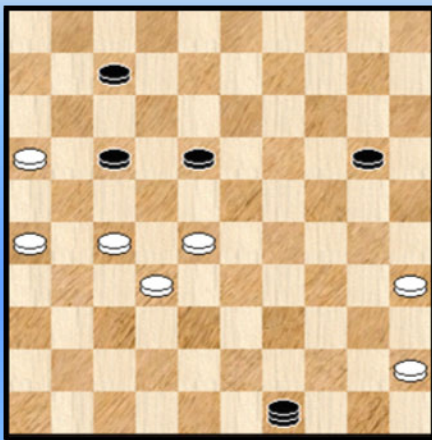
Bij het opzoeken van Turkse combinaties in de database ontmoette ik toevallig ook nog een stand met een Turkse zweem. Een miniem Turks trekje dus.

Dit betekent in eerste instantie dat er geen sprake van is van een eigenlijke Turkse Combinatie. Verwacht dus vooral geen vuurwerk. Maar het bijbehorend (eindspel) fragment was toch wel leuk en verder gaf ons dit de mogelijkheid het PDFje met een Turkse zweem te kruiden en dus nemen we het fragment op.

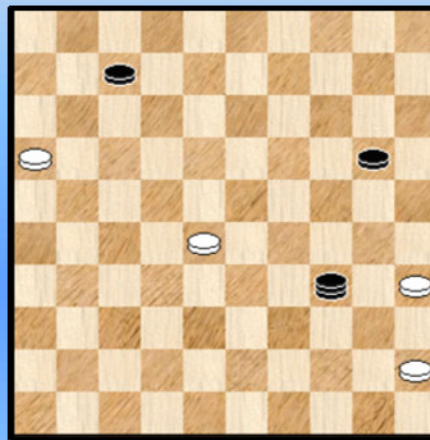
De partij **Vander Linden - Westerkamp**.

De stand van **Diagram 1** werd bereikt na zet 53 van wit. Zwart is dus nu aan de beurt.

Diagram 1 Zwart aan zet

Diagram 1A

De stand is gewonnen voor zwart. De eenvoudigste winst lijkt de volgende :

53. ... 18-23 54. 28x19 17-22 55. 27x18 49x24 56. 45-40 24-29 57. 35-30 29x45
58. 26-21 45-50 +

Zwart pakt het anders aan in de partij :

53. ... 17-21 **54.** 26x17 18-22 **55.** 27x18 **49x34** Zie **diagram 1A**.

Bij de laatste slag van zwart horen twee opmerkingen. 49x34 staat in vetjes afgedrukt omdat inderdaad de Turkse artikelen spelen... De Turkse zweem zeg maar.

Inhoudelijk kan men verder opmerken dat slaan naar 29 iets meer mogelijkheden geeft aan de zwarte dam. Om concreet te zijn : wit kan dan niet meer met 35-30 opkomen. Dit gezegd zijnde geeft zwart de winst niet uit handen.

56. 28-22 34-12 ? Wellicht intuïtief gespeeld.

Winst gaf : 56. ... 20-24

=> 57. 45-40 34x45 58. 22-17 45-50 59. 16-11 07x16 60. 17-12 50-17 61. 12x21 16x27 +

=> 57. 22-17 34-39 58. 16-11 07x16 59. 17-12 39-17 60. 12x21 16x27 61. 45-40 27-31

62. 40-34 31-37 63. 34-30 24-29 64. 30-25 37-41 65. 25-20 41-46 +

57. 35-30 12-08 **XY** **58.** 22-18 08x35 **59.** 45-40 35x44 =

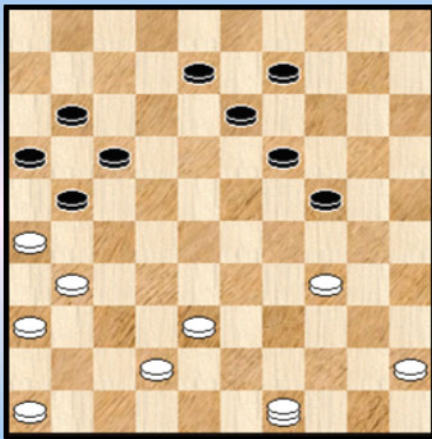
X 57. ... 20-25 58. 30-24 12-08 59. 22-18 08x30 60. 18-12 07x18 61. 16-11 =

Y 57. ... 12-23 58. 22-17 23-19 59. 17-12 07x18 60. 16-11 19x35 =

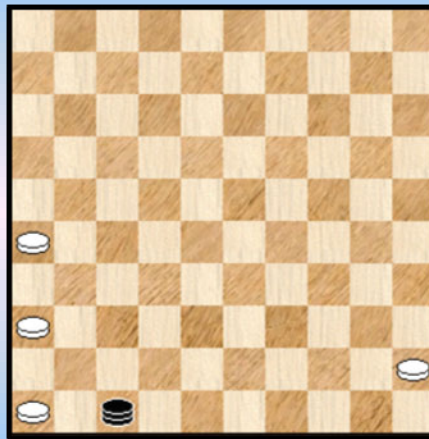

Diagram 3 Fragment

(Analyse) Diagram 3A

De Rooij - Wouters. Dat wit hier zal winnen mag duidelijk wezen.
 40. 31-27 21x43 41. **49x28** +

Wit kan op liefst 8 manieren slaan. Het grappige hierbij : ondanks de manifeste overmacht blijkt er één slagkeuze te zijn waar zwart ondanks alles nog remise behaalt ! 41. **49x32** ? 24-29 42. 34x23 13-18 43. 23x12 11-17 44. 12x21 16x47 ! en de resterende 1 Dam tegen 4 schijven (zie **Diagram 3A**) kan zwart wel degelijk remise houden. De uitwerking komt terecht bij de PC Blues - lezer.

Dia 4 Kan zwart dit verliezen ?

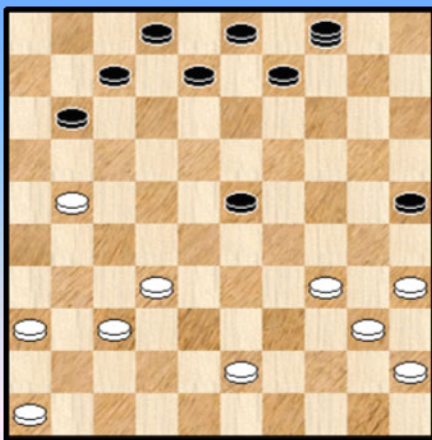
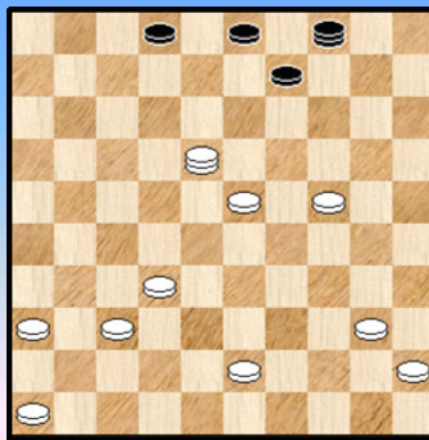

Diagram 4A

Ons volgende fragment situeert zich in de partij **Wilson - Winklaar**. Wie de stand van **Diagram 4** aandachtig bekijkt moet wel besluiten dat het niet zo makkelijk is voor zwart om dit nog te verliezen 😊. Er moet dus iets speciaal gebeurd zijn.

Het leuke aan dampartijen , nu ja één van de leuke dingen , is dat men nadien een beetje in de geest van een of beide spelers kan dringen. De **psychologische** toets is dan niet veraf en men kan wat gaan "hineininterpretieren" .

Met zijn laatste zet (44-40) dreigt wit 34-30. Dreigen moet hier niet te letterlijk worden opgevat want het uitvoeren van de dreiging is de kortste weg naar het einde van de partij. In het voordeel van zwart wel te verstaan. Zwart acht zijn moment gekomen om de partij op een kombinatieve manier te beëindigen.

34. (44-40) 23-29 !? Winnend : 34. ...11-16 35. 43-38 16x27 36. 32x21 04-15 +

35. 34x23 25-30 !? Nog steeds kon winnend 35. ...11-16 36. 43-38 16x27 37. 32x21 04-15 +

36. 35x24 11-17 !? Nog steeds kon (vrijwel) winnend 11-16.

37. 21x01 08-12 38. 01x18 **Diagram 5A.**

38. ... 09-13 moet nu wel. 39. 18x09 **04x28** Een Turkse toets , maar vooral : het maximaal aantal stukken moet geslagen worden. Te weten : zes !

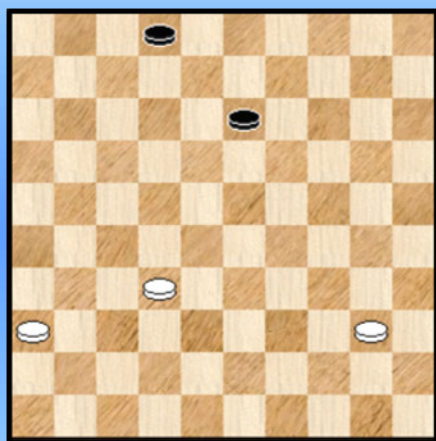
40. 45-40 28x41 41. 46x37

De witte positie is winnend. Anders slaan had ook gekund.

Het winnen van een drie om twee , zeker wanneer de afstand tussen de troepen aan beide zijden aanmerkelijk is , moet niet als een bagatel beschouwd worden. Zouden beide spelers hun kalmte hebben herwonnen na de toch enerverende voorbije momenten ?

41. ...03-09 42. 37-32 09-13 **Diagram 4B.**

Diagram 5B

43. 32-28 ?

Geeft de winst uit handen

43. 36-31 13-18 44. 31-27 02-08 45. 27-21 +

43. ... 13-19 ?

Geeft op zijn beurt de remise uit handen.

43. ... 13-18 ! **A** 44. 40-34 02-08 45. 34-29 08-12

46. 36-31 12-17 47. 31-27 18-22 48. 27x18 17-21 =

A Hierbij kan worden aangestipt dat in nogal wat 3 om 2 of 4 om 3 standen de minderheidspartij er vaak baat bij heeft een schijvenduo in rechtstreekse oppositie te plaatsen. De meerderheidspartij moet dit juist (meestal) vermijden.

Het vervolg hoeft geen commentaar meer :

44. 36-31 02-08 45. 31-27 08-13 46. 27-22 19-24 47. 40-34 13-19 **2-0**

We hadden deze stand ook bij de DIN - standen kunnen indelen.

Diagram 5 Wit behaalt voordeel

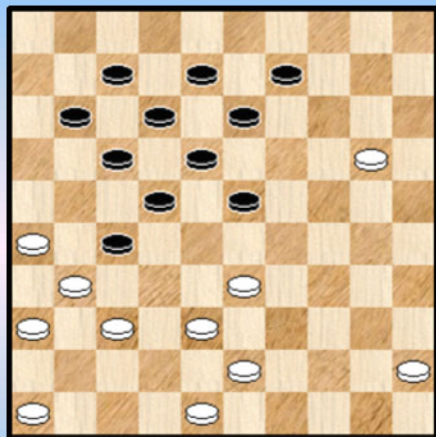
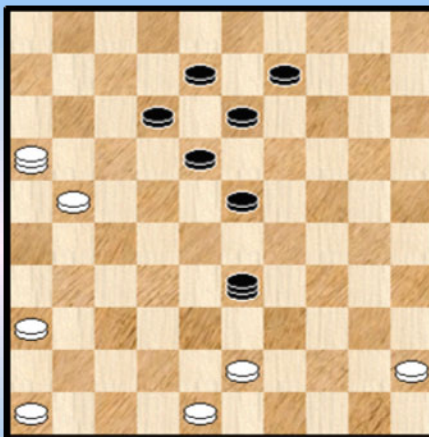
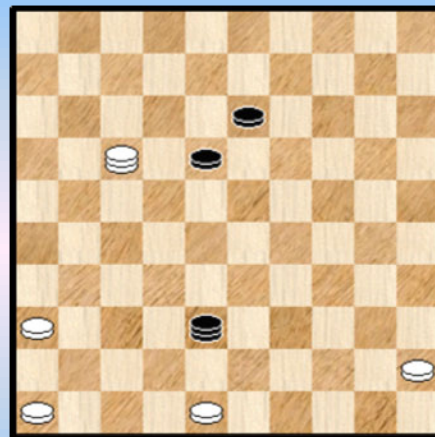

Diagram 5A

Dia 5B

Her volgend fragment komt uit de partij **Watoetin - Sipma** en bevat slechts een kleine Turkse toets.

35. 37-32 11-16 **36.** 32x21 16x27 **37.** 33-28 22x42 **38.** 31x02 42-47 **39.** 02-16 47x15
40. 26-21 15-33 Zie **diagram 5A.**

Beide partijen spelen de voorbije zetten foutloos. Wit heeft nu een interessante optie :

41. 43-38 ! 33x47 **42.** 21-17 12x21 **43.** **16x17** 47-38 **Diagram 5B.**

De zwarte stand lijkt kansloos mar Flits gaat daar niet mee akkoord. Toch valt moeilijk in te zien wat zwart kan ondernemen tegen volgend spel idee : wit gaat kamperen op 28 en laat gewoon zijn beide randschijven 36 en 45 oprukken :

44. 17-28 38-16 **45.** 36-31 16-49 **46.** 31-26 49-16 **47.** 45-40 16-38 **48.** 40-35 38-27
49. 35-30 27-38 **50.** 30-25 en wit gaat af op de overwinning.

44. 17-11 13-19 **45.** 36-31 38-49 **46.** 11-07 19-23 **47.** 07-16 49-44 Met **47.** ...49-35 **48.** 16-49 35-02 kon zwart nog wel verder.

48. 16-32 44-22 **49.** 32x10 22x36 **50.** 10-15 en zwart geeft op. Een snel einde kan inderdaad niet vermeden worden want er dreigt enerzijds damafname door 36-31 en 48-42 en na spelen met de dam gaat de zwarte schijf verloren.

Vermeer - Tjong

Diagram 6 12-17 ?

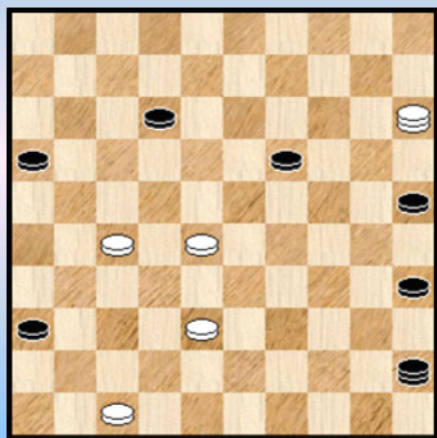
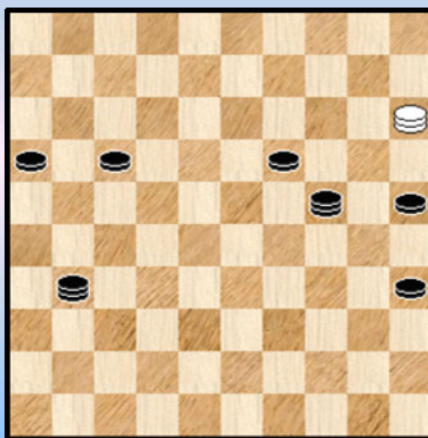

Diagram 6A

Op het bord de stand van **Diagram 6**.

Beide kleuren hebben een dam. Zwart heeft echter twee plusschijven.

In de diagramstand, waar zwart aan zet is, lijkt voor zwart aangewezen 12-18.

Wit heeft nauwelijks echt speelbare zetten. De beste is wellicht nog 38-32. Na 35-40 ! verliest wit echter zonder veel verhaal.

In de partij stuurde zwart schijf 17 de andere richting uit. Zoals we allemaal weten kan dit veel verschil geven... Na 12-17 kwam er een **fraaie remise** in de partij :

56. ... 12-17 ? **57.** 28-23 ! 45x31 **58.** 47-41 36x47 **59.** 38-33 47x24 ! Zie **diagram 6A**. Zonder twijfel een mooi visueel moment. Een Turks trekje bovendien.

Had zwart naar een ander veld geslagen dan was de stand ogenblikkelijk remise (3 stukken tegen 19. Het Turkse trekje waarover zwart beschikt dwingt wit het onderste uit de kan de halen :

60. 15x12 19-24 **61.** 12-34 16-21 **62.** 34-43 21-26 **63.** 43-38 ! 24-30 daar was het natuurlijk om te doen **64.** 38-29 ! 26-31 **65.** 29-23 31-36 **66.** 23-18 36-41 **67.** 18-12 41-46 **68.** 12-18 46-28 **69.** 18-29 28-11 **70.** 29-23 11-50 **71.** 23-45 =

Niks anders dan de zogenaamde **strategische remise op de triktrak lijnen**. Zonder twijfel een fraai remisefragment dat de witspeler zonder twijfel in zijn gulden damboekje heeft bijgeschreven.

We hadden nog niet de precieze aard gespecificeerd. Een Turkse Zweem.

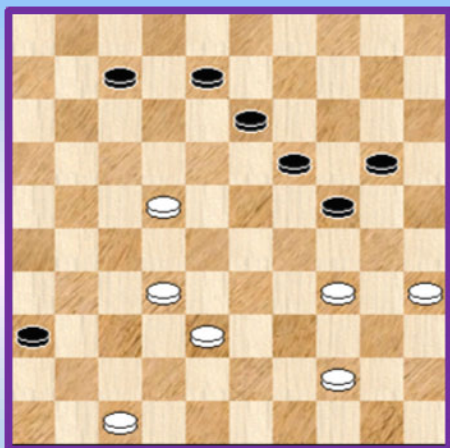
- - - - - o - O - o - - - - -

Eindpagina

De Aya Sofia en De Blauwe Moskee

Wit speelt en wint

PC Blues (deel 9) Zwervend aan de Bosphorus Deel 3

Oplossing van het diagram op de titelpagina :

01. 47-41 36x47 02. 35-30 ! 47x49 03. 30-25 ! 49x18
04. 25x01 24-30 05. 01-07 30-35 06. 07-01 08-12
07. 01x09 35-40 08. 09-22 40-45 09. 22-50 +